T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ (KLASİK ARKEOLOJİ)
ANABİLİM DALI

DOĞU TRAKYA'DA MEZAR TEPELERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI ve GELİŞİMİ

Doktora Tezi

Şahin YILDIRIM

Ankara-2008

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ (KLASİK ARKEOLOJİ)
ANABİLİM DALI

DOĞU TRAKYA'DA MEZAR TEPELERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI ve GELİŞİMİ

Doktora Tezi

Şahin YILDIRIM

Tez Danışmanı
Prof.Dr.Coşkun ÖZGÜNEL

Ankara-2008

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ (KLASİK ARKEOLOJİ)
ANABİLİM DALI

DOĞU TRAKYA'DA MEZAR TEPELERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI ve GELİŞİMİ

Doktora Tezi

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Coşkun ÖZGÜNEL

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı	**İmzası**
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Tez Sınavı Tarihi .....

"...Dokuz gün odun taşıdılar yığın yığın.
Ölümlülere parlayan şafak sökünce onuncu günü,
Gözyaşı içinde götürdüler Hektor'un ölüsünü,
Koydular yığınların tepesine, verdiler ateşe.
Gül parmaklı şafak sabah erken parlayınca,
Ünlü Hektor'un ölüsü çevresinde toplandı bütün halk.
Hepsi geldi bir araya, topluluk kuruldu,
Parıldayan şarapla söndürdüler odun yığınını,
Söndürdüler ateş gücünün sardığı her şeyi,
Sonra topladı kardeşleri, dostları ak kemikleri,
Hepsinin yanaklarından iri yaşlar dökülüyordu.
Kemikleri alıp koydular bir altın kutuya,
Erguvan rengi yumuşak örtülerle sardılar kutuyu.
Sarar sarmaz indirdiler derin bir çukura.
Ekli kocaman taşlarla ördüler üstünü.
Sonra bir mezar tümseği yapmaya başladılar,
Gözcüler diktiler çepeçevre dört bir yana.
Mezar bitmeden Akalar saldırmasın diye,
Bir mezar tümseği olunca toprak kabara, kabara,
Gerisin geri döndü hepsi kente.
Toplanıp bir güzel kutladılar çok ünlü şöleni,
Zeus Oğlu Kral Priamos'un sarayında,
İşte böyle yapıldı atları iyi süren Hektor'un cenaze töreni."

Homeros, İlyada (XXIV, 784)

ÖNSÖZ

1999 yılında o zamanki Kültür Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından Edirne Müzesi Müdürlüğü'ne Müze Araştırmacısı olarak atandım. Bu vesile ile o zamana kadar pek bilgi sahibi olmadığım Trakya bölgesi üzerine hem fikir edinmek hem de bölgeyi öğrenmek amacıyla çalışmalara başladım. Trakya, Antik dönem mirası açısından ne yazık ki ülkemizin Ege ve Akdeniz bölgeleri kadar zengin değildir. Via Egnatia ve Roma Ordu Yolu üzerinde bulunan bir çok antik kent daha sonraki dönemlerde de iskana uğramış, bundan dolayı da bu yerleşimlerdeki antik mirasın izleri büyük ölçüde silinmiştir. Antik miras açısından gözle görülebilir eserlerin başında tümülüsler bulunmaktadır.

Doğu Trakya'da bulunan bu mezar tepeleri, çok çeşitlilik gösteren ölü gömme adetlerine sahiptir. Doğu Trakya'da yaşayan kavimlerin izlerini ve arkeoloji bilimi açısından gerekli olan tüm bilgileri bir sır gibi içlerinde saklayan bu anıtları, doktora tezimin konusu olarak seçtim. Bu tez önerimi kabul eden Sayın Prof. Dr. Coşkun ÖZGÜNEL'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bu tez çalışmasının gerçekleştirilmesinde Turkish Cultural Foundation' dan sağlamış oldukları burs ile katkıda bulunan Türk-Amerikan İlmi Araştırmalar Derneği'ne de teşekkür ederim. Ayrıca araştırmama destek sağlayan Trakya Üniversitesi Vakfı'nın başkanı Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Nihat AKTAÇ'a da teşekkürü bir borç bilirim.

Özellikle tez çalışmasının her bölümünde yardım ve desteğini hiç esirgemeyen değerli dostlarım Edirne Müzesi Müdürlüğü uzmanlarından Arkeolog Günay KARAKAŞ'a, Sanat Tarihçisi Yavuz Güner'e, Sanat Tarihçisi Güven AKBUZ'a, Arkeolog Leyla ATLI'ya, Almanca çevirilerimi gerçekleştiren Yrd. Doç. Dr. Gülgün YILMAZ'a, Bulgarca çevirilerimi gerçekleştiren Arş. Gör. Bahriye GÜRAY'a, arazi çalışmaları sırasında bana yardımcı olan Mehmet YİĞİT'e, değerli maddi katkılarından ötürü Dr. Sinan UYGUN'a, Araştırmam sırasında müzelerinin sorumluluk alanındaki bölgelerde her türlü desteği sağlayan Tekirdağ Müzesi Müdürü Mehmet Akif IŞIN'a, İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı Filolog Önder ÖZTÜRK'e, Kırklareli Müze Müdür V. İrfan CANDAR'a, Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdür V. Fikret MACİT'e ve adlarını burada sayamayacağım gittiğim köylerde bana yardımcı olan bütün köy muhtarlarına ve sakinlerine çok teşekkür ederim.

Yine tez çalışmasında tümülüsler hakkındaki bilgilerini benimle paylaşan Prof. Dr. Mehmet ÖZDOĞAN ile Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR'a da buradan teşekkür etmek isterim.

Manevi katkılarından ötürü sevgili annem, babam ve ağabeyime de minnettarım. İyi ki varsınız...

Ankara 2008

İÇİNDEKİLER:

Kısaltmalar ve Kaynakça.....VI

Teknik Kısaltmalar.....VI

Antik Kaynakça.....VII

Modern Kaynakça.....VIII

I. Giriş.....1

A. Amaç ve Yöntem.....3

B. Kapsam ve Sınırlamalar.....5

II. Doğu Trakya'nın Kısa Tarihçesi.....7

III. Doğu Trakya'nın Tarihi Coğrafyası ve Traklar.....23

A. Trakya.....23

B. Traklar.....25

IV. Trakya Tümülüslerinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi.....29

A. Orta Asya.....29

B. Kafkasya.....31

C. Kuzey Karadeniz.....33

D. Balkanlar.....35

1. Tunç Çağı.....35

2. Demir Çağı.....37

3. Klasik, Hellenistik ve Roma Çağları.....48

a. Balkanlar'da Klasik, Hellenistik ve Roma Çağları'na Tarihlendirilen Önemli Tümülüsler.....53

1.Vergina Tümülüsü.....54

2.Kazanluk Tümülüsü.....54

3. Maltepe Tümülüsü(Mezek).....55

3. Mezek Kurtkale.....56

4. Starosel Tapınak Tümülüsü.....57

5. Sveshtari Ginina Tümülüsü.....58

6. Shoushmanets Tümülüsü.....59

7. Griffin Tümülüsü.....59

8. Otrousha Tümülüsü.....60

9. Zhaba Tümülüsü.....61

10. Kotcherinovo Tümülüsü.....62

11. Mikri Doxipara Tümülüsü.....63

V. Doğu Trakya Tümülüslerinde Görülen Mezar Tipleri.....64

A. Erken Demir Çağı Tümülüslerinde Görülen Mezar Tipleri.....65

1. Dolmenler.....65

a. Tek Odalı Dolmenler.....68

b. Çift Odalı Dolmenler.....69

2. Çukur Mezarlı Taşlı Tepeler.....71

B. Geç Klasik, Hellenistik ve Roma Çağı Tümülüslerinde Görülen Mezar Tipleri.....72

1. Çukur Mezarlı Tümülüsler.....72

a. Anakaya'ya Oyulan Çukur Mezarlar.....74

b. Toprağa Açılan Çukur Mezarlar.....75

c. Taş Örgülü Çukur Mezarlar.....79

2. Lahit Mezarlı Tümülüsler.....82

3. Kiremit Mezarlı Tümülüsler.....86

4. Mezarsız Tümülüsler.....88

5. At İskeleti Bulunan tümülüsler.....89

6. Oda Mezarlı Tümülüsler.....90

a. Dörtgen Planlı Mezarlar.....93

1. Tek Odalı Mezarlar.....94

1a. Vize A Tümülüsü.....94

1b. Pınarhisar İslambey A Tümülüsü.....97

1c. Ortaca Tümülüsü.....98

1d. Askertepe Tümülüsü.....99

1e. Kırklareli A Tümülüsü.....101

1f. Çataltepe Tümülüsü.....102

1g. Höyükbayırı Tümülüsü.....103

1h. Kumtepeler B Tümülüsü.....104

1i. Naip Tümülüsü.....104

2. Çok Odalı Mezarlar.....106

2a. Kırklareli C Tümülüsü.....107

b. Yuvarlak (Tholos) Planlılar.....108

1. Kırklareli B Tümülüsü.....108

2. Eriklice Tümülüsü.....110

3. Karakoç Tümülüsü.....111

4. Akviran Tümülüsü.....112

5. Batkın A Tümülüsü.....112

VI. Doğu Trakya Tümülüslerinin Dökümü.....114

A. Doğu Trakya Tümülüslerinin Günümüzdeki Formları.....114

B. Doğu Trakya Tümülüslerinin Mülkiyet Durumu.....117
C. Doğu Trakya Tümülüslerinin İllere Göre Dağılımı.....118
D. Trakya Tümülüslerinin İlçelere Göre Dağılımı.....119
E. Doğu Trakya Tümülüslerinin Yerleşim Konumları.....122
1. Trakya Tümülüslerinin Antik Kentler ve Yollarla İlişkisi.....123
a. Roma Ordu Yolu.....123
b. Via Egnatia.....124
c. Ainos-Hadrianopolis Hattı.....124
d. Burgaz-Byzantion Hattı.....125
e. Byzantion-Burgaz Sahil Hattı.....125
f. Apri-Sesthus Hattı.....125
F. Doğu Trakya Tümülüslerinin Fiziki Durumları.....127
G. Doğu Trakya Tümülüslerinin Tespit ve Tescilleri.....129
H. Doğu Trakya Tümülüslerinin Günümüzdeki Yükseklikleri ve Çapları...130
I. Doğu Trakya Tümülüslerinin Dönemleri.....134
İ. Doğu Trakya Tümülüslerinin Bilimsel ve Kaçak Kazı Durumları.....138
VII. Doğu Trakya Tümülüs Lokalizasyonu.....140
A. Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi Tümülüs Lokalizasyonu.....140
B. Edirne İli Tümülüs Lokalizasyonu.....141
C. İstanbul İli, Silivri İlçesi Tümülüs Lokalizasyonu.....166
D. Kırklareli İli Tümülüs Lokalizasyonu.....167
E. Tekirdağ İli Tümülüs Lokalizasyonu.....186
F. Trakya Dolmenlerinin Listesi.....200
VIII. Değerlendirme ve Sonuç.....204

IX. Özet.....220

X. Summary.....222

Levha Listesi.

Levhalar.

Haritalar(Ek Dosya).

KISALTMALAR VE KAYNAKÇA

Teknik Kısaltmalar:

Bkz. : Bakınız

Lev. : Levha

M.Ö. : Milattan Önce

M.S. : Milattan Sonra

Res. : Resim

S. : Sayfa

Vb. : Ve bunun gibi

Vd. : Ve diğerleri

ÇG : Çanakkale Gelibolu

EE : Edirne Enez

EH : Edirne Havsa

Eİ Edirne İpsala

EK : Edirne Keşan

EM : Edirne Meriç

EMER : Edirne Merkez

ES : Edirne Süloğlu

EU : Edirne Uzunköprü

İS : İstanbul Silivri

KB : Kırklareli Babaeski

KD : Kırklareli Demirköy

KK : Kırklareli Kofçaz

KL : Kırklareli Lüleburgaz

KM : Kırklareli Merkez

KP : Kırklareli Pınarhisar

KV : Kırklareli Vize

TÇ : Tekirdağ Çorlu

TH : Tekirdağ Hayrabolu

TM : Tekirdağ Malkara

TMAR: Tekirdağ Marmara Ereğlisi

TMER : Tekirdağ Merkez

TMUR: Tekirdağ Muratlı

TS : Tekirdağ Saray

TŞ : Tekirdağ Şarköy

Antik Kaynakça

Heredotos	"Heredot Tarihi", Çev: Müntekim Ökmen, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1991.
Homeros	"İlyada" Çeviren: Azra Erhat, A. Kadir, Can Yayınları, İstanbul, 1998.
Homeros	"Odysseia", Çeviren: Azra Erhat, A. Kadir, Can Yayınları, İstanbul, 1992.
Titus Livius	"Roma Tarihi", Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1995.
Strabon	"Geography", Kitap 7 Bölüm 47, Penguin Classics Translation, London, 1986.
Xenephon	"Anabasis" (Onbinlerin Dönüşü) Çev: Tanju Gökçöl, Sosyal Yayınları, İstanbul, 1998.

Modern Kaynakça

Kaynakçada, Archäologischer Anzeiger (AA) 2005, II, 329-399'da verilen kısaltmalar dışında aşağıdaki kısaltmalar kullanılmıştır.

Akman 1998	M. Akman "Die Ausgrabung Der Megalitschen Dolmenlage in Lalapaşa", Thracian and Phrygians: Problems of Parallelism, Ankara, 3-4 June 1995, METU, faculty of Architecture Press Ankara, 1998, s.65-70.
Akman-Özdoğan 1995	M. Akman, M. Özdoğan, "Lalapaşa-Arpalık Mevkii Dolmeni Kurtarma Kazı-Onarım ve Çevre Düzenlemesi", Yıl Sonu Bilimsel Raporu, Edirne Müzesi Arşivi, s.3-6.
Akurgal 1995	E. Akurgal "Anadolu Uygarlıkları" Net Turistik yayınlar, İstanbul, 1995.
Archibald 1998	Z.S. Archibald, "The Odrysian Kingdom of Thrace", Oxford Monographs Classical Archaeology, Clarendon Press, Oxford, 1998.
Andronikos 1992	M. Andronikos, "Vergina-The Royal Tombsand the Ancient City", Athens, 1993.
Başaran 2007	S. Başaran, "Ainos(Enez)", Aktüel Arkeoloji Dergisi, Kasım, 2007, s.58-66.
Becks-Thum 2001	R. Becks, D. Thum, "Şehrin Demir Çağı Başlarında Yıkılması, Arkeolojik Açıdan Sonun İrdelenmesi."

Troia, Düş ve Gerçek, Homer Kitabevi, İstanbul, 2001. s.419-424.

Boardman vd. 1992 — J. Boardman, I.E.S. Edwards, E. Sollberger, N.G.L. Hammond, "The Cambridge Ancient History", Cambridge University Press, Cambridge, 1992.

Bojkova 1997 — A. Bojkova, "Burial Mound Near Kotcherinovo in the Valley of Upper Strouma", Archaeology in Bulgaria, Vol I, No 1, 1997, s.67-76.

Bokovenko 2005 — N. A. Bokovenko, "Avrupa İskitleri Üzerinde Asyalı Etkiler" The Institute Of Anatolia & Eurasia Archaeology Of Anatolia & Eurasia Academic Periodical XX 1/2005.

Buluç 1993 — S. Buluç, "Anadolu'da Kremasyon-Ölü Yakma-Geleneği", 1992 Yılı Anadolu Medeniyetleri Müzesi Konferansları, Anadolu Medeniyetleri Müzesini koruma ve Yaşatma Derneği, yayın No: 111-2, Ankara, 1993, s.83-101.

Çakan 1984 — Ü. Çakan, "Lalapaşa-Hacılar Dolmeni 1984 Yılı Kurtarma Çalışmaları", Yayınlanmamış Kazı Raporu, Edirne Müzesi Arşivi, 1984, s.1-2.

Damyanov 2005 — M. Damyanov, "Graves with Circles of Amphorae in the Greek Necropoleis in the Black Sea", Studia Archaeologica Universitatis Serdicensis, Supplementum IV, 2005, s.214-223.

Delemen 2000 İ. Delemen, “Trakya Tümülüs Kazıları”, Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi, Başak Matbaacılık, Ankara, 2000, s.232-234.

Delemen 2004 İ. Delemen, “Tekirdağ Naip Tümülüsü”, Ege Yayınları, İstanbul, 2004.

Dimitrova 2000 D. Dimitrova, “Doktrina v Arkitekturni Pametnitsi ot Balkanite i Mala Aziya”(VI-II V.P.R. Hr.) Starini, 2000, 1, s.44-59.

Devries 2006 K. Devries, “Phryg Krallığı Midas’ın Ülkesi”, Arkeoatlas, Sayı 5, İstanbul, 2006, s.40-52.

Ecsedy 1978 I. Ecsedy, “Some steppic and Aegean Components of the Early Bronze Age in South East Europe”, Thracia Praehistorica, Supplementum Pulpudeva 3. Semaines Philippopolitaines de l’Historie et de la Culture Thrace. Plovdiv, 1978.

Erzen 1994 A. Erzen, “İlkçağ Tarihinde Trakya”, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1994.

Ertuğrul 1993 Ö. Ertuğrul, “Ortakçı Tümülüsü Kurtarma Kazısı” Yayımlanmamış Kazı Raporu, Edirne Müzesi Arşivi, 1993.

Fıratlı 1964 N. Fıratlı, Müze Dışı Arkeolojik Faaliyet ve Buluntulara Dair Haberler (5-Trakya’da İncelemeler), İstanbul Arkeoloji Müzeleri Yıllığı 11-12, İstanbul

Arkeoloji Müzeleri Yayınları: XXIV, İstanbul, 1964, s.104-112.

Filow 1917 — B. D. Filow, "Denkmaeler der Thrakischen Kunst", R M 32, 1917.

Fol, Chichikova vd. 1986 — A. Fol, M. Chichikova, T. Ivanov, T. Teofilov, "The Thracian Tomb Near the Village of Svestari", Svyat Publishers, Sofia, 1986.

Fol 2005 — A. Fol, "The Thracians", Tangra TanNakRa All Bulgarian Foundation, 2005.

Gaidukevich 1998 — V.F. Gaidukevich, "Das Bosporanische Reich" Berlin, 1971.

Georgieva 1995 — R. Georgieva, "Des tumuli sans tombes en Thrace", TRSW: Report on the Third International Symposium on Funeral Archaeology; Co-editor of collection of papers, Expeditio Thracica, No. 1, Sofia, 2000.

Georgieva 1998 — R. Georgieva, "Burial Rites in Thrace and Phrygia", Thracians and Phrygians: Problems of Parallelism, Proceeding of an International Symposium on the Archaeology, History and Ancient Languages of Thrace and Phrygia, METU Faculty of Architecture Press, Ankara, 1998, s.61-64.

Georgieva 2000 — R. Georgieva, "Thracian Burial", Thracian Ethnology:Problems, Sofia, 1995, s.231-240

Gergova 1987	D. Gergova, “Thracian Burial Rites of the Late Bronze and Early Iron Age”, Thracians and Mycenaeans, Leiden-Sofia, 1989, s.231-240.
Gimbutas 1977	M. Gimbutas, "The first Wave of Eurasian Steppe Pastoralists into Copper Age Europe", Journal of Indo-European Studies 5: 1977, s.277-338.
Gimbutas 1980	M. Gimbutas, "The Kurgan Wave 2 (c.3400-3200 BC) into Europe and the Following Transformation of Culture", Journal of Indo-European Studies 8: 1980, s.273-315.
Hammond 1974	N.G.L. Hammond, “The Tumulus-Burials of Leucas and Their Connections in the Balkans and Northern Greece” The Annual of the British School at Athens, No.69 1974 Athens s.129-144.
Hoddinott 1981	R. F. Hoddinott, “The Thracians”, Thames and Hudson, 1981.
Işın-Özdoğan 2000	M. A. Işın, A. Özdoğan, “Harekattepe Tümülüsü”, 21. Kazı Sonuçları Toplantısı I. Cilt, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 2000, s.335-348.
İvanova 1953	A. P. İvanova, “Art of the Ancient Cities of the Northern Black Sea Litoral” Leningrad 1953.
Kabaağaç-Alova 1995	S. Kabaağaç, E. Alova, “Latince Türkçe Sözlük” Sosyal Yayınlar, İstanbul, 1995.

Kansu 1969 — Ş. A. Kansu, “Edirne’de Bulunan Dolmenler ve Dikilitaşlar Hakkında Yeni Gözlemler”, Belleten XXXIII, Ankara, 1969, s.577-579.

Karageorghis 1967 — Vassos. Excavations in the Necropolis of Salamis. I-V, vol 13, Nicosia, 1967.

Kansu 1963 — Ş. A. Kansu, “Edirne’nin Lalapaşa-Büyünlü Dolmenleri Hakkında İlk Not”, Belleten XXVII, Ankara, 1963, s.491-492.

Kenan 1941 — R. Kenan, Trakyada Uzun Hacı Höyüğünde Bulunan Eserler, Belleten, Cilt V, Sayı 17-18, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1941, s.45-52.

Kinçev 1995 — M. Kinçev, “Hadgrobna Mogila(Golyamata Mogila) Do Selo Golyama Detelina, Obştina Radevo” (Çast I), “Marnua-Istok”, Arheologieyski Provibanis, T. 3, Radnevo, 1995 s.35-63.

Kitov 1991 — G. Kitov, “Forma Sadarganie i Pregnaznackenie na Traciyskite Mogili”, Starini, Journal of Balkan Archaeology, Agato Publishing, Sofia, 1991-1, s.47-56.

Kitov 1993 — G. Kitov, “Newly-Discovered Equipment and Materials in the Thracian Tumular Necropolis Near Shipka and Sheynovo” Orpheus 3, 1993, s.9-25.

Kitov 1994a — G. Kitov, “Trakiyskite Mogili v Bılgaria”, Godişnik na Departament Arheologia-NBU, m I, 1994a, Sofiya, s.67-85.

Kitov 1994b — G. Kitov, “The Thracian Mound” Bulletin of the Ancient Orient Museum(BAOM) XV, Sofia, 1994, s.121-147.

Kitov 1999 — G. Kitov, “Royal Insignia, Tombs and Temples in the Valley of the Thracian Rullers”, Archaelogia Bulgarica III, 1, 1999, s.1-20.

Kitov 2000 — “Hellenistik Age Golden Ornaments from Tumuli Near Kazanluk”, Sofia, 2000, s.251-265.

Kitov, 2001 — G. Kitov, “Starosel-Centre Culturel Thrace” Orpheus 11-12, Sofia, 2001-2002, s.6-29.

Kitov 2002 — G. Kitov, “New Thracian Frescoes from Bulgaria”, Minerva, Vol 13, No. 3 May / June 2002, s.42- 44.

Kitov 2003a — G. Kitov, “Grobnitsata v Aleksandrovo”, İsvestiya na IM 2 Haskovo, 2003, s.149-174.

Kitov 2003b — G. Kitov, “The Griffin Tumulus”, Academia Litterarum Bulgarica Institum Studiorum Thracicorum, Thracia XV Serdicaee MMIII, Sofia, 2003, s.303-312.

Kohler 1980 — E.L. Kohller, “Cremations of the Middle Phrygian Period at Gordion”, From Athens to Gordion, The Papers of a Memorial Symposium for Rodney S. Young, University of Pennsylvania, Pennsylvania, 1980, s.65-89.

Leshtakov 1994 — K Leshtakov., “ Chronology and Cultural Identification of the Early Tumular Graves from Dolno Sachrane Village Near Kazanluk”, Annuarie de L’Universite de

Sofia “St. Kliment Ohridski” Faculte D’Histoire-Studia Arhaeologica, Tome I, Sofia, 1994.

Leshtakov-Borisov 1995 K. Leshtakov, B. Borisov, “Nadgrobna Mogila IV ot Rannata Bronzova Epoha V Zemlishteto na Selo Golyama Detelina, Obştina Radnevo”, “Maritsa-Iztok” Arheologiçeski Prouçvaniya T.3, Radnevo 1995. s.9-34.

Liddel-Scott 1975 H.G. Liddel, R. Scott, “Greek-English Lexicon”, Seventh ed., (Oxford 1888) 1975.

Mansel 1938 A. M. Mansel, “Trakyanın Kültür ve Tarihi”, Resimli Ay Matbaası Şirketi İstanbul, 1938.

Mansel 1940 A. M. Mansel, “Trakya Hafriyatı”, Belleten, Cilt 4, Sayı 13, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1940, s.90.

Mansel 1943 A. M. Mansel “Trakya-Kırklareli Kubbeli mezarları ve Sahte Kubbe ve Kemer Problemi”, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1943.

Mansel 1944 A. M. Mansel, Vize’de Bulunan Maskeli Miğfer, Belleten, Cilt VIII, Sayı 30, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1944, s.165-183.

Mansel 1995 A. M. Mansel, “Ege ve Yunan Tarihi”, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1995.

Marazov vd. 1998 I. Marazov, A. Fol, M. Tacheva, I. Venedikov “Ancient Gold: The Wealth of the Thracians”, 1998, s.82.

Mihailov 1972 G. Mihailov, “Trakite”, Sofia, 1972.

Mikov 1913	V. Mikov, "Predistoricheski Selishta i Nachodki v Bulgaria" Sofia, 1933.
Minns 1913	E.U. Minns, "Scythian and Greeks", Cambridge, 1913.
Nagler 1970	A. Nagler, "Kurgane der Mozdok-Steppe in Nordkaukasien", Espelkamp, 1996.
Nikolov-Georgiev 1970	B. Nikolov, V. I. Georgiev , "Arheologia", 12, Sofia, 1970.
Onurkan 1988	S. Omurkan, Doğu Trakya Tümülüsleri Maden Eserleri, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara ,1988.
Ögel 1991	B. Ögel, "İslamiyetten Önce Türk Kültür Tarihi" TTK Basımevi, Ankara 1991.
Özbek-Erdal 2000	M. Özbek, Y.S. Erdal, Harekattepe Tümülüsünden çıkarılan Kral İskeleti, 15. Arkeometri Sonuçları Toplantısı, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 2000, s.78.
Özdoğan 2000a	M. Özdoğan, "Marmara Bölgesi Yüzey Araştırması", Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi, Başak Matbaacılık, Ankara, 2000, s.308-313.
Özdoğan 2000b	M. Özdoğan, "Taşlıcabayır Kazısı", Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi, Başak Matbaacılık , Ankara, 2000, s.158-159.
Özdoğan-Akman 1992	M. Özdoğan, M. Akman, "1990 Yılı Trakya ve Marmara Bölgesi Araştırmaları", IX. Araştırma Sonuçları Toplantısı, Ankara, 1992, s.405-423.

Özfırat 2001 — A. Özfırat, "Doğu Anadolu Yayla Kültürleri: M.Ö. II. Binyıl", Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2001

Öztürk 1998 — Ö. Öztürk, Hayrabolu Hacıllı Köyü Tekhöyük Tümülüsü Kurtarma Kazısı, 8.Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 1998, s.381-391.

Papadopoulos vd. 2007 — J. K. Papadopoulos, L. Bejko, S.P. Morris, "Excavations at the Prehistoric Burial Tumulus of Lofkend in Albania: A Preliminary Report for the 2004-2005 Seasons", American Journal of Archaeology (AJA) 111, 2007, s.47-105.

Parzinger 2002 — H. Parzinger, "Bemerkungen zum frühen Tierstil zwischen Kuban, Indus und Kuban", TÜBA-AR V (2002), s. 33-53.

Parzinger vd. 2003 — H. Parzinger, V. Zajbert, A. Nagler, A. Plešakov, "Der Große Kurgan von Bajkara" Studien zu Einem Skythischen Heiligtum, Archäologie in Eurasien Band 16, Deutsches Archäologisches Institut-Eurasien-Abteilung, Verlag Philip von Zabern- Mainz am Rhein, 2003.

Pavel 1985 — O. Pavel, "The Birth of Greek Civilization", Pica Pica Press, Alberta, 1985.

Rabadjiev 1995 — K. Rabadjiev, "The Thracian King's Tomb(An Attempt at a New Interpretation)", Annuaire de L'universite de

Sofia, St. Kliment Ohridski, Faculte de Histoire-Studia Archaeologica, Tome 2, 1995, s.115-134.

Roosevelt 2006 C. H. Roosevelt, "Anıtsal Mezarlık Bintepeler", Arkeoatlas, Sayı 5, İstanbul, 2006, s.116-123.

Rousseva 2000 M. Rousseva, "Thracian Cult Architecture", Jambol, 2000.

Sagona 2004 A. Sagona, "Social Boundaries and Ritual Landscapes in Late Prehistoric Trans-Caucaus and Higjland Anatolia, Ancient Near Eastern Studies" Supplement 12, Peeters 2004 s.475-538.

Sayar 2006 M. H. Sayar, " Trakya Kavşaktaki Durak" Arkeoatlas, Sayı: 5, İstanbul 2006, s.162-167.

Sayar 1996 M. H. Sayar, Doğu Trakya'da Epigrafi ve Tarihi Coğrafya Araştırmaları 1995, XIV. Araştırma Sonuçları Toplantısı, I.Cilt, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 1996, s.107-110.

Shishlina 2004 N.I. Shishlina, North-West Caspian Sea Steppe: "Environment and Migration Crossroads of Pastoral Culture Population During the Third Millennium BC, Inpact of the Environment on Human Migration in Euroasia", Kluwer Academic Publishers Amsterdam 2004 s.91-106.

Sivas 2007 T. Sivas, "Frigler ve Frig Uygarlığı", Friglerin Gizemli Uygarlığı, YKY, İstanbul, 2007, s.9-14.

Stoyanov 1997 T. Stoyanov, “Early Iron Age Tumular Necropolis Sboryonovo”, Historical Museum Isprih, Sofia, 1997.

Stratan-Vulpe 1977 I. Stratan, A. Vulpe, “Der Hügel von Susan”i, in PZ, 52 (1977), s.28-60.

Talbert 2000 R. J. A. Talbert, “Barrington Atlas Of The Greek and Roman World”, Princeton University Press, 2000.

Tarasova 1980 N. Tarasova, “Primitive Art”, The Hermitage, St. Petersburg, 2003, s.228-235.

Theodossiev 2000 N. Theodossiev, “North-Western Thrace from the Fifth to First Centuries BC”, BAR International Series 859, Oxford, 2000.

Theodossiev 2007 N. Theodossiev, “Ancient Thrace during the First Millennium BC” Trakya’ya Adlarını Verenler: Traklar Sempozyumu, Edirne 2007(Baskıda),

Tonçeva 1980 G. Tonçeva, “Necropole Tumulaire Pres du Village Belogradec du VIIe S. AV. N. EPE” Academia Litterarum Bulgarica, Thracia, V, Serdicae, 1980.

Triandaphyllos 1980 D. Triandaphyllos, “Les Monuments Megalithiques En Thrace Occidentale”, Pulpudeva IV Semaines Philippolitaines de l’histoire et de la culture thrace, Plovdiv, 1980, s.145-163.

Triandaphyllos 1995 D. Triandaphyllos, “Thrace-Region of Eastern Macedonia and Thrace” Athens Academy Distinction, Athens, 1995, s.35-97.

Triandaphyllos vd. 2005 D. Triandaphyllos, D. Terzopoloy, "Αμάξες Και Καυσειε Νεκρον Τυμβο Της Μικρης Δοξιπας-ζωνης Του Δημου Κυπρινου", Το Αρχαιολογικο Εργο Στη Μακεδονια Και Στη Θράκη, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2005,

Tsetshkhladze 1998 G. R. Tsetshkhladze, "Who Built the Schytian and Thrakian Royal and Elite Tombs.", Oxford Journal Archaeology 17(1), 1998.

Tsetshkhladze 2005 G. R. Tsetshkhladze, "İskit ile Thrak Kral ve Seçkin Mezarlarını Kim İnşa Etti?" Karadeniz'in Tarih ve Arkeolojisi Üzerine, Ege Yayınları, İstanbul, 2005. (Yukarıdaki Makalenin Türkçesidir.)

Vasileva 1980 Dafina Vasileva "A Propos du tombeau thrace pres de Kazanlak", Thracia III, Sofia, 1980.

Vasileva 2005 D. Vasileva, "Trakiyskite Grobnidsi Arhitekturno-Metriçno Izledvane", Sofiyski Universitet "Sr. Kliment Ohridski" Istoriçeski Fakultet, Kaledra Arheologia, Serdicensis Supplumentum III, Sofia, 2005.

Vassileva 1994 M. Vassileva, "Phrygian Tumuli an Argument for Thracian-Phrygian Kindship" Sethopolis: Burial Tumuli in the South East of Europe. First International Symposium Kazanlak, Veliko Tarnovo, 1994, s.63-67.

Venedikov,Gerasimov 1975 I.Venedikov, T. Gerasimov, "Thracian Art Treasures" Sofia-London, 1975.

Venedikov 1976 I. Venedikov, "Rock Tombs", Thracian Monuments I. Thracian Megaliths, Sofia, 1976, s.82-127.

Voight 2006 — M. M. Voight, "Yassıhöyük Başkent Gordion", Arkeoatlas, Sayı 5, İstanbul, 2006, s.26-46.

Webber 2001 — C. Webber, "The Alexandrovo Tomb and other Recent Discoveries", Slingshot 216, July 2001, s.47-50.

Wittke 2006 — A.M. Wittke, "Kayaların Efendileri", Arkeoatlas, Sayı 5, 2006, s.8-24.

Yıldırım 2002 — Ş. Yıldırım, "Doğu Trakya Tümülüsleri ve Lokalizasyonu", Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2002.

Yıldırım 2004 — Ş. Yıldırım, "Makedonya kulesi Kurtarma Kazısı 2003", 14. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu" Nevşehir, 2004, s.243-250.

Yıldırım 2005 — Ş. Yıldırım, "The Ikiztepe B Tumulus Salvage Excavation", IV.th International Thracology Symposium, Alexandroupoli, 2005, s.705-714.

Yıldırım-Karakaş 2006 — Ş. Yıldırım, G. Karakaş, "Edirne Müzeleri ve Örenyerleri, YKY Yayınları, İstanbul, 2006.

Yıldırım-Işın 2007 — Ş. Yıldırım, M. A. Işın, "Askertepe Tümülüsü Kurtarma Kazısı", Yayımlanmamış Kazı Raporu, Tekirdağ Müzesi Arşivi, 2007.

Yılmaz 1999 — A. Yılmaz " Pazırık Kurganlarında Bulunmuş At Koşum Takımları Üzerindeki Hayvan Mücadele Sahneleri." Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla, 1999.

Yılmaz 1994 — Z. Yılmaz, Pınarhisar İslambey A Tümülüsü, IV. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara,1994, s.165-184.

Yılmaz 1995 — Z. Yılmaz, Düğüncülü Höyük Tepe Tümülüsü, V. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 1995, s.387-415.

Yılmaz 1996a — Z. Yılmaz, Çakıllı Tümülüsü Kurtarma Kazısı, VII: Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Kuşadası 1996, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 1996, s.105-130.

Yılmaz 1996b — Z. Yılmaz, "Kırklareli Sınırları İçinde Kalan Tümülüsler", T.Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne, 1996. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Yılmaz 1997 — Z. Yılmaz, "Çakıllı Tümülüsü Kurtarma Kazısı ve Restorasyon Çalışmaları", VIII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 1997, s.203-218.

Yılmaz 2001 — Z. Yılmaz, Kırklareli Müzesi Yündolan C Tümülüsü Kurtarma Kazısı, 11. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 2001.s.71-77.

Young 1960 — R. S. Young, "The Campaign of 1955 at Gordion, Preliminary Report", AJA 64, No 3, s.249-266

Young 1981	R. S. Young, "Three Great Early Tumuli", The Gordion Excavations Final Reports I., University of Pennsylvania, Pennsylvania, 1981.
Yükmen 2000	B. Yükmen, "1998 Yılı Gaziantep, Hatay, Kars İlleri Yüzey Araştırması", 17. Araştırma Sonuçları Toplantısı 1. Cilt, 24-28 Mayıs 1999, Ankara, Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 2000. s.293-297.
Zotoviç 1990	M. Zotoviç, "Investigations of Prehistoric Burial Mounds in the Poblacnica Valley and the Genesis of the Early Bronze Age in Western Serbia", Starinar XL-XLI, 1989-1990, s.78-81.
Zuev-Ismagil 1999	V. J. Zuev, R. B. Ismagil, "Skythische Kurgane beim Dorf Gumarovo, südliches Uralvorland = Scythian Kurgans near the Village of Gumarovo, Southern Ural Foothills" Eurasia Antiqua, vol. 5, Mainz, 1999, s.271-294.

I. GİRİŞ

Eski Yunanca'da "tumbos" kelimesi; höyük, mezar üzerine örtülen toprak yığını gibi çeşitli anlamlarda kullanılmaktadır.[1] Latince'deki "tumulus" kelimesi ise, Yunanca'dakine benzer bir şekilde yığma tepe, mezar tepesi, tepecik gibi anlamlara sahiptir.[2] Romalıların mezar amaçlı yapılmış yığma tepeler için kullandıkları "tumulus" kelimesi, arkeoloji literatürüne de Latince'deki anlamıyla girmiştir.[3]

Trakya, Türkiye'de tümülüs tipi mezar yoğunluğunun en fazla olduğu bölgeler arasındadır. Tarih öncesi, Roma, Bizans ve Türk uygarlıklarının önemli yerleşim yeri ve tarihsel olayların odağında yer alan Trakya bölgesi, Asia Minor ve Avrupa arasında bağlantı sağlayan coğrafi yapısıyla da kültürlerin buluştuğu, kaynaştığı ve geliştiği bir merkez konumunda olmuştur. Trakya'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan Trakya'ya çağlar boyunca gelip geçen kavimlerin ve uygarlıkların arkeolojik izlerini çok kısıtlı da olsa Trakya'da görmek mümkündür.[4]

Bu arkeolojik izlerin başında tümülüsleri, tümülüslerin ataları olarak nitelendirilen taşlı tepeler ile dolmenleri görmekteyiz. Tümülüs tipi ölü gömme geleneğine Yunan ve Roma dünyasında oldukça sık rastlanılmaktadır. Ancak bu ölü

[1] Liddell, Scott., 1975: 824.
[2] Kabaağaç, Alova, 1995: 612.
[3] Bu tezin adında geçen "mezar tepeleri", Erken Tunç Çağı'ndan M.S. III. yüzyıla kadar görülen bir ölü gömme adetini ifade etmektedir. Ancak, arkeoloji literatüründe kullanılan tumbos ve tumulus tabirleri ise, Yunan ve Roma dönemlerinde mezar amaçlı yapılan suni tepelere verilen isimlerdir. Bu da yaklaşık 1000 yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Günümüzde ise, Trakya'da tümülüslere halk arasında verilen isim genel olarak "höyük"tür. Ancak Kırklareli'nin kuzey ilçelerindeki dağ köylerinde yaşayan halk tümülüslere "tümbek" demektedir. Yine Kırklareli'nin Vize, Lüleburgaz, Edirne'nin Keşan, Tekirdağ'ın da Malkara İlçelerinin bazı köylerinde halk bunları "Tumba" olarak adlandırmaktadır.
[4] Yıldırım, Karakaş, 2006: 52.

gömme geleneği sadece Yunan ve Roma dünyasında kullanılmamaktadır. Suni mezar tepesi şeklindeki bu gelenek, M.Ö. III. binden beri Kafkasya'da, Balkanlar'da ve Orta Asya'da bulunan bir çok kavim tarafından kullanılmıştır.

Bu doktora tezinde tümülüs tipi ölü gömme geleneğini açıklayabilmek amacıyla, bu mezar tipinin dünya üzerinde nerelerde kullanıldığı hakkında kısa da olsa bazı bilgilere yer verilmiştir. Ancak tez çalışmasının ana amacı Doğu Trakya'da bulunan tümülüslerdir.

Trakya bölgesinde Frigya ve Lidya'dakinden çok daha fazla sayıda tümülüs bulunmaktadır. Doğu Trakya'da tümülüsler dört önemli grup oluşturur; Birinci grup, Edirne- Kırklareli-Pınarhisar-Vize- Saray yolu üzerinde ve civarında bulunan, yani dağlık arazinin step arazi ile birleştiği yerlerdeki tümülüsleri içerir. Bunların bazılarının Istırancalar'dan paralel olarak Ergene'ye inen derelerin vadilerinde, yahut bu vadilerin kenarlarındaki tepelerin üzerinde bulundukları görülmektedir. Tümülüs yoğunluğu açısından en önemli merkezler arasında Kırklareli İli, Vize İlçesi ve çevresindeki köyleri sayabiliriz.

İkinci grup Ergene vadisinde bulunan tümülüsler tarafından oluşturulmaktadır.

Üçüncü grup ise, Ergene'nin güneyinde, Kabahüyük civarındaki tümülüsler ve Edirne-Uzunköprü-Keşan-Malkara-Hayrabolu-Tekirdağ istikametinde uzanan tümülüslerden oluşmaktadır.[5]

Dördüncü ve son grup, Edirne İli, Süloğlu İlçesi civarındaki Küküler Köyü ile Lalapaşa İlçesi ve çevresindeki köylerin bulunduğu bölümdür. Bu bölge tümülüslerin hem yoğunluk olarak oldukça fazla olduğu, hem de Erken Demir Çağından, Roma Çağına kadar uzanan kronolojik çeşitlilik gösterdiği bir alandır. Neredeyse tüm Trakya'daki tümülüslerin yüzde otuzu burada bulunmaktadır.

A) Amaç ve Yöntem

Bu tez çalışması, tümülüs tipi ölü gömme geleneğinin Doğu Trakya'da ne zaman ve nasıl ortaya çıktığını, hangi kavim ya da kavimler tarafından kullanıldığını, geçirdikleri mimari gelişimi ve de mezar tiplerini gözler önüne sermek amacı taşımaktadır.

Trakya'da tümülüsler Erken Demir Çağı ile birlikte ortaya çıkmıştır. M.Ö. II. binin sonları ile M.Ö. I. binin başları, Balkanların arkeoloji literatüründe Erken Demir Çağı olarak bilinmektedir. Erken Demir Çağı göçleri ile bölgeye gelen Trak kavimlerinin tümülüslerde mezar olarak kullandığı başlıca iki tip vardır. Bu mezar tiplerinden birincisi, içinde dolmen olan tümülüslerdir. İkinci tip ise taşlı tepe olarak da nitelendirilen, benzerlerine Orta Asya, Avrupa ve Kafkasya steplerinde sıkça rastlanılan ufak tümülüsler olarak görülmektedir. Bu iki mezar tipinin

[5] Mansel, 1938: 16.

Balkanlar'da M.Ö. VIII-VII. yüzyıllara kadar kullanıldığını, hatta Klasik ve Hellenistik dönemlerde bu tümülüslerin içlerine ikincil gömülerin de yapıldığını bunlarda gerçekleştirilen kazılar ortaya çıkarmıştır.

M.Ö. V. yüzyılla birlikte Trakya'da Yunan etkileri ağırlık kazanmaya başlar. Trakya kabilelerinin hemen güneylerinde yer alan Yunan uygarlığı ile yakın ilişki içinde oldukları antik kaynaklar tarafından sıklıkla belirtilmiştir. Bu dönemde tümülüs gömülerinde eski gelenekler kısmen de olsa kullanılmaya devam eder. Ancak, mezarlarda görülen mimari ve mezar ritüellerinde görülen uygulamalar daha karmaşık ve çeşitli hale gelmiştir.

Trakya'da Geç Demir çağ ile birlikte tümülüslerde yeni bir oluşum görülmeye başlanır. Aristokrasinin gömülmesinde tümülüsler ile kaplanmış oda mezarların ortaya çıkmıştır. Bunlar Trakya'nın etkileyici oldukça etkileyici mezar anıtlarıdır.

Trakya mezarları mimari çeşitlilik ve anıtlarının zenginliği ile oldukça dikkat çekicidir. Antik ustaların başarıları tarz olarak uygulanmış ve yerel gereksinimlere uyarlanmışlardır. Trakya tümülüslerinde bulunan mezarların oldukça kaliteli işçilk ve bezemeye sahip olması, bu anıtları inşa eden ustaların Anadolu ve Yunanistan'daki okullarda eğitilmiş ya da bire bir ilişkili olduklarına işaret etmektedir.

Roma Çağı'nda da tümülüs tipi mezar anıtlarının kullanımının devam ettiği, bölgede gerçekleştirilen kazıların sonucundan anlaşılmaktadır.

Doktora tezinin içindeki bölümlerde inşa edilen mezar tipleri, mimari gelişimleri de göz önünde bulundurularak anlatılmıştır. Doğu Trakya'da kaç farklı mezar tipi olduğunu belirlemek ve karşılaştırmalar yapabilmek amacıyla Doğu Trakya'da bulunan 600 civarında köye gidilmiş, bu köylerde bulunan bütün tümülüslerin fotoğrafları çekilmiş, Genel Konumlandırma Sistemi (GPS) ile coğrafi koordinatları alınmıştır. Ayrıca bir veri tabanı programı oluşturulmuş tümülüslerin çapları, yükseklikleri, tespit edilebilen dönemleri, konumları, antik kentlerle ve tarihi yerleşimlerle olan ilişkilerinin de aktarılmasına çalışılmıştır. Elde edilen bütün veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve bu verilerin istatistiksel bir değerlendirilmesi de yapılmıştır.

Doğu Trakya için ilk defa yapılan bu çalışma sonucunda belirlenen tümülüsler, 1: 90.000 ölçekli Trakya haritasına işlenmiştir. Tespit edilen bu tümülüslerin işlendiği harita üç pafta halinde tez çalışmasının ekinde bulunmaktadır.

B) Kapsam ve Sınırlamalar

Trakya diye adlandırılan bu yarım ada, coğrafi yüzölçümü ile Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ İllerinin tamamını, Çanakkale ve İstanbul İllerinin ise bir bölümünü içinde barındırmaktadır. Oldukça geniş sayılabilecek bu alanı, Karadeniz'e paralel uzanan Istrancalar ve Tekirdağ'dan başlayıp neredeyse Gelibolu'ya kadar uzanan Ganos Dağları çevrelemektedir. Istranca dağları ve kısmen de olsa Ganoslar bölgenin en iyi korunmuş orman alanlarını içinde barındırmaktadır. Bu iki dağ silsilesi arasında antropojen step olarak bilinen düzlük alanlar bulunmaktadır. Doktora tezinin kapsamını, yukarıda bahsettiğimiz illerin sınırları

içerisindeki tümülüslerde kullanılan mezarların tipolojik olarak gelişimleri oluşturmaktadır.

Ormanlık ve dağlık arazilerde bulunan tümülüslerin tespitinde çeşitli güçlüklerle karşılaşılmıştır. Oldukça sık orman dokusunun bulunduğu Istrancalar'da tümülüsleri çıplak gözle tespit etmek neredeyse imkansızdır. Burada bulunan tümülüsleri belirleyebilmek için hem 1:25.000 ölçekli haritalardan hem de bölgede yaşayan yerli halktan yardım alınmıştır.

Akademik olarak günümüze kadar gerçekleştirilen çalışmalar, genellikle tek bir tümülüs ya da tümülüslerde yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkarılan eserlerin değerlendirilmesine yönelik olmuştur. Tümülüs tipi mezar geleneğinin orjini ile ilgili detaylı bir çalışma henüz yapılmamıştır. Bu nedenle Doğu Trakya tümülüslerinin ne zaman ve nasıl ortaya çıktığı, kaç ayrı tipte mezar yapısı inşa edildiği sorusunun cevabını bulmak oldukça zahmetli ve karmaşık bir iş olarak görülmektedir. Bu soruların cevabını bulabilmek için özellikle komşu ülkelerdeki çalışmalardan faydalanılmıştır.

Doğu Trakya tümülüsleri ile ilgili geçmiş yıllara ait çok fazla çalışmanın yapılmamış olması da araştırma sırasında karşılaşılan güçlükler arasında sayılmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın Doğu Trakya tümülüsleri hakkındaki ilk geniş kapsamlı çalışma olması önemlidir.

II. Doğu Trakya'nın Kısa Tarihçesi.

Balkan Yarımadası daha doğrusu güneydoğu Avrupa bölgesi, Avrupa, Asya, ve Afrika kıtalarının birbiri ile kesiştiği bir yer olup, iklim ve coğrafi şartlar bakımından IV. Jeolojik Zamanın başından beri insan topluluklarının yaşamalarına elverişlidir.[6] Paleolitik dönemle ilgili olarak elde edilen veriler ışığında, insanlığın bilinen en eski alet türü "çaytaşı" aletlerden oluşmuştur. Büyük Çekmece yakınlarındaki Eskice Sırtı, Kilyos yakınlarındaki Gümüş Dere ile Kefken Buluntuları bunu kanıtlamaktadır. Bunlar Yarımburgaz mağarasında bulunanlarla birlikte, insanların Yakın Doğu'dan Avrupa'ya olan yayılımını simgelemektedir. Paleolitik dönemin daha ileri aşamalarına ait bulgulara gene Karadeniz kıyı şeridi üzerinde, özellikle ağaçlı ve Kefken çevresinde rastlanılmıştır. Bunlar Karadeniz kıyısı boyunca uzanan fosilleşmiş kumullar üzerinde saptanmış olan Mezolitik-Epi-Paleolitik dönem yerleşmelerdir. Günümüzdeki iklim koşullarının hakim olmaya başladığı bu dönemde bir tatlı su gölü durumunda olan Karadeniz çevresinde yoğun bir iskanın olduğu anlaşılmaktadır. Bu döneme ait en zengin buluntular Ağaçlı kumullarında bulunmuş olan "minik" alet topluluklarıdır. "Ağaçlı Kültürü" olarak tanınan bu gurup, ülkemizde bu döneme ait bilinen en zengin buluntu topluluğudur.[7]

Karpat-Balkan bölgesi M.Ö. Geç VII. ve VI. bin yıllar boyunca Yakın Doğu'dan gelen Neolitik çiftçiler tarafından iskan edilmiş ve bundan dolayı da Marmara bölgesi bir kavşak noktası haline gelmiştir.[8] İnsanlığın gelişimindeki en önemli dönüşümlerden biri olan ve "üretimin devrimi" olarak da bilinen bu süreçte Marmara bölgesinin önemli bir yeri olduğu anlaşılmaktadır. M.Ö. VII. bin

[6] Erzen, 1994: 35.
[7] Özdoğan, 2000a: 309.
[8] Hoddinott, 1981: 15.

yıllarından itibaren çiftçiliği bilen ilk gurupların bölgeye geldikleri, Çan yakınlarındaki Çalca mevkii buluntuları ile anlaşılmaktadır. Bu ilk gelen "Anadolulu" göçmenler, çanak çömleğin bulunmasından hemen önceki bir döneme aittir. Bu göçün giderek daha yoğun bir şekilde M.Ö.VI. bin yıl boyunca sürdüğü anlaşılmaktadır. Bölgeye gelen ilk çanak çömlek, İç Anadolu'nun bilinen en eski çanak çömlek türlerinden olan koyu yüzlü ve basit kıvrımları olan kap geleneğine aittir. Kuzeybatı Anadolu'da Menteşe, Ilıpınar, Fikirtepe, ve Pendik gibi kazı yerleri ile tanıdığımız bu çanak çömlek türü Marmara bölgesinin en eski çanak çömleğini oluşturur. Bu çanak çömlek Doğu Marmara bölgesinde uzun süre varlığını sürdürerek yerel özellikler kazanacaktır.[9]

Neolitik dönemin sonlarında, İç Anadolu ya da Ege'den, kırmızı renkte astarlı kaplar kullanan yeni bir göç dalgasının daha geldiği anlaşılmaktadır. Daha çok bölgenin batı kesimlerini etkileyen bu süreç içinde izlenen değişiklik yalnızca kap kacağın yüzey renkleri ile ilgili değildir; kapların yapım, bezeme ve fırınlama teknolojisi ile kullanılan aletler tümü ile değişmiştir. Balkan ve diğer Avrupa kültürlerinin gelişiminde esasen bu gurup etken olmuştur.[10]

Balkan yarımadasında Neolitik Dönemin eski safhalarına ait şu kültürler bize kadar intikal etmiştir. Teselya'da Erken Keramik Devresi ve Proto Sesklo, Trakya'da Karanovo I-II, Yugoslavya'da Starcevo, Batı Bulgaristan'da Kremikovkzi geçiş gurupları ve Makedonya'da Vrasnik'dir. Bunlar Balkan Yarımadasında şimdiye kadar Neolitik Döneme ait en eski buluntular ve kültürlerdir. Neolitik ve

[9] Özdoğan, 2000a: 310.
[10] İbid, 310.

Aneolitik dönemlerde insanlar henüz açık arazide, nehir, göl kenarlarında ve güneşli vadilerde yaşıyorlardı. Trakya ve Mysia için iskan tepeleri (höyük) tipiktir. 400 kadar höyük tespit edilmiştir. Mesela Anadolu'daki Troia, Trakya'daki Karanovo gibi meşhur iskanlar ve Belgrad civarındaki Vinca, gerçek iskan tepeleridir ki, bunlar tarım ve hayvancılık yapan kavimler tarafından iskan edilmiştir.[11]

Kalkolitik Dönem'in başlarında bir süre Neolitik gelenekli kültürlerin gelişerek varlıklarını sürdürdükleri, ancak giderek yerlerini tümü ile farklı bir kültüre bıraktıkları anlaşılmaktadır. Bölgenin gerek Anadolu, gerekse Trakya kesiminde gelişen bu yeni kültür, üzeri oluk, yiv, çizi bezemeli, omurgalı gövdeli ve uzun boyunlu kapları ile kolaylıkla tanınmaktadır; Balkanlarda "Vinça Kültürü" olarak da tanınan bu kültürün ilk dönemlerine ait yerleşme yerlerine bölgenin hemen her yerinde rastlanmaktadır; ancak Orta Kalkolitik Çağın sonlarına doğru Marmara Denizi'nin Anadolu tarafındaki yerleşmelerin kesintiye uğradığı, buna karşılık Trakya'nın iç kesimlerinin daha yoğun olarak iskan edildiği anlaşılmaktadır.[12]

Kalkolitik Dönem'in sonlarına doğru, Trakya'da ki bütün yerleşmelerin şiddetli bir yangın ile tahrip olduğu gerek yüzey buluntuları, gerekse bu bölgede yapılan kazılardan anlaşılmaktadır. M.Ö.IV. bin yıl içine tarihlenecek buluntular çok seyrek ve daha çok iç kesimlerdedir; bunlarda bulunan malzeme de Balkanlar'ın kuzeyinden bilinen Pre-Cucuteni kültürü ile benzeşmektedir. Kesin olmamakla birlikte Son Kalkolitik Dönem içinde Trakya bölgesinde göçebe çoban kavimlerin oturduğunu düşünebiliriz. Buna karşılık bölgenin Anadolu tarafının giderek Orta Anadolu

[11] Erzen, 1994: 40-41.
[12] Özdoğan, 2000a: 310.

kültürlerinin etki alanı içine girdiği, özellikle M.Ö.IV. bin yılın sonlarına doğru kentleşme sürecinin başlangıcı olarak tanımlayacağımız yerleşme birimlerinin ortaya çıktığı görülmektedir.[13]

Karpatlar ve Balkanlar'da Kalkolitik dönem, büyük olasılıkla M.Ö. V. binin sonlarından başlayarak M.Ö. IV. binin ortalarına kadar sürmüştür. Özellikle bu çağda eşi görülmemiş derecede başarılı ve sanat değeri yüksek eserler ortaya çıkmıştır. Gradeshnitsa ve başka yerlerde bulunmuş üzeri kazıma motifli kaplar ve objelerin gösterdiği kadarıyla yörede büyük bir gelişim söz konusudur .[14]

M.Ö. III. bin yıl içinde Marmara Denizi'nin Anadolu tarafında Troia gibi yerleşmelerden de tanıdığımız ilk gerçek kentler ve giderek kent devletleri görülmeye başlar. Buna karşılık Balkan Yarımadası'nın bir çok yerinde olduğu gibi Trakya'da da İlk Tunç Çağı'na tarihlenen yerleşme yerleri sayıca az ve küçüktür; bu dönemde Trakya'nın büyük bir kısmında göçebe çoban bir yaşamın sürdüğü, ancak belirli yerlerde küçük yerleşimlerin olduğu anlaşılmaktadır. Trakya'daki yerleşme yerlerinin çoğu Marmara-Ege kıyı şeridi üzerinde dizilmiştir; bu yerleşmelerde Troia'dan bilinen Anadolu türü çanak çömleğe rastlanılmış olması, bunların olasılıkla ticaret amaçlı Anadolu kolonileri olduğunu düşündürmektedir. Kıyı şeridi üzerindeki bu yerleşmelerin en büyüğü İstanbul yakınlarındaki Selimpaşa Höyüğü'dür.[15]

[13] Özdoğan, 2000a: 311.
[14] İbid, 311.
[15] İbid, 311.

Anadolu tarafında İlk Tunç Çağı'nın başlarında çok sayıda küçük yerleşim yerleri vardır; dönemin sonlarına doğru Anadolu tarafında yerleşmelerin sayısı azalmakta, buna karşılık, kent olarak yorumlanabilecek daha büyük yerleşmeler görülmektedir. Bu tür yerleşmelere Yenişehir, İznik, Balıkesir gibi büyük ovalarda rastlanmaktadır.[16]

Orta ve Son Tunç Çağı'nda M.Ö. II. bin yıl Anadolu ve Ege'de Hitit, Miken gibi, önce devletlerin hemen sonra da imparatorlukların geliştiği bir dönemdir. Buna karşılık Trakya kesiminde ise tümü ile göçebe-çoban bir topluluk vardır ve bu döneme tarihlenen hiçbir yerleşme yerine, Gelibolu Yarımadası ile Ege kıyı şeridi dışında rastlanmamıştır. Bu da Marmara Bölgesi'nin M.Ö. II. bin yılında büyük devletlerin ilgi alanı dışında kaldığını göstermektedir.[17]

M.Ö. II. bin yılın sonlarına doğru Trakya'nın kuzey kesimlerine, özellikle Istranca dağlık bölgesine Karadeniz'in kuzey kısımlarından yeni ve büyük bir göç dalgasının geldiği anlaşılmaktadır. "Taşlıtepe" olarak da adlandırılan ve daha sonraki tümülüs geleneğinin öncüsü olan küçük tümülüsler ilk defa bu dönemde görülür. Yeni gelen topluluğa ait çok sayıda küçük yerleşim yerleri vardır. Anadolu tarafında çömlekçi çarkının kullanılmasına rağmen, bu topluluk hala kap kacağını elde biçimlendirmekte ve, göreli olarak ilkel bir teknoloji ile fırınlamaktadır. Kullanılan çanak çömlek siyah açkılı yüzey rengi, oluk ve ip baskı bezemesi ile Kuzey Romanya'nın Babadağ kültürünün belirgin izlerini taşımaktadır. Bu guruba ait

[16] Özdoğan, 2000a: 311.
[17] İbid, 311.

toplulukların M.Ö. II. bin yılın sonunda, Geç Tunç Çağı-İlk Demir Çağ geçiş sürecinde güneye indiği Troia ve Avşa adasındaki buluntulardan anlaşılmaktadır.[18]

Bu yeni gelen göç dalgası ile birlikte görülen bir diğer mezar türü de "dolmen" olarak bilinen megalitik anıtlardır. İri taş bloklar ile, harç kullanılmadan yapılan bu mezar anıtları genellikle iki oda ile bir giriş bölümünden oluşmakta ve bunların üzeri toprak ile örtülmektedir. Dolmenler ile birlikte, boyları 4 m. yi geçen ve "menhir" olarak adlandırılan dikilitaşlara da rastlanmaktadır.[19] Dolmen ve menhirlere bölgenin özellikle kuzey bölgelerinde rastlanılmaktadır.

Tunç Çağı ile Demir Çağı arasındaki geçiş süreci Yakın Doğu ve Ege'nin bir çok yerinde olduğu gibi Anadolu'da da çok karışık bir dönemdir. Çeşitli kavimlerin hareketlendiği, Hitit ve Miken İmparatorluklarının yıkıldığı bu dönem genel olarak "karanlık çağ" olarak da adlandırılmaktadır. Anadolu ve Ege'de hüküm süren bu kargaşaya karşın, bu dönemde Trakya'nın oldukça sakin olduğu ve M.Ö. II. bin yılın sonlarında bu bölgeye gelen toplulukların buradaki varlıklarını sürdürdüğü belli olmaktadır. Bu toplulukların yerleşmek için korunaklı yerlerden çok düz ovaları seçmiş olmaları, bölgenin her hangi bir tehdit altında olmadığını göstermektedir.[20]

M.Ö. II. binde Trakların işgali altında bulunan Balkan Yarımadası'nın güney-batı bölgelerine İllirialılar'ın girmesi üzerine yerlerinden oynatılan bazı Trak kabileleri, en çok Brigler ya da Frigler Boğazlar üzerinden Anadolu'ya geçerek bu ülkenin batısında ve kuzeyinde oturan bazı savaşçı kavimlerin bunlara katılmasıyla

[18] Özdoğan, 2000a: 311.
[19] İbid, 311.
[20] Mansel, 1995: 88.

günden güne büyüyen bir çığ halinde Hitit devletine saldırmışlar, şehir ve kasabaları yakıp yıkarak bu devleti ortadan kaldırmışlar, aynı zamanda Anadolu'nun etnik ve sosyal bünyesinde büyük değişiklikler meydana getirmişlerdir.[21] İonlar, Dorlar ve Aioller M.Ö. XI. yüzyılın sonunda Ege adalarına ve Anadolu'nun Batı kıyılarına yerleşmeye başladıklarında kabileler halinde organize olmuşlardı. Anadolu'ya Batıdan Güneydoğuya kadar akınlar yapan Balkan kavimleri ve bunların arasında Muşkiler, Brigler yani Phrygler Anadolu yarımadası içinde bir yerden ötekine sürekli göç etmişlerdir.[22]

Yunanlıların kolonizasyon hareketleri M.Ö. VIII. yüzyılda başladı ve bunların yeni bir temeli vardı. Her ne kadar kabile organizasyonuna ait izler hem koloni kuran şehirlerde ve kolonilerin kendisinde görülse de polis için karakteristik olan yeni özellikler kolayca izlenebiliyordu. Yunan şehir devletlerinin oluşum süreçlerinin M.Ö.VIII. ve VII. yüzyıllar arasında yani Yunan Arkaik döneminde olduğunu söyleyebiliriz. Bu dönemde Akdeniz kıyılarında ve daha sonra Karadeniz'de çeşitli yerlerde Yunan kolonileri ortaya çıkmaya başlamıştır.[23] Bu kolonizasyon hareketinden Trakya da nasibini almıştır. Trakya kıyılarına çıkmış, Maroneia ve Abdera gibi şehirleri kurmuş, ya da ormanlarıyla ünlü Thasos (Taşoz) ve diğer bazı adaları kolonize etmiş olan İonlar Traklar'ın şiddetli direnişi ile karşılaşmışlardır. Fakat yüzyıllarca sürdüğü anlaşılan bu savaşlara rağmen Yunanlılarla Traklar arasında kültür ilişkileri hiçbir zaman eksik olmamış, bu ilişkiler sayesinde bir taraftan Yunan Uygarlığı Trakya'ya girmiş, diğer taraftan Traklar Orpheus mitinden de anlaşılacağı üzere, en çok din alanında Yunanlılar üzerinde etkilerde

[21] Özdoğan, 2000a: 311.
[22] Akurgal, 1995: 137.
[23] Pavel, 1985: 85.

bulunmuşlardır.[24] Yunan kolonizasyon hareketleri ile oluşturulan kentler genellikle Trakya bölgesinin kıyılarında Milet'in başını çektiği İonia kentleri tarafından kurulmuştur. Bu kentler arasında başlıcaları; Ainos (Enez), Salmydessos (Kıyıköy), Abdera, Khalkhedon (Kadıköy), Byzantion, Apollonia, Istros, Olbia, Maroneia, Perinthos (Marmara Ereğlisi), Heraion Teichos (Karaevli Altı), Selymbria (Silivri), Kardia (Bakla Tepe) sayılabilir.

M.Ö. VII. yüzyılda batıdan gelen son bir basınç neticesinde Bithynler ve bunlarla akraba olan Thynler ve diğer bazı kavimler Anadolu'nun kuzeybatı köşesinde yerleşerek buraya Bithynia ismini vermişlerdir. M.Ö. VII. yüzyılda İskitlerin büyük bir dalga halinde kuzeyden Tuna memleketlerine indikleri dikkate alınırsa, Bithynlerin göçlerinin bu İskit akınıyla ilgili olduğu anlaşılmaktadır.[25] Bithynler çok sayıda Trak kabilesinden "sonraki geride kalan göçmenler" dir. Bithyn kabileleri aslında Trakya'da Orta Strymon (Vardar) bölgesinde oturuyorlardı. Bithynler, bunun gibi Matiolobithynler, Thynler ve Bithynler ile akraba kabileler Homeros'un destanlarında zikir edilmemektedirler. Bazı bilim adamları Bithynlerin Anadolu'ya 700 yılları ya da biraz daha geç gelmiş olduklarını yazmaktadırlar bundan dolayı, ne Bithynler ne de onların ülkesinden Homeros destanlarında söz edilmemiştir.[26]

M.Ö. VI. yüzyılda Atina Tiranı Peisistratos Trakya'da bazı madenleri elinde bulunduruyordu. Yine VI. yüzyılda Kipselos'un oğlu Miltiades Gelibolu yarımadasını ele geçirmiş ve burasının en dar yerinde bir sur bina etmekle burasını

[24] Mansel, 1995: 166.
[25] Mansel, 1938: 24.
[26] Erzen, 1994: 75-76.

Trak hücumlarından korumak amacını gütmüştü. İşte gerek koloni kentleri, korunaklı mevkiler ve gerekse özel malikaneler aracılığıyla Yunan kültürü Trakya'ya etki etmeye başlamıştır.[27]

Yunan hayat tarzı ve kültürü kıyılarda her tarafta etkisini gösterdiği gibi, memleketin içine de etki etti. Henüz M.Ö. VI. yüzyılda aşağı Strymon'daki Trak kabileleri Milet veyahut Euboia Mine sikkeleri bastılar. Mezarlardan çok güzel VI. yüzyıl sonuna ait buluntular elde edilmiştir. Aynı zamanda yine mezarlarda V. yüzyıl ortasına ait Yunan ithali çok ince ve güzel buluntulara rastlanılmıştır.[28]

Trakya'da Yunan etkisinin yanında İskit etkileri dahi önemli bir alan işgal etmektedirler. İskitler yalnız kültürel etkilerde bulunmakla kalmamışlar, birçok kereler güneye inerek Trakya'ya girmişler ve Traklar ile ırk olarak dahi kaynaşmışlardır. Ölüleri kırmızıya boyamak, erkeğin yanına atını dahi gömmek ve diğer İskitlere has bir takım geleneklerin, M.Ö. VI. ve V. yüzyıllara tarihlenen Trak mezarlarında yapılan kazılarla mevcut olduğu anlaşılmıştır.[29] Arkaik Dönem boyunca göçler, kolonizasyon ve çeşitli kavimlerin saldırılarına maruz kalan Trakya bu dönemden sonra tamamıyla Yunan Kültürünün etkisi altına girmiştir.

M.Ö. 513'deki Darius'un İskit seferi Trakya'nın içinden , doğu kıyısından çok uzak olmayan bir mesafeden geçti. Ordu, Odrysler'in memleketindeki Artiskost'ta bir mola verdi. Bölgelerinin içinden geçtiği Trak kabileleri silah kullanmadan

[27] Mansel, 1938: 24.
[28] İbid, 24.
[29] İbid, 24.

kendilerine teslim olmuştur.[30] Bu konu üzerine Heredotos da (Historia, V-1-2) bazı bilgiler vermektedir; "Persler Megazabos'u Trakya'da bırakarak ilerlemelerini devam ettirdiler. Megazabos Perinthos'lulara baş eğdirttikten sonra Trakya içlerine ilerledi. Bu ülkedeki bütün siteleri ve ulusları Büyük Kral adına ele geçirdi. Zaten Darius'un emri de buydu, Trakya'ya baş eğdirtmekti."[31] Megazabos, Makedonya kralı Amyntas'ı dahi Pers hegemonyasını kabul etmeye mecbur bırakmıştır. Trakya'da bir pers satraplığından şu an için söz edilememektedir.

Perslerin memleketten atılmasından sonra Batı Trakya'da yabancı kuvvetler faaliyet gösterirken, Doğu Trakya'da kabilelerin önemli bir birleşmesi gerçekleşti. Önderliği kral Teres'in idaresi altında Odrysler kabilesi aldı. Odrysler, Darius'un yaptığı sefer sırasında kendi kuvvet ve kudretlerini hissettirmişlerdi; fakat ciddi şekilde zayıflatılmamışlardı.[32]

M.Ö. 431'de Abdera'da bulunan Yunan yöneticisi Nymphodoros'un kız kardeşiyle evlenen, Kral Teres'in oğlu Sitalkes, bu evlilikle, Odrys devletinin güneydoğu kanadını güçlendirmiş oldu. Sitalkes, Atina'nın gözüne girmeyi başardı ve Peleponnes savaşında Atinalılar'ın müttefiki de oldu. Sitalkes'in oğlu Sadokos da Atina vatandaşı oldu, Nymphodoros Sitalkes ve Tereus'u Atina temsilciliği görevine atadı. Muhtemelen merkezi Vize'de bulunan Ast kabilesinin kralı da oldu. Güney Trakya yöneticileri tarihi figürler olarak ilk kez bu olayla tarih sahnesinde yer almışlardır.[33]

[30] Erzen, 1994: 88.
[31] Herodotos(Historia)Çev. Müntekim Ökmen: 247.
[32] Erzen, 1994: 91.
[33] Hoddinott, 1981: 104.

Aslında bu ittifakın Makedonya kralı Perdikkas'a karşı olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü Perdikkas sahile inmek arzusunda bulunuyor ve bu nedenle Halkidikia yarımadasında önemli bir rol oynuyordu. Perdikkas bir takım manevralarla Traklar'ın harekete geçmesine engel oldu. Ama Sitalkes Atinalılar'ın talebi üzerine, M.Ö. 429 'da hazırlıklarını tamamladıktan sonra Makedonya üzerine yürüdü ve Strimon ile Aksios arasındaki sahayı yakıp yıktı. Trak ordusunun güneye doğru zaferle ilerleyişi Makedonyalılar ile birlikte Yunanlılar'ı dahi korkutmuştu. Atinalılar'da müttefiklerinden korkarak vaat ettikleri gemileri Halkidikia'ya göndermekten vazgeçtiler. Traklar'ın Makedonlar üzerine yaptıkları bu sefer kesin bir sonuca ulaşamamıştır.[34] Atinalılar için bu erken sonuç başarılı idi; Sitalkes, M.Ö. 424 yılında kuzeybatıda bulunan Trakyalı Triballi kabilesine karşı yaptığı seferde ölünceye kadar Atinalıların müttefiki olarak kalmıştır.[35]

Sitalkes'in ölümünden sonra yerine yeğeni Seuthos geçmiştir. Bu kral Odrysler'in eski sınırlarını korumaya çalışmıştır. Makedonya kralı Perdikkas'ın kızıyla evlenerek onlarla dostça geçindi. Bu kralın bazı gümüş sikkeleri zamanımıza kadar gelmiştir. Seuthos'un ne zaman öldüğü belirgin değildir. Seuthos'un ölümünden sonra yerine oğlu olduğu anlaşılan Kothys (M.Ö. 383-360) geçti. Kothys Atinalılarla iyi ilişkiler kurdu ve onların yardımıyla, Odrys devletinde oluşmuş bulunan ikiliği ortadan kaldırdı. İsyan etmiş olan birçok kabileyi tekrar yönetimi altına alarak büyük Odrys devletini tekrar kurmayı başardı.[36] Kothys, M.Ö. 360' da Yunanlılar tarafından öldürülmüştür. Atinalı kumandan Haridemos, Kothys'in oğlu Kersopleptes'i himaye etmiştir. M.Ö. 359'da Odrys devletinin dağıldığını ve

[34] Mansel, 1938: 27.
[35] Mihailov, 1972: 61.
[36] Mansel, 1938: 28.

Kersopleptes, Berisades ve Amodokos arasında bölüşüldüğünü görmekteyiz. Kersopleptes esas memleketi olan Doğu Trakya'yı, eski Odrys krallarından Medakos'un soyundan gelme Amadokos'un ise, Maroneia'dan Philippolis'e kadar uzanan Meriç vadisini, Berisades'in ise Strimon ile Nestos nehirleri arasında kalan bölgeyi aldığını görmekteyiz.[37] Trakya'nın üç parçaya bölünmesinden sonra kaos başladı ve iki yıl içerisinde bu üç kralda Atinalılarla antlaşma yaptı. M.Ö. 385'de II. Philippos, Amphiopolis ve Krenides'i ele geçirdi ve Amphiopolis'in adını değiştirerek kendi adı olan Philippopolis ismini kente verdi. Pangea madenlerini de ele geçiren II. Philippos M.Ö. 342-341'de Trakyalı yöneticilere boyun eğdirerek Danube'nin güneyinde kalan bütün Trakya'yı zapt etti. Kuzeydeki uzak kabilelerden biri olan Geti Tribal kralı Kotelas'ın kızı Meda ile iyi ilişkiler kurmak amacıyla evlendi ve onu yedi karısından biri yaptı.[38]

M.Ö.336'da Philippos'un öldürülmesinden sonra yerine oğlu III. Alexandros (Büyük İskender) Makedonya tahtına geçti. Büyük İskender M.Ö.335' de Trakya içlerine sefer yaparak buradaki huzursuzluğu sona erdirdi.[39] İskender Trakya'da babasından kalma teşkilatı korumaya önem göstermiştir. İskender'in Asya seferine çıkarken Trakya'yı Makedonya'da kral naibi olarak kalmış olan Antipatros'un nezareti altına vermiş olası pek muhtemel görülmektedir.[40]

Büyük İskender'in ölümünden sonra Trakya'nın idaresi generallerinden Lysimachos'a verildi. Lysimachos Trakya'da Odrys lideri Seuthos'un önderliğinde

[37] Mansel, 1938: 29.
[38] Hoddinott, 1981: 106.
[39] Erzen, 1994: 99.
[40] Mansel, 1938: 30.

çıkartılmış olan isyanları bastırmakla uğraştı. M.Ö. 309'da tüm Trakya'yı egemenliği altına aldı. M.Ö. 305'de büyük kral ünvanını aldı ve Odryslerden bir kadın ile evlenerek Trakların kalplerini kazanmaya çalıştı. Lysimachos Trakya'da Gelibolu civarında (Bolayır) Lysimacheia adlı kendi adını taşıyan kenti kurdu. Lysimachos'un M.Ö. 281'de Lidya'daki Kurupedion savaşında ölmesi ile birlikte tüm Trakya Seleukosların hakimiyeti altına girmiştir. Seleukos, ordusu tarafından Trakya kralı ilan edildi, Fakat Trakya'ya ayak basar basmaz Lysimacheia civarında Ptolemaios Keraunos tarafından öldürülmüştür.[41]

Bir tampon vazifesi gören Lysimachos devletinin yıkılması üzerine, Avrupa'nın batısından Keltler veyahut Galatlar M.Ö. 280-279 tarihlerinde göç etmeye başladılar. Ptolemaios Keraunos Trakya'da hakimiyet kuramadan Makedonya'yı işgal etmiş olan Keltlerle savaşmak zorunda kaldı ve yaptığı bir savaşta Keltler tarafından öldürüldü. Keraunos'un ölümüyle Trakya'da büyük bir anarşi ortaya çıktı. Bu zaman zarfında ise, Keltlerin güney ve doğuya doğru akınları devam ediyordu. Bunların bir kolu Byzantion üzerinden Anadolu'ya geçti ve Merkezi Anadolu'da kendi adlarını taşıyan Galatya'ya yerleşti. Antigonas Gonatas'ın M.Ö. 277'de Lysimechaia civarında kazandığı zafer Güney Trakya civarını Kelt boyunduruğundan kurtardı. Keltler Odrys devletinin büyük bir bölümünü işgal altında tuttular ve Tunca'nın yukarı kısımında Tilis (Tülova) kısmında bir devlet kurdular. Trakya'nın güneyinin Mısır egemenliğine girmeye başladığı esnada M.Ö.212'de Trakların çıkardığı bir isyanla bu devletin varlığına son verilmiştir.[42]

[41] Mansel, 1938: 31.
[42] İbid, 32.

M.Ö. II. yüzyılın başlarıyla birlikte Makedonya ve Trakya'da Roma etkisi görülmeye başlar. Romalılar ilk olarak bir himaye politikası izlemişler, ve zamanla Hellenistik devletleri birbirlerinden ayırmışlar ve bunları birer birer ele geçirmişlerdir. Seleukoslar'ın Kartaca kralı Hannibal'i kabul etmeleri Romalılar'la Seleukoslar'ın arasını açmış ve Manisa civarında M.Ö. 190'da yapılan savaşla Seleukoslar Küçük Asya'nın hakimiyetini kaybetmiştir. Romalılar ayrıca Gelibolu yarımadasını ve Lysimacheia'yı Bergama Kralı II. Eumenes'e vermiştir.[43] Böylece Trakya üzerinde Roma egemenliği dönemi başlamıştır.

M.Ö. 129'da Gelibolu yarımadası ve civarı Makedonya eyaleti ile birleştirildi. Romalı Komutan Minucius Rufus M.Ö. 108 tarihinde Meriç civarında yapılan büyük bir savaşla Besleri ve diğer Trak kabilelerini mağlup etmiştir. Mithridates'in de kışkırtmasıyla Traklar, M.Ö. 88-87 yıllarında Romalılara saldırarak büyük toprak kaybına neden oldular. Sulla'nın ordunun başına gelmesiyle birlikte Mithridates'in Balkanlar üzerindeki emelleri suya düşmüştür.[44]

Uzun yıllar boyunca devam eden mücadeleler sonucunda artık Trakya'nın Roma'ya ilhak edilmesi bir zaman meselesi olmuştur. M.S. 37-38'de İmparator Gaius Caligula'nın çocukluk arkadaşı da olan Rhoimetalkhes adlı Doğu Trakya hanedanına mensup bir prens Caligula tarafından Trakya Kralı ilan ettirildi. Rhoimetalkhes'in katlinden sonra bir takım isyanlar çıktı. Bunların M.S. 44-46 yıllarında bastırılmaları üzerine Trakya, İmparator Claudius zamanında bir Roma

[43] Mansel, 1938: 34.
[44] Erzen, 1994: 114.

Eyaleti haline getirilerek Provincia Thracia adıyla Roma'ya ilhak edildi. Eyaletin başkenti ise Marmara Ereğlisinde bulunan Perinthos antik kentidir.[45]

Trakya'da iki Roma şehri mevcuttur: İmparator Claudius tarafından kurulan Apri ve İmparator Vespasianus tarafından kurulan Daeltum şehirleri. Gelibolu yarımadasında da Roma şehri olarak Coela kenti bulunmaktadır.[46]

Tuna hattı savunmasındaki lejyonların himayesi altındaki Trakya M.S. III. yüzyıla kadar sakin bir dönem geçirdi. İmparator Traianus ve Hadrianus, Trakya için gerek teşkilat gerekse şehircilik bakımından yatırımlarda bulunmuşlardır. Hadrianus'un M.S. 123-124 yıllarında yaptığı gezi sırasında uğradığı Odrysia (Edirne) kentinin adı Hadrianopolis olarak değiştirilmişir.[47]

M.S. II. ve III. yüzyıllardan sonra Trakya doğuya giden ve doğudan geri dönen Roma Orduları için bir geçit yeri olmuştur. M.S. 240 yılında Gotların saldırmalarıyla birlikte Tuna savunma hattı çöker ve Trakya Gotların işgaline uğrayarak rahat ve huzurunu kaybeder. İmparator Diocletianus'un başarılı seferleri neticesinde Trakya Büyük Constantinus'a kadar uzanan ikinci bir barış dönemine kavuşur.[48]

Roma İmparatorluğu'nun M.S. 395'de ikiye ayrılmasından sonra Trakya Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içerisinde kalmıştır. M.S. XIV. yüzyıla kadar Bizans İmparatorluğu yönetiminde bulunan bu topraklar, 1453 yılında İstanbul'un alınıp

[45] Mansel, 1938: 37-38.
[46] İbid, 38.
[47] İbid, 39.
[48] İbid, 40.

Bizans İmparatorluğu'na son verilmesiyle birlikte Osmanlı İmparatorluğu hakimiyeti altına girmiştir.

III. Doğu Trakya'nın Tarihi Coğrafyası ve Traklar.

A.Trakya.

M.Ö. I. binde Yunan dünyasının kuzey kenarında yer alan Antik Trakya, Doğu Avrupa'nın geniş, ama bir o kadar da değişken tarihi ve coğrafi bir bölgesi idi. Bu bölge kuzeyden güneye günümüzde şu ülkelerin sınırları içerisinde yer almaktadır: Moldovya, Ukrayna'nın Odessa eyaletinin güneybatı kısmı, doğu ve güney Romanya, Bulgaristan, Doğu Sırbistan, Makedonya Cumhuriyeti'nin doğu kısmı, Makedonya'nın merkezi kısmı, ve Yunanistan'ın Trakya Eyaleti ile Türkiye'nin Avrupa kısmı. Tarihsel olarak, farklı Trak kabilelerinin Yunanistan'ın Merkezi, Kuzeybatı Anadolu ve bazı Ege Adaları'nda da olduğu kabul edilir, ama antik çağda bu topraklar diğer tarihi bölgelere aittir.[49]

Bölgenin tarihi coğrafyası üzerinde çalışan araştırmacıların bir kısmı batıda sınır olarak Axios (Vardar) Nehri'ni kabul ederken, diğerleri Strymon (Struma) ya da Nestos (Mesta) nehirlerini sınır alır. Trakların Ege Denizi'nin kuzeyindeki adalara da ulaştığı düşünülürken, Ban ve Güney Makedonya'ya da yerleştikleri bilinir. Tuna Nehri'nin kuzeyinde ise, bugünkü Romanya topraklarında Karpatlara kadar olan bölgede Trak kabilelerinin izlerine rastlanılır[50] (Lev. I).

Genellikle köy ve mezra niteliğindeki yerleşmelerde yaşayan Trakların şehir olgusu ile tanışmaları, M.Ö. VII. yüzyıl başlarından itibaren Ege Denizi'nin Trakya kıyıları, Ege Adaları, Kalkidikia Yarımadası ile Batı Anadolu sahillerindeki şehir devletleri tarafından koloniler kurulmasıyla başlamıştır. Sahile yakın Trak köylerinin

[49] Theodossiev, 2007: 1.
[50] Sayar, 2006: 162.

çevresinde ya da yanı başında ticari amaçlı kurulan bu kolonilerden bazıları sadece pazaryeri niteliğindeydi.

Marmara Denizi'nin kuzey sahilinde Megara ve Samos, Trakya'nın Karadeniz sahillerinde Miletos kolonileri, Ege kıyısında ise Amphipolis, Maroneia, Abdera, Ainos (Enez) gibi şehir devletleri kurulmuştu. Ayrıca bu dönemde, Marmara'nın kuzey kıyısında Tyrodiza, Serioteikhos, Didymoteikhos, Neapolis, Dauniotekhos gibi açık pazaryeri niteliğindeki çevresi tahkim edilmiş yerleşmeler ile Bisanthe (Barbaros, Tekirdağ), Heraion Teikhos (Karaevlialtı ?), Perinthos (Marmara Ereğlisi), Selymbria (Silivri), Byzantion (İstanbul) adlarını taşıyan şehir devletleri oluşmuştu. Karadeniz kıyısında bulunan Apollonia, Mesambria, Odessos, Dionysopolis, Kallatis ve Histria bu bölgede kurulan kolonilerin en büyük ve gelişmiş olanlarıydı. Bunların yanısıra Gelibolu Yarımadası civarında çok sayıda irili ufaklı koloni ve emporion (pazaryeri) vardı. Bunların büyük bir kısmının varlığını antik yazarların verdiği bilgiler ile, I. ve II. Attika-Delos Deniz Birliği'ne ödedikleri vergilerin kaydedildiği listelerden öğrenmekteyiz. Bazıları kısa bir süre sonra bazıları da aradan yüzyıllar geçtikten sonra kent (polis) statüsünü alarak şehir devletine dönüşen bu yerleşmeler arasında Sestos, Aigospotamoi, Madytos, Alopekonesos, Kardia, Limnai, Krithote, Paktye, Elaius sayılabilir[51]

[51] Sayar, 2006: 163. (Trakya'daki antik şehir ve yerleşimler için bkz. Lev. II, III).

B. Traklar.

Herodotos(Historia,V, 3), " Yeryüzünde, Hintliler'den sonra, en kalabalık olanlar Trakya'lılardır; bir tek adamın komutasında ya da tek iradeyle hareket etseler, hiç yenilmez ve bence, ulusların en güçlüsü ve en kalabalığı olurlardı. Ama onlar için imkansızlık buradaydı ve bu birlik hiçbir zaman kurulamadı; bunların zayıf yerleri burasıdır. " demektedir.

Trak kavimlerinin yaşamış oldukları coğrafya, oldukça geniş bir alanı kapsamaktadır. Boğazlar üzerinden Anadolu'ya geçtikleri bilinmektedir. Anadolu'nun kuzeybatısında oturan Bithynler de bir Trak boyu olduğu şeklinde çeşitli aktarımlar bulunmaktadır. Nitekim yazıtlardan antikçağda Trakya ve Bithynia bölgelerinde yaşayan yerli halk isimleri arasında büyük benzerlikler olduğu anlaşılır. Trakların yoğun olarak yaşadığı yerlerde sayıları elliyi bulan kabile adı bilinmektedir. Bunların en ünlülerinden birisi olan Thyn kabilesinin yurdu Istranca (Yıldız) Dağları'ydı. Trakların Uskudama adını verdikleri Edirne civarında, Meriç (Hebros) Havzası'nda ve doğu Rodoplarda yaşayan diğer bir Trak kabilesi ise Odryslerdi. Astlar Bizye (Vize) civarında, Besler Güney Rodoplarda, Edonlar, Bisaltlar ve Maedler de Struma Vadisi'nde yaşamışlardı. Tuna Nehri'nin her iki kıyısı boyunca Geder ve Morava Vadisi'nde de haklarında daha az bilgi sahibi olduğumuz Moesia ve Tribal kabileleri vardır.[52]

Strabon kendi döneminde bütün Trakya'da 22 adet Trak kabilesinin yaşadığını belirtmekte ve bir savaş anında 50.000 süvari ile 200.000 piyadeden oluşan bir güç gönderebildiklerini aktarmaktadır(Coğrafya, VII, 47).

[52] Sayar, 2006: 163.

Doğu Trakya'da bulunan Trak kabileleri arasında en çok bilinen topluluk Odrysler'dir. Trakya'da kudretlerinin zirvesinde olan en meşhur kabiledir ve oldukça geniş bir sahayı kaplamışlardır. Başlangıçta Tunca Vadisi'nde ve buradan sahile kadar olan bölgede oturmuşlardır.[53] Trak kabilelerinin en büyüklerinden birisi olan Odrysler, Meriç'in Tunca ile birleştiği noktada bir şehir kurmuşlardı. Bu şehrin adı Odrys kabilesine ithafen Oreistias veyahut Odrysia idi. Bu şehrin İmparator Hadrianus zamanında adı değiştirilmiş ve Hadrianopolis ismini almıştır.[54] Günümüzde Edirne'nin ufak ilçelerinden biri olan İpsala(Kypsela), Odrysler'in uzunca bir süre başkentliğini yapmıştır. Ancak günümüz İpsala'sının altında kalan bu antik kente ait oldukça bozulmuş bir kaleden başka herhangi bir toprak üstü kalıntı bulunmamaktadır.

Livius, (Historia, XLII) M.Ö. 168'de 3000 özgür Trakyalının Odrys kabilesinin kralı, Seuthos oğlu Kothys'in kumandanlığı altında Citium'a vardıklarını ve buradan 1000 adet süvari ile yaklaşık olarak bu sayıya eşit piyade topladıklarından bahsetmektedir. Bu örnek bize Odrysler'in bölgedeki gücünü göstermesi açısından önemlidir.

Astlar, Byzantion'un kuzeybatısında geniş topraklarda yaşayan büyük bir kabiledir.[55] Astlar'la ilgili bir anlatıma Titus Livius'da rastlamaktayız Onun anlatımına göre Astlar, Manlius'un yükünü yağma etmişlerdir.[56] Ast kabilesinin

[53] Erzen, 1994: 29.
[54] Mansel,1938: 6.
[55] Erzen, 1994: 28.
[56] Livius, 1995: 40.

merkezi bugün Kırklareli'nin bir ilçesi olan Vize'de lokalize edilmiş Bisye şehridir.[57]

Apsintiler, Ainos'un (Enez) doğusunda yaşıyorlardı.[58] Herodotos'da (Historia, VI, 36-37) Apsintilerle ilgili bir pasaj bulunmaktadır; " Miltiades, Khersonesos kıstağını kesmek ve Apsinthialılar'ın saldırılarına karşı korumak üzere Kardia ile Paktya arasına duvar çekmekle işe başladı. Kıstak 36 stadia genişliğindedir. Kıstağın beri yanında Khersonessos'un uzunluğu 420 stadiadır. Bu geçidi kapattıktan ve Khersonessos'u Apsinthialıların saldırılarından kurtardıktan sonra Lampsakos'a yöneldi..." Heredotos'un (Historia, IX, 119) başka bir anlatımında da; " Atinalılar'ın Khersonessos kuşatmasından kurtulan Oiobazos Trakya'ya kaçmıştı. Apsinthi Trakları onu yakaladılar ve ulusal töreleri gereğince, yerli bir tanrı olan Pleistoros'a kurban olmak üzere kafasını kestiler. Yanındakileri de başka türlü öldürdüler." şeklinde geçmektedir.

Binnailer, Meriç'in orta veya aşağı bölümündeki topraklarda yaşarlardı.[59]

Bessiler ise Trak kabilelerinden en güçlülerinden birisidir. Geç antik devirlere kadar özelliklerini korumuşlardır. Meriç, Rodop ile Haimos arasındaki derin vadilerde oturmuşlardır.[60] Heredotos (Historia, IX, 119) onlar hakkındaki yegane bilgiyi bize aktarmıştır.

[57] Mansel,1938: 6.
[58] Erzen, 1994: 28.
[59] İbid, 28.
[60] İbid, 28.

"Satrailer (Bessi kabilesinin bir klanı) bizim bildiğimiz kadarıyla, bugüne kadar hiç kimsenin egemenliği altına girmemişlerdir; Traklar içerisinde günümüze değin özgür kalanlar yalnız bunlardır. Çünkü bunlar, yüksek dağ başlarında yaşarlar, derin kayalarla dolu, çeşit çeşit ormanlarla kaplı, karlarla örtülü dağlardır. Ayrıca korkunç savaşçıdırlar ve bir de Dionysos oraklleri vardır; bu tapınak, dağların en yüksek tepesindedir ve Satrailer içinde orakl sözcülüğünü Bessiler yaparlar..."

Kikoniler, bunlar da önemli Trak kavimlerinden olup, Heredotos bunlardan şöyle bahsetmiştir; " Xerxes, Yunanistan'a doğru giderken geçtiği bütün yerlerden rastladığı ulusları orduya katılmaya zorluyordu.., ...Ülkelerinden geçtiği Trak ulusları şunlardır; Paitiler, Kikoniler, Bistoniler, Sapailer, Dersailer, Edonlar, ve Satrailer; deniz kıyısında olanlar donanmaya, karada oturanlar ise asker olarak zorla toplanıp kara ordusuna katılıyorlardı...".

Kikonilere Odysseia'da da (IX, 35-40) rastlamaktayız; "İlyon'dan çıkarken bir rüzgar aldı beni, götürdü attı Istmasor'a, Kikonların kentine, yerle bir ettim ben orayı, öldürdüm Kikonları, aldım karılarını, mallarını bütün, ve onları bir güzel pay ettim...".

Doğu Trakya'da yaşayan Trak kabileleri varlıklarını Roma döneminin ortalarına kadar kısmen de olsa devam ettirmişlerdir. Geç Roma ve Bizans dönemi ile birlikte Traklar tarih sahnesinden kaybolmuşlar ve diğer topluluklarla birlikte Bizans İmparatorluğu'nun içerisinde asimile olmuşlardır.

IV. Trakya Tümülüslerinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi.

Tümülüslere dünyanın bir çok yerinde rastlanılmaktadır: Polonya, Ukrayna, Rusya, Kazakistan, Türkmenistan, Türkiye, Bulgaristan, Makedonya, İngiltere, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, İtalya, Avusturya, İsveç, İsrail, Kuzey Amerika, Japonya, Kore ve Mısır'da tümülüs tipi mezarlar bulunmaktadır.[61] Ancak bu tümülüslerin önemli bir bölümünün birbirileri ile kronolojik ve kültürel bir bağlantısı bulunmamaktadır.

Rusya, Ukrayna, Kafkasya ve Orta Asya'daki tümülüs şeklindeki yapay mezar tepeleri Türkçe bir kelime olan "kurgan" adı ile de anılmaktadır.

Tümülüslerin dünya üzerinde en yoğun olduğu bölgeler arasında Güneydoğu Avrupa, Karadeniz'in kuzeyi, Orta Asya ve Anadolu'yu özellikle belirtmeliyiz. Trakya bölgesindeki tümülüsleri kavrayabilmek için özellikle bu coğrafyayı kapsayan Orta Asya, Kuzey Karadeniz, Kafkasya ve Balkanları irdelemek gerekmektedir.

A. Orta Asya:

Kurganların ya da tümülüslerin ilk önce Orta Asya'da ortaya çıktığı ve buradan çeşitli göçlerle dünyanın bir çok yerine dağıldığı şeklinde bazı görüşler bulunmaktadır.[62] Ancak bu görüşler ve tezler yarı politik unsurlar da içermekte olup, kronolojik ve de kültürel bir temele dayanmaz. Bu nedenlerden ötürü bu tip iddialar

[61] Kitov, 1994 122.
[62] Gimbutas, 1977; Gimbutas, 1980.

tezin ana konusu içerisinde yer almamıştır. Orta Asya'nın Trakya'yı ilgilendiren bölümü İskit göçleridir. İskitler'in Orta Asya bozkırlarından kalkarak Kafkasya ve Kuzey Karadeniz üzerinden Balkanlar'a geldiği bilinmektedir.

Orta Asya'da son yıllarda Alman Arkeoloji Enstitüsü tarafından Kuzey Kazakistan'daki Baykara'da gerçekleştirilen kazılar, oldukça önemli sonuçları da beraberinde getirmiştir. Baykara'da İskitlerin kutsal alanı olarak düşünülen bir bölgede çok sayıda tümülüs kazılmış ve Tunç Çağından Sarmatlar(M.S. II. yüzyıl) dönemine kadar uzanan büyük bir nekropol alanı ortaya çıkarılmıştır.[63] Bu da Orta Asya'da tümülüs geleneğinin Tunç Çağı başlarından itibaren kullanılmakta olduğunu göstermiştir.

Orta Asya'daki bilinen tümülüsler arasında dünya tarihi açısından Pazırık tümülüsleri, önemli ve kendine özgü buluntular vermiştir. Arkaik ve Klasik çağlara denk gelen Pazırık kültürü, Güney Sibirya'yı ve Altay Dağlarını içermektedir. Pazırık kültüründe yaşayan insanlar, tarihlerinde oldukça önemli anıtlar yaratan Avrupa'daki İskitlerle çağdaştır. İklimsel ve çevresel faktörlerin etkisiyle inşa ettikleri tümülüs mezarlarında görülen kendilerine has konstrüksiyonları ilgi çekicidir. Bu mezarlarda ortaya çıkarılan olağanüstü sanat eserleri günümüze kadar koruna gelmiştir.[64]

Kazakistan'da, Sakmara deresinin kıyısındaki Gumarovo köyünde bulunan tümülüslerde yapılan arkeolojik kazılar sonucunda, M.Ö. VIII. yüzyılın sonlarına

[63] Parzinger vd. 2003.
[64] Tarasova, 2003: 235.

tarihlendirilen mezarlar ortaya çıkarılmıştır. Bu tümülüs gurubu, İskit çağına ait Orta Asya'daki en erken gömüleri oluşturmaktadır.[65]

1990-1996 yılları arasında Çin, Moğolistan, Kazakistan ve Rusya sınırlarının kesiştiği Ukok Platosunda gerçekleştirilen tümülüs kazılarında, Erken Demir Çağı'na (M.Ö. VIII-VII. yüzyıllara) tarihlendirilen üzerleri dere taşlarıyla kaplı, ahşaptan tek odalı mezarlar ortaya çıkarılmıştır[66] (Lev. IV: a-b).

Orta Asya'da İskitlere ait olduğu düşünülen bu kültürün Kafkasya ve Karadeniz'in kuzeyine doğru yayıldığı yapılan arkeolojik çalışmalarla ortaya çıkarılmıştır.

Daha sonraki yüzyıllarda Orta Asya'da bulunan Türki kavimler özellikle de Hunlar, Kazaklar, Göktürkler, Kırgızlar ve de yakın akrabaları olan Moğollar tümülüs şeklindeki mezarları sıklıkla kullanmışlardır.[67]

B. Kafkasya:

Tümülüs tipi mezarların en çok görüldüğü coğrafyalardan birisi de Kafkasya'dır. Kafkasya ve Kuzey Karadeniz tümülüslerinin kronolojisi için şimdiye kadar önerilmiş tarihlemelerde ortak bir yargıya varılamamış, her araştırmacı kendi kazısının malzemesine dayanarak başka bir kronoloji oluşturmuştur. Bu nedenle de günümüze kadar bölgesel bir değerlendirme ortaya konulamamıştır. Bu konunun asıl

[65] Zuev, Ismagil, 1999: 271.
[66] N.V. Polosmak, V.I. Molodin, 2000: 66.
[67] Ögel, 1991.

zorluğu, buluntuların henüz tam anlamıyla bilimsel olarak yayınlanmamış olmasından kaynaklanmaktadır.[68]

Kafkasya'da bulunan tümülüsler bir çok farklı kültür ve kavimin izlerini taşımaktadır. Kuzey Kafkasya'daki ilk arkeolojik araştırmalar 19. yüzyılda başlamış ve özellikle de dağlık kesimde yoğunlaşmıştır. 1980'li yıllarda Kuzey Osetia'daki Mozdok steplerinin kültürel gelişimine yeni ve önemli veriler sağlayan bir takım girişimler söz konusudur[69](Lev. V). Bölgede bulunan tümülüsler üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda, bu mezarların M.Ö. III. bin'den M.Ö. VIII. yüzyıla kadar uzanan kronolojik bir çeşitlilik gösterdiği anlaşılmıştır. Bu da Kafkasya'daki tümülüs tipi mezarların Erken Tunç Çağından, Demir Çağı başlarına kadar kullanıldığının ve de köklü bir geçmişe sahip olduğunun bir göstergesidir.

Tunç Çağı Kafkasya'sındaki ölü gömme gelenekleri arasında sıkça rastlanılan tümülüslerin Kuzeydoğu Anadolu tümülüsleri ile de bazı paralellikleri bulunmaktadır. Kuzeydoğu Anadolu'da bulunan ufak boyutlu tümülüslerin Kafkasya'daki tümülüslerle yapısal benzerlilikler gösterdiği düşünülmektedir(Lev. VI). Trans-Kafkasya'da bu ölü gömme geleneği M.Ö. 2500 tarihi civarında ortaya çıkmıştır.[70]

Kuzey Kafkasya'da bulunan Kuma-Manych çukuru ve Güney Yergeuni tepelerinde ortaya çıkartılan, Yamnaya kültürüne ait olduğu düşünülen bazı tümülüslerde yapılan kazı çalışmaları sonucunda, bu tümülüslerin M.Ö. 2600-2500

[68] Nagler, 1996: 8.
[69] İbid, 1996: 65.
[70] Özfırat, 2001.

yılları arasına tarihlendiği görülmüştür. Bu bölgede 50 civarında tümülüsün kazısı gerçekleştirilmiş olup, bunların step kültürleriyle olan ilişkileri de incelenmiştir[71] (Lev. VII).

Kafkasya tümülüslerinde görülen mezar tipleri arasında; derin gömü çukurları (Lev. VIII), sığ gömü çukurları, geçitli mezar (Lev. IX), toprak yüzeyinin üstüne yapılan ahşap mezar odaları (Lev. X), toprak yüzeyinin altına yapılan mezar odaları (Lev. XI) bulunmaktadır.[72]

C. Kuzey Karadeniz:

Demir Çağı Karadeniz coğrafyasında tümülüsler özellikle İskitler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmıştır. İskitler, Ortasya'dan, Pontus'un kuzeyine kadar ilerlemişlerdir. Karadeniz'in kuzeyindeki en erken İskit anıtları İskit göçünden sonrasına, yani M.Ö. VI. yüzyıl başlarına işaret etmektedir.[73]

İskitlerin Kuzey Karadeniz'de inşa ettiği bu tümülüsler, Ukrayna ve Rusya steplerindeki sırtlarda ve sırtların çevresindeki su yolları civarında bulunmaktadır. İskit tümülüsleri oldukça geniş bir coğrafyayı kapsamaktadır. Bu mezarlar İskitler'in yaşamı ve sanatı hakkında yegane bilgi veren kaynak durumundadır.[74]

İskitlere ait olduğu düşünülen Kuzey Karadeniz bölgesindeki tümülüsler, çadır şekilli yapılar göstermektedir. Atla gömülen mezarlar oldukça fazladır. Koşum

[71] Shishlina, 2004: 91-106.
[72] Sagona, 2004: 475-538.
[73] Parzinger, 2002: 333.
[74] Boardman, I.E.S. Edwards, E. Sollberger, N.G.L. Hammond, 1992: 550.

takımlarıyla birlikte gömülmüş savaşçı mezarları, M.Ö. VII-V. yüzyıllarda Kuzey Karadeniz bölgesinin kısmen ağaçlıklı steplerinin karakteristiği haline gelmiştir. Bu erken buluntu örneklerinin varlığı ve gitgide daha şematize olma eğilimi gösteren, batıya doğru aşamalı yayılışları, bilim adamlarını İskitlerin kökenlerinin Orta Asya'nın yüksekleri olduğunu düşünmeye yöneltmektedir[75]. Bu tip bulgular Asya'nın göçebe toplumlarının Avrupa İskit kültürünün oluşmasında aktif rol oynadığını da göstermektedir.[76]

Bazı akademisyenler, Kırım civarında bulunan kesme taştan yapılma İskit kral ve seçkin mezarlarının ortaya çıkışını Geç Tunç - Erken Demir çağlarında Avrasya bozkırlarına yayılmış olan "Timber" (kereste) adı verilen kültürlere ait basit, yerel ahşap yapıların evrim geçirmesine de bağlamıştır.[77] Başka araştırmacılar ise, M.Ö. VI. yüzyıl ile M.Ö. IV. yüzyıl başları arasına tarihlenen Kuban bölgesindeki yerel çadır tipi gömülerin Bosporus kral ve seçkin mezarlarının prototipleri olduğuna kanaat getirmiştir (Lev. XII: a-b). V. Gaidukevich[78], bu mezarların formunun (özellikle de dairevi olanlarının) kökeninin bölgenin dışında, belki Trakya'da olduğunu söylemekte A. İvanova[79] ise bu mezarları, Küçük Asya ya da Trakya etkilerine bağlamaktadır.

[75] Pek çok araştırmacının görüşüne göre doğuyla bağlantılı olan Avrupalı İskitler'in kültürel unsurlarını ortaya koymak önemlidir. Yapılan çalışmaların azlığı ve bu çalışmaların birbirlerinden kopuk oluşu kültürel bağlar kurmayı zorlaştırmaktadır.
[76] Bokovenko, 2005.
[77] Tsetshkhladze, 2005: 38., Minns, 1913: 194.
[78] Gaidukevich, 1971: 271.
[79] İvanova, 1953: 69.

D. Balkanlar:

1. Tunç Çağı:

Balkanlar'da tümülüs geleneği, Erken Tunç Çağı'nda ani bir başlangıç göstermiştir. Bu Erken Tunç Çağı tümülüsleri, Çukur mezar(Pit Grave) kültürü'nde somutlaşan, Orta ve Doğu Avrupa'nın bozkırlarında da sıklıkla görülen yaygın bir geleneğin sonucu olarak ortaya çıkmışlardır. Bu kültürün hamileri, etnik kimlikleri hemen hemen hiç tanımlanmamış bir kabile grubudur. Trakya'yı ilgilendirdiği kadarıyla, bu insanların Trakya toplumunun kuruluşunda yer aldıkları kesindir.[80] M.Ö. III. bin yıl boyunca, II. binin bazı dönemlerinde ve M.Ö. I. Binden, M.S. III. yüzyıla kadar, yani yaklaşık 3300 yıllık bir süre boyunca, tümülüsler Balkanlar'da ve Trakya'da kümelenmiştir[81].

Balkanlar'da Tunç Çağı başlarına tarihlendirilen çok fazla sayıda tümülüs bulunmamaktadır. Günümüzde Bulgaristan, Yunanistan, Macaristan'ın doğusu, Eski Yugoslavya ve Arnavutluk sınırları içerisinde kalan topraklarda yapılan tümülüs kazılarında Tunç Çağı'na tarihlendirilen bir takım tümülüsler bulunmuştur. Erken Tunç Çağı tümülüsleri genellikle çukur mezarlı(pit grave) tümülüsler şeklindedir. Bu tümülüsleri sadece tek bir etnik gurubun izi olarak görmemek gerekir. Bu tipteki tümülüsler genellikle Orta ve Güney Avrupa'daki bir çok farklı etnik gurup tarafından kullanılmıştır.[82] Bu tümülüsler, Erken Tunç Çağı'nda Balkanlar'da küçük kabileler şeklinde yaşayan topluluk şeflerinin mezarlarıdır.[83]

[80] Kitov, 1994a: 68.
[81] Kitov, 1994b: 121.
[82] Ecsedy, 1978: 126.
[83] İbid, 127.

Bulgaristan'da bulunan Erken Tunç Çağı tümülüslerinin mezar uygulamaları güçlükle sınıflandırılmıştır. Definler, bazı durumlarda etrafı ahşapla çevrili dikdörtgen şeklindeki çukurlarda, inhümasyon olarak gerçekleştirilmiştir. İskeletler, sırtüstü, bacakları kaldırılmış ve karında toplanmış, "hocker" pozisyonunda bulunmuştur. Her bir tümülüse genellikle birden fazla gömü yapılmıştır. Geç Tunç Çağı'na ait olduğu belirlenen tümülüslere en çok Rodoplar'da rastlanılmaktadır. Trakya'nın tüm alanlarında bu kadar uzun zamandır bulunamamış olmaları şüphe uyandırsa da bunun nedeni büyük ihtimalle düzensiz araştırmalardır.[84]

Balkanlar'da yapılan tümülüs kazıları arasında bulunan birkaç örnek bu gelenek hakkında oldukça belirleyici ve önemlidir. Bulgaristan'ın Radevo şehri yakınlarındaki Golyama Detelina köyünde bulunan bir tümülüste büyük çoğunluğu ikincil gömü olan 34 adet çukur mezar(pit grave) ortaya çıkarılmıştır. Birincil mezarlar içerisinde bulunan seramiklerden ötürü bu tümülüs, Erken Tunç Çağına tarihlendirilmiştir.[85] Yine aynı köyde bulunan diğer tümülüslerde Bulgar bilim adamı Krissimir Leshtakov kurtarma kazıları gerçekleştirmiş ve bu kazıların sonucunda 1,5 m. yüksekliğinde 30 m. çapındaki bir tümülüste Tunç Çağına tarihlendirilen bir mezarlık bulunmuştur. Tümülüste bulunan 5 mezardan dördü daha sonraki ikincil gömülere aittirler. Mezarın tam ortasında, ana toprağa bir çukur kazılarak oluşturulan mezar Erken Tunç Çağı'na tarihlendirilen seramik buluntular vermiştir[86] (Lev. XIII: a-b).

[84] Kitov, 1994b: 122.
[85] Kinçev, 1995: 35-63.
[86] Leshtakov, Borisov, 1995: 9-34.

Ayrıca 1953 yılında Arnavutluk'ta Servia'da ve Kuzey Yunanistan'da Chaeronea'da W. Dörpfeld tarafından yapılan kazılar sonucunda Tunç Çağı'na tarihlendirilen tümülüs tipi mezarlar ortaya çıkarılmıştır. Bu tümülüsler mezar envanterlerinde bulunan Tunç ve pişmiş toprak eserlerden elde edilen veriler ışığında M.Ö. II. bine tarihlendirilmiştir. Orta boy ölçülere sahip olan bu tümülüslerin bazılarında kremasyona da rastlanmıştır.[87] Bu örnek Balkanlar'da görülen en erken kremasyon uygulamasıdır.

Yine Bulgaristan'daki Kazanlak şehri yakınlarındaki Dolno Sachrane köyünde 1961 yılında yapılan iki tümülüsün kazısında Geç Tunç Çağı'na tarihlendirilen mezarlar bulunmuştur. Bu çukur mezarlı gömüler bu bölgede bulunan yerli kavimlerin step karakteristiği gösterdiği şeklinde değerlendirilmiştir.[88]

2. Demir Çağı:

Balkanlar'da M.Ö. II. binin son çeyreği ile birlikte Demir Çağı kavimlerinin göçleri başlar. Bu göçler sonrasında bölgeye gelen kavimlerin de tümülüs tipi mezarları sıklıkla kullandıklarını görmekteyiz.

M.Ö. I. bin, Trakya bölgesinin cenaze ve ibadet uygulamaları açısından yeni bir dönemdir. Bu bölgede oturan Erken Demir Çağı toplulukları açısından mezarlar oldukça önemli bir yere sahiptir. mezar uygulamaları arasında en çok tümülüsler görülmektedir. Bu tümülüsler doğal peyzajda belirgin olacak bir şekilde bilinçli olarak konumlanmıştır. Toprak tepelerle örtülmüş dolmenler de tıpkı tümülüsler gibi

[87] Hammond, 1974: 141.
[88] Leshtakov, 1994: 51.

çok benzer pozisyonlarda konuşlandırılmıştır. Bu pozisyonlar genellikle alçak dağ basamağı, tepeler ve yüksek taraçalar şeklindedir. Erken Demir Çağı'nda Doğu Balkan yarımadasında çok sayıda tümülüs bulunmaktadır.[89]

Balkanlar'da özellikle de Bulgaristan'da Erken Demir Çağı ölü gömme gelenekleri oldukça iyi analiz edilmiştir. En dikkat çekici mezar yapıları Güney Trakya ve Samothrake'de oldukça yaygın olan megalitik dolmenlerdir. Dolmenler genellikle küçük bir tümülüs ile kaplanmıştır. Trakya'nın güneyinde yaygın olan diğer megalitik mezar yapısı tipi de düzenli olmayan biçimlerde küçük ölü gömme odalarının yer aldığı, kaya oyma mezar yapılarıdır ve bu yapılar Anadolu'daki kaya oyma mezar yapıları ile benzerlik göstermektedir.[90]

Bulgaristan'da bulunan 750 dolmenin 600'ü yani % 83'ü kayıt altına alınmıştır. Bunların çoğu platoların kuzey yamaçlarında bulunmaktadır[91] (Lev. XIV, XV).

Balkanlar'da özellikle Bulgaristan, Yunanistan ve Doğu Trakya'da görülen megalitik anıtlar olan dolmen ve menhirler; Asya, Avrupa ve Afrika'da, Sumatra, Japonya, Moğolistan, Güney Hindistan, Keşmir, İran, Kafkasya, Doğu Anadolu, Lübnan, Sudan, Cezayir, Kırım ve Batı Akdeniz adaları gibi, birbirinden uzak yerlerden bilinmektedir; ancak bunların en iyi araştırıldığı ve en yoğun olarak bulunduğu bölge Batı ve kısmen de Kuzey Avrupa'dır. Batı Avrupa'da yalnızca geçitli mezar odalarının sayısı kırk binin üzerindedir. Uzun süre, dünyanın çeşitli yerlerine dağılmış olan bu megalitik anıtların birbiri ile ilgili olup olmadığı ve

[89] Archibald, 1998: 48.
[90] Theodossiev, 2007: 12.
[91] Archibald, 1998: 64.

bunların tarihleri tartışılmış, ancak tümünün farklı tarihlere ait olduğunun anlaşılması, bunların arasında bir ilişki olma olasılığını, hemen hemen ortadan kaldırmıştır.[92]

Günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde kalan Batı Trakya'da özellikle Roussa, Katronia, Koila'da bulunan dolmenler; geçiş kulvarı ve karşıt odası bulunmayan basit bir odadan ibarettirler. Dikdörtgen bir oda şeklinde dikey taş duvarları üstten hafif içe dönük şekilde, dört büyük dikey taştan yapılmıştır[93] (Lev. XVI: a).

Dolmenlerin büyük çoğunluğu, dört ya da daha fazla kaya levhadan yapılmış, bu levhalardan daha büyük bir kaya levha ile de üstleri kapatılmış basit dikdörtgen kutulardır. Hepsinin üstü yapıldıkları dönemde toprak tümülüslerle kapatılmıştır. Bu toprak tümülüslerin ana hatları, günümüzde sadece çevresindeki taş halka ya da halkalardan anlaşılabilmektedir ve bu halkalar da dolmenli tümülüslerin çaplarının 5 ve 25m arasında olduğunu göstermektedir. Dolmenlerin kaya levhaları ya dikey olarak konulmuş ya da trapezoidal görüntüsü verebilmek için belirli bir açıyla meyillendirilmiştir. Bazı dolmenlerde, ya boylamasına ya da yan yana sabitlenmiş, taş lahit benzeri mezar odaları da bulunmaktadır. Bu odalara, odalar ile aynı tarzda yapılmış küçük bir ayaklık ya da dromos'tan ulaşılmaktadır.[94] Dolmenler, Bulgar bilimadamları tarafından klasik dönem mezar odalı tümülüslerin öncüleri olarak kabul edilmektedir.[95]

[92] Özdoğan, Akman, 1992: 406.
[93] Triandophyllos, 1995: 45.
[94] Archibald, 1998: 64.
[95] Mikov, 1933: 4.

Dolmenlerin bütün taşları, Istranca Dağları'nın tepelerinde ve eteklerinde, toprağın hemen altında bol miktarda bulunan şist taşlarından çıkartılmıştır. Şist taşının yapısal karakteristiği nedeniyle, kolaylıkla tabaka halinde yaprak yaprak kalkması ve erozyona uğraması mümkündür. Bu sebepden dolayı, bugün bu taşlar ilk yapıldığı dönemdeki kalınlıklarından çok daha incedir. Dolmenlerde yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkarılan pişmiş toprak Buckel keramik olarak adlandırılan kaplar, Batı Trakya dolmenlerinin büyük çoğunluğunun Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmesine neden olmuştur.(Lev. XVI: b) .

Batı Trakya dolmenlerinin üzerlerini örten tümülüsler günümüze kadar genellikle korunamamıştır. Dolmenlerin üzerini kapatan toprak ve moloz yığını örtü, zamanla hem yağmur suları hem fiziksel şartlar hem de insan tahribatı nedenleri ile aşınmıştır.[96]

Dolmenlerin etrafını çeviren taşlı yapıya Balkanlar'daki neredeyse bütün Demir Çağı tümülüslerinde rastlamak mümkündür. Bu durum sadece yüzeysel tespitlerle değil, kazılar sonucunda elde edilen dökümanlarla da tespit edilmiştir. Tümülüsün çevresi taşlardan oluşmuştur. Bazen bir dolmenli bazen de dört dolmenli tümülüsler mevcuttur.[97]

Erken Demir Çağı'nda dolmenli tümülüslerin yanısıra özellikle Bulgaristan, Sırbistan, Arnavutluk ve Doğu Trakya'da taşlı tepe diye adlandırılan Orta Asya ve Kafkasya tümülüslerini andıran küçük tümülüsler de bulunmaktadır.

[96] Triandaphyllos, 1980: 146.
[97] İbid, 146.

Bulgaristan'da, Batı Rodop dağlarında Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen pek çok tümülüs bir ya da birden fazla gömü yapılması amacıyla kullanılmıştır. Bazı nekropoller, M.Ö. I. bin boyunca dikkat çekici bir biçimde devamlılık göstermiş ve işlevlerini sürdürmüştür. Güneybatı Trakya'daki Erken Demir Çağı cenaze pratikleri ile ilgili bilgilerimiz henüz tam olarak yeterli değildir, fakat buralarda düz mezarlık alanları ile küçük tepelerin kullanıldığı da gayet açıktır. Kuzey Trakya'da yürütülen yoğun arkeolojik kazılar, Erken Demir Çağı ile ilgili görece bütüncül bir panoramayı bizlere sunmaktadır.[98] Genel olarak Bulgaristan'daki Sveshtari köyü yakınlarındaki Sboryanovo'da görüldüğü üzere, küçük boyutlu taşlı tümülüsler kullanılmıştır. Bu tümülüslerde bir, iki ya da daha fazla inhumasyon gömü görülmektedir.[99] Erken Demir Çağı tümülüslerinin bir bölümünde görülen ikincil mezar uygulamaları Trakya'nın neredeyse tüm bölümlerinde belgelenmiştir. Balkanların kuzeyinde 1979'dan beri bir dizi bilimsel tümülüs kazısı gerçekleştirilmiştir.[100]

Bulgaristan'da Sveshtari köyü yakınlarındaki Sboryonavo tümülüsleri bu dönemi anlatan en iyi örnekler arasında yer alır. Sboryonovo'da elli civarında tümülüs bulunmaktadır(Lev. XVII). Ancak bunlardan bir sırt üzerinde duran beş tane küçük boyutlu tümülüsde yapılan kazılar sonucunda elde edilen Buckelkeramikler, bu tümülüslerin Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmesine neden olmuştur[101](Lev. XVIII: a-d).

[98] Theodossiev, 2007: 13.
[99] Stoyanov, 1997: 9.
[100] Archibald, 1998: 53.
[101] Stoyanov, 1997: 11.

Bulgaristan'da Erken Demir Çağı tümülüs kazıları arasında Varna yakınlarındaki Belogradec Köyünde bulunan 13 adet tümülüsün kazısı, bölge için oldukça önemli sonuçların ortaya çıkmasını sağlamıştır. M.Ö. VIII-VI. yüzyıllar arasına tarihlendirilen bu tümülüsler, Step kültürlerindeki çukur mezarlı tümülüslerle benzerlikler göstermektedir[102] (Lev. XIX: a-b).

Kuzeydoğu Bulgaristan'daki alçak tümülüs mezarlıklarının birkaç yüzyıl boyunca kasaba toplumlarını temsil ettiği sanılmaktadır. Bunlar büyük olasılıkla aile mezarlıklarını temsil ediyor olmalıdır.[103]

Yine Arnavutluk'taki Lofkend'de 2004-2005 yıllarında yapılan bir tümülüs kazısında altmışın üzerinde mezar bulunmuş ve bu mezarların bir bölümünde bulunan insutu pişmiş toprak kaplar, bu tümülüsün Erken Demir Çağı'na tarihlenebileceğini göstermiştir[104] (Lev. XX: a-c).

Ayrıca Sırbistan'daki Priboj na Limu şehrinin 35 km. güneybatısında bulunan Poblacnica vadisindeki tümülüslerde, 1982-1987 yılları arasında, Belgrad Arkeoloji Enstitüsü ve Titova Uziçe Müzesi'nin gerçekleştirdiği kazı çalışmaları sonucunda, benzerlerine Step kültürlerinde, Dinyester ve Danube bölgelerinde rastlanılan küçük taş dolgulu tümülüsler bulunmuştur. Bu çukur mezarlı tümülüslerde mezarları çevreleyen taşlar, çember oluşturacak bir şekilde dizilmiştir. Kazılar sırasında

[102] Tonçeva, 1980.
[103] Archibald, 1998: 63.
[104] Papadopoulos, Bejko, Morris, 2007.

bulunan seramiklerin kronolojisi, Erken Tunç Çağından, Demir Çağı başlarına kadar sıralanmaktadır.[105](Lev. XXI: a-c).

Balkanlar'ın bir başka ülkesinde Romanya'da, Lugoj Tarih ve Etnoğrafya Müzesi, Susani Köyü'nde bulunan Erken Demir Çağı'na ait bir tümülüsün kazısını gerçekleştirmiş ve Balkanlar'daki en ilginç mezarlardan birisini ortaya çıkartmıştır.[106] Bu tümülüsde dere taşlarının dizilmesiyle oluşturulmuş, yuvarlak planlı oldukça ilginç bir mezar bulunmaktadır. Mezarın içerisinde yaklaşık 250 parçadan oluşan, Buckelkeramik diye adlandırılan pişmiş toprak kaplar ele geçmiştir(Lev. XXII: a-b).

Erken Demir Çağı boyunca Balkanlar'da bulunan hem dolmen hem de taşlı tepe biçimindeki tümülüslerde en göze çarpan buluntu Buckelkeramik diye adlandırılan, çömlekçi çarkı kullanılmadan elde yapılan pişmiş toprak kaplardır. Bu pişmiş toprak kaplar arasında en çok tek kulplu kantharoslar, büyük tören kapları(Lev. XXIII) ve küçük çömlekler bulunmaktadır. Genellikle siyah, ender olarak da kırmızı renkte olan bu kaplar oluk, yiv, çizi ve ip baskı yöntemleri ile bezenmiştir.[107] Kazılar sırasında bulunan bu seramiklere Bulgaristan'daki paralel kültür guruplarından Çatalka ve Pseniçevo'da da rastlanılmaktadır.[108] Ayrıca Bulgaristan'daki Karanovo ve Romanya'daki Vinçe höyüklerinin Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen kültür tabakalarında da sıklıkla ele geçmiştir. Doğu Trakya'da

[105] Zotoviç, 1990.
[106] Stratan, Vulpe, 1977.
[107] Özdoğan, 2000a: 158.
[108] Akman, 1998: 68.

Edirne'de Hacılar, Arpalık dolmenlerinde, Taşlıcabayır tümülüsü ve Çakıllı dolmenli tümülüsünde bu seramik örneklerinden bol miktarda bulunmuştur(Lev. XXIV: a-d).

Bu seramik türü sadece Trakya bölgesinde görülmemektedir. Troya'da M.Ö. 1150-1100 yılları arasına tarihlendirilen VIIb2 kültür tabakasında da Buckelkeramik denilen seramiğe rastlanılmıştır[109](Lev. XXV: a-b). Bu da Buckelkeramiğin, Demir Çağı başlarında Anadolu'yu istila eden "Kavimler Göçü" ile bağdaştırılmasına neden olmuştur. Bu noktada dolmen kültürü yalnızca Trakya için değil Anadolu için de büyük bir önem taşımaktadır.[110]

Genel olarak kabul edilen bir görüşe göre, M.Ö. 1200 yıllarına doğru başlayan ve dalgalar halinde 400 yıl kadar sürdüğü düşünülen Trak göçleri, Hitit İmparatorluğu'nun yıkılışını izleyen dönemde oldukça yoğunlaşmıştır. Son yıllarda, Troia ve Gordion (Yassıhöyük) kazılarından elde edilen arkeolojik buluntular da bu görüşü desteklemektedir. Adını Homeros'un destanlarından öğrendiğimiz Mygdon, Askanios, Otreus gibi liderlerin önderliğinde, İlkel bir aşiret düzeninde yaşamlarını sürdürdüğü anlaşılan Frigler'in Anadolu'daki ilk yüz yılları hala büyük ölçüde karanlıktır. Bununla birlikte, Eskiçağ yazarlarının verdikleri bilgilerden onların, başlangıçta Troia ve çevresini ele geçirdikleri, zaman içinde Askania Gölü (İznik Gölü) kıyılan ile Sangarios (Sakarya) Nehri vadisine doğru yayıldıkları anlaşılmaktadır. Frigler, buradan güney ve doğu yönde genişleyerek Anadolu içlerine doğru yayılmaya devam etmiştir. Gordion'da hemen Hitit yerleşmesi üzerine bulunan Erken Demir Çağı'na tarihlenen (M.Ö. 1200-950) kalıntılar, ilk Frig göçmenlerinin

[109] Becks, Thum, 2001: 420.
[110] Özdoğan, Akman, 1992: 408.

M.Ö. XII. yüzyıla doğru Polatlı yakınlarındaki daha sonra başkentleri olacak olan Yassıhöyük'e ulaştıklarını ve başlangıçta basit köy düzeyinde yerleşik bir yaşamı benimsediklerini göstermektedir[111]. Gordion'da 1988 ve 1995 yılları arasında gerçekleştirilen kazı çalışmalarında ilk defa olarak "Avrupa" mimari geleneğini yansıtan evler açığa çıkartılmış ve bunlarda Trakya ve Troia VIIb2 çanak çömleği ile karşılaştırılabilecek el yapımı yeni bir tür seramiğin varlığı kanıtlanmıştır[112] (Lev. XXVI).

Erken Demir Çağı'nda Frigler ve diğer Trak kavimleri arasında büyük benzerlikler bulunmaktadır. Ölü gömme geleneklerinde hem Trakyalılar hem de Frigler tümülüsleri kullanmışlardır. Erken Demir Çağı'nda Güneydoğu Avrupa ve Küçük Asya'da yaşayan nüfusun ölü gömme törenleri, Hint-Avrupa kökenleri, kabile akrabalıkları, birbirileri ile olan sıkı ilişkiler ve bölgesel yakınlıklarla açıklanan bir çok ortak özelliği vardır.[113] Trakya ve Frigya arasındaki karşılaştırmalar genellikle her iki bölgede de yaygın olan tümülüsler, kaya mezarları ve megalitler üzerine yoğunlaşmaktadır.[114] Bunlara ek olarak Trakyalılarla Frigyalılar arasındaki genetik akrabalığa dair antik yazım geleneğinden gelen iddialar aynı zamanda ölü gömme törenlerinde de benzerlikler arama isteği yaratmaktadır.[115]

Trakya'dakilerle karşılaştırıldığın da, Frig cenaze uygulamaları bu anlamda hemen hemen benzerlik göstermektedir. Gordion'u çevreleyen yamaçlarda ve tepelerde aşağı yukarı yüz tane gömüt ya da tümülüs vardır. Bunlardan arkeolojik

[111] Sivas, 2007: 9.
[112] Wittke, 2006: 10.
[113] Georgieva, 1998: 61.
[114] Venedikov, 1976., Vassileva, 1994.
[115] Georgieva, 1998: 61.

olarak incelenen kırka yakını, M.Ö. IX. İle I. yüzyıllar arasına tarihlendirilir. Mezarları barındıran tepelerin boyutları çeşitlilik göstermektedir. Bunlardan en büyüğü olan Midas Tümülüsü'nün yüksekliği 50 metreye, çapı ise neredeyse 300 metreye kadar ulaşır(Lev. XXVII: a). Diğer bazı tümülüsler ise erozyon, çift sürme ya da soyguncuların açtığı çukurlar nedeniyle neredeyse gözden kaybolmuşlardır.[116] En erken Frig tümülüsü M.Ö. 850-800 yılları arasına tarihlendirilen "Tümülüs W"'dir. Yüksekliği 22 m.ye ulaşan bu mezar, tüm Frig ülkesinin ikinci büyük tümülüsüdür.[117] Bu tümülüslerde ölüler önce inhumation olarak, M.Ö. VII. yüzyıldan sonra da kremasyon olarak tümülüslerin altına veya kaya mezarlıklarına gömülmüştür.[118] Tümülüs tipi ölü gömme geleneğinin Anadolu'ya tanıtıldığı veya Balkan ölü gömme geleneklerinden etkilendiği şeklinde bir görüş bulunmaktadır. Öte yandan kremasyon tipi gömülerin görülmesi, yoğunlaşan Doğu Yunan etkisi ile açıklanmaktadır. Ahşap mezarlar değişmeden kalmış ve eski Frig geleneğine göre inşa edilmeye devam edilmiştir.[119]

Trakya'da olduğu gibi Frigya'da da mezarların ölenin evi olarak düşünüldüğü, evlere benzeyen bu mezarlardan bulunan masalar, sandalyeler, kumaşlar, kaplar vs. gibi günlük yaşama ait çok sayıda eşyadan anlaşılmaktadır.[120]

Friglerin ölülerini süsledikleri çok belirgindir. Frig tümülüs nekropollerinden elde edilen veriler, kişinin giydirilmesinin ölü gömme töreninin oldukça önemli bir unsuru olduğunu doğrulamaktadır. Bununla beraber, bunun bir tür ölü gömme

[116] Voight, 2006: 30.
[117] Devries, 2006, 44.
[118] Georgieva, 1998: 61.
[119] Kohler, 1980: 65-89.
[120] Georgieva, 1998: 61.

seramonisiyle veya ölümden sonra ölünün kaderi hakkındaki fikirlerle bağlantılı olup olmadığını söylemek mümkün değildir.[121] Gordion'daki P ve MM tümülüslerinde ve Antalya'daki Bayındır tümülüslerinde bulunan muhteşem kemerler, Gordion'daki 3 nolu tümülüsde ele geçen keten giysiler ve diğer mezarlarda ele geçen çok sayıdaki fibula, ölünün törensel giysiler giydirilerek gömüldüğünü göstermektedir. Ayrıca insutu durumda bulunan birçok fibuladan da ölülerin vücudunun kumaşa sarıldığı düşünülmektedir.[122]

M.Ö. VII. ve VI. yüzyıllardan itibaren Trakya'da yoğun bir şekilde uygulanan hayvan kurbanlarının benzerleri Gordion'daki tümülüslerde de bulunmuştur ve en erkeni VII. yüzyılın sonuna tarihlendirilmiştir.[123] Bu mezarlarda bulunan at kurbanlarına ait motifler, Trakya tümülüslerinde görülenlerle benzerlik göstermektedir.[124]

Trakların ve Friglerin ölü gömme törenlerinde görülen ortak unsurlar(ölen kişinin en iyi elbiseleri içinde gömülmesi, ölünün beslenmesi, at kurbanları, tümülüs yığılması vs.) ölüm, ölen kişi ve ölümden sonraki hayat hakkında iki toplumda da birbirilerine benzeyen ortak kavramların varlığını göstermektedir. Bu ortak kavramlar, sadece ortak Hint-Avrupa kökenli olmalarından ve kültürel ilişkilerinden değil, aynı zamanda iki toplumun sosyal ve politik yapılarında ve ideolojilerindeki benzerliklerden de ortaya çıkmış gibi gözükmektedir.[125]

[121] Georgieva, 1998: 62.
[122] Young, 1981: 156-172.
[123] Young, 1956: 266.
[124] Vassileva, 1994: 63-67.
[125] Georgieva, 1998: 63.

M.Ö. 1200'lerde ya da daha sonraları gerçekleşen Frig göçüne dair bilgiler özellikle Herodotos ve Strabon tarafından aktarılır. İçinde Friglerin Anadolu'ya yerleşmesi ve bir Frig devletinin varlığından bahsedilen İlyada'nın da, M.Ö. VIII. yüzyılda gerçekleşen tarihsel olayları yansıttığı kabul görmektedir. Gordion ve diğer yerleşmelerde, Erken Demir Çağı'nın gelişimi boyunca varlıkları kanıtlanan eski Balkan etkileri, bu durumu arkeolojik açıdan da doğrulamaktadır. Bazı arkeologlar tarafından Gordion'da olduğu iddia edilen M.Ö. 1200-1100 yılları arasındaki yerleşim boşluğu da dikkate alınmalıdır. Fakat, bugün Frig kültürünün Anadolu topraklarında gelişmiş bir olgu olduğu yadsınamayacak bir gerçek olarak karşımıza çıkar.[126] Lidya kültüründe görülen tümülüs geleneğinin de Frigler'den etkilenerek geliştiği şeklinde bazı görüşler bulunmaktadır.[127]

3. Klasik, Hellenistik ve Roma Çağları.

Balkanlar'da Erken Tunç Çağı hariç, daha erken dönemlere tarihlendirilen tümülüs yoktur. Yapılan arkeolojik kazılar M.Ö. XII. yüzyıldan itibaren tümülüs mezarların kullanımının yaygınlaştığını göstermektedir. Bu durum Trak kavimlerinin göçleri sonucunda ortaya çıkan yeni bir kültürel olay olarak değerlendirilmektedir.[128] Geç Demir Çağları ile birlikte Traklar ve Traklar'ın ölü gömme gelenekleri olan tümülüsler antik kaynaklarda yer almaya başlamıştır.

[126] Wittke, 2006: 24.
[127] Roosevelt, 2006. Roosevelt'e göre; Lidler çukur, lahit ve oda mezarlı olmak üzere kabaca üç tür mezar yapısına sahiptir. Mezarların çok azı topraktan, taşla ya da kiremitle çevrili çukurlardan oluşur. Lidya'da mezar odaları ana kayaya oyulmakta ve Frigler'in ahşaptan yaptığı mezar duvarları ise kesme taş bloklarından örülmektedir. M.Ö. VII-IV. yüzyıla tarihlendirilen yaklaşık 600 tümülüs başta Bintepeler olmak üzere tüm Lidya ülkesine dağılmıştır.
[128] Gergova 1989.

Trakya'daki tümülüs şeklindeki ölü gömme geleneği hakkında ünlü tarihçi Herodotos, Historia (V,8) adlı eserinde; "...Ölüyü üç gün seyre koyarlar, çeşitli kurbanlar keserler, yanıp yakılırlar ve arkasından büyük bir tören tertiplenir. Sonra gömerler, ölü ya toprağa verilir ya da külleri alınır; bir tümsek yaparlar, çeşit çeşit oyunlar oynarlar, en yüksek kazanç ise teke tek yapılan güreşler için konulan ödüldür...". diye anlatmaktadır.

Herodotos, Trak soylularının bir tümülüse gömüldüğünü, üç günlük yas süresince sayısız kurbanların kesildiğini ve ziyafetler verildiğini; tümülüsün yığılmasını izleyen süreçte teke tek dövüşlerin de yer aldığı farklı müsabakaların gerçekleştirildiğini yazmaktadır. Daha sonraları Xenephon'da Herodotos'un tanımlamasını destekler: M.Ö. 399'da Bithynia'daki bir savaştan sonra Odrisler ölmüş yoldaşlarını gömmüşler, çok fazla miktarda şarap içmişler ve onların anısına at yarışı düzenlemişlerdir. Daha erken dönemlerde, M.Ö. VI. yüzyıl boyunca, Dolonkoi ve Atinalı kolonistlerin oluşturduğu karmaşık toplum yapısının bulunduğu Trak Chersonesos'unun yerleşimcileri, bu geleneği izleyerek, kurbanlar kesmiş ve at yarışları ile diğer olimpik oyunları Büyük Trak Kralı Miltiades anısına gerçekleştirmişlerdir. Zalmoxis, Rhesos ve Orpheus mitolojik figürlerine bağlı olarak, çok sayıda antik kaynak, Trak aristokrasisinin konseptine dair ek bilgiler sağlamakta ve bazı Trak krallarının ve rahiplerinin, yeraltından canlanarak çıkan ölümsüz kahramanlar ve yarı ilahlar olarak görülüp, ölümlerinden sonra ilahlaştırıldıklarını ve tapınıldıklarını belirtmektedir.[129] Bu mitolojik kayıtlardan bazıları, Conon gibi, oldukça güvenilir tarifler de vermektedir. Conon, Orpheus'un

[129] Theodossiev, 2007: 12.

mezarının kutsal bir alanla çevrilen büyük bir tümülüs olduğunu, buranın kahramana tapınma için oluşturulup, sonra bir tapınak haline geldiğini, tanrılara tapınma için kurbanlarla sunularda bulunulduğunu yazmaktadır.[130]

Trakya tümülüslerinin yapılış aşamalarıyla ilgili olarak ise antik kaynaklardaki bilgiler yetersizdir. Bu yüzden tümülüslerin yapılış tarzlarıyla ilgili çok çeşitli referanslar aranmaktadır. Klasik dönemlerde yapılan devasa boyutlara sahip tümülüslerin yüzlerce insandan oluşan, ağır ve uzun süreli bir işgücüyle yapıldığı fikri uzmanlar arasında giderek yaygınlaşmaktadır.[131]

Trakya'da Geç Demir Çağı'nın tümülüsleri erken dönemdekilere oranla daha büyüktür ve bazen yükseklikleri 25 ila 30 metrelere, çapları da 100 ila 150 metrelere kadar uzanabilmektedir.

Klasik ve Hellenistik Çağlara ait tümülüsler Balkan yarımadasının özellikle doğusunda çok sayıda bulunmaktadır. Tümülüsler, Doğu Balkanlar'da düzenli bir şekilde de dağılmamıştır; Rodopların yüksek dağlık bölgelerinde ve Stara Planina (Balkan Dağları), Sakar ve Istıranca Dağları'nda görülmezler. Genellikle tümülüsler nehir kenarlarında ya da alçak tepe ve dağ kollarında küçük dağınık gruplar halindedir. Bu alanlar mezarları yapanlar tarafından önemli oldukları için seçilmiştir.[132] Günümüzde tüm Trakya'da yaklaşık elli bin kadar tümülüs olduğu düşünülmektedir.[133]

[130] Theodossiev, 2007: 12.
[131] Kitov, 1994b: 124.
[132] Archibald, 1998: 151.
[133] Kitov, 1994b: 121.

Trakya Tümülüslerinde en çok kullanılan formlar ise; konik, yarım küre, biçimsiz tümsekler gibi çeşitli tiplerdedir. Hangi tipin ilk önce ortaya çıktığını söylemeye çalışmak oldukça güçtür. Buradaki ana konu, bunların rastlantısal bir şekilde ortaya çıkıp çıkmadığıdır. Orijinal biçimin konik, kubbe ya da arı kovanı şeklinde olması daha mantıklı görünmektedir. Çünkü tüm Trakya bölgesinde görülen en görkemli tümülüslerin bu formda olduğu görülmektedir.[134]

Bu görkemli tümülüslerin ortaya çıkmasındaki en önemli olgu ise, Trak kabilelerinden birisi olan Odryslerdir. Trak kabilelerinin en büyüğü olan Odrysler'in yükselişi ile birlikte tümülüs gömüleri Trakya ve Makedonya'da M.Ö. I. binin başlarından itibaren yaygınlaşmaya başlamıştır.[135]

Tümülüs geleneğinin tam anlamıyla yaygınlaşması ise Klasik ve Hellenistik Çağlar'da gerçekleşir. Özellikle M.Ö. geç VI. yüzyıldan M.Ö. III. yüzyılının ilk yarısına kadar uzanan bu zaman periyodu içinde, Trakya'da zengin aristokrasinin ve kraliyet soylularının tümülüs şeklindeki mezarlarının ortaya çıktığı görülmektedir. Trak elit mezarları genellikle altın ve gümüş kaplar ve mücevherler, çeşitli silahlar, ithal edilmiş Grek kapları ve tunç sofra takımları ile çok sayıda diğer mezar hediyelerinden oluşmaktadır.[136] Perslerin çekilmesinin ardından, mezar uygulamalarında net bir değişiklik gözlenmektedir. İthal edilmiş eşyaların yanı sıra, mezar stillerinde ve tarzlarında, çoğunlukla lüks ve prestij eşyalarında yeni üsluplar görülmüştür. M.Ö. V. yüzyılın sonlarına doğru Trakya'nın hem kuzeyinde hem de

[134] Kitov, 1991: 48.
[135] Archibald, 1998: 151.
[136] Theodossiev, 2007: 14.

güneyinde ithal kaplar ve metal işleri yaygınlık kazanmıştır.[137] Kazanluk bölgesinde yapılan tümülüs kazılarında bulunan mücevher ve diğer buluntular, Traklar'ın özellikle II. Philip, Büyük İskender ve Lysimachos'un Trakya topraklarına yaptıkları seferlerle güçlendirdikleri Hellenistik dünya ile olan sıkı bağlantılarını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte Güney Bulgaristan ve Rodoplardaki buluntular da Kuzey Ege kıyısındakilerin, Karadeniz kıyısındaki Yunan kolonileri ile sıkı bağlantıları olduğunu göstermektedir.[138]

M.Ö. VI. yüzyıl sonundan, özellikle de Odrys Krallığının kurulduğu V. yüzyılın başına kadar, bugünkü Bulgaristan topraklarında yaşayan Trak kavimleri oldukça zenginleştiler. Bu durum gömü geleneklerinde ve kral ve seçkin mezarlarının yapısında meydana gelen değişimlerde de kendisini göstermektedir. Büyük mezarlar yaygınlaşmıştır. Mezar buluntuları Odrys krallığının hükümdarlarının ve seçkinlerinin zenginliğine işaret etmektedir. M.Ö. XII. yüzyıldan önce Miken ve M.Ö. VIII. yüzyıl sonunda Frigya, Karya ve Lidya hükümdarlarının yaptığı gibi. Trak kralları ve seçkinleri de ölümlerinden sonraki ikametgahları üzerine düşünmeye başlamışlardır.[139] Bu mezarlar, Helenistik dönemin politik liderleri olarak da görülen yönetici sınıfın yüceltildiği, onurlandırıldığı heroonlara da dönüştürülmüştür.[140]

M.Ö. I. binin ortalarında, Küçük Asya'ya, adalara ve Trakya'nın Ege kesimine doğru olan Yunan yayılımı, zamanla bu topraklardaki eski toplulukların kültürel hatıralarını silmiştir. Bu insanlara Yunan politika modelleri, ekonomileri ve

[137] Archibald, 1998: 154.
[138] Kitov, 2000: 254.
[139] Tsetshkhladze, 2005: 48.
[140] Rabadjiev, 1995: 115.

kültürü empoze edilmiştir. M.Ö. IV. yüzyıldan sonra, politik ve ekonomik değişikliklerin sonucu olarak ve büyük olasılıkla kültürel çevrenin de değiştirilmesi, Hellenize edilmesi ile birlikte Trakyalıların manevi ve materyal kültürü önemli değişikliklere uğramıştır. M.Ö. III. yüzyıldan sonra, zengin mezarlara sahip büyük tümülüsler çok azalmış ve hatta yerini tüm nekropolü oluşturan küçük tepelere bırakmaya başlamıştır. Zaman içinde mezar tümülüsleri, kültürel anlamları ile birlikte, orjinal önem ve anlamlarının bir kısmını da kaybetmişlerdir.[141]

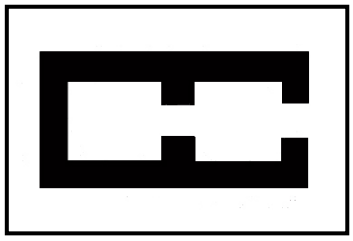
Bu durum Roma İmparatorluğu döneminde değişikliğe uğramıştır. Özellikle M.S. I. ve II. yüzyıllarda Trakya'da tümülüs boyutlarının tekrar eski görkemine kavuştuğu görülmektedir. Ancak tümülüslerin içinde bulunan mezar yapıları, Klasik ve Hellenistik dönemdekilerle kıyaslanmayacak derecede azalmıştır. Mezar tiplerinde daha çok basit mezar çukurlarının, kiremitli mezarların, lahitlerin ve taş örgülü ufak mezar yapılarının kullanıldığı görülmektedir.

a. Balkanlar'da Klasik, Hellenistik ve Roma Çağları'na Tarihlendirilen Önemli Tümülüsler.

Balkanlar'daki özellikle de Bulgaristan'daki tümülüslerde 19. yüzyıldan bu yana bir çok arkeolojik kazı gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu kazılar sonucunda tümülüs tipi ölü gömme geleneği hakkında bir çok önemli bilgi ortaya çıkarılmıştır. Trakya'da bulunan önemli tümülüslerden bazılarına burada değinilmeye çalışılmıştır.

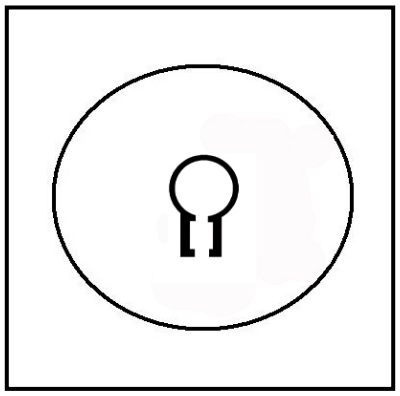
[141] Rousseva, 2000: 72.

1.Vergina Tümülüsü

Balkanlar'daki önemli tümülüsler arasında Kuzey Yunanistan'da Vergina'da ortaya çıkarılan II. Philip'in mezarı dikkati çekmektedir(Lev. XXVII: b-c) . M.Ö. 340-330 yıllarına tarihlendirilen bu mezar, dörtgen planlı iki odadan oluşur ve yarı silindirik bir tonozu vardır.[142] Birinci odanın önünde bronz aplikleri bulunan iki kanatlı mermer bir kapı bulunmaktadır. Duvar resimlerindeki insan ve hayvan figürleri klasik bir anlayışla ile yansıtılmıştır. Büyük bir küme şeklindeki bu mezar kompleksinde Philip'in mezarından başka üç mezar yapısı daha bulunmaktadır.[143]

2.Kazanluk Tümülüsü

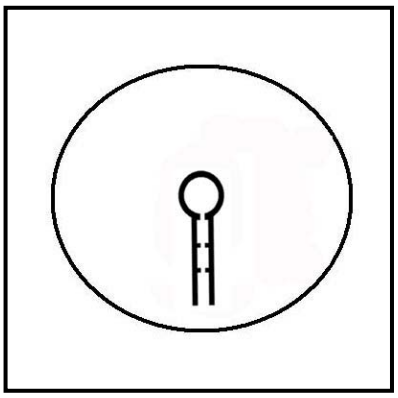

Önemli mezar yapılarından bir diğeri de, 1942 yılında Bulgaristan'ın Kazanluk kenti yakınlarındaki Seuthopolis antik kentinde bulunan bir tümülüsde ortaya çıkarılmıştır. Bu mezar M.Ö. III. yüzyılda yaşamış olan Odrys hanedanlığı krallarından Seuthes III için yaptırılmıştır. Tuğladan yapılmış duvarları ve kubbesi muazzam duvar resimleriyle bezelidir(Lev. XXVIII: a). Bu duvar resimlerinde Seuthes III'ün cenaze yemeği töreni usta bir ressam tarafından aktarılmıştır. Kazanluk mezarı arı kovanı şeklindedir ve tholos planlıdır[144](Lev. XXVIII: b). Bulgaristan'da günümüze kadar 34 adet anıtsal mezar yapısı ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarların 15 tanesi yuvarlak (tholos) planlı, geri kalanları ise kare

[142] Vasileva, 2005: 175.
[143] Andronikos: 1992., Dimitrova, 2000: 57.
[144] Vasileva, 1980: 243.

planlıdır. Trakya'da arı kovanı şeklindeki kubbeli mezarların kaynaklarıyla ilgili olarak çeşitli düşünceler vardır. Bazı bilimadamları, bu tipin gelişimiyle ilgili olarak Mikenai'de bulunan arı kovanı şeklindeki Atreus'un mezarıyla bağlantı kurmaktadır[145](Lev. XXIX: a). Başka bir görüş ise tholos planlı, kubbeli mezarların, benzerlerine Girit'te sıkça rastlanılan yuvarlak planlı evlerden gelişmiş olabileceği şeklindedir.[146]

3. Maltepe Tümülüsü(Mezek)

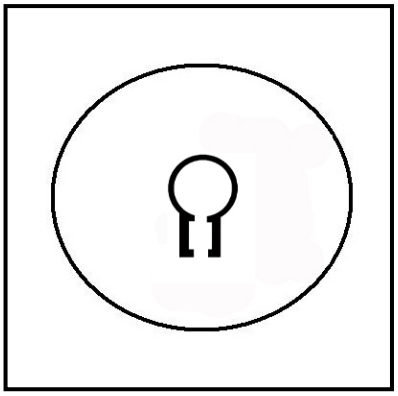
Maltepe tümülüsü, Türkiye-Bulgaristan sınırındaki Svelingrad kasabasında, Mezek köyü civarında bulunmaktadır. Prof. Bogdan Filov tarafından ortaya çıkarılmıştır. Mezek yöresi tümülüslerinin en büyüğüdür. Tümülüsün eteğinde, toprağın kaymasına engel olmak için halka şeklinde bir istinad duvarı (krepis) bulunur. Maltepe tümülüsünün içinde ince uzun bir dromos bulunmaktadır. İki dikdörtgen, bir de yuvarlak odadan ibaret olan ve kireç taşı bloklardan yapılan bu mezarın genel uzunluğu 30 metreyi bulmaktadır. 21,50 m. uzunluk, 1,55 m. genişlik ve 2,60 m. yüksekliğinde olan koridorun üzeri biri birinin üzerinden taşan ve iç cepheleri eğik olarak düzlenmiş taşlarla örtülmüştür(Lev. XXIX: b). Genişliği 1,50 m. derinliği 1,26 m. ve yüksekliği 3,20 m. yi bulan birinci oda ve genişliği 1,82 m. derinliği 2,12 m. ve yüksekliği 3,60 m. olan ikinci odanın

[145] Ancak Atreus'un mezarı doğal bir tepenin içine yapılmıştır. Trakya'da henüz doğal bir tepe içine yapılmış bu şekilde bir mezara rastlanılmamıştır. Trakların Atreus'un mezarını görüp bundan etkilenmeleri daha mantıklı bir olasılık olarak görünmektedir. Vasileva, 1980: 243., Mansel, 1943: 28.
[146] Vasileva, 1980: 243.

üzerinde aynı şekilde bir tavan vardır. 3,30 m. çapında, 4,30 m. yüksekliğinde olan yuvarlak mezar odası 13 halkadan oluşan kovan şeklinde bir kubbe ile örtülüdür.[147]

Kubbeli odanın içinde, binanın ekseni üzerinde, yekpare bir taş bloktan yapılmış büyük bir ölü yatağı bulunur. Bu yatağın sağında ve solunda üzerleri yassı taşlarla örtülmüş taş lahit yer almaktadır.[148]

3. Mezek Kurtkale:

Mezek köyünün güney batısında, Kurtkale tepesinin üzerindeki bir tümülüste ortaya çıkarılmıştır. Çok eski bir zamanda soyulmuş olduğu anlaşılan bu mezar binası, Maltepede olduğu gibi, düzgün orthogonal teknikte işlenmiş taşlardan yapılmıştır. 1,74 m. genişliğinde ve 2 m. uzunluğunda dikdörtgen bir ön oda ve 3,75 m. çapında ve 3,45 m. yüksekliğinde, 11 halkadan oluşan kovan şeklinde bir kubbe ile örtülmüş yuvarlak bir mezar odasından ibarettir. 1,17 m. yüksekliği, 0,65 m. genişliği olan ön odanın dış kapısının, üstünde silmeli bir blok bulunmaktadır.[149]

[147] Mansel, 1943: 5.
[148] İbid, 5.
[149] İbid, 6.

M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilen bu mezarın en yakın paraleli, Bulgaristan'da Aleksandrova'da bulunan bir tümülüsde ortaya çıkarılan mezar yapısıdır.[150] Bu mezarda ayrıca bir koridor mevcut değildir(Lev. XXIX: c).

4. Starosel Tapınak Tümülüsü:

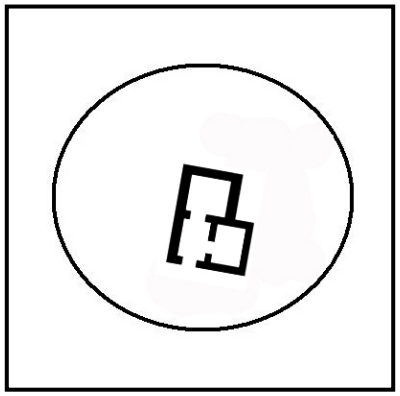
Bulgaristan'nın Starosel kentinde bulunan bir tümülüsde Bulgar bilimadamları tarafından tapınak olarak nitelendirilen, büyük bir mezar kompleksi ortaya çıkarılmıştır. Bu tümülüs mezarı, Odrys Kralı Sitalkes'in M.Ö. 424'teki ölümü sırasında aynı zamanda bir tapınak da olan, oldukça büyük bir mezar yapısı şeklinde inşa edilmiştir(Lev. XXXI: a-b). Kral böylece bir tanrı seviyesine getirilmiştir. Başka Trak krallarına da böyle tapınak işlevi gören tümülüslerin yapılmış olma ihtimali bulunmaktadır.[151] Bu tip tümülüslerde Ana Tanrıça ve Orpheus'a yönelik tapınım ve törenler yapıldığı şeklindeki bir görüş Bulgaristan'da oldukça hakimdir.[152]

[150] Mezek Maltepe tümülüsünün bir benzerine Haskova'nın 20 km. kuzeydoğusundaki Aleksandrovo köyünde rastlanılmıştır. Bu bölgede yükseklikleri 1,5 m. yi geçmeyen 3 tane tümülüs bulunmaktadır. Bu tümülüslerden birisinin içinde çok düzgün granit bloklardan yapılmış bir mezar odasına rastlanılmıştır. Mezar yapısı mezekte bulunan tümülüs ile örtüşmektedir. Mimari tipi ve mezarın kubbesinde çeşitli av sahnelerinin resmedildiği freskolar bu mezarı M.Ö. IV. yy ın 3. çeyreğine tarihlendirmektedir. Bu av sahnesinde bulunan insanların Yunan kıyafetleri gitmiş olmaları bazı bilim adamlarınca Büyük İskender'in ordusunda bulunan Trakyalılar olarak algılanmıştır.Duvar resimlerinde kullanılan üslup Kazanluk tümülüsü ile benzerlik göstermektedir(Lev. XXX, Res a-b)(Kitov, 2003a: 149.),(Kitov, 2002: 42-44.),(Webber, 2001: 47-50).

[151] Kitov, 2002: 11., Fol, 2005: 65., Dimitrova, 2000., Rousseva, 2000. Tapınak tanımı Bulgar bilimadamları tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Bulgaristan'da bulunan anıtsal mezar yapılarında görülen cenaze törenleri sırasındaki at ve çeşitli hayvan kurbanları, Antik Trakya'da karşılaşılan Orpheus inancı ile bağdaştırılmaktadır.

[152] Kitov, 2001: 11.

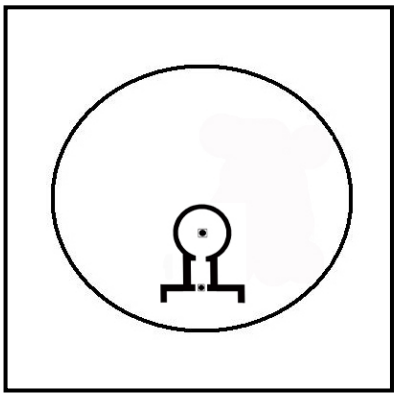
5. Sveshtari Ginina Tümülüsü:

Bu mezar yapısı, Kuzeydoğu Bulgaristan'da, Razgrad bölgesindeki Sveshtari köyünün yakınlarında keşfedilmiş olup, Trakya'nın en önemli mezar anıtları arasında geçmektedir (Lev. XXXII: a-d). Mezar girişinin olduğu bölümde, cenaze töreni sırasında atlar kurban edilmiştir. Yapı kemerli bir dromosla, kare planlı ve birbirinden farklı boyutlardaki, yarı silindirik tonozlarla örtülü üç odadan oluşmaktadır.[153] Mekanların birbirilerine olan konumları alışılmışın dışındadır. Birinci ve ikinci odalar uzunlamasına bir eksen üzerinde yer alırken üçüncü oda güneydoğuda, birinci odanın doğusunda bulunmaktadır.[154] Birinci odanın girişinde 2 adet dor sütunu vardır. Bu odanın kuzeyinde üçüncü odaya geçişi sağlayan bir kapı da bulunmaktadır. Üçüncü odada ise, tanrıça Hestia'nın betimlendiği 10 adet yüksek kabartma halinde karyatid bulunmaktadır(Lev. XXXII: e). Hestia Antik Trakya için önemli tanrıçalar arasında sayılmaktadır.[155] Asıl mezar odasının girişinin hemen karşısında, karyatidlerin üstündeki duvar yüzünde at üzerinde bulunan bir savaşçıya, kalabalık bir kadın grubu tarafından çelenk sunulmasının betimlendiği bir duvar resmi bulunmaktadır. Bazı Bulgar araştırmacılar at üzerindeki bu savaşçının Büyük İskender olduğunu öne sürmektedirler.[156] Ginina tümülüsü içerisinde yer alan bu mezar, hem heykeltraşlık eserleri hem de mimari yapısından ötürü M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

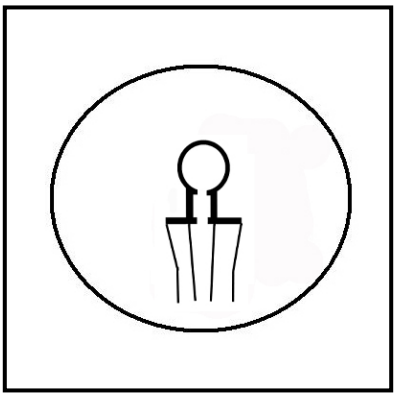
[153] Marazov vd, 1998: 114.
[154] Dimitrova, 2000: 49.
[155] Fol vd. 1986: 5.
[156] Bkz. Marazov vd, 1998.

6. Shoushmanets Tümülüsü:

Bulgaristan'daki Şipka kasabası yakınlarında keşfedilmiştir. Bu tümülüsde mezar anıtı, suni tepenin güneyinde yer almaktadır. Mezar yapısına girişi dikdörtgen bir oda sağlamaktadır. Mezar kapısının girişindeki tonozu sahte İon başlıklı bir sütun taşır. Bu giriş odasında esas mezar odasına açılan kabartma şeklinde, üçgen alınlıklı bir kapı bulunmaktadır. M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilen bu tümülüsün asıl mezar odası tholos planlı olup, odanın merkezinde kubbeyi taşıyan Dor başlıklı bir sütun vardır. Tholosu çevreleyen duvarlarda ise, yedi adet dor düzenli, yarım sütun plasterler mevcuttur. Mezar kuzey-güney doğrultusunda inşa edilmiştir. Bütün yapının ve sütunların bir zamanlar sıvalı olduğunu gösteren sıva kalıntıları ise halen görülebilmektedir.[157]

7. Griffin Tümülüsü:

Griffin tümülüsü, Kazanluk bölgesinde, Trakyalı yöneticilerin vadisi olarak bilinen Shipka kasabasının doğusunda yer almaktadır. Bu tümülüsden başka bu alanda yedi tümülüs daha bulunmaktadır. Griffin tümülüsünde bulunan mezar oldukça iyi korunmuştur. Uzun bir dromos, dikdörtgen bir ön oda ve tholos planlı asıl mezar odasının bulunduğu büyük bir mezar kompleksidir(Lev. XXXIV: a) Granit taşlardan yapılan mezar odasının

[157] Dimitrova, 2000: 44.

dromosu ve birinci odası yağmur sularının girmemesi ve toprak dolgusunun kaymaması için taş ve toprakla doldurulmuştur. Oldukça uzun olan dromos, tümülüsün güneyinde yer almaktadır. Dromos, fasadlı bir kapısı olan birinci odaya doğru uzanmaktadır(Lev. XXXIV: b). Bu odadan antalı bir kapı vasıtasıyla tholos planlı asıl mezar odasına geçilir[158] (Lev. XXXIV: c-d).

Bulgar bilimadamları Griffin tümülüsünü, yığma tepesi ve mezarı ile birlikte, çevresinde dini aktivitelerin gerçekleştirildiği bir heroon kompleksi olarak nitelendirmektedir.[159] Tümülüslerin altında heroon yapılarının elementlerine rastlanılması Bulgaristan'da sıkça görülen bir uygulamadır. Bu yapıların büyük çoğunluğu hem ölülerin gömülmesi hem de gömü öncesindeki ritüeller için kullanılmıştır. Bir yöneticinin ya da soylu bir ailenin bireyinin gömüsünden sonra bu yapıların tapınma yerlerine dönüştürülmüş olma olasılığı vardır.[160]

Griffin tümülüsündeki mezar yapısı, Trakya'da taş bloklardan inşa edilen en iyi işçiliğe sahip kubbeli mezardır ve M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir.[161]

8. Otrousha Tümülüsü:

Yine Bulgaristan'ın Shipka kasabası yakınlarındaki Otrousha tümülüsünde yapılan kurtarma kazıları sonucunda anıtsal bir mezar yapısı ortaya çıkarılmıştır(Lev. XXXV: a-c). Bu bölgede M.Ö. XIII. yüzyıldan, M.S. IV. yüzyıla kadar tarihlenen

[158] Kitov, 2003b: 307.
[159] İbid, 303-304.
[160] İbid, 306.
[161] Ayrıca bkz. Kitov, 1999. Kitov, Bulgaristan'da bulunan mezar anıtlarının büyük çoğunluğunun Trakya Orpheizmi ile bağlantılı olduğu görüşünü savunmakta ve myster dinlerin etkisinin bu mezarlarda görüldüğünü iddia etmektedir.

toplam 15 adet tümülüs bulunmaktadır. Otrousha tümülüsü 20m. yükseklik, 100m.lik çapı ile Trakya'da bulunan büyük ölçekli tümülüslerdendir. Tümülüsde bulunan Lahit formlu mezar yapısı M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Bu lahit formlu mezar odası, üç basamaklı bir stereobat üzerinde bulunmaktadır. Mezar yapısı bir giriş odası, üç adet dikdörtgen mekan ve bir daire formlu odadan oluşmaktadır[162](Lev. XXXV: b). Bu güne kadar yapılan tümülüs kazılarında buna benzer bir mezar yapısıyla karşılaşılmamıştır. Lahit formlu asıl mezar tek bir bloktan yapılmıştır. 2,5 x 2,5 x 3,5m.lik ölçülere sahiptir. Uzun yüzünde mezar yapısının giriş kapısı bulunur. Bu mezar tipinin paralellerine Küçük Asya'da sıklıkla rastlanılmaktadır.[163]

9. Zhaba Tümülüsü:

Zhaba tümülüsü, Bulgaristan'daki Strelcha şehrinin güneybatısında bulunmaktadır. Bu bölge antik dönemde Trak kabilelerinden Bessiler'in toprakları olarak bilinmektedir.[164] Mezar odası tümülüsün güneyinde yer almaktadır. Mezar odası kare planlı bir ön oda ve tholos planlı, kubbeli bir ikinci odadan oluşmaktadır(Lev. XXXVI: a). Dörtgen odanın önünde iki kanatlı metal bir kapı, yuvarlak planlı odada ise, tek kanatlı bir taş kapı bulunmaktadır. Giriş kapısının cephe süslemelerinde İon kymationlu zengin bir bezeme organizasyonu vardır(Lev. XXXVI: b). Bu tümülüs Bulgar bilimadamları tarafından bir tapınak ya da mozole olarak nitelendirilmektedir.[165] Mezar odasının girişinde üç at iskeleti, bir cenaze

[162]Kazıyı gerçekleştiren Arkeolog Georgi Kitov bu yuvarlak odayı güneş kültüyle ilişkilendirmektedir.
[163] Kitov, 1993: 18.
[164] Dimitrova, 2000: 48.
[165] İbid, 48., Kitov, 1994a.

arabası ve pişmiş topraktan yapılmış kaplar bulunmuştur(Lev. XXXVI: c). Bu tümülüs M.Ö. V-IV. yüzyıllara tarihlendirilmiştir.[166]

10. Kotcherinovo Tümülüsü:

1993 yılında Bulgaristan'daki Kotcherinovo kasabasında bulunmuştur. 13 metre yüksekliğinde, 61m. çapındaki bu tümülüsde, M.S. II. yüzyıla tarihlendirilen ilginç bir mezar ortaya çıkarılmıştır[167](Lev. XXXVII: a) 56 adet büyük amphoranın yan yana bir daire oluşturacak şekilde dizilmesiyle oluşturulan bu mezar tipi ilk olarak Hellenistik dönemde görülmüştür. Bulunan bu tümülüs amphoralı ritüellerin Roma Çağı'na kadar uzandığının da bir göstergesidir. Amphoraların ortasında ölünün yakıldığı bir mezar çukuru bulunmaktadır. Bu tipteki mezarlara Karadeniz sahil şeridinde bulunan Yunan koloni kentlerinden Apollonia Pontica, Orgame, Olbia, Panticipaeum ve Nymphaeum'da rastlanılmıştır(Lev. XXXVII: b-d).

Amphoraların daire oluşturacak şekilde dizildiği mezarlara, Akdeniz ve Ege bölgesinde rastlanılmamıştır. Amphoraların mezarlarda kullanılmasıyla ilgili bazı görüşler bulunmaktadır. Bu görüşlerden biri bu amphoraların libasyon amaçlı kullanıldığıdır. Bu ölü gömme tipinin İskit ya da Trak kavimlerinin etkilerine bağlayan başka bir görüş daha bulunmaktadır.[168]

---

[166] Dimitrova, 2000: 48.
[167] Bojkova, 1997: 67.
[168] Karadeniz kıyısındaki Yunan kolonilerinin spesifik nekropolleri günümüze kadar gelen bir fenemondir. Bu tümülüs mezarlar, amphoraların birer daire oluşturacak şekilde yan yana dizilmeleriyle oluşturulmuşlardır. Karadeniz'in doğusunda ve batısında günümüze kadar 12 adet amphoralı tümülüs mezarı ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarlar kronolojik olarak M.Ö. Geç VI. yüzyıldan, M.Ö. IV. yüzyılın ortalarına kadar uzanan genişçe bir dönemi kapsamaktadır. Damyanov, 2005: 214.

11. Mikri Doxipara Tümülüsü:

Bu tümülüs Yunanistan'ın Türkiye ve Bulgaristanla sınırın kesiştiği Evros şehrine bağlı, Mikri Doxipara köyünün yakınında yer alır(Lev. XXXVIII: a). Kaçak kazıları engellemek amacıyla, 2004 yılında gerçekleştirilen bir kurtarma kazısı ile Antik Trakya için oldukça önemli sayılan bir mezar grubu ortaya çıkarılmıştır(Lev. XXXVIII: b). Mikri Doxipara tümülüsünün ortası kaçakçılar tarafından iş makinesiyle kazılmıştır. Bu yüzden yüzeye yakın bir noktada olduğu düşünülen mezar yapısı tamamen tahrip olmuş durumda ortaya çıkarılmıştır. Söz konusu mezar yapısına ait taş bloklar çevreye yayılmış halde bulunmuştur.[169]

Tümülüsün kazısı sırasında mezar tepesinin çeşitli yerlerinde dört adet kremasyonlu mezar çukuru(Lev. XXXVIII: c), beş adet atları kurban edilmiş şekilde cenaze arabası bulunmuştur(Lev. XXXVIII: d). Kazıyı gerçekleştirenler tarafından, bu zengin mezar envaterli tümülüsün M.S. I. yüzyılın sonu ile M.S. II. yüzyılın başlarına tarihlendirilebileceği ifade edilmektedir. Ayrıca bu tümülüsün bir aile mezarlığı olarak da kullanıldığı düşünülmektedir.[170]

[169] Triandaphyllos vd., 2005: 1.
[170] İbid, 4.

V. Doğu Trakya Tümülüslerinde Görülen Mezar Tipleri.

Doğu Trakya Tümülüsleri üzerine sistemli ilk kazı ve araştırmalar Cumhuriyetin ilk dönemlerinde başlamıştır. 1936-1939 yılları arasında Prof. Dr. Arif Müfid Mansel tarafından özellikle Kırklareli merkez ilçe ve Vize İlçesi civarlarındaki tümülüslerde kazı çalışmaları yapılmıştır. Bu kazıların sonuçları, kazıyı yöneten Mansel tarafından yayımlanmış olup, ele geçen buluntuların zenginliği ve önemi dikkatleri bu bölgedeki tümülüslere yöneltmiştir. Bu dönemden önce de İstanbul Arkeoloji Müzelerinde Trakya'dan geldiği bilinen (Eriklice Tümülüsü eserleri gibi) çeşitli buluntulara rastlanmaktadır. Bölgenin 1829 ve 1877 yıllarında Rus işgaline uğradığı zamanlarda, Ruslar tarafından yapıldığı bilinen kazılar vardır. Ancak bu kazılar ve sonuçlarıyla ilgili olarak ne yazık ki elimizde doyurucu bir bilgi bulunmamaktadır.

Daha sonraki yıllarda Trakya bölgesindeki illerde kurulan müzelerin gerçekleştirdiği kurtarma kazıları sonucunda, bölge tarihi açısından oldukça önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu kurtarma kazıları sonucunda elde edilen bilgiler, tez çalışmamız sırasında faydalandığımız başlıca kaynaklar olmuştur.

Doğu Trakya'da tümülüslerinde görülen mezar tiplerini Erken Demir Çağı ile Geç Klasik, Hellenistik ve Roma Çağları olarak iki ayrı bölümde incelemek faydalı olacaktır.

A. Erken Demir Çağ Tümülüslerinde Görülen Mezar Tipleri.

Doğu Trakya'da Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen Tümülüslerde başlıca iki ayrı mezar tipi bulunmaktadır.

1. Dolmenler.

Erken Demir Çağı tümülüslerinin en önemli temsilcisi olarak Doğu Trakya'da dolmenleri görmekteyiz. Doğu Trakya, dolmenlerin ülkemizde en yoğun olarak bulunduğu bölgedir. Dolmenler arkeoloji literatüründe megalitik anıtlar olarak geçmektedir. Her ne kadar kelime olarak megalitik anıt, iri taşlardan yapılma büyük anıt anlamına gelmekte ise de; bunların dikilitaş (menhir), sırataş ve geçitli mezar odaları gibi bir çok değişik türü vardır. Genel olarak, iri taşlardan yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, yer üstünde görülebilir mezar odası olan gömüler " megalitik mezar" kavramı içine alınmaktadır.[171]

Dolmen kelimesi linguistik olarak Keltçe olup, "Tolmen" taş masa anlamına gelmektedir. Yeryüzünün birçok yerinde çeşitli tiplerde rastlanılan dolmenler her zaman ilgi çekmişlerdir. Öyle ki; Hristiyan dini Galya'da yayılmaya başlayınca yerli geleneklerle çarpışmamak için menhirlerin üstüne haçlar kazdırmış, fakat halkın bunlara tapmasına ancak M.S. 789 yılında İmparator Şarlman engel olabilmiştir.[172]

Dolmenler Türkiye'de sadece Trakya ile sınırlı kalmamaktadır. Kastamonu Devrekâni'de iki, Antalya'da Karain'in önündeki ovada iki ve Limyra'da da üç tane

[171] Özdoğan, Akman, 1990: 406.
[172] Mutlu, 1968: 39.

dolmen bulunmaktadır.[173] Hatay, Gaziantep, Adıyaman, ve yoğun olarak Kars yöresinde de dolmenlere rastlanmaktadır. Adıyaman-Gaziantep-Levant ve Kars-Kafkaslar dolmenlerinin tarihi bağlantıları için ve dolayısı ile yayılımın biçimine yönelik yorumlar için arkeolojik materyale ihtiyaç duyulmaktadır. Göç teorilerine yardımcı olabilecek anlamda ne Kafkas ne de Levant ülkelerinde, elde sağlıklı arkeolojik malzeme bulunmaktadır. Bu nedenle, her üç bölge anıtlarının kuruluş zamanlarına yönelik yorumlara gitmek için henüz çok erkendir.[174]

Doğu Trakya'da Şevket Aziz Kansu da çeşitli incelemelerde bulunmuştur; 1964-1968 yıllarında Edirne'nin bir ilçesi olan Lalapaşa ve çevresinde yaptığı incelemeler sırasında 19 civarında dolmen ve bazı dikilitaşları saptamıştır.[175] Bu yörede uzun yıllar boyunca araştırmalarda bulunmuş olan Prof. Dr. Mehmet Özdoğan'ın çalışmaları sonucunda, Doğu Trakya'da bulunan çok sayıda dolmen tespit edilerek belgelenmiştir.

Türkiye dolmenlerinin bir devamı olan Yunanistan'da Batı Trakya'daki ve özellikle Bulgaristan'daki dolmenler çok daha iyi araştırılmıştır. Bulgaristan'da Istranca, Sakar ve Rodop olmak üzere üç dolmen bölgesi vardır. Bu bölgede bilinen 750 kadar dolmenin yanı sıra çok sayıda kaya tapınağı da bulunmaktadır. Bulgaristan'daki dolmenlerin çoğunda bilimsel kazılar yapıldığı için, bunların plan ve yapısal özellikleri de oldukça iyi belgelenmiş, ayrıca bunlardan tarihlendirmeye yardımcı olacak malzeme de bolca ele geçmiştir. Genel kanı, Doğu Trakya dolmenlerinin son Tunç Çağı bitimi ile İlk Demir Çağı başlarına tarihlendiği, ancak

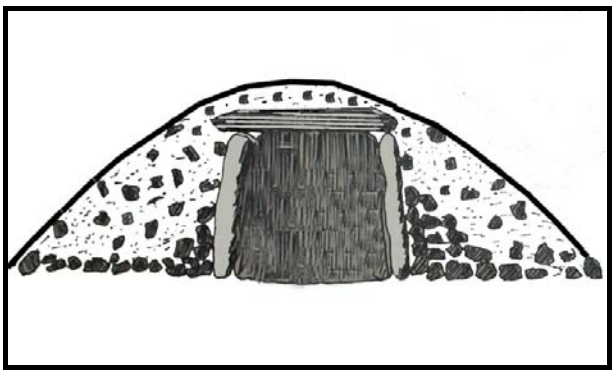
[173] Özdoğan, Akman, 1990: 409.
[174] Yükmen, 1998: 297.
[175] Kansu, 1963., Kansu, 1969.

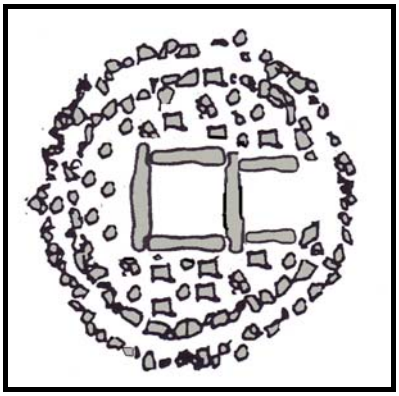
bunlardan bazılarının kullanımının M.Ö.VIII-VII. yüzyıllara kadar sürdüğü şeklindedir.[176] Prof. Dr. Mehmet Özdoğan ve ekibinin yapmış olduğu yüzey araştırmaları sonucunda bölgede 1998 yılı itibarıyla 118 adet dolmen tespit edilmiştir. 1998 yılı çalışmalarıyla, daha önceleri Lalapaşa çevresi olarak bilinen dolmen yoğunluk alanlarının Kırklareli'nin kuzeyine kadar vardığı tespit edilmiştir. Dolmenlerin Kırklareli İlinde Doğuda Demirköy İlçesi, Güneyde ise Yündolan ve Çakıllı Köylerine kadar dağıldıkları anlaşılmıştır (Lev. XXXIX).

Doğu Trakya'da dolmenler genelde tek olarak bulunur. Ancak istisnai bir durum olarak Edirne'nin kuzey doğusunda yer alan Büyünlü köyünde bir tanesi geniş, diğer ikisi daha küçük olmak üzere bir arada bulunmaktadır(Lev. XL: a). Doğu Trakya'da deniz kıyısında bulunan dolmene henüz rastlanılmamıştır. Kolonizasyon haraketleri sırasında kıyılar çok yoğun bir şekilde yerleşim görmüştür. Bölgenin iç kısımlarında; erozyon, taşlarının başka amaçlarla kullanılması gibi nedenlerden dolayı ayakta duran çok az dolmen vardır ve bunların çok azı talan edilmemiş durumdadır.[177] Plan özellikleri bakımından Doğu Trakya dolmenleri tek odalı ve iki odalı olmak üzere iki ana guruba ayrılmaktadır.[178] Her iki gurubunda önünde dromos şeklinde bir giriş bölümü bulunmaktadır.

[176] Özdoğan, Akman, 1990: 408.
[177] Hoddinott, 1981: 73.
[178] Akman, 1998: 3.

a. Tek Odalı Dolmenler.

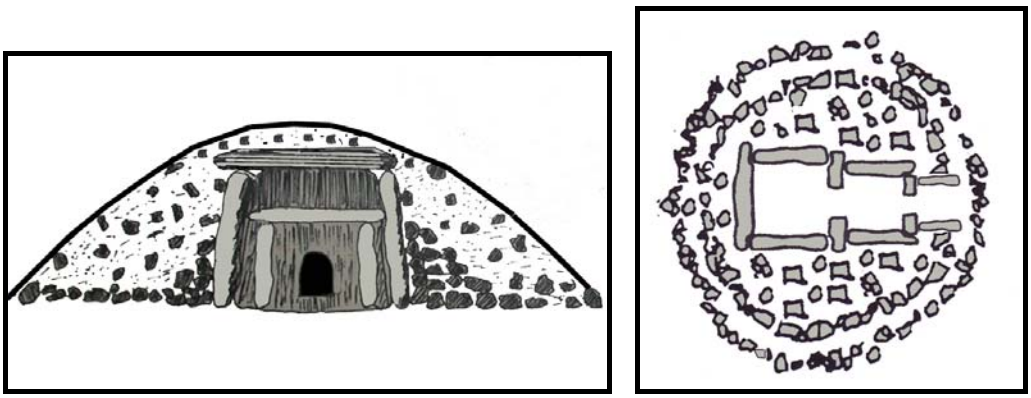
Doğu Trakya'da kazılar sonucunda bu tipte ortaya çıkarılan tek dolmenli tümülüs, Kırklareli Vize'de bulunan Çakıllı tümülüsüdür[179](Lev. XL: a-d).

Çakıllı dolmeni, yöreden sağlanan dikdörtgen, yassı kaya plakaların iki tanesinin uzun kenar, bir tanesinin de dar kenarı oluşturacak şekilde hafif bir tümsek üzerine yerleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu kare mezar odasının üstüne de büyük bir dördüncü blok, kapak taşı olarak yerleştirilmiştir. Taşlar arasında herhangi bir bağlayıcı bulunmamaktadır. Mezar içerisine gömü gerçekleştirildikten sonra, diğerlerine oranla daha ince ve kaba yüzeyli bir kapakla mezar girişi kapatılmış ve arkası taşlarla desteklenmiştir. Taş dolgu tabakasının üzerine kalın bir toprak, bunun da üzerine tekrar bir taş dolgu tabaka ile üst kapağı da örttükten sonra, son olarak tekrar bir toprak dolgu ile esas mezar odası gizlenmiştir. Dolmenlerde ruh deliği olarak kabul edilen ve kamaralar arasında geçişi sağlayan delikli giriş taşı yerine burada, yekpare ve arkası desteklenmiş büyük bir kapak taşı dikkati çekmektedir. Bu da muhtelif defalar kullanıma dolayısıyla birden fazla gömüye imkan veren

[179] Kırklareli İli, Vize İlçesine bağlı Çakıllı kasabası yakınlarında bulunan bu tümülüsde Kırklareli Müzesi Müdürlüğü'nün başkanlığında, bir kurtarma kazısı gerçekleştirilmiştir. Bu tümülüsde mezar odası içinde üç adet insan iskeleti bulunmuştur. Ele geçirilen seramik parçalarından anlaşıldığı üzere Çakıllı Tümülüsü Geç Tunç Çağı sonu ile, Demir Çağı'nın başlarına tarihlendirilmektedir. Yılmaz, 1996a: 105-130., Yılmaz, 1997: 203-218.

dolmenlerin yanında; mezarın tek kullanımlık olduğu ve gömüden hemen sonra girişin büyük yassı bir taşla iyice kapatıldığı görülmektedir.[180] Bu tip mezar odasına Batı Trakya'daki Roussa, Katronia, Koila'da bulunan dolmenlerde rastlanılmaktadır(Bkz. Lev. XVI: a).

b. Çift Odalı Dolmenler.

Geçitli mezar odası olarak da adlandırılan bu dolmen tipinden günümüze kadar Doğu Trakya'da 118 adet bulunmuştur. Ancak bunlardan sadece Edirne Müzesi bahçesinde sergilenen Hacılar[181] (Lev. XLII: a-b). ile Lalapaşa İlçe merkezinde bulunan Arpalık[182] (Lev. XLIII: a-d) dolmenlerinin bilimsel olarak kazıları

[180] Yılmaz, 1996a: 105-130.

[181] Lalapaşa İlçesi'ne bağlı Hacılar sınır köyünde bulunan bu dolmen, yerel şist taşından yapılmıştır. Hacılar dolmeni birbirine geçitli iki odadan ibarettir. İkinci oda dikdörtgen, Birinci ise kareye yakın bir plana sahiptir. Odaları ayıran bölümlerde, menfez veya donbaz denilen yarım daireye benzer geçitler bulunmaktadır. Dolmenin çevresi iri taşlarla bir halka biçiminde çevrelenmiştir. Birinci odanın bulunduğu yerde mezar eşyası olarak bırakılan seramik parçalarına rastlanılmıştır. Buluntular arasında iki büyük tören kabı ve ağırşak insutu halde ele geçmiştir. Ortaya çıkarılan kaplardan biri Troya VII b2 tabakasındakiler gibi, büyük yumrucuklu olmak üzere, Son Tunç Çağı-İlk Demir Çağı geçiş dönemine tarihlendirilmektedir. Çakan, 1984: 1-2.

[182] Arpalık dolmeni, iki mezar odası, bir giriş ile mezar anıtını çevreleyen taşlı tepe olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Arpalık dolmeni dromos, temenos ve yığma tepesi ile, daha sonraki tümülüslerin öncüsü olduğunu kanıtlamaktadır. Dolmenin ön odasında bir birine karışmış halde üç insan iskeleti bulunmuştur. Arka ve ön odaların güneye bakan duvarlarında, söbe biçimli, ruh deliği olarak adlandırılan birer açıklık vardır. Hemen hemen bütün dolmenlerde görülen bu deliğin, genel olarak "ölünün ruhunun serbestçe girip çıkması" için bırakıldığı sanılmakta ise de, ikincil gömülerin gömülebilmesi için bir kapı işlevi de gördüğü kesindir. Ruh deliğini kapatmak için kullanıldığı düşünülen, tıpa gibi bir taşın giriş bölümünde bulunmuş olmasıdır ki, bu saptanmış tek örnektir. Kazı sırasında bulunan seramikler Bulgaristan'daki dolmen kazılarında da bulunmuş olan, paralel kültür

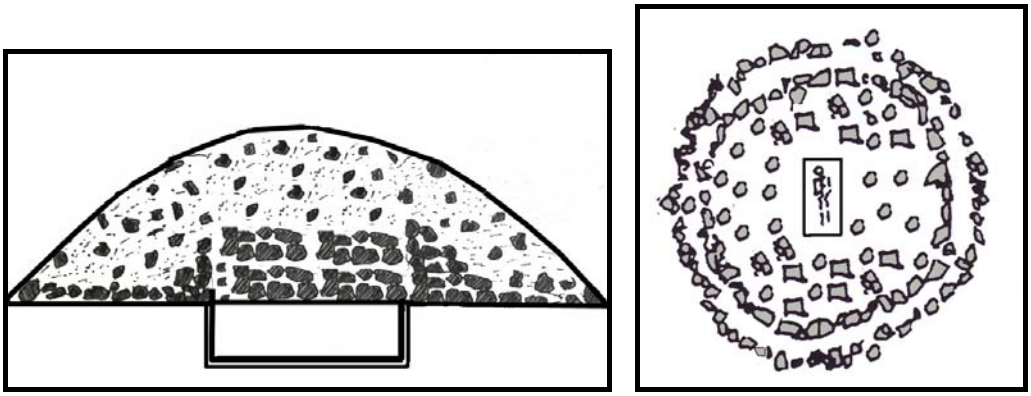
gerçekleştirilmiştir. Yörede "Kapaklıkaya" olarak tanımlanan dolmenler, uzunlukları yaklaşık olarak 7,5 m., genişlikleri 2,8 m., yükseklikleri 3 m. ye varan anıtsal yapılardır. Tümünde esas mezar ve bunun çevreleyen yığma tepe(tümülüs) olarak iki ayrı birim vardır. Mezar üç bölümden oluşmaktadır. Kuzey-güney yönünde en arkada hücre şeklinde ana oda, bundan biraz daha küçük bir ön oda ile geçit ya da giriş kısmı bulunur. Her üç bölüm yapı olarak birbirine benzer: Boyutları 2-3 m. kadar olan tonlarca ağırlıktaki iri taş blokların, bağlayıcı harç kullanılmadan üst üste bindirilmesi ile yapılmışlardır. Bunlar odanın dört yanına dik olarak yerleştirildikten sonra üzerlerine yine iri taş bir bloğun kapak gibi oturtulmasıyla yapılmış hücre şeklindeki odalardan oluşmuştur. Gerek esas gerekse, ön odanın girişini kapatan taşlara, ruh deliği olarak adlandırılan ve kenarları yuvarlatılmış dörtgen ya da söbe biçimli küçük bir delik açılmıştır. Merkezinde kapaklıkaya bulunan taşlı yığma tepe güneyde dolmen aksına dik olarak yapılmış bir cephe duvarıyla sınırlanmaktadır. Cephe duvarı doğu ve batı yönünde alçalarak tek sıra halinde at nalı şeklinde tepeyi çevrelemektedir. İri taşların sınırladığı bu alanın içerisi, dolmene doğru yükselir bir şekilde, değişik büyüklükteki taşlarla, düzensiz olarak doldurularak tümülüs oluşturulur.[183]

---

guruplarından Çatalka ve Pseniçevo'dan da bilinen Buckelkeramik diye de adlandırılan bir seramik türüdür. Troya VIIb2 tabakasında da bu tip seramiğe rastlanılmıştır. Bu yumrucuklu seramik Arpalık dolmeninin Demir Çağ başlarında Anadolu'yu istila eden "Kavimler Göçü" ile bağdaştırılmasına neden olmuştur. Akman, Özdoğan, 1995: 3-6., Akman, 1995: 68-69., Özdoğan, Akman, 1990: 408.

[183] Akman, 1998: 3.

2. Çukur Mezarlı Taşlı Tepeler.

Erken Demir Çağı'nda Trakya'nın özellikle kuzey kesimlerinde, klasik tümülüslere oranla çok daha alçak ve basık , yükseklikleri 1 ila 5 m. arasında değişen, dolmenlerden farklı olan tümülüsler de vardır. Bu tepelerin altında, dolmenlerde olduğu gibi yapılı bir mezar odası yoktur, ölü, ana toprağa açılan ahşap ile çevrili bir mezar çukuruna inhumasyon olarak konmuş, bununda üzeri yine diğer tümülüslerden farklı olarak toprak ile değil, taş ile kaplanmıştır. Avrasya steplerinin kurgan geleneğini yansıtan bu tümülüsler, değişik dolguları nedeni ile "taşlı tepe" olarak adlandırılmaktadır. Bu tümülüslerin M.Ö. 2600-800 yılları arasında kullanıldığı da bilinmektedir.

Son Tunç Çağı-İlk Demir Çağı topluluklarını simgeleyen bu mezar anıtlarından ülkemizde yalnızca bir tanesi Taşlıcabayır(Lev. XLIV: a-c) mezar tepesi kazılmıştır.[184] Taşlıcabayır mezar tepesinde, ölünün bu genel tanımdan farklı olarak

[184] Taşlıcabayır, Kırklareli il merkezinin 5 Km. kadar güneyinde, Asilbeyli köyü yakınlarındadır. 1980 yılında tepenin üst dolgusu greyder tarafından hemen hemen tümü ile düzletilmiş, tepenin yalnızca 30 cm. lik bir kısmı kalmıştır. Prof. Dr. Mehmet Özdoğan tarafından kazısı yapılmıştır. Kurtarma kazısında mezar armağanı olarak bırakılmış toplam 51 kap tümlenebilmiştir. Tümü el yapımı olan kapların arasında en çok tek kulplu maşrapa ve küçük çömlekler vardır. Bu kap topluluğunun içinde iki kulplu bir kupa, biçim olarak Troya VIIb tabakasında bulunan örneklerle tam olarak benzeşmekle birlikte, Kuzey steplerine özgü ip baskı bezemesi ile bunlardan ayrılır. Taşlıcabayır mezarındaki en ilginç buluntu, dağıtılmış tepenin toprağına karışmış durumdaki dört emzikli büyük çömlektir. Geniş ve dik boynu olan bu çömlek de yiv ve ip baskı yöntemi ile bezenmiştir. Bu çömleğin, Trak ölü

taş bir platforma yatırıldığı, ölü armağanlarının da bu platformun çevresine iki grup halinde dizildiği anlaşılmaktadır. Taşlıcabayır tümülüsü kazısı ile, M.Ö. 1200'lerde yaşamış olan bir kültürün çok tartışmalı olan Kuzey Karadeniz ve Anadolu bağlantıları somut olarak kanıtlanmış ve ilk kez bu birlikteliği veren bir toplu buluntu ortaya çıkarılmıştır.[185] Bu tipteki tümülüslere Doğu Trakya'da özellikle Kırklareli ve Edirne'nin dağlık bölgelerinde sıkça rastlanılmaktadır.

B. Geç Klasik, Hellenistik ve Roma Çağı Tümülüslerinde Görülen Mezar Tipleri.

Geç Klasik, Hellenistik ve Roma Dönemlerine tarihlendirilen tümülüslerde görülen mezar tiplerini çukur mezarlı tümülüsler, lahit mezarlı tümülüsler, basit kiremit mezarlı tümülüsler, içinde mezar olmayan tümülüsler, içinde sadece at iskeleti olan tümülüsler ve mezar odalı tümülüsler olmak üzere altı ayrı gurup içerisine sokabiliriz.

1. Çukur Mezarlı Tümülüsler.

Tunç Çağı'nın başından beri Trakya tümülüslerinde kullanılan tiplerden birisidir. Çukur mezarlı bu tümülüslerde hem inhumasyon hem de kremasyon görülmektedir.[186]

---

gömme adetlerini anlatan antik yazarların sözünü ettiği, ölü gömme töreninden sonra, ölünün anısına kamışla bira içilen tören kabı olduğu kuşkusuzdur Taşlıcabayır tören kabı, bir mezar ile ilişkili olarak bulunmuş olan türünün tek örneğidir. Özdoğan, 2000b: 158.

[185] İbid, 159.

[186] Balkanlar'da Geç Demir Çağı süresince belli bölgelerdeki ölü gömme gelenekleri -Rodoplar, Kuzeybatı ve Kuzeydoğu Trakya gibi- Erken Demir Çağı geleneklerini izlemiştir. Bununla birlikte bütün Trak bölgelerinde bazı yenilikler de oluşturmuştur. Düz mezarlık alanları ve tümülüslerde, farklı bölgesel kremasyonların ve ölü gömülerinin yer aldığı, bunların yanında kısmen ölü yakma ya da vücut parçalarını farklı yerlere gömme gibi uygulamaların da gerçekleştirildiği görülmektedir(Theodossiev, 2007: 12.). Trakya'da İnhümasyon, Tunç Çağından bu yana tümülüslerde baskın olan bir gelenektir. Ancak kremasyon genel olarak Erken Demir Çağı'nda ortaya çıkmıştır ve o

Trakya tümülüslerindeki mezar çukurları, her dönemde kendilerine has özellikler göstermişlerdir. Erken Tunç Çağında, bu mezar çukurları tahta kalaslarla ya da sadece küçük ağaç dallarıyla örtülmüştür. Demir Çağında ise, mezar çukurları çoğu zaman basit toprak çukurlar şeklindedir. En çok çeşitlilik Roma çağında görülür. Bazı mezar çukurlarının kenarları kesme taş ile örülür yahut mezarın kenarlarına kiremitler yerleştirilir. Bazı örneklerde ise mezarın üstünün ahşapla örtüldüğü de görülmektedir. Birçok ceset, mezar çukurunun içinde yakılmıştır ve üzerine mezar hediyeleri bırakılmıştır. Bu mezarların bazıları buluntu bakımından çok zengin, bazıları da oldukça yoksuldur.[187]

Doğu Trakya'da Hellenistik ve Roma tarihlendirilen çukur mezarlı birkaç tane tümülüs ortaya çıkarılmıştır. Hellenistik ve Roma Çağlarına ait bu tümülüslerde henüz ahşaptan bir mezar bölmesi ile karşılaşılmamıştır.

Doğu Trakya'da bilimsel kazılar sonucunda ortaya çıkarılan ve Roma dönemine tarihlendirilen mezar çukurları, mezardan çok ölünün burada yakılması amacıyla bir nevi yakma çukuru (crematorium) olarak kullanılmıştır.

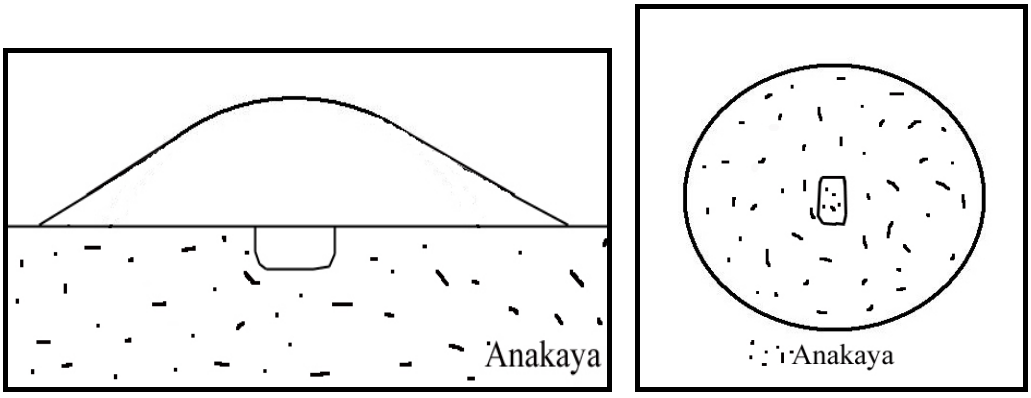
Çukur mezarlı tümülüsleri üç ayrı tipte incelemekte fayda bulunmaktadır.

---

zamandan itibaren her ikisi de varlıklarını sürdürmüştür(Archibald, 1998: 152.). Çoğunlukla ölü yakma (kremasyon) daha çok bir Orta Avrupa geleneği gibi algılansa da erken örneklere daha çok Yakın Doğu'da, hatta Hindistan'da, Anadolu'da ve Ege kültürü ile ilişkili yörelerde rastlanmaktadır. Bu ölü külü kültürü Güney Balkan kültürlerinde de görülmektedir. Kremasyon ile Karanlık dönemin yivli seramiğinin Yunanistan'a yayılması aynı yönden olmuştur. Her ikisi de dinsel bazı akımların Trakya yolu ile Balkanlar'dan girmesiyledir. Bu kremasyon geleneğinin Yunanistan'a yayılmasında doğunun etkisi yoktur (Buluç, 1994: 84, 85.).

[187] Kitov, 1994b: 132.

a. Anakaya'ya Oyulan Çukur Mezarlar:

Bu tipte ortaya çıkarılan tek tümülüs Yündolan C Tümülüsüdür [188](Lev. XLV: a-c). Tümülüsün merkezinde oldukça kalın bir yanık tabakasının altında, taşlarla dolu bir alanda yanık ahşap izlerine rastlanılmış ve bunun altında da oksitlenmiş ve çürümüş durumda buluntularla karşılaşılmıştır. Mezarın yakınında da bir at iskeletinin kalıntıları bulunmuştur. Esas mezar, ana kaya üzerinde 80 cm. lik bir alanın oyulması suretiyle düzenlenmiş, tek sıra taş dizileri ile mezar sınırının belirlendiği görülmüştür.[189] Buluntulardan ötürü mezar M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir.[190]

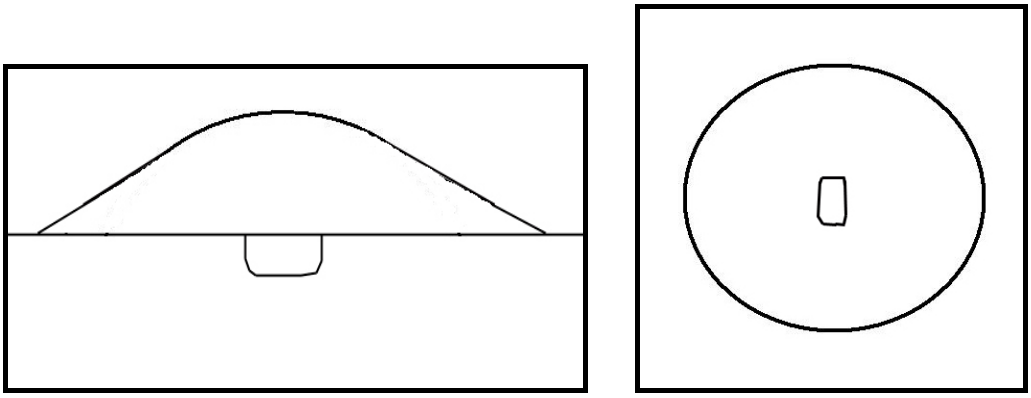
[188] Kırklareli Merkez İlçeye bağlı, Yündolan Köyü'ne yaklaşık 5 km. mesafede, Koçasa mevkiinde bulunan dört büyük tümülüsden birisidir. 1999 yılında Kırklareli Müzesi Müdürlüğü'nün başkanlığında, Trakya Üniversitesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyelerinin bilimsel danışmanlığında bir kurtarma kazısı gerçekleştirilmiştir. Tümülüs yaklaşık 7 m. yüksekliğinde ve 20 m. çapındadır. Kazı sırasında kuzeydoğu, kuzeybatı ve güneydoğusunda tören ritüellerinin gerçekleştirildiği yakma çukurları ve alanları bulunmuştur. Yılmaz, 2001: 74-76.

[189] Yılmaz, 2001: 74-76.

[190] Mezarda ele geçirilen buluntular arasında, 1 adet demirden zırh, çok sayıda demir mızrak, atın iskeleti üzerinde bulunan demir gem, amphoralar, kırmızı figürlü bir krater, siyah astarlı büyük meyvelik, 1 adet lekanis, 1 adet askos, 1 adet gümüş omfaloslu phiale, 2 adet gümüş patera ve aşırı oksitlenmeden dolayı neredeyse özelliklerini yitirmiş halde ele geçmiş bronz kaplar bulunmaktadır. Buluntular arasındaki zırh,ve mızraklar ölen kişinin asker kökenli bir yönetici olabileceğini düşündürmektedir. Bulunan eserlerden özellikle metal olanlar, yukarıda bulunan yüksek dereceli ateşin etkisiyle oldukça bozulmuşlardır. Özellikle demir eşya adeta birbirlerine kaynaşmıştır. Mezarda bulunan kırmızı figürlü krater, siyah astarlı meyvelik, lekanis gibi buluntulardan dolayı mezar, M.Ö.IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Yılmaz, 2001: 76.

Anakaya üstüne açılan bu mezar, tümülüsün yapıldığı arazinin topoğrafyasından da kaynaklanmaktadır. Tümülüs anakayadan oluşan bir sırtın üzerine yapıldığı için böyle bir uygulamaya gidilmiştir.

b. Toprağa Açılan Çukur Mezarlar:

Bu mezar tipi toprak üzerine açılan basit çukurlardan oluşmaktadır. Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan çukur mezarlı tümülüslerden birisi Tekhöyük[191] tümülüsüdür (Lev. XLVI: a-d). Bu tümülüsün güneyinde, 4 m. derinlikte yuvarlak planlı, kenarları içersinde yakılmış yüksek dereceli ateşin etkisiyle kızıla dönüşmüş, içi kül dolu bir yakma çukuruna rastlanılmıştır. Yakma çukurunda küllerin arasında iri hayvan kemikleri, pişmiş toprak testi ve tabak parçaları ile patlayarak dağılmış cam parçacıkları bulunmuştur. Yakma çukurundan 3,40 m. uzaklıkta, 2 adet pişmiş toprak testininin yanında, 3,52 m. uzunluğu, 2,30 m. genişliği olan mezarın ortasında ölü kemik ve külleri, uç kısmında da ölü hediyeleri bulunmuştur.[192]

[191] Tekirdağ İli, Hayrabolu İlçesi, Hacıllı Köyü sınırları içinde bulunan ve Tekhöyük adıyla anılan bu tümülüs, 8,5 m. yüksekliğinde ve 80 m. çapındadır. Tümülüsde iş makinalarıyla kaçak kazı yapılırken yapılan ihbar sonucu defineciler yakalanmış ve burada Tekirdağ Müzesinin başkanlığında bir kurtarma kazısı gerçekleştirilmiştir. Öztürk, 1998: 381.

[192] Mezar çukurunun yanında 28 adet dövme başlı çivi ele geçmiştir. Bazı çivilerde ahşap, mezarda ele geçen bronz kandilde de tekstil kalıntıları görülmüştür. Tümülüsde bronzdan tek ve çift kulplu tava, bir adet yonca ağızlı testi, bir adet kandil, bir adet pişmiş toprak testi, bir adet amphora, birkaç adet tabak ve kase, gümüş kaplama tıp aletleri, bir adet demir mızrak ucu, bir adet demir kılıç gibi eserler bulunmuştur. Ayrıca bunların yanında patlayarak dağılmış seramik ve cam parçacıkları, demir çiviler,

Mezarın kenarları yakma çukurunda olduğu gibi kızıl renge dönüşmüştür. Ölü kendi mezarı içinde yakılmış, ve yakıldıktan sonra da mezarın üzeri ahşap bir örtü sistemi ile kapatılmıştır. Ölü hediyeleri ise mezar örtüsünün üzerine konulmuş, ahşabın çürümesiyle de mezarın uç kısmına yıkılmışlardır. Mezar buluntularının ışığında bu tümülüs, M.S. I. yüzyılda, Roma Dönemi'nde yaşamış Trakyalı bir savaşçının mezarı olarak değerlendirilmiştir.[193]

Edirne İli, Lalapaşa İlçesi'ne bağlı Çömlekakpınar köyünde bulunan İkiztepe B tümülüsünde de (Lev. XLVII: a-d) Roma dönemine tarihlendirilen bir çukur mezar bulunmuştur.[194] Tümülüsün güneyinde 1,5 m² lik bir alanda yakılan törensel bir ateş çukurunun içerisinden ve çevresinden çok yoğun bir şekilde yanmış ahşap parçalarının arasında, çeşitli formlarda seramik parçaları, erimiş cam parçaları ve çeşitli hayvanlara ait kemikler bulunmuştur. Büyük olasılıkla mezar sahibinin anısına düzenlenen bir cenaze yemeğinin şölen ateşi bu bölgede yakılmış ve bir ziyafet düzenlenmiştir.[195] Tümülüsün tam ortasında doğu-batı doğrultusunda bir mezar çukuru ortaya çıkarılmıştır. Mezar çukurunun tam ortasında oldukça yoğun küllü bir tabakanın içinde, mezar sahibinin çok az sayıda kalan ve yüksek ateşin etkisiyle oldukça bozulmuş durumda olan kemikleri yer almaktadır. Kafatasına ait kemik parçaları mezarın batısında bulunmuştur. Cesedin yakımı sırasında kullanılan

---

mezarın içine bırakılan, yanma neticesinde karbonlaştıkları için çürümeden ele geçen ceviz ve incir gibi yiyecek maddeleri de mezar buluntuları arasındadır. Öztürk, 1998: 381-383.

[193] Öztürk, 1998: 383.

[194] İkiztepe B tümülüsünde 2004 yılında Edirne Müzesi Müdürlüğü bir kurtarma kazısı gerçekleştirmiştir. İkiztepe B Tümülüsünün korunan yüksekliği 11,00 m., çapı ise 65 m. kadardır.

[195] Bulunan seramik parçalarının restorasyonunun tamamlanmasıyla birlikte 33 adet çeşitli tiplerde pişmiş toprak kap elde edilmiştir. 1 adet büyük şarap amphorası, 2 adet tek kulplu testi , 1adet oldukça kaliteli bitkisel kabartma bezekli kylix, 1 adet orta boy kase, 3 adet balık tabağı, 15 adet kulpsuz içki kabı, 5 adet küçük boy içki kasesi ve 5 adet yayvan formlu içki kasesi bu cenaze törenin oldukça görkemli ve kalabalık bir topluluk tarafından tertiplendiğini gözler önüne sermektedir.

ağaçların karbon kalıntıları, dikdörtgen mezarın tam ortasında yoğunlaşmaktadır. Mezar hediyeleri cesedin yakılmasının tamamlanmasından sonra mezar çukurunun çevresine bırakılmıştır. Mezar buluntularının tümü M.S. I. yüzyıla, Roma İmparatorluk dönemine tarihlendirilmektedir. [196]

Tümülüsün batı eteğinde, korozyondan dolayı oldukça bozulmuş durumda ölünün taşındığı cenaze arabasının demir tekerlekleri, gövde aksamı ve arabanın gövdesindeki ahşap yük bölümüne ait bronz parçalar ortaya çıkarılmıştır. Arabanın güney ucunda cenazeyi taşıyan bir atın iskeleti ile de karşılaşılmıştır. At, cenaze taşındıktan sonra kurban edilerek tümülüsün eteğine bırakılmıştır. Bulunan eserler mezar sahibinin genç bir savaşçı olduğunu göstermektedir.[197]

1937 yılında, Kırklareli'nin Lüleburgaz İlçesi'nin 4 km. kadar doğusunda bulunan ve Umurca Hüyükleri adını taşıyan dört tümülüsden üçü Prof. Dr. Mansel tarafından araştırılmış "B" harfi ile ifade edilen 11 m. yüksekliğindeki ve 65 m. çapındaki bir tümülüsde, biri kenarda, diğeri ise tepenin merkezinde olmak üzere iki

[196] Mezar çukurunun içinde tek kulplu bir amphora, yonca ağızlı, kulpu aslan başı protomlu bronz bir oinechoe, içinde meşe palamudu yaprakları bulunan, kulpunun ucunda Medusa, kulpla gövdenin birleştiği yerde de kollarını açmış bir kurt figürünün olduğu bronz bir patera, 1 adet cam sürahi, 1 adet cam modulius, 1 adet üzeri yiv motifli cam bardak ve 1 adet cam rhyton, çift kulplu, orta boy bir kap, yakınında çift kulplu bir içki kabı, içki kabının batısında da içi açık sarı renk astarlı büyük bir kase ve onun hemen batısında da çift kulplu bir amphora bulunmaktadır. Mezar çukurunun güneybatısında bronz bir strigilis ve strigilise demir bir aparatla bağlanmış kulplu bir bronz bir patera da bulunmaktadır. Mezarın doğu ucuna ölünün ayaklarının bulunduğu bölüme dört adet pişmiş toprak unguenterium ve bir adet cam unguenterium bırakılmıştır. Mezarın kuzeyindeki kesite demir bir mızrak ucu yerleştirilmiştir. Yine mezarın güneyindeki kesitin tabanında da 1 adet demir mızrak ucu daha bulunmuştur. Mezarın kuzeybatısına 30 cm. uzunluğunda, altı parça halinde, ahşap saplı demir bir hançer bırakılmıştır. Mezar buluntularının sırasında iki adet altın yüzük bulunmuştur. İki yüzükte de akik taşından kameo bulunmaktadır. Yüzüklerin birisinde başında Attika tipi miğferle betimlenmiş Minerva büstü, diğerinde ise ayakta başı profilden, vücudu sağa 4/3 oranında dönmüş, elinde Caduceus tutan Mercur betimlenmektedir. Yıldırım, 2005: 705-709.

[197] Yıldırım, 2005: 705-709.

mezar bulunmuştur(Lev. XLVIII: a-g).[198] Basit çukurlardan ibaret olan mezarlardan birisi dış zemin seviyesinde bulunmaktadır. Birinci mezarın kenarları kerpiçle sıvanmış ve üzeri tahta kalaslarla örtülmüştür.[199] İkinci mezar ise, tepenin batı yamacında, merkezden 17 m. kadar mesafede ve zeminden 2 m. yükseklikte bulunmuştur. Bu mezar kuzey-güney yönünde 2,53 x 1,25 boyutlarında ve üzeri geniş ve yayvan tuğlalarla örtülü şekildedir.[200] Buluntularından dolayı bu iki mezarın kadınlara ait olduğu düşünülmüştür. Dış mezarda bulunmuş olan ve İmparator Vespasianus'dan Hadrianus'a kadar gelen altı Roma sikkesi, bu mezarların M.S. II. yüzyıla ait olduklarını göstermektedir. Mezar çukurları içerisinde iskeletler değil, fakat evvelce yakılmış olan cesetlerin külleri bulunmuştur.[201]

Vize B tümülüsünde iki farklı tipte mezar bulunmaktadır. Bunlardan birisi kiremitli basit bir mezar, diğeri ise içi kerpiçle sıvanmış çukur bir mezardır. Bu tümülüs kiremit mezarlı tümülüsler bölümünde detaylı şekilde anlatılacaktır.

---

[198] Mansel, 1940: 90.

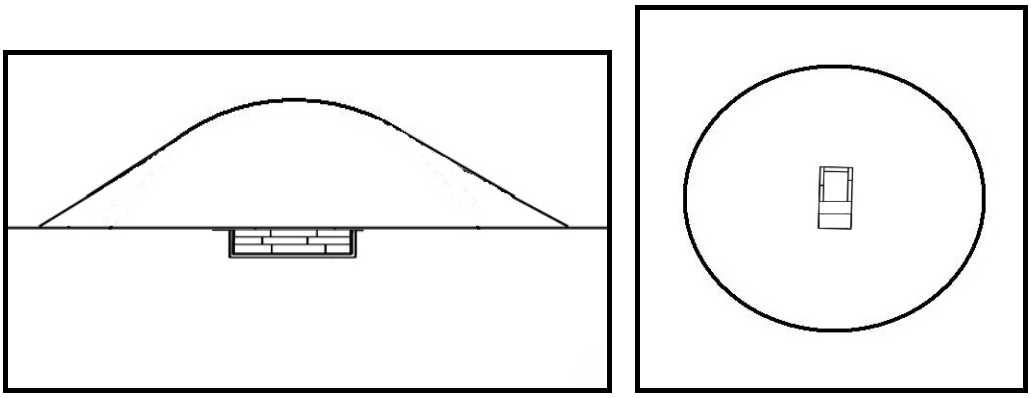
[199] Birinci mezarın içinde mezar sahibinin külü, altın küpeler, bir gümüş yüzük, tunç bilezikler, camdan yapılmış çeşitli şekil ve büyüklüklerde tuvalet şişeleri, sarı camdan yapılmış ve mükemmel halde korunmuş bir kavanoz, tava şeklinde (patera) uzun kulplu bir kap, kumaş ve deri parçaları ve birtakım vazolar bulunmuştur. Küçük çukurun etrafında yani, büyük çukurun içinde tunç bir lenger, cam kaseler, tahta bir çekmeceyi süsleyen Satyr ve Medusa aplikleri, anahtar muhafazası, anahtar, tunç zincirler, ve tahtası dahi kısmen korunmuş olan bu çekmecenin içinde, alt tarafı Neo-Attika üslubunda bir kabartma ile süslenmiş madeni bir ayna ve bundan başka çeşitli şekil ve tiplerde toprak vazolar bulunmuştur. Mansel, 1938: 18.

[200] Mezarın içinde yine bir kadın olduğu anlaşılan ölünün külü, bir altın küpe, bir gümüş kaşık, kırılmış bir cam kavanoz ve arkası kabartma süslemeli bir ayna bulunmuştur. Asıl önemli eşya ise mezarın etrafında ve bilhassa doğu ve kuzey taraflarında bulunmuştur. Tunçtan yapılmış çeşitli şekilde vazo ve lengerler, bir patera, bir kandil, bir şamdan, ve büyük bir çekmeceye ait oldukları anlaşılan kilit muhafazası, kilit kolları, anahtar, diyonizyak büstler ve maskelerden oluşan aplikler ve zincirler burada bulunmuştur. Tahta bir çekmecenin içinde ise, altı adet tuvalet şişesi ve bunların yanında taş allık paleti, allık ezmek için küçük bir kaşık, bir hilal, bir törpü ve iki dikiş iğnesi bulunmuştur. Mansel, 1938: 18.

[201] Mansel, 1940: 90.

Ana toprağa açılan basit, dikdörtgen çukurlardan oluşan mezarlara genellikle Roma dönemi tümülüslerinde rastlanılmaktadır. Bu çukurlar aynı zamanda kremasyonun da yapılmasına yaramaktadır. Mezar çukurlarının hemen yakınlarında ölü ziyafetinin verildiği, dini ritüellerin gerçekleştirildiği şölen çukurları da bulunmaktadır. Cenaze törenlerinin gece gerçekleştirildiğini gösteren bazı kanıtlar mevcuttur.[202]

c. Taş Örgülü Çukur Mezarlar:

Doğu Trakya'da kazılar sonucunda ortaya çıkarılan mezar tipleri arasında taş örgülü çukur mezarlarda bulunmaktadır. Bölgede bugüne kadar bu tipte üç tane mezar ortaya çıkarılmıştır. Günümüze kadar ulaşan bu tipteki mezarların hepsi Roma dönemine tarihlendirilmektedir.

Bu mezarlardan birisi 1940 yılında Tekirdağ'ın Saray İlçesi, Uzun Hacı Köyü'ndeki bir tümülüsde köylüler tarafından meydana çıkarılmıştır(Lev. XLIX: a-d). Taş örgülü bu mezar, köyün yaklaşık 1 km. doğusunda, köylüler tarafından küçük bir tümsek haline getirilmiş olan bir tümülüsün tam ortasında bulunmuştur. Ancak bu

[202] Bu şölen çukurlarının yakınlarında kullanılmış bir çok kandil bulunmuştur. Özellikle İkiztepe B tümülüsü ve Askertepe Tümülüsünde bu durum oldukça belirgindir.

mezar günümüze kadar ulaşamamıştır. Mezar, etrafı düzgün kalker taşlarla çevrili ve üzeri yassı taş levhalarla örtülmüş bir çukurdan ibarettir. Köylüler mezarın içinde bulunan eserleri alıp götürmüşlerdir. Ancak tümülüsdeki eserlerin büyük bir bölümü kurtarılmıştır.[203]

Mezarın kısa tarafı doğu-batı istikametindedir. Uzun Hacı mezarı, 1,87 m. uzunluğunda, 0,76 m. genişliğinde, 0,75 m. derinliğindedir. Mezarın etrafını çeviren çeşitli ölçülerdeki yassı taş levhaların kalınlığı 0,22 m. yi bulmaktadır. 1940'da Köylüler tarafından kırılmayıp, mezarın batı ucunda yerinde bırakılmış olan taş kapağın uzunluğu 1,17 m., genişliği 0,46 m., kalınlığı ise 0,22 m. dir. Mezarı içerisinde bulunan eserlerden dolayı, M.S. II. yüzyılın başlarına tarihlemek mümkündür. [204]

Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan taş örgülü çukur mezarlı tümülüslerden birisi de Ortakçı tümülüsüdür[205](Levha XL: a-c). Ortakçı tümülüsünün ortasında, doğu-batı doğrultusunda, üstlerinde yarısı kırılmış halde kaba işlenmiş kireç taşından bir mezar kapağı olan, başları batıya bakan iki adet insan iskeleti bulunmuştur. İskeletler kireç tabakasına benzer bir zeminde sırtüstü uzanmış şekilde bulunmuştur. İskeletlerden güney tarafta bulunanın elleri göğsün altıda kavuşturulmuş haldedir.

[203] Tümülüsde bulunan eserler arasında, üzerinde sorguçlu miğfer bulunan ve Aegis taşıyan Athena tasvirli akik taşlı altın yüzük, defne yaprağı şeklinde bir çelenge ait bir adet altın varak, üzerinde koç başı protomu bulunan bir patera, kulplu bronz maşrapa (Trulla), yonca ağızlı tek kulplu oinechoe, oinechoenin kulpunun ağızla birleştiği noktada bir aslan protomu yer almakta olup, kulpun gövdeyle birleştiği yerde de cepheden bir Menad başı da kabartma olarak bulunmaktadır. Ayrıca çifte kulplu tunç bir vazo, Yonca ağızlı pişmiş toprak vazo, pişmiş toprak bir kandil ve cam bir kadehi de buluntular arasında sayabiliriz. Kenan, 1941: 48-52.

[204] Kenan, 1941: 48-52.

[205] Haziran 1993 tarihinde, Edirne Müzesi'nin başkanlığında, Trakya Üniversitesi öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Özkan Ertuğrul'un bilimsel danışmanlığı altında gerçekleştirilen kazı ile ilgili olarak Edirne Müzesindeki kazı raporu ve bir eskizden başka bir şey bulunmamaktadır.

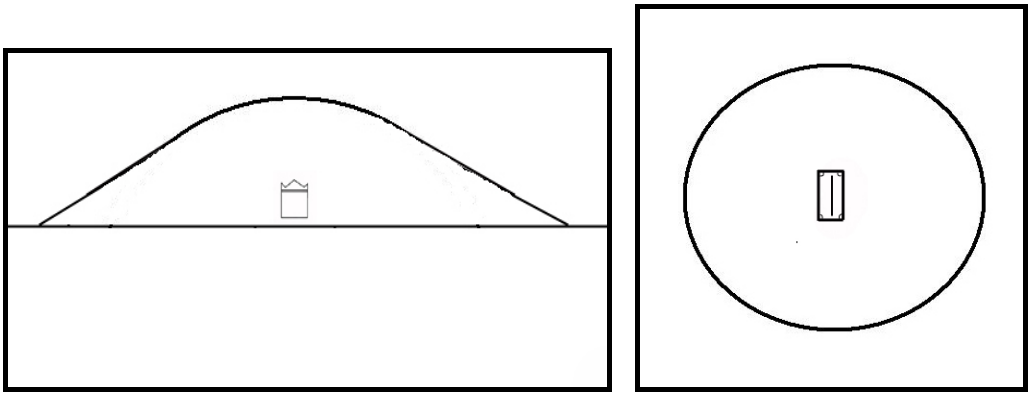
Bir diğer iskelete ise, tümülüsün kuzey yönünde rastlanılmıştır. Bu iskeletin sadece bacakları ele geçmiştir. Üç iskeletin de kotları –0,90 m. ile 1,00 m arasındadır. Tümülüsde birtakım mimari bloklar dağıtılmış bir şekilde ele geçirilmiştir. Tümülüsün batı tarafında 0, 20 m. çapında, içinde yoğun kül bulunan bir delik de bulunmuştur. Tümülüsün ortasında bulunan basit mezarın etrafının kaba işlenmiş taş levhalarla çevrelendiği ve bunun üstünün de blok taşla örtülü olduğu görülmüştür. Tümülüsde mezar buluntusuna rastlanılmamıştır.[206]

Taş örgülü çukur mezar tipine son örnek Kırklareli Vize'de bulunan Vize E tümülüsüdür. 1939 yılında Prof. Dr. Mansel tarafından tarafından ortaya çıkarılmıştır. Vize'nin 6 km. güneyinde bulunmakta olup, 8 m. çapında, 18 m. yüksekliğinde oldukça büyük bir tümülüsdür. Esas mezar burada bulunamamıştır, fakat tepenin üst kısmında kenarları taş duvarlarla örülmüş 1,35 m. x 2,45 m. ölçüsünde ikinci derecede bir mezara rastlanılmıştır.[207] Mezarda ortaya çıkarılan buluntular M.S. I. yüzyıla tarihlendirilmektedir.[208]

Doğu Trakya'da günümüze kadar ortaya çıkarılan bütün taş örgülü çukur mezarlar, Roma dönemine tarihlendirilmektedir.

[206] Yayınlanmamış Ortakçı Tümülüsü Kazısı raporu.(Edirne Müzesi Arşivi) s.1-3.
[207] Bu mezar içerisinde altından bir çelenk, altından oval bir camı kaplayan levha, bronz bir amphora, bronz candelabrum ayağı, bronzdan yapılmış kilit kolu, üzerinde bir süvarinin başına çelenk koyan Zafer tanrıçası kabartması bulunan demir miğfer yanaklığı, kulpu üzerinde Medusa başı tasviri bulunan tunç bir vazo, paslanmış silah kalıntıları, çeşitli cam kaplara ait kırıklar, üç tane pişmiş toprak kandil ve çeşitli kırık kap parçaları bulunmuştur. Belleten III, Haberler; 1939 senesi Trakya Harfiyatı, Belleten, Cilt III, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1939, s.461.
[208] Onurkan, 1988: 9.

2. Lahit Mezarlı Tümülüsler.

Lahitler, Trakya tümülüslerinde Klasik dönemden Roma döneminin sonuna kadar kullanılmıştır. Ancak Doğu Trakya'da Trakya'da Vize A Mezar yapısının içinde bulunan lahitten başka, Roma dönemine tarihlendirilene rastlanılmamıştır. Vize A tümülüsünde de görüldüğü üzere, lahitlerin bir mezar yapısına yerleştirildiği de görülmektedir.[209] Lahit şeklindeki mezarlar Trakya mezar geleneğine özgü değildir. Sıklıkla Yunan kolonilerinin çevresindeki tümülüslerde görülürler. Trakya'nın iç kesimlerinde istisnai olarak oldukça az kullanılmıştır. Roma döneminde, daha çok Roma şehirlerinin nekropollerinde ya da yakınlarında bulunurlar. Taş, kil ya da ahşaptan yapılmışlardır. Taş ve kilden yapıldıklarında genellikle tek bir gövdeden ve bir de kapaktan oluşurlar ve de bütününe bakıldığında bir tapınak yapısına benzerler.[210]

Doğu Trakya'daki tümülüslerde günümüze kadar içinde sadece lahit bulunan üç mezar ortaya çıkarılmıştır.

---

[209] Venedikov, Gerasimov, 1975: 60.
Doğu Trakya'da Kırklareli'nde bulunan ve Prof. Dr Arif Müfid Prof. Dr. Mansel tarafından kazılan Vize A ve Kırklareli B tümülüsleri ile Prof. Dr. Sait Başaran tarafından Ainos antik kentinde bulunan Çataltepe tümülüsünde benzer bir durum söz konusudur. Ayrıntılı bilgi için bkz. Vize A, Kırklareli B ve Çataltepe tümülüsleri.
[210] Kitov, 1994b: 133.

Kaçak kazılar sonucunda bulunan lahit mezarlı tümülüslerden birisi, Edirne'nin Süloğlu ilçesindeki Keramettin köyü yakınlarında, 5m. yüksekliğinde, 50m çapındaki bir tümülüsde ortaya çıkarılmıştır(Lev. LI: a-b). Tümülüsün kuzey eteğinde bulunan yekpare mermer lahitin tekne bölümü yaklaşık 2,10m. uzunluğunda, 0,80 m. genişliğindedir. Lahitin kapağı ise 0,20m. kalınlığında, 0,80 m. genişliğinde ve 1m. uzunluğundaki 2 düz levhadan oluşmaktadır. Bu mezar, kaçakçılar tarafından soyulduğu için içinde herhangi bir eser bulunamamıştır. Ancak tümülüsün çevresinde yüzeyde bulunan seramiklerden dolayı, söz konusu mezarın M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmesi mümkündür.

Yine lahitli bir mezara, Tekirdağ'ın 12 km. doğusunda, Tekirdağ-İstanbul karayolunun hemen bitişiğindeki Harekattepe tümülüsünde rastlanılmıştır(Lev. LII: a-i). Bu tümülüs, Antik dönemde Perinthos ile Bysanthe arasında bulunan Heraion Teichos (Karaevli altı) antik kentinin 1 km. batısındadır. Trakya'nın büyük boy tümülüslerinden biri olup, denize uzaklığı 200 m. kadardır. Bugünkü yüksekliği 14,5 m., çapı ise yaklaşık 90 m. kadardır.[211]

Bu tümülüsde yapılan kurtarma kazısında, tümülüsün merkezine yakın bir alanda, bir kapak taşı ve kapak taşının kenarında kırık olarak iki adet mermer alabastron parçalarına rastlanılmış ve kapak taşı temizlendiğinde kapağın bir tür kalker ve fosil karışımı olan küfeki taşından yapıldığı anlaşılmıştır. Taşın kalınlığı 20 cm. civarında, boyutları ise 2,35 x 1m. dir. Kapak taşının altından 2,15 x 0,80 x 0,60

[211] Işın, Özdoğan, 2000: 335.
İstanbul-Tekirdağ karayolunun ihtiyacı karşılayamamasından dolayı Harekattepe Tümülüsü, TCK tarafından yol genişletilme çalışmaları kapsamına alınmıştır. Bunun üzerine 1997 yılında Tekirdağ Müzesi Müdürlüğü tarafından kurtarma kazısı yapılmıştır.

m. boyutlarında bir lahit mezar ortaya çıkarılmıştır. Lahit yekpare taştan, içi oyularak yapılmıştır. Üzerindeki toprağın basıncıyla lahitin üzerinde kırılmalar ve bozulmalar oluşmuştur. Mezarın iç yüzeyi demir oksitli kırmızı renkli bir boya ile boyanmıştır. Lahit mezarın içteki dört köşesi ile uzun kenar ortalarına dikine kazıklar çakılmış, bu kazıklara kaplama tahtası monte edilerek iç yüzey tahta ile kaplanmıştır. Ayrıca mezarın üzeri de tahtayla kaplanarak ahşap bir lahit oluşturulmuştur. Kaplanan tahta üzerine kakma tekniği ile şimşir ağacından yapılmış yaprak motifleri işlenmiştir. Bir tahtanın üzerinde bu motifler tam olarak saptanmış olup, mezar içinde şimşirden yapılmış yaprak ve ince dal parçalarına da rastlanılmıştır. Kakma yapılan ağaç çam cinsi bir ağaç olduğundan dolayı, büyük bir kısmı çürümüş şekilde ele geçmiştir. Ancak şimşir olduğu düşünülen kaplama parçaları gayet sağlam olarak bulunmuştur. Mezarın içi bir çeşit kil dolguyla yatak haline getirilmiş ve ölen kişinin başı doğu yönünde olacak şekilde sırt üstü yatırılmıştır. Kolları ve elleri yanda olacak şekilde bulunan iskelet, kaburgaları dışında sağlamdır. Kafatası kemiği güneydoğu köşeye düşük şekildedir.[212] Lahit mezarda bulunan iskeletin kafatasının dikişlerinin kapanma dereceleri referans alınarak yapılan yaşlandırma, iskeletin 40-45 yaşlarında ölmüş olabileceğini göstermektedir.[213] İskeletin çenesinin altında mezarın tarihlendirilmesini sağlayan gümüş bir sikke bulunmuştur. Sikkenin ön yüzünde Apollon başı, arka yüzünde ise, ata binmiş bir süvari bulunmaktadır. Süvarinin

[212] Mezarda bulunan iskeletin başında meşe dalı şeklinde altından yapılmış bir diadem bulunmuştur. Bu diademin bir benzeri Vergina'da Philip II'nin mezarında bulunmuştur. İkinci bir diadem ise sol kolun üzerinde bulunmaktadır. Bu diadem de sarmaşık dalı şeklinde olup, yapraklarının arasında çiçekler bulunmaktadır. Benzerine sadece Yunanistan'da Dion Müzesi'nde rastlanılmıştır. Kemiklerin ve tahtaların üzerinde yer yer deri ve kumaş kalıntıları saptanmıştır. Kumaş erguvan renginde olup üzeri küçük ve büyük boy kemik üzeri altın kaplama boncuklarla süslenmiştir. İskeletin sağ el parmağında, üzerinde kazıma olarak oturan bir Demeter ve onun karşısına Eros işlenmiş, altın bir yüzük bulunmuştur. Sol ayakta altı kösele olup, üç deri bantla bağlanan bir sandalet bulunmaktadır. Çok yıpranmış olan sandaletin altında zar kadar ince olan altın levhalar vardır. Işın, Özdoğan, 2000: 337.

[213] Özbek, Erdal, 2000: 78.

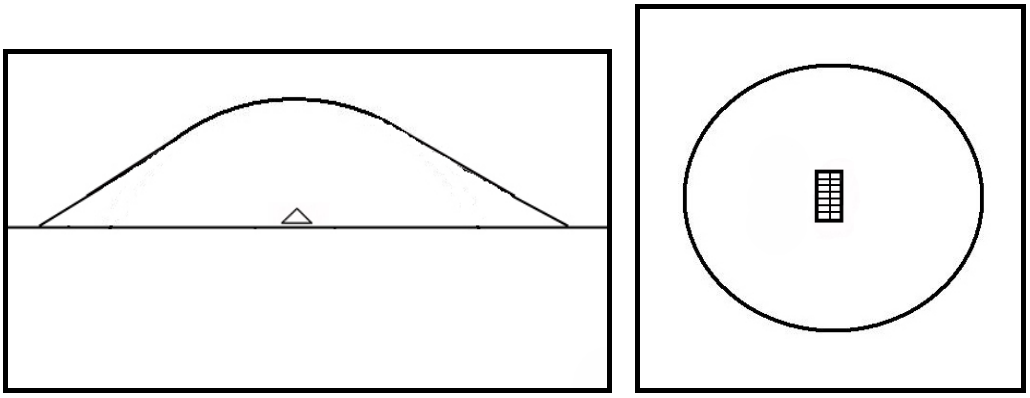
üzerinde Φιλιππο (Philip II) yazısı okunmaktadır. Buna göre mezar, M.Ö. 359-336 yıllarına tarihlendirilmektedir.[214]

Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan bir diğer lahitli mezar 1993 yılında Kırklareli İli'nin Babaeski İlçesi, Alpullu kasabasının yaklaşık 2 km. kuzey doğusunda yer alan Höyük Tepe Tümülüsü'nde ortaya çıkarılmıştır(Lev. LIII: a-h).[215] Neredeyse düzlenmiş olan tümülüsün kuzey batıdaki kalıntısı içerisinde mermer bir lahit bulunmuştur. Lahit, kuzeydoğu-güneybatı yönünde olup, 2,39 m. uzunluğunda, 1,15 m. yüksekliğinde, 1,08 m. genişliğindedir. Düz bir mermerden kabaca işlenmiştir. Kapak kısmında ve gövdesi üzerinde bazı kırıkları mevcuttur. Kapak semerdam çatı şeklindedir ve her dört köşede de antefix çıkıntıları bulunmaktadır. Lahit teknesi ve kapağında, kenet izleri bulunmakta ve bunlardan bir tanesi sağlam olarak durmaktadır. Lahit içerisinde iki adet insan iskeletine rastlanılmıştır. Her iki iskelette de başlar güneybatıya bakmaktadır ve iskeletler sırt üstü olarak mezara bırakılmıştır.[216]

[214] Işın, Özdoğan, 2000: 337.
[215] Bu tümülüsde 1997 yılında Kırklareli Müzesi Müdürlüğü'nün başkanlığında, Trakya Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Özkan Ertuğrul'un bilimsel danışmanlığı altında bir kurtarma kazısı gerçekleştirilmiştir.
[216] İskeletlerin başlarının altında, toprağa karışmış halde, toz haline gelmiş kırmızı kumaş kalıntıları bulunmuştur ve iskeletlerin ayaklarına örtülmüş yaklaşık 1 cm. kalınlığında tahtalara rastlanılmıştır. İskeletlerden birisi lahitin doğu köşesine sıkıştırılmış şekildedir. Diş yapısına ve kemik özelliklerine bakıldığında bu iskeletin bir erkeğe ait olduğu düşünülmektedir. Diğer iskelet öbürüne yakın olarak, hatta üzerine bırakılmış bir şekilde bulunmuştur. İkinci iskeletin kafatasının diğerine oranla küçük ve kemiklerinin daha narin olmasından dolayı bu iskeletin bir kadına ait olduğu düşünülmektedir. İkinci iskeletin daha sonra mezara bırakıldığı anlaşıldığından burada ikinci bir gömü olayının gerçekleştirildiği kazanlar tarafından düşünülmektedir. Yılmaz, 1995: 387-400.

Bu tümülüsde bulunan malzemeler; Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde birinci gömünün M.S. I. yüzyılın sonlarına, İkinci gömünün ise, M.S. II. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmesini sağlamıştır.[217]

3. Kiremit Mezarlı Tümülüsler.

Doğu Trakya tümülüslerinde görülen mezar tiplerinden birisidir. Kazılar sonucunda ortaya çıkarılan kiremit mezarlı tümülüslerin hepsi Roma dönemine tarihlenmektedir. Henüz daha erken dönemlere tarihlendirilen bir tümülüse rastlanılmamıştır. Roma döneminde düz nekropol alanlarında da kiremit mezarların kullanıldığını Trakya'da yapılan arkeolojik kazılar göstermiştir.[218]

Doğu Trakya tümülüslerinde bu tipte üç örnek ortaya çıkarılmıştır. Bunlardan birisi Prof. Dr. Mansel tarafından Kırklareli Vize İlçesinde kazılan Vize B

[217] Ele geçen buluntulardan tuvalet kutusu ve tuvalet malzemeleri, ikinci iskeletin kuzey tarafında bulunan ayaklarının dibine bırakılmıştır. Lahitin içerisinden parçalar halinde ele geçmiş, pişmiş toprak bir testi, sağlam olarak ele geçmiş omuz üzerindeki kumaş gözeneklerinden ötürü üstünün kumaşla örtülü olduğu düşünülen bir başka pişmiş toprak testi, cam bir şişe, bazıları kırık olarak bulunmuş camdan parfüm şişeleri, 40'a yakın parçanın yapıştırılmasıyla oluşturulmuş bir adet yeşil camdan yapılmış modulius, bir adet cam kadeh, 1 adet üzeri boğa başı görünümlü aplik tutamak, biri tam olmak üzere, boynuzdan yapılmış 2 adet tarak, 1adet içinde sertleşmiş halde pudra ya da krem bulunan fildişi pudra kutusu, 2 adet oldukça bozulmuş durumda, ahşap tuvalet kutusu, 1 adet biley taşı ve ahşap muhafazası, 3 adet bronz genç insan başı şeklinde aplik, 2 adet metal kuş figürü, 4 adet insan figürü şeklinde anahtar, çeşitli boylarda cam, kehribar ve diğer cins taşlardan boncuklar ve tümülüsün uzağına bir yere nakledilmiş olan toprağın içerisinde de 1 adet bronz kandil bulunmuştur.Yılmaz, 1995: 391-403.

[218] Yıldırım, 2003: 245.

tümülüsüdür(Lev. LIV: a-e). Bu tümülüs, 4 m. yüksekliğinde, 30 m. çapında, alçak ve yayvan bir tümülüsdür. Tümülüsün ortasında, tarla zemininden 0,50 m. aşağıda yan yana iki adet mezar bulunmuştur. Birinci mezarın genişliği 0,55 m., uzunluğu 2,05 m., ikinci mezarın genişliği 0,60 m., uzunluğu 1,65 m. dir. Mezar zeminleri düzlendikten sonra, zeminin üzerine ölülerin külü ve çeşitli eşyaları konulmuş[219] ve bunların da üzerleri balık sırtı şeklinde biri biriyle birleştirilmiştir. Bu bölümün üstü de kalın kenarlı tuğlalarla örtülmüştür. Toprağın basıncıyla tuğlalar kırılmış ve çökmüştür.[220] Prof. Dr. Mansel tarafından bu mezarda yatan kişiler bu tümülüsün yakınında bulunan Vize A mezarındaki kral ya da prensin karısı ve çocuğu olarak değerlendirilmiştir. Bu tümülüsden çıkan bronz eserler M.S. I. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmektedir.[221]

Bir diğer kiremitli basit mezar ise yine Vize İlçesinde, Prof. Dr. Mansel tarafından ortaya çıkarılmıştır. Vize H tümülüsü diye adlandırılan bu tümülüs, üçlü bir tümülüs grubunda yer almaktadır. Bu tümülüs 35 m. çapında, 1,80 m. yüksekliğindedir. Bu küçük tümülüsün içine doğru, batı yönünde 3 basit mezar bulunmuştur. Birinci mezar, üç yanı eğimli tuğlalarla sınırlanmış bir mezardır. İki adet cam vazo, bir adet pişmiş toprak testi, okside olmuş demir parçalar bu mezarın içinde bulunmuştur. İkinci mezar ise, içi kerpiçle sıvanmış 2,90 m. x 1,00 m.

[219] Birinci mezarın içinde bir çelenge ait oldukları anlaşılan 58 adet meşe altın yaprak, uzun ağızlı cam bir şişe, iki kulplu seramik bir kap, mezarın orta kısmında altınla çevrilmiş kırmızı bir taş ve bunun altında da aşağıya doğru sarkan iki ince koldan oluşmuş basit bir küpe ve altın bir zincire geçirilmiş yarım ay şeklinde askılı bir gerdanlık, birisinin üzerinde Artemis tasviri bulunan iki altın yüzük, mezarın batı ucunda, iki kulplu tunç bir lenger ve bu lengerin içinde, uzun ağızlı tunç bir kevgir, bir tunç kandil, çeşitli cam ve toprak vazolar, bir patera, bir oinechoe, mezarın batı ucunda uzun boyunlu bir cam vazo bulunmuştur. İkinci mezarda ölünün külünden başka pişmiş toprak birtakım çıplak ve şişman çocuk heykelcik parçaları bulunmuştur. Mezarların güneyinde dik duran bir candelabrum eksik olarak bulunmuştur. Bu eserler büyük mezarın bir kadına ve küçük mezarın da toprak heykelciklerin gösterdiği kadarıyla bir çocuğa ait olduğunu göstermektedir. Mansel, 1940: 108-110.
[220] Mansel, 1940: 108-110.
[221] Onurkan, 1988: 8.

ölçüsünde basit bir çukurdur. Bu mezarın içinde ise açılır kapanır demir iskemle, cam vazolar, pişmiş toprak çeşitli kaplar, mermerden bir kemik muhafazası bulunmuştur. Üçüncü mezar ise, iki geniş tuğlanın balık sırtı şeklinde birleştirilmesinden oluşmuş basit bir mezardır ve içi boştur.[222]

Yine 1936 yılında Prof. Dr. Mansel tarafından Kırklareli Alpullu'nun 5 km. Kadar güneyinde, Sinanlı Köyü mezarlığı içinde bulunan küçük bir tümülüsün kazısı yapılmıştır(Lev. LV: a). Bu tümülüs 3 m. yüksekliğinde ve 20 m. çapındadır. Daha önceleri kaçak kazıcılar tarafından açılmış olmasından dolayı çevresinde sondajlar yapılmıştır. Tümülüsün üzerinde dört adet dikili taş bulunmaktadır. Sondajlarda evvelce açılmış ve dağıtılmış kiremit mezarlara ait boncuklar, ağırşaklar, fayanstan bir aslan heykelciği, pişmiş toprak vazolar bulunmuş ve bunlardan dolayı tümülüsün etrafındaki mezarlığın M.S. I. , II. yüzyıllara ait olduğu düşünülmüştür.[223]

4. Mezarsız Tümülüsler.

Doğu Trakya tümülüslerinde günümüze kadar bulunan mezarsız tümülüsler hakkında yeterince bilgi mevcut değildir. Boş, ritüel, sembolik, cenotaph (kenotaf), vb. olarak da adlandırılan bu mezarsız tümülüsler, M.Ö. I. bindeki ve Roma dönemindeki Trakya'daki mezar uygulamaları için oldukça ilgi çekici bir durumdur. Genel olarak, bu tümülüslerde insan gömüsü bulunmamaktadır. Çoğu zaman tümülüs yapımı sırasında uygulanan herhangi bir ritüelin izine de rastlanılmamaktadır. Bu tümülüslerin bir kısmının, kenotaf oldukları kabul edilmektedir.[224] Trakya

[222] Onurkan, 1988: 9-10.
[223] Mansel, 1940: 90.
[224] Theodossiev, 2000: 37.

tümülüslerinde mezarsız olarak yapılan tümülüsler sembolik birer anlam taşımaktadır. Evinden uzakta ölen savaşçılar için yapılmış olma olasılıkları vardır.[225]

Doğu Trakya'da kazılan, ama içinde mezar bulunamadığından dolayı boş olduğu düşünülen altı adet tümülüs bulunmaktadır. Bunlardan birisi olan Alpullu tümülüsü, 1936 yılında Prof. Dr. Mansel tarafından kazılmıştır. Bu tümülüs 7 m. yüksekliğinde, 50 m. çapındadır. Tümülüsde herhangi bir mezara rastlanılmamıştır, fakat tümülüsün altında doğal zeminden 0,25-0,30 m. aşağıda, Tunç Çağı kültürlerinden birisinin yerleşim yeri bulunmuştur.[226]

Prof. Dr. Mansel, Edirne'nin Havsa İlçesi'ne bağlı Hasköy'de de yüksekliği 7 m., çapı 30 m. olan bir tümülüs daha kazmış ve bu tümülüsde de bir mezara rastlamamıştır(Lev. LV: b).[227] Prof. Dr. Mansel tarafından kazılan Umurca C[228], Vize D[229], Vize G[230] ve Vize I[231] tümülüslerinde de herhangi bir mezarla karşılaşılmamıştır.

5. At İskeleti Bulunan Tümülüsler.

Doğu Trakya'da özellikle Vize bölgesinde sadece atların gömülü olduğu tümülüsler de bulunmuştur. Bu da Trakyalı savaşçıların tıpkı İskitler gibi atlarına çok önem verdiklerinin göstergesidir. Trakya'da ölen savaşçıların atlarıyla gömüldüğü

[225] Georgieva 2000, Georgieva, 1995: 231-240.
[226] Mansel, 1940: 90.
[227] İbid, 90.
[228] İbid, 91.
[229] İbid, 111.
[230] Onurkan, 1988: 10.
[231] İbid, 10.

birçok tümülüs bulunmaktadır. Sadece atların gömülü olduğu tümülüslere ise, Vize'den başka bir yerde henüz rastlanılmamıştır.

Prof. Dr. Mansel'in Kırklareli Vize'de gerçekleştirdiği kazılarda sadece atların gömülü olduğu tümülüslerde ortaya çıkarılmıştır. Bunlardan birisi Vize C tümülüsüdür. Bu tümülüs 2,5 m. yüksekliğinde, 50 m. çapındadır. Tümülüsün doğusunda 2,5 m. derinlikte büyükçe bir ateşin yakıldığı alana rastlanılmış ve küller arasında üzerinde tüyleri de bulunan kır bir atın deri parçaları bulunmuştur.[232] Prof. Dr. Mansel bu atın sahibinin A mezarının içinde yatan kişi olduğunu belirtmektedir. Yine Prof. Dr. Mansel'in kazdığı 3 m. yüksekliğinde, 40 m. çapındaki Vize F tümülüsünde de bir kül tabakası içinde at iskeletine rastlanılmıştır.[233]

6. Oda Mezarlı Tümülüsler.

Tüm Trakya tümülüslerinin mezar odalarının biçimsel gelişiminde iki dönem ayırt edilebilmektedir.

Birinci dönem, mezar odasının dikdörtgen olduğu M.Ö. V. yüzyılın ortası ile M.Ö. IV. yüzyılın ortasına tarihlenen dönemdir.

İkinci dönem ise, dikdörtgen mezar odalarının yapımına devam edilirken, taş bloklardan inşa edilen yuvarlak planlı odaların ortaya çıktığı, M.Ö. IV. yüzyılın ikinci yarısı ile M.Ö. III. yüzyıla kadar tarihlenen dönemdir.[234]

[232] Mansel, 1940: 110.
[233] Belleten III 1939, s.461.
[234] Tsetshkhladze, 2005: 50.

M.Ö. IV. yüzyıl ile birlikte Doğu Trakya tümülüslerinde dikdörtgen planlı, bindirme tonozlu mezar yapıları ile silindir tonozlu mezarlar ve arıkovanı biçimli tholoslar oldukça yaygın hale gelmiştir.[235] Bu yuvarlak plamlı mezar tipinin Trakya'da birden bire ortaya çıkması söz konusu değildir. Bu mezarları yapanların Mykenai'daki kuyu mezarlardan etkilendiği yönünde birçok görüş bulunmaktadır.[236]

Bu durum olasılıkla mimari bir gelişimin iki evresini yansıtmaktadır. Bu iki grup içinde bir sınıflandırma daha yapılabilir: tek odalı mezarlar ve iki ya da daha fazla odalı mezarlar.[237]

Doğu Trakya'daki dromoslu ve dromossuz tümülüs oda mezarları genellikle M.Ö. V. ile M.Ö. III. yüzyıllar arasına tarihlenir. Çoğunluğu İskit ve Bosphorus Krallığı'ndaki gibi M.Ö. IV. yüzyılda inşa edilmiştir.[238] Trak anıtsal mezarlarının ve onların mimari özelliklerinin ortaya çıkışı; yerel aristokrasinin, sadece öncelikli olarak Anadolu, Yunanistan ve Makedonya değil, ayrıca Illyra ve İtalya(Etrüsk) ile olan çok çeşitli iletişimleri, ilişkileri ve etkileşimleri ile ortaya çıkan, ekonomik bir ilerlemenin sonucudur. Bu yüzden, Trak mezar yapılarının çoğu Geç Klasik Dönem ve Erken Helenistik Dönem mimarisi biçiminde inşa edilmiştir.[239]

Trakya tümülüslerinde günümüze kadar ortaya çıkarılan mezarların inşasında başlangıçta Attika ayak biriminin kullanıldığı, sonraları ise Roma ayak biriminin

[235] Theodossiev, 2007: 14.
[236] Genel olarak Kubbeli mezarların prototipi olarak Atreus'un mezarı kabul edilmektedir. Kitov, 1994b., Vassileva, 2005. Mansel, 1943.
[237] Tsetshkhladze, 2005: 50.
[238] İbid, 49.
[239] Theodossiev, 2007: 14.

kullanıldığı kabul edilmektedir. Fakat bilinmektedir ki Antik Yunan'da ve Roma'da yükseklik için değişik ayak birimleri de kullanılmıştır. Mezarlar yapılırken önce bir başlangıç açısı oluşturulur ve tüm boyutlar bu başlangıç açısına dayandırılarak yapılırdı. [240] Trakya mezar mimarisi, planlarının çeşitliliğiyle, kullanılan materyal ve tekniklerle ve binalarının sanatsal değerleriyle oldukça etkileyicidirler.[241]

Trakya'da M.Ö. IV. yüzyıl boyunca, taş odalı mezarlar Trak topluluklarının üst düzey üyeleri arasında en çok tutulan form olmuştur. En eski ve en popüler dizayn; dromos, ön oda ve asıl mezar odası şeklindedir. At gömüleri dahil olmak üzere ritüel amaçlara adapte edilen dromos önündeki avlu karakteristik bir özellik olmuştur.[242]

Trakya tümülüs oda mezarları genellikle giriş öncesi avlu, dromos, ön oda ve asıl mezar odasından oluşur.

Dromos önündeki avluda genellikle cenaze töreni ritüellerinin yapıldığı görülmektedir. Çeşitli hayvan kurbanlarının, libasyonların ya da şölen kutlamalarının yapıldığı bölüm burasıdır.[243]

Mezar odalarının önemli bir bölümünde bulunan dromos, mezar sahibinin ekonomik durumu ve prestiji ile doğrudan ilgilidir. Yapının boylamsal kompozisyon ekseninde bulunan dromos, tören topluluğunu merkez odaya doğru yönlendirir. Eni

[240] Vasileva, 2005: 181.
[241] İbid, 181.
[242] Archibald, 1998: 244.
[243] Bkz. Naip Tümülüsü s.105.

dar olduğundan, binanın içindeki ritüelde yer alan insanların sayısı kısıtlıdır. Trakya'da ortaya çıkarılmış tümülüs yapılarının yarısında dromos yoktur.[244]

Doğu Trakya'daki bazı tümülüslerde asıl mezar odasının ekseninde olan ön oda ya da odalar, Yunan mezar odaları ile aynı amaca sahiptir. Diğer bir deyişle, genellikle mezar hediyelerinin konulduğu, cenaze törenlerinin yapıldığı mekandır.[245]

Asıl mezar odası olan ise, binanın varlık nedenidir. Yapının en kutsal yeri olduğundan etrafı da kutsaldır ve çevrilidir. Cenaze ritüellerinin merkezini oluşturmaktadır ve mimari kompozisyon olarak diğer odalardan da üstün gelmektedir.[246]

Doğu Trakya tümülüslerinde günümüze kadar ortaya çıkarılan mezar odalarını birkaç ayrı plan tipinde incelemekte fayda bulunmaktadır.

a. Dörtgen Planlı Mezarlar:

Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan dörtgen planlı mezarların neredeyse tamamı Makedonya tipi denilen plan tipindedir. Makedonya tipi mezarlarda esas oda dikdörtgen planlı ve tonozludur; ayrıca arka ve yan duvarlarda bir ya da iki kline bulunur. Klineler, blok taştan yapılmış ya da taşa oyulmuştur. Gömü nadiren mezar zemininin

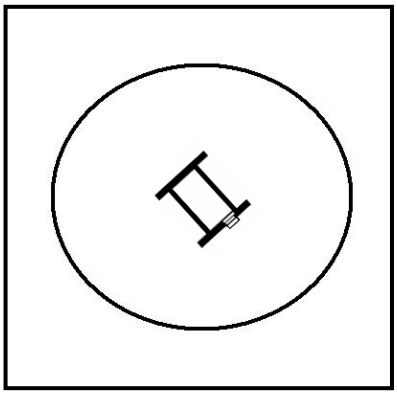
[244] Rousseva, 2000: 60-61.
[245] İbid, 61.
[246] İbid, 60-61.

altındaki bir lahitin içinde bulunur.[247] Yunan veya Makedon taş ustalarının Trakya'da beşik tonozlu mezarların yapımında çalışmış olabileceği düşünülmektedir.[248]

Doğu Trakya tümülüslerinde günümüze kadar ortaya çıkarılan dörtgen planlı mezarlar, tek odalı ve çok odalı mezarlar olarak ikiye ayrılır.

1. Tek Odalı Mezarlar:

1a. Vize A Tümülüsü:

Tek odalı, dörtgen planlı mezarı olan tümülüslerden birisi Vize A tümülüsüdür. Prof. Dr. Mansel tarafından kazılmıştır(Lev. LVI: a-d). Vize ilçesinin 4 km. kadar güneyinde yer almaktadır. Vize A Tümülüsü, 50 m. çapında ve 9,5 m. yüksekliğindedir. Kazı sırasında 4,62 m. x 3,12 m. ölçülerinde, yerel kalker taşından harçsız olarak yapılmış ve üzeri yine aynı kalker taşından bir kemer ile örtülmüş bir mezar odası bulunmuştur. Kalın dört köşe tuğlalarla kaplanmış olan odanın zemini bugünkü tarla seviyesinden 1,30 m. aşağıda bulunmaktadır. Duvarların kalınlığı yaklaşık olarak 0,50 m. dir. Odanın maksimum yüksekliği 2, 74 m. yi bulmaktadır. Odanın duvarlarını ve kemerini oluşturan taşlar itinalı bir şekilde işlenmiş ve birbirlerine muntazam olarak birleştirilmiştir. Mezar odasının doğuya gelen kısa tarafında, mermer payeler ve dış kısmı silmeli bir üst eşikli 1,40 m. genişliğinde ve 1,17 m. yüksekliğinde bir kapı bulunmaktadır. Mezara girilmemesi için, kapının dışına 1,70m. yüksekliğinde ve 1,45 m. genişliğinde tek

[247] Tsetshkhladze, 2005: 54-55.
[248] Boardman, 1994: 191.

parça bir taş levha yerleştirilmiş ve bu levha üç büyük demir kenetle kilitlenmiştir(Lev. LVII: a-c).[249]

Odanın içerisinde, güney doğu köşesine yakın bir yerde, balık sırtı şeklinde, iki tarafa eğimli bir kapağı olan taş bir lahit bulunmaktadır(Lev. LVI: d). Gerek lahitin teknesi, gerekse kapağı oldukça düzensiz bir şekildedir. Lahitin uzunluğu altta 2m. üst kısımda ise 2,12 m. dir. , Yüksekliği batıda 0,90 m., doğu da ise 1,02 m. dir. Lahitin içine ölünün külü ve bir takım değerli eşyaları konulduktan sonra kapak tekneye demir kenetlerle bağlanmış ve lahitin dışı, mezar duvarına gelen uzun tarafı hariç olmak üzere, kalın bir alçı tabakasıyla sıvanmıştır. Bu alçı tabakasının üzerine serbest fırça bir takım işlemeler de yapılmıştır. Lahitin uzun cephesinde, serpme siyah noktaları bulunan beyaz bir zemin üzerinde bir kapı ve bu kapının sağında ve solunda, kurdelalarla (taenia) süslenmiş girlandlar göze çarpmaktadır. Kapının çerçeveleri sarı ve mavi, kanatlarının üst kısımlarındaki kafesler ve alt kısım panoları ise kırmızımtırak kahve renklidir. Bu lahit cephesindeki kapı tasviri ve kırmızı kapağı ile, üzeri kırmızı kiremitlerle örtülü bir evi taklit etmektedir.[250]

Lahitin dışında mezar odasının içi de alçı ile sıvanmış ve rengarenk motiflerle süslenmiştir. Duvarın en altında 0,20 m. yüksekliğinde beyaz zemin üzerine serpme olarak kırmızı, mavi ve sarı noktalar bulunan damarlı polikrom bir mermeri taklit eden bir kaide frizi bulunmaktadır. Bunun üzerinde iç içe geçmiş kalın kırmızı, sarı renkli motifleri bulunan 1,25 m. yüksekliğinde ve 6,95 m. genişliğinde mermer plaka taklidi büyük panolar bulunmaktadır. Bu panoların üzerinde de kalın siyah çizgilerle

[249] Mansel, 1940: 93-94.
[250] İbid, 95-96.

yapılmış 0,32 m. yüksekliğinde bir friz bulunmaktadır. Bu friz koyu kırmızı bir zemin üzerine beyaz, sarı ve mavi renklerle işlenmiştir. Frizin içinde iki sıra yarım daire bulunmakta ve bu dairelerin altında ve üstünde de palmetler yer almaktadır. Ayrıca, beyaz ya da sarı, gayet ince ve zarif vazolarda süsleme amaçlı olarak kullanılmışlardır. Tavanda ise, mavi zemin üzerine yapılmış, sekiz kollu beyaz yıldızlar göze çarpmaktadır. Tavan böylece yıldızlı bir göğü temsil etmektedir(Lev. LVII, e-f).[251]

Odanın doğu kısa tarafında ise, kapının üst eşiğinin silmesi üzerinde insan motifleri bulunan fresk, burada bulunan duvarın çökmesi sonucu zarar görmüş halde bulunmuştur.[252]

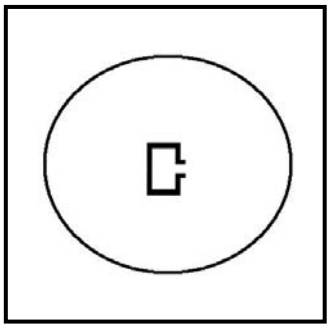
Ölü külünün bulunduğu lahitin içinde ve mezarda birçok önemli eser ele geçmiştir(Lev. LVIII: a-f)[253] Sözü edilen tüm eserlerin Roma'dan Trakya'ya ihraç edildiği veya Romalılar tarafından buradaki Trak krallarına ya da prenslerine hediye olarak gönderildiği olasılıkları üzerinde durulmaktadır. Romalılarla olan iyi

[251] Mansel, 1940: 96.
[252] İbid, 96-97.
[253] Mezardaki lahitin içinde altın bir çelenge ait defne yaprağı şeklinde 60 kadar altın varak, bulunmuş olup, bunların bir kısmı lahitin batı kenarında tüle benzer bir kumaşa sarılmış halde deriden bir şeride tutturulmuştur. Altın varakların diğerleri ise, lahitin içine yayılmış kırmızı bir mantoyu süslemektedir. Lahitin ortasında; iki adet üzeri kabartmalı altın yüzük, lahitin içinde de beş adet gümüş kadeh, bir tane de kepçe, Lahitin doğusunda bulunan ağzı bezle kapalı pişmiş toprak şarap testisi olması muhtemel bir küp, mezar sahibine ait olması muhtemel, insan başı şekilde yapılmış gümüş kaplamalı bronz bir miğfer de bulunmuştur. Bu miğfer, Vize'de oturan Doğu Trakya krallarından birine, Romalılar tarafından, lahitte bulunan diğer kıymetli bronz ve gümüş eserlerle birlikte, hediye olarak gönderilmiş, yahut kendini bir Romalı hisseden bir Trak kralı ya da prensi için böyle bir miğfer sipariş üzerine Roma'da yapılmıştır. Miğferin yanında bronz zincirleri olan bir zırh, ahşap muhafazası ile birlikte demir bir kılıç, iki demir mızrak ucu, gümüş bir maşrapa, bronz bir trulla, lahitin baş ve ayak uçlarında birer candelabrum, bunların üzerinde tam yanmamış fitilleri ile birlikte duran bronz kandiller, tunçtan bir fener, iki adet yine tunçtan yapılmış vazo, tunçtan yonca yapraklı ağızlı, kulpun alt kısmında Menad başı, üstünde Silen başı bulunan oinechoe, bir adet kalın boyunlu kap, iki adet birinin üzerinde Satyr, diğerinin üzerinde keçi başı bulunan patera, bir adet lenger, bir adet tencere, uzun boyunlu, tek kulplu, mavimtrak camdan yapılmış üç adet sürahi, dört adet pişmiş toprak testi ve bir adet amphora bulunmuştur. Mansel, 1940: 97-100, Mansel, 1944: 170-171.

ilişkilerinden ötürü Trakya tarihinde bu açıklamaya uygun olarak Astların kralı Rhoimetalkes uygun düşmektedir. [254]

Bu mezar yapısının Hellenistik dönemde sıklıkla kullanılan ve Makedonya tipi olarak da adlandırılan tonozlu mezar tipinden etkilendiği görülmektedir. Doğu Trakya'da günümüze kadar yapılan tümülüs kazılarında bulunan Roma Çağı'na tarihlendirilen tek oda mezardır. Diğer oda mezarlı tümülüsler Geç Klasik ve Hellenistik Çağlara tarihlendirilmektedir.

1b. Pınarhisar İslambey A Tümülüsü:

Kırklareli İli, Pınarhisar İlçesi'ne bağlı İslambey Köyünde bulunan bu tümülüs, define arayıcıları tarafından tahrip edilmiştir.[255] İslambey A tümülüsü olarak bilinen bu tümülüsde dikdörtgen planlı bir mezar odası bulunmaktadır(Lev. LIX: a). Mezar odasının iç duvarları, dış duvarlarına oranla daha itinalı bir işçilik göstermektedir. Mezar odasının yüksekliğinin yaklaşık olarak 2,20 m., mezar odası giriş yüksekliğinin de 1,30 m. olduğu ve tavanının da büyük yassı taşların birbiri üzerine getirilmesiyle örtülmüş olduğu düşünülmektedir. Mezarın giriş duvarında süvari kabartmalı bir giriş taşı bulunmuştur. Mezar odasının duvarlarının yer yer çeşitli desenlerle süslendiği görülmektedir. İç duvar tabandan 0,75 m. seviyesinde, tüm iç cepheyi

[254] Onurkan, 1988: 107.
[255] Ağustos 1992 yılında Kırklareli Müzesi'nin başkanlığında bir kurtarma kazısı yapılmıştır. Tümülüs daha önceleri tarla sahibi tarafından sürüldüğü için normal yüksekliğini kaybetmiştir.

dolanan alçak kabartma tasvirlerle bezenmiştir[256] (Lev. LVII: b-d). Mezarın tavan taşları sökülmüştür. Ancak bu mezar yapısının üst örtüsünün tonozlu olma ihtimali oldukça yüksektir.

İslambey A Tümülüsünde yamaç tarafında, mezar odasının kuzeyinde, ters V şeklinde toprağın kaymasını önlemek amacıyla bir koruma duvarı da bulunmaktadır. Mezarda bulunan kabartmalardan ve tümülüs dolgusunun yapımında kullanılmak için, civardan getirilen toprağın içerisindeki Kalkolitik dönemden, Hellenistik dönem sonlarına kadar uzanan seramik parçalarından dolayı bu tümülüs, M.Ö. II-I. yüzyıllar arasına tarihlendirilmiştir. Doğu Trakya'da bulunmuş tek örnektir. Mezar yapısı içerisinde küçük buluntuya rastlanılmamıştır.[257]

1c. Ortaca Tümülüsü:

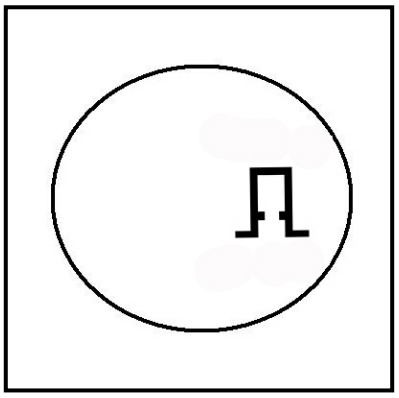
Tekirdağ İli'nin Hayrabolu İlçesi, Ortaca Köyü'ndeki bir tümülüsde tahrip edilmiş halde bir mezar odası Prof. Dr. Mustafa Hamdi Sayar tarafından bulunmuştur. Mezar odasının önünde bulunan dromos büyük ölçüde zarar görmüştür. Tek odalı olan bu yapı, mimari özelliklerinden dolayı Hellenistik Döneme tarihlendirilmektedir[258] (Lev. LX: a).

[256] Bu kabartmalar arasında, söve taşı işlevi gören, Trakyalı süvari ana konudur; hareket halinde bir at, ata oranla daha küçük betimlenmiş süvari ve atın iki ön bacağı arasına yerleştirilen uzun ve pileli giysili, saçı topuzlu bir kadın, sol elinde bir testi ile birlikte belirtilmiştir. 2. Sahne olarak şaha kalkmış bir at ve üzerinde çıplak tasvir edilmiş bir erkek motifi bulunmaktadır. Bacaklarının arasında koşan bir tazı bulunmaktadır. 3, 4,ve 5. Sahnelerdeki tasvirler İstanbul Arkeoloji Müzelerindedir. Bu kabartmalarda ise, sırasıyla (Bu taşın yarısı kırıktır.) şaha kalkmış bir at üzerinde, kamçılı süvari ve tazı betimlenmiş, bir diğerinde ise, sahnenin üst kısmı kırık olmak üzere, boydan ayaklara kadar uzanan pileli ve bol kıvrımlı giysiler içinde "Üç Kızlar" sahnesi yer alır. Son sahne olarak, öne doğru eğilmiş bir kadınla, arkadan yaklaşan bir erkek tasvirinin erotik sahnesi işlenmiştir. Yılmaz, 1994: 165-173.

[257] Yılmaz, 1994: 173-175.

[258] Sayar, 1996: 108.

1d. Askertepe Tümülüsü:

Tek odalı mezar yapılarından birisi de Tekirdağ Şarköy sınırları içinde bulunan Beyoğlu köyündeki Askertepe tümülüsüdür. Askertepe tümülüsü yaklaşık olarak 16m. yüksekliğinde, 95m. çapındadır(Lev. LX: b) Tümülüsün hemen güney batısında, defineciler tarafından açılan yaklaşık 1 m. genişliğinde, 7 m. uzunluğundaki bir kaçak kazı çukurunun içerisinde andezit taşından yapılmış Makedonya tipinde bir mezar yapısı ortaya çıkarılmıştır.[259]

Ortaya çıkarılan bu mezar dikdörtgen planlı, tonozlu, tek odalı bir mezar yapısıdır(Lev. LX: c). Mezarın dış uzunluğu 7,8 m., genişliği ise 3,9 m.'dir. Mezar önündeki dromosun uzunluğu 2,5 m., genişliği 3,2 m.'dir.

Mezar odasının uzunluğu ise 4,07 m., genişliği 3 m., yüksekliği de 2,6 m.'dir. Mezar odasındaki crematoriumun uzunluğu 1,6 m., genişliği ise 0,79 m.'dir [260] (Lev. LXII: a-b). Mezar odasının tonozu inşa edildikten sonra, tonozun üzeri büyük blok taşlarla düz bir şekilde kapatılmıştır. Tonozun üzerini örten taşların aralarına demir bağlantı çubukları ile kırlangıç kuyruklu demir kenetler yerleştirilmiş, aralarına da bağlayıcı olarak kurşun dökülmüştür.

[259] Bu mezar yapısının çatısının bulunduğu alanda, ölü ziyafeti sırasında yenilen hayvanların kemikleri ve ziyafet sırasında kullanılan amphora parçalarına rastlanılmış ve bronz bir saç iğnesi bulunmuştur(Resim 11). Büyük olasılıkla antik çağda mezar çatısının taşlarından bir ya da daha fazla sayıda taş, mezar hırsızları tarafından kırılarak içeri girilmiş ve mezar soyulmuştur. Akabinde gerçekleşen depremlerden ötürü de yapının tavanının büyük bölümü çökmüştür. Yıldırım, Işın: 2007.
[260] Yıldırım, Işın, 2007.

Mezarın dromosunda mezar sahibinin cenazesini taşıyan atların yakılarak kurban edildiği bir tören alanı bulunmuştur[261] Tören ateşinin içinde çok sayıda amphora da bulunmuştur(Lev. LXI: b,c).

Mezar odasının içinde girişin karşısındaki kuzey duvarına bitişik durumda, crematorium vazifesini gören blok taşlar dağınık bir şekilde ortaya çıkarılmıştır[262](Lev. LXI: d).

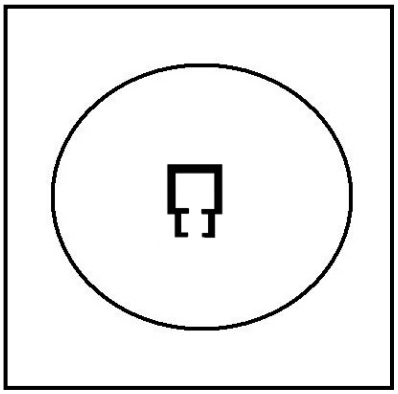
Bu mezar yapısının, benzerlerine Balkanlarda, Kıbrıs'da[263] (Lev. LXI: a) ve Kırım'da sıkça rastlanılmakta ve Makedonya tipi diye adlandırılmaktadır. Bu mezar tipi Büyük İskender'le birlikte oldukça yaygınlaşmıştır.

[261] At iskeletleriyle birlikte, M.Ö. IV. yüzyılın son çeyreğine tarihlendirilen üç adet parçalanmış halde Doğu Yunan amphorası ile pişmiş toprak bir kandil de bulunmuştur. Yıldırım, Işın: 2007.

[262] Crematorium taşlarının arasında mezar sahibine ait olduğu düşünülen bir kül tabakası ile karşılaşılmıştır. Bu kül tabakası temizlenirken klinenin kuzey duvarına bitişik duran batı köşesinde yanmış bir adet altın varak parçası bulunmuştur. Mezar yapısının içindeki topraktan mezar tavanının üstünde gerçekleştirilen ziyafete ait bulgular da ortaya çıkarılmıştır. Bu killi toprak içerisinde çeşitli hayvanlara ait çok sayıda kemik parçası ve ziyafet sırasında kullanılan amphoralara ait seramik parçaları da oldukça bol miktarda bulunmuştur. Yıldırım, Işın, 2007.

[263] Kıbrıs Salamis'de bulunan 3 numaralı tümülüsdeki mezar yapısı ile Askertepe tümülüsünde bulunan mezar, plan tipi ve yapıldıkları dönem bakımından benzerdirler. Aralarındaki tek fark mezar yapılarının tonozları arasında bulunmaktadır. Salamis'deki mezar odası sivri tonozlu, Askertepe'de ise beşik tonozludur. Antik Salamis kentinin mezarlık alanı Salamis Ormanının batı ucundan başlayıp, güneybatıda Tuzla (Enkomi), kuzeybatıda ise Yeni Boğaziçi köyleriyle sınırlandırılan yaklaşık yedi kilometre karelik bir bölge içerisinde yer almaktadır. Bu alanda yapılan kazılarla, Geometrik dönemden Bizans dönemine kadar tarihlenen sayısız mezar bulunmuş ve ayrıca Cellarka Mezarlığının bir kısmı, Nikokreon Kenotafı ve arkeoloji literatürüne "Kral Mezarlan" olarak giren 9 tümülüs mezar açığa çıkarılmıştır. Bunların bir kısmının soylu veya varlıklı kişilere, bir kısmının ise halktan kişilere ait oldukları belirlenmiştir. Karageorghis, 1967.

1e. Kırklareli A Tümülüsü:

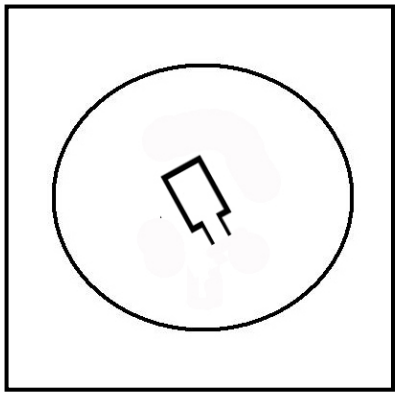
Prof. Dr. Mansel tarafından Kırklareli'nin 3 km. kadar güneyinde, Aşağıpınar mevkiinde, Kırklareli-Asilbeyli yolunun sağında bulunan bir tümülüsde ortaya çıkarılmıştır.[264]

Kırklareli A tümülüsünde, güneye bakan bir dromos ve bu dromosun hemen arkasında asıl mezar odasından oluşan Makedonya tipinde bir mezar yapısı bulunmuştur(Lev. LXIII: a-d). Odanın içinde, methalin sol tarafında 3 basamak vardır.[265] Mezar yapısı 1,80 m. uzunluğunda, 1,13 m. genişliğinde bir dromos ve 3 m. genişliğinde ve uzunluğunda, en büyük yüksekliği 2,20 m. olan beşik tonoz ile örtülü kare bir mezar odasından ibarettir.[266]

Kırklareli A tümülüsü mimari özelliklerinden dolayı, M.Ö. IV-III. yüzyıllara tarihlendirilmektedir.[267]

[264] Bu mezarla ilgili olarak yörede yaşamış bir Rum papazı olan M. Kristodulos, 1828 yılında Rus işgali sırasında yapılan bir kazıda bir yapının meydana çıkarıldığını anlatmaktadır. Yörede incelemelerde bulunmuş İngiliz arkeologu F. W. Hasluck, bu üç tümülüsün 1828 ve 1878 yıllarındaki Rus işgallerinde kazıldıkları ve bu üç tümülüsden en güneye düşeninin açıldıktan sonra tekrar kapatılmadığı şeklinde bir ifadesi bulunmaktadır. 1937-1938 yılı kışında bu üç tepeden ortada bulunanından tarla sahibi tarafından işlenmiş taş çıkartıldığı, burada bu taşlardan dolayı bir bina olabileceği düşüncesiyle Asilbeyli yolunun güney batısında bulunan "A" tümülüsü kazılmıştır. Mansel, 1940: 92., Mansel, 1943: 2.
[265] Mansel, 1943: 1.
[266] Onurkan, 1988: 3.
[267] Delemen, 2000: 232.

1f. Çataltepe Tümülüsü:

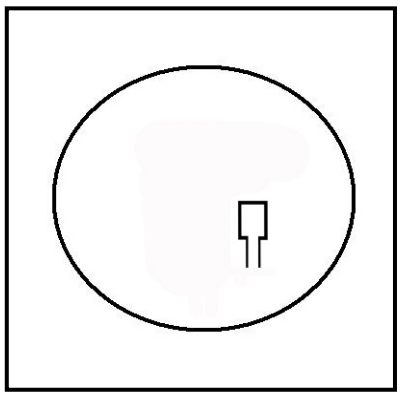
Edirne'nin Enez İlçesi, Dardanel mevkiinde bulunan Çataltepe tümülüsü, 2006-2007 yılları arasında Prof. Dr. Sait Başaran tarafından kazılmıştır(Lev. LXIV: a). Çataltepe tümülüsü yaklaşık olarak 10 m. yüksekliğinde, 50 m. çapındadır. Tümülüsün güneyinden Aionos ile Via Egnatia'yı birbirine bağlayan bir yol geçmektedir.

Tepenin içerisinde yer alan tüf taşından yapılmış anıtsal mezar odası, kuzeybatı-güneydoğu yönünde düzenlenmiş olup, dromosu ve kapısı güneydoğuya bakmaktadır. Odanın üst örtüsünü oluşturan tonoza ait taşlar, odanın içine çökmüş durumda bulunmuştur. Mezarın kuzeybatı duvarının beşik tonozun başlangıç noktasına kadar olan bölümü, günümüze kadar sağlam gelmiştir. Diğer duvarların üst kısımları yığma tepenin eğimi doğrultusunda yıkılmıştır. Mezar odasının hemen girişinde iri blok taşlardan yapılmış taban döşemesinin içinde yer alacak şekilde, girişe yerleştirilen birisi mermer, diğeri kalker taşından olmak üzere, iki tane lahit bulunmaktadır(Lev. LXIV: b). Kuzeybatıda bulunan mermer lahtin üstünü semerdam biçimli iki adet kapak taşı örtmektedir. Hemen yanındaki kalker lahitte kapak bulunmamaktadır. Mezar odasının kuzeydoğusundaki toprak yığınının içinde bir şölen yeri ve bir başka lahit daha ortaya çıkarılmıştır(Lev. LXIV: c).

Mezarın taş işçiliği oldukça güzeldir. Duvarlar büyük panolar halinde ince kum katkılı kireç harcıyla sıvandıktan sonra beyaza boyanmıştır. Bu yapısıyla

duvarlara mermer kaplama süsü verilmiştir.[268] Mezar tekniği ve kazıda bulunan seramikler bu mezarın M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilebileceğini göstermektedir.

1g. Höyükbayırı Tümülüsü:

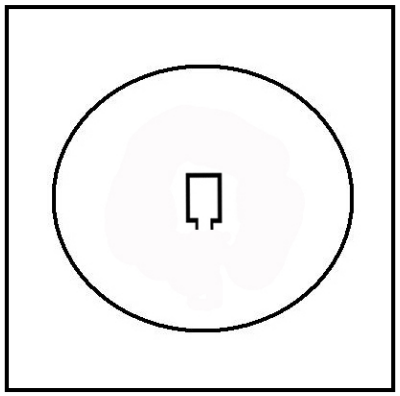
Tekirdağ'ın Malkara İlçesine bağlı Kınıklar köyünde yüksek bir sırtın zirvesinde bulunmaktadır. Höyükbayırı tümülüsü 9 m. yüksekliğinde 70 m. çapındadır(Lev. LXV: a). Tümülüsün güneydoğusunda defineciler tarafından gerçekleştirilen bir kaçak kazı sonucunda kumtaşından, sivri tonozlu bir mezar yapısı ortaya çıkarılmıştır(Lev. LXV: b-d).

Mezar yaklaşık olarak 0,60 m. genişliğinde dar bir girişe sahiptir. Mezarın dromosu 4 m. uzunluğunda, 0,70 m. genişliğindedir. Dromos, 2,5 m. genişliğinde, 3 m. uzunluğunda ölçüleri olan sivri tonozlu bir mezar odasına ulaşır. Mezar girişinin hemen karşısında 2 m. uzunluğunda, 0,60 m. genişliğinde bir kline yer almaktadır.

Mimari özelliklerinden dolayı bu mezar yapısı M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

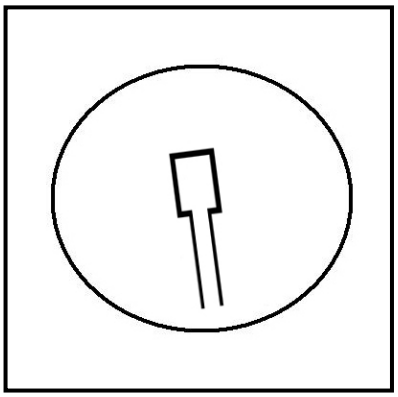
[268] Başaran, 2007: 65-66.

1h. Kumtepeler B Tümülüsü:

Kırklareli İli, Merkez İlçesine bağlı Üsküp beldesinin sınırları içerisinde yer almaktadır. Yüksek bir sırt üzerinde bulunan beşli bir tümülüs grubunun ortasında yer almaktadır. Bu tümülüs 4 m. yüksekliğinde, 30 m. çapındadır. Defineciler tarafından açılan bir tünel, kısa dromoslu, beşik tonozlu, dikdörtgen planlı, tek odalı bir mezar yapısını ortaya çıkarmıştır(Lev. LXVI: a-c). Kireçtaşı bloklardan yapılan bu mezar odası kısmen çökmüş durumdadır. Bu yüzden ölçüleri alınamamıştır. Mezar içerisindeki toprakta çok sayıda yanmış kemik ve Hellenistik döneme tarihlendirilen seramik parçaları bulunmuştur.

1i. Naip Tümülüsü:

Kurtarma kazısı yapılan tümülüslerden biri, Tekirdağ il merkezinin yaklaşık 15 km güneybatısındaki Naipler Köyü'ndedir(Lev. LXVII: a-f). Köyün kuzeydoğusunda yer alan tümülüs, Naip Tümülüsü veya Kızlar Höyük Tepesi adlarıyla da bilinir.[269]

[269] Naip Tümülüsü'nün 1980'li yıllarda defineciler uğrak yeri olması üzerine, Tekirdağ Müzesi harekete geçmiş ve bir kurtarma kazısına girişmiştir. Kazı, Ekim 1984 - Şubat 1985 tarihleri. Kazı başkanının raporlarından öğrenildiğine göre, 24 Aralık 1984 tarihinde mezar odası "sağlam ve el değmemiş olarak zengin buluntularıyla" meydana çıkarılmıştır. Fakat kazı sırasında iş makineleriyle çalışılmış, yığma toprak bütünüyle açılmış ve kazı sonrasında mezar yapısının üzerine tekrar bir miktar toprak yığılmıştır. Günümüzde Naipköy'ün kuzeydoğusunda bir tümülüs bulunduğunu söylemek ne yazık ki, mümkün değildir. Anıtsal tümülüsten geriye, sadece küçük bir tümsek ile örtülü mezar yapısı kalmıştır. Delemen, 2004: 1-4.

Kazı yapılmadan önce 18m. yüksekliğinde, 84m. çapındaki Naip tümülüsünün altında uzun bir dromos ile tek bir odadan meydana gelen mezar yapısı yer almaktadır. Yapıda sarı renkli yöresel kireçtaşı kullanılmıştır. Dromos güney-güneydoğuya açılan, 6,1 m. uzunluğunda, üzeri kapalı bir koridor şeklindedir ve mezar odasına doğru tedricen daralır. Genişlik girişte 1,1 m., diğer uçta 1m.dir. Duvarlar kaba işli kesme taşlardan, düzgün sıralar oluşturacak şekilde ve harçsız örülmüştür. Yükseklik en alttaki taş sırasında 0,45 m, diğerlerinde 0,30-0,33 m. civarındadır. Blok genişliği ise tutarlılık göstermemektedir. Taş sıraları, ileriye kaydırılmış ve yüzeyleri eğik kesilmiştir. Böylece düz taşırma tekniğinde kapatılan dromos 2,1 m. yüksekliğinde, bakışımsız bir sivri kemer kesiti vermektedir. Zemin sıkıştırılmış topraktan oluşur. Dromos bir kapı ile sona erer. 1,2 m. yüksekliğinde, 0,84 m. genişliğinde olan kapı açıklığı, mermer söveler ve lento ile sınırlanmıştır. Sövelerin üst kesimi "ince düz silme - kalın İon kyması - kalın düz silme" içeren profili ile bir Attik-İon anta başlığı gibi biçimlendirilmiştir. Silmelerde herhangi bir bezeme görülmemektedir. 0,25 m yüksekliğindeki lentonun dromosa bakan yüzünde ise arşitrav benzeri düz bir kuşak ile diş kesimi yer alır.[270]

Kapının ardında, mezar odasına inen yedi basamak bulunur. Bu bölümün toplam uzunluğu 2,9 m.dir; genişliği ise dromos ucundaki kapıdan mezar odasının kapısına doğru, 1,04 m.den 1,15 m.ye kadar artar. Basamakların sonunda 2,3 m. yüksekliğinde, 1,15 m. genişliğinde bir kapı, mezar odasına açılır. Yığma tepenin güneydoğu kesimine rastlayan mezar odası, dromos ile aynı aksta, fakat taban seviyesi ondan 1,85 m. aşağıdadır. Oda kare bir plan göstermektedir. Kuzeydoğu kenar 3,06

[270] Delemen, 2004: 11-12.

m., diğer üç kenar ise 3,10 m. genişliğindedir. Mezar odasının maksimum yüksekliği 2,65 m.dir. Mezar odası bindirme tonozludur. Mezar odasının girişindeki duvarda ölünün yatırıldığı kline bulunmaktadır.[271]

Klinenin önünde devrilmiş, fakat sağlam durumda mermer bir masa ortaya çıkarılmıştır. 0,61 m. yüksekliğindeki masa, eni 0,57 m., uzunluğu 1,5 m., kalınlığı 3,7 cm olan dikdörtgen biçimli bir tabla, levha biçimindeki iki ayak ve sabitleyici bir hatıla sahiptir. Masanın üzerinde mezara bırakılan metal metal eşyaların yerleştirilmesi için yapılmış kabartma şeklinde çıkıntılar vardır. Mermer masanın yanında yine mermerden bir tabure bulunmuştur.[272]

Naip tümülüsü mimari özellikleri ve mezar odasında bulunan eserlerden ötürü M.Ö. IV. yüzyıl sonları ile M.Ö. III. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.[273]

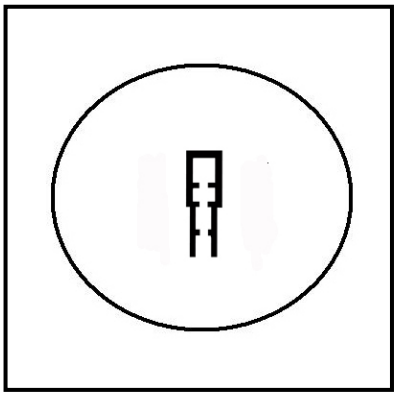
2. Çok Odalı Mezarlar:

Doğu Trakya tümülüslerinde ortaya çıkarılan dörtgen planlı olup, birden fazla odası bulunan tek tümülüs Kırklareli C tümülüsüdür.

---

[271] Delemen, 2004: 11-12.
[272] İbid, 12-13.
[273] Naip tümülüsünün mezar odasında altın bir çelenk, beş adet gümüş phiale, 1 adet gümüş testi, 1adet gümüş kepçe ve süzgeç, gümüş bir tabak, 1 adet pişmiş toprak amphora, bir adet bronz tekne, bir adet patera, 1 adet bronz testi, 3 adet alabastron, 1 adet demir strigilis parçası, 1 adet bronz kandil, 1 adet bronz meşale, 1 adet bronz kalkan, 1 adet miğfer alınlığı, demir bir zırha ait parçalar ve demir mızrak uçları bulunmuştur. mezar envanterindeki metal eşyalar M.Ö. IV. yüzyılın son üçlüğüne yerleşir. Dolgudan çıkarılan unguentarium aynı yüzyılın son çeyreğine, mezar odasındaki Thasos amphorası M.Ö. 325-310 yıllarına aittir. Bir takım olarak imal edilmiş mermer eşyalar için, masa tablası M.Ö. 320 civarını ternıinus post quem vermektedir. Bu veriler ışığında Naip Tümülüs Mezarı'nın M.Ö. IV. yüzyılın son yirmi yılında inşa edildiği ve kapatıldığı belirlenebilir. Delemen, 2004: 113.

2a. Kırklareli C Tümülüsü:

Prof. Dr. Mansel tarafından kazılan bu tümülüs, 19. yüzyılda açılıp soyulmuştur. C Tümülüsünün altında bulunan mezar binası kuzey-güney aksı üzerinde arka arkaya dört odadan oluşmaktadır(Lev. LXVIII: a-b). Bu odalar yassı ve kapının içine doğru eğimli duran yan söğelerle çerçevelenmiş ve kısmen büyük taşlarla örülmüş kapılarla bağlantılıdır. İlk iki oda (1. Oda: 2,28 m. x 1,95, 2. Oda: 2,20 m. x 2,10 m.) arkadakilere nazaran daha dar olup bir nevi dromos vazifesi görmektedir. Üçüncü oda 3,12 x 2,13 m. ölçülerinde, asıl mezar odası olduğu anlaşılan dördüncü oda ise, 3,12 x 3,05 m. boyutlarındadır. Bu odanın üzerindeki beşik tonoz kısmen korunmuştur. Mezar odasının içinde; bir ölü yatağının ayakları palmetlerle süslü alt levhası bulunmuştur. Asıl mezar odasının duvarlarında ise, kırmızı ve mavi renkli fresk kalıntılarına rastlanılmıştır. İkinci odanın iki yanında, üçüncü odanın ise, yalnız bir yanında duvar önünde taş sedirler vardır.[274] Prof. Dr. Mansel, A ve C tümülüslerinin mezar odalarını Bulgaristan'da Sakar mevkiinde bulunmuş ve Mikov tarafından yayınlanmış olan Dolmen mezarlarıyla karşılaştırmış ve bunlar üzerinde büyük benzerlikler bulunduğunu belirtmiştir (Lev. LXVIII: c).[275] Mimari özelliklerinden dolayı Kırklareli C tümülüsü, M.Ö. IV-III. yüzyıllara tarihlendirilmektedir.[276] C tümülüsü, Kırklareli A Tümülüsünün gelişmiş bir benzeridir.[277] Doğu Trakya'da ortaya çıkarılmış tek örnek

[274] Mansel, 1943: 31.
[275] Sakar dolmen mezarlarıyla ilgili olarak; Mikov, V., Annuaire du Musee National Bulgare VI, 1932-1934.
[276] Onurkan, 1988: 4.
[277] Delemen, 2000: 232.

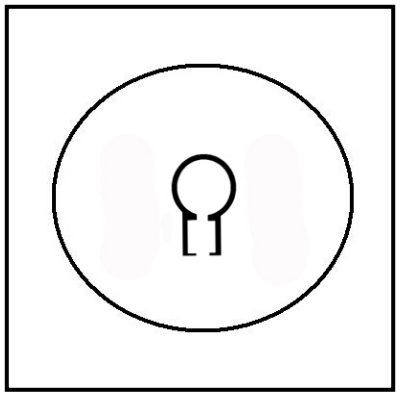
olan bu mezar yapısının taşlarının büyük bir bölümü sökülmüş olup, günümüzde görünür durumda değildir.

b. Yuvarlak (Tholos) Planlılar:

Doğu Trakya tümülüslerinde ortaya çıkarılan bir diğer plan tipi de yuvarlak planlı, kubbeli mezar yapılarıdır. Geleneksel kronoloji doğrultusunda kubbeli mezarların, Trakya'da özellikle de Kırklareli'nde, Makedonya yönetiminin ilk yıllarında dahi yapılmasına devam edilmiştir. Geçmişte, kısa ömürlü mezar eşyalarının kalıntıları, mezar yapılarının tarihlerini belirlemek için otomatik olarak kullanılmıştır. Tüm Trakya'da M.Ö. 270'lerdeki Kelt istilası döneminde bu tip yapıların inşasında büyük bir durma söz konusu olmuştur.[278]

Doğu Trakya tümülüslerinde yapılan kazılar hem Makedonya tipinin hem de Kubbeli mezar tipinin aynı tarihler arasında kullanıldığını göstermektedir.

1. Kırklareli B Tümülüsü:

Prof. Dr. Mansel tarafından ortaya çıkarılmıştır. Bu mezar anıtı 5,33 m. uzunluğunda, 4,83 m. genişliğinde dikdörtgen bir oda ile 6,80 m. çapında yuvarlak bir mezar odasından oluşmaktadır (Lev. LXIX: a-c). Bu mezar odası 0,40 m. ve 0,45 m. yüksekliklerindeki düzgün kesilmiş, yerli kalker bloklardan, harçsız olarak yapılmıştır. Mezar odasının duvarları yaklaşık olarak 0,55

[278] Archibald, 1998: 288.

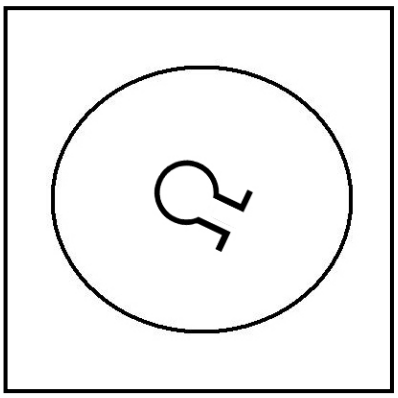
m. kalınlığındadır. Bu duvarlara ait sadece 5 taş tabakası yerinde kalmıştır. Bina kuzey-güney yönündedir. Aynı mükemmel taş tekniğinde yapılmış olan yuvarlak odanın duvar kalınlığı 0,90 m. ile 1 m. arasında değişmekte ve bu odanın üzeri, arı kovanı şeklinde bir kubbe ile örtülmüş bulunmaktadır. Bu kubbe, bir birinin üzerine oturtulmuş, yukarı doğru darlaşan aynı merkeze sahip taş halkalardan yapılmıştır. Yükseklikleri 0,40 m. ile 0,45 m. arasında değişen bu halkalardan yalnız 8 tanesi, en üst halkalar noksan olmak üzere sağlam kalmıştır. En alt kısımdan başlamak üzere, taşların biraz içeri doğru kaydırılması ile halkaların daralması sağlanmış ve bu suretle pek küçülmüş olan en üst halkanın üzerini tamamı ile örtmek için büyük ve yassı taş yeterli gelmiştir. Fakat birbirlerinin üzerlerinden taşan taşların odanın içine bakan kısımları olduğu gibi bırakılmamış, yani kubbenin içinin kademeli bir şekil almasına izin verilmemiştir.[279]

Kubbenin içinde renkli freskli kuşaklar bulunmakta ve yuvarlak odanın içinde taş bir lahit de yer almaktadır. 2,18 m. uzunluğunda, 0,97 m. genişliğinde ve 0,77 m. yüksekliğindeki yerli kalker taşından yapılmış bir tekne şeklinde olan bu lahit, tersine çevrilerek doğrudan doğruya odanın toprak zemini üzerine yerleştirilmiştir.[280] Prof. Dr. Mansel bu mezarı lahit çevresindeki seramiklerden ve mimarisinden ötürü M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirmiştir. Bu mezar anıtı da ne yazık ki, günümüze ulaşamamıştır.

[279] Mansel, 1943: 2-3.

[280] Bu lahit Ruslar yahut define arayıcıları tarafından ortasından kırılarak açılmış ve içindekiler alınmıştır. Lahitin içinde ve çevresinde yapılan araştırmalarda üzerleri parlak siyah vernikli gayet iyi pişirilmiş vazo kırıkları bulunmuştur. Bu vazo kırıklarının tekniği ve astarı bunların M.Ö. V. ve yahut IV. yüzyıla ait Yunan eserleri olduklarını göstermektedir. Ayrıca ölünün yakılmış cesedine ait olması gereken bir hayli kül bulunmuştur. Lahitin batı yanında ise bir at iskeletine ait oldukları anlaşılan birtakım kemikler de ortaya çıkarılmıştır. Mansel, 1943: 3.

2. Eriklice Tümülüsü:

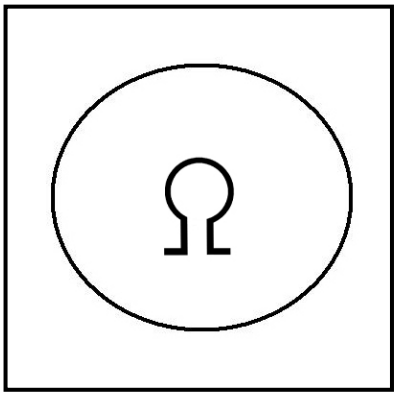
Kırklareli B Tümülüsünde bulunan kubbeli mezarın bir benzeri yine Kırklareli'nin batısında, Eriklice Köyü'nün yakınlarında bulunmuştur(Lev. LXX: a-b). Bu mezar yapısı da günümüze ulaşamamıştır.[281] Söz konusu mezarla ilgili Prof. Dr. Mansel önemli bilgiler sunmaktadır:

Mezar odası 1,06 m. uzunluğunda bir dromos ve 3,92 m. çapında yuvarlak bir odadan ibarettir. Mezar odası büyük boyutlu yerel kalker taşlarından yapılmıştır. Mezar yapısının iç kısımları oldukça iyi işlenmiş, dış kısımları ise, toprak altında kalmasından dolayı kaba bir halde bırakılmıştır. Güney doğuya bakan kapının üzerinde silmeli bir arşitrav bulunmaktadır. Mezar odasının bu yüzündeki taşların daha itinalı bir işçilik gösterdiği görülmektedir. Böylece mezar girişinin bir cephe oluşturduğu görülmektedir. Giriş kapısının yüksekliği 1,82 m., alt genişliği 1,15 m., üst genişliği ise, 1,11 m. dir. Kapının yan söğeleri içeri doğru hafif eğimlidir. Dromosun binayla tam olarak aynı doğrultuda olmaması dikkat çekicidir. Koridorun üzeri geniş ve yassı taş levhalarla örtülmüştür. Koridordan doğruca yuvarlak odaya geçilir. Bu odanın üzeri, dengeli olarak yükselen üç halkadan sonra, yukarıya doğru, birbirinin üzerinden taşmak suretiyle darlaşan 11 halkadan oluşan bir kubbe ile

[281] Kristodulos adlı Kırklareli'li bir papazın "Trakya ve Kırkkilise" adlı 1897'de İstanbul'da basılmış eserinde, bu mezarla ilgili olarak bilgiler verdiği geçmektedir. 1891 de savunma amaçlı yapılmış tahkimat sırasında, ihtiyaç üzerine bu höyükten toprak alınması amacıyla kazı yapılmış, kazı sonunda bu höyüğün ortasında duvarları taşla örülmüş bir mezar binası ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarda taş bir yatak üzerinde yatan ölüye ait kül ve bazı kemikler bulunmuştur. Bunun altında ise, bir atın kül ve kemiklerine rastlanılmıştır. Bundan başka altın kaplama, gümüş, bronz, demir ve pişmiş topraktan yapılmış birçok eser bulunmuştur. Bütün bu eserler İstanbul Arkeoloji Müzesine götürülmüştür. Bu eserler arasında gümüş bir phiale, gümüş bir vazo, gümüş ince yassı bir levha, bronz bir oinechoe, bronz bir miğfer, bronz bir candelabrum, bronz bir tencere, bronz oinechoe kulpları bulunmaktadır. Mansel, 1943: 4.

örtülmüştür. Kubbenin yüksekliği 3,45 m. yi bulmaktadır. Fakat kubbenin içi Kırklareli B tümülüsündeki mezar yapısında olduğu gibi düzgün değildir. On dördüncü halkadan sonra büyük ve yassı taş bir levha (1,04 m. x 1,00 m. x 0,22 m.) kubbenin üzerini tam olarak kapatmaya yeterli gelmiştir.[282] Mezar tekniği ve içindeki buluntulardan ötürü M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir(Lev. LXX: c-e).

3. Karakoç Tümülüsü:

1963 yılında Kırklareli'nin 5 km. kadar kuzeyindeki Karakoç Köyünün içinde bulunan bir tümülüsde ortaya çıkarılmıştır(Lev. LXXI: a-b).[283] Tümülüsün yüksekliği 5 m., çapı 30 m. dir. Mezarın çevresi işlenmemiş kaya parçaları ile çevrilmiştir. Dromosun ağzı şekilsiz iri kayalarla kapatılmış, bunların da üzeri toprakla örtülmüştür. Açılan dromosdan sonra içi toprak dolu olan mezar odasına girilmiştir. Oda ve dromos beyaz ve yumuşak yerel kireç taşı ile yapılmış sahte bir kubbe ile örtülmüştür. Çapı 2,95 m., yüksekliği 2,60 m. kadardır. Üzeri bindirme tekniğinde sahte kubbe ile örtülüdür(Lev. LXXI: c). İçeride bulunan 80 cm. lik toprak tabakası kaldırıldığı zaman, ana kayadan ibaret olan zemine ölü ve hediyeleri konulduktan sonra, bunların üzerinin 30 cm. kalınlığında kum ile örtüldüğü anlaşılmıştır. İskeletin başı doğu yönündedir[284] (Lev. LXXI: d).

[282] Mansel, 1943: 4.

[283] köylüler bu tümülüsden toprak alırlarken kubbeli bir mezarın giriş kısmını ortaya çıkarırlar. Durumu haber alan İstanbul Arkeoloji müzeleri duruma el koyar ve bu tümülüsde bir kurtarma kazısı gerçekleştirirler.

[284] Yanına bırakılan hediyeler; İki pişmiş toprak kandil, tamamen okside olmuş durumda demir silah kalıntıları, ikisi tam, biri kırık halde gri topraktan yapılmış gümüş eşya taklidi üç tane omfaloslu kase, yine gri renkli çifte kulplu matara şeklinde vazo, gri tek kulplu bir kap, kırmızı topraktan kırık bir vazo ile tamiri mümkün olmayacak derecede parçalanmış halde bir bronz tas, palmet süslü bir bronz

Gerek mezar binasının şekli ve tekniği, gerekse içinde bulunan eserler bu tümülüsün M.Ö. IV. yüzyıla ait olduğunu göstermektedir. İçinde bulunan Yunan kandili M.Ö. IV. yüzyıl için karakteristik olduğu gibi, madeni eşya taklidi omfaloslu pişmiş toprak gri kaplar da aynı dönemi işaret etmektedir. Çift kulplu mataraya benzer şekildeki vazonun bir benzeri Bulgaristan'da, Duvanlı'da M.Ö. IV. yüzyıla ait bir tümülüsde bulunmuştur.[285]

4. Akviran Tümülüsü:

Tholos planlı bu tümülüs Kırklareli'nin Pınarhisar İlçesinde bulunan Akviran Köyü yakınında bulunmuştur. Karahasan höyüğü adındaki bu tümülüs, yaklaşık 6m. yüksekliğinde, 60m. çapındadır. Tümülüsün mezar odası da tıpkı Kırklareli B, Eriklice ve Karakoç Tümülüsleri gibi kubbelidir(Lev. LXXII: a-b). Bu tümülüs M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir.[286]

5. Batkın A Tümülüsü:

Tekirdağ'ın Malkara İlçesine bağlı Batkın köyünün yakınlarında bulunur. Yaklaşık 4m. yüksekliğinde, 50m. çapındadır(Lev. LXXIII: a-c). Tümülüsün güneyinde defineciler tarafından açılmış büyük bir kaçak kazı çukuru bulunmaktadır. Bu mezar çukurunun içersinde yaklaşık 2,5m. çapında tholos planlı, kireçtaşından oldukça güzel taş işçiliğine sahip, diş sıralı bir mezar yapısı ortaya çıkarılmıştır. Kubbesi çökmüş olan mezar yapısının içi toprakla dolu haldedir. Mimari özelliklerinden dolayı M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

---

oinechoe ve çifte saplı ve saplarında kadın yüzü şeklinde aplikler olan bir kova bulunmuştur. Fıratlı, 1964: 108.

[285] Fıratlı, 1964: 108.

[286] İbid, 108-109.

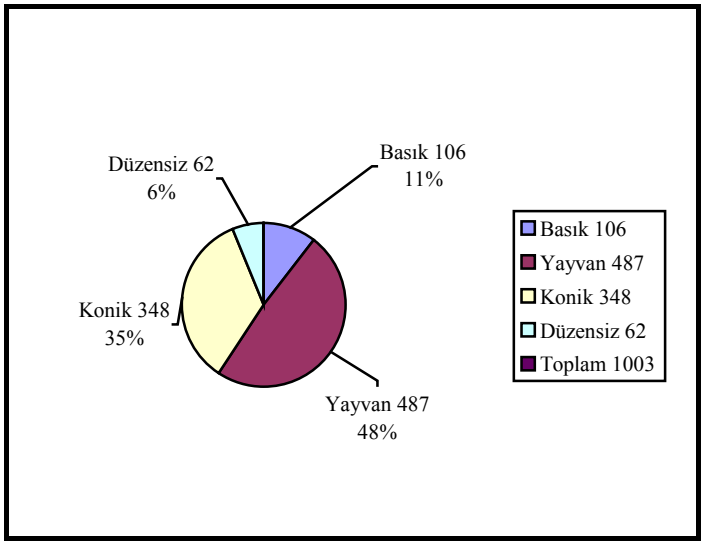
Doğu Trakya tümülüslerinde günümüze kadar ortaya çıkarılan mezar tiplerini yukarıdaki sayfalarda tipolojik olarak açıklamaya çalıştım. Bu mezar tipolojisi bilimsel ve kaçak kazılar sonucunda ortaya çıkarılan mezarlar göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. İleriki yıllarda yapılacak arkeolojik kazılarla bulunacak farklı tiplerdeki mezarlar, bu tipolojinin değiştirilmesini gerektirebilir.

VI. Doğu Trakya Tümülüslerinin Dökümü.

Doğu Trakya'da doktora tezimde kullanmak üzere toplam 1003 adet tümülüs, dolmen ve taşlı tepe tespit edebildim. Bu tespit ettiğim tümülüs, dolmen ve taşlı tepelerin sayısının artması olasıdır. Özellikle ormanlık alanlarda çalışma zorluğundan kaynaklanan bazı atlamalar, gözden kaçırmalar söz konusu olabilir. Tezin ekinde bulunan 3 pafta halindeki 1:90.000 ölçekli büyük Trakya haritası, Türkiye'nin coğrafi koordinat sistemine bağlı kalınarak hazırlanmıştır. İleriki yıllarda bu konu üzerinde çalışmak isteyen araştırmacılar. Tespit ettikleri yeni tümülüsleri bu haritaya kolayca ekleyebilirler(Levha CXXXV: 1,2,3).

Doğu Trakya'da tespit ettiğim tümülüslerle ilgili toplamış olduğum bütün verilerin istatistiksel bir dökümü konu başlıklarına göre yapılmıştır.

A. Doğu Trakya Tümülüslerinin Günümüzdeki Formları.

Yaklaşık iki bin yıllık bir süreç boyunca Doğu Trakya coğrafyasında tümülüs tipi ölü gömme geleneği kullanılmıştır. Doğu Trakya'da bulunan tümülüsler doğal

olarak ilk yapıldıkları dönemdeki formlarını günümüze kadar koruyamamıştır. Bu durumun çeşitli nedenleri bulunmaktadır.

Bu nedenler arasında birinci faktör; tümülüslerin ilk yapımı sırasında kullanılan, havalandırılmış taze toprağın zamanla oturmasıdır. Bu duruma özellikle yağışların büyük etkisi olmuştur. Binlerce yıl boyunca kış ve bahar aylarında görülen bu yağışlar, tümülüsler üzerinde erozyona neden olmuştur.

İkinci faktör ise, 1970'lerle birlikte tarım teknolojisinde ortaya çıkan gelişmeler sonucunda, Trakya coğrafyasında makineli tarım döneminin başlamış olmasıdır. Traktör ve diğer makineli tarım aletlerinin kullanımının da etkisiyle orta ve küçük boyutlardaki tümülüslerin tarla genişletilmesi amacıyla sürülmesine başlanmıştır. Böylelikle bu tümülüslerinin oldukça büyük bir bölümü, uzman gözler haricinde görülemeyecek kadar küçültülmüştür. Bu makineli tarım tahribatından sadece büyük boyutlarda olan tümülüsler ile tarım alanları dışında bulunan tümülüsler etkilenmemiştir. Bu gibi nedenlerden dolayı tümülüslerin yükseklikleri yapıldıkları dönemlere oranla önemli oranda irtifa kaybetmiştir. Bu yüzden kendi dönemlerinde kaç ayrı tip ve teknikte tümülüs yapıldığını belirlemek neredeyse imkansızdır.

İstatistikte de görüldüğü üzere tespit edilen 1003 tümülüsden % 49'u yani 487 adedi yayvan bir forma sahiptir. Yayvan formdaki tümülüslerin % 65'i tarım faaliyetleri nedeniyle, köylüler tarafından küçültülen tümülüslerdir(Lev. LXXIV, LXXV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXX, LXXXI).

Sadece % 35'lik bir bölüm yapıldığı dönemde de yayvan olabilir diye ifade edebileceğimiz türden bir forma sahiptir. Yapıldığı dönemde de yayvan olabileceğini düşündüğüm bu tümülüslerin büyük bir çoğunluğu Erken Demir Çağı'na tarihlenmektedir(Lev. LXXXII, LXXXIII, LXXXIV, LXXXV, LXXXVI, LXXXVII, LXXXVIII, LXXXIX).

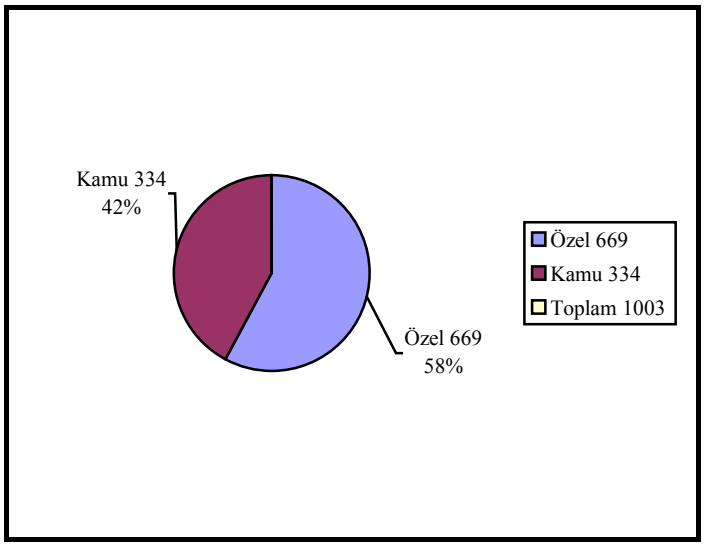
Tümülüslerde çok yaygın olarak görülen formlardan bir diğeri ise konik formdur. Tespit edebildiğim 1003 tümülüsden 347 adeti yani % 35'i bu forma sahiptir. Doğu Trakya'nın en büyük, anıtsal tümülüsleri de bunlar arasından çıkmaktadır. Yapıldığı dönemde de konik olması muhtemel olan bu formdaki mezarların büyük çoğunluğu Klasik Dönemlere tarihlendirilmesi gereken tümülüslerdir. Bu formdaki tümülüsler genellikle Doğu Trakya'daki antik kentlerin yakınlarında sıklıkla görülürler. Bu forma sahip tümülüslerin yükseklikleri genellikle 5 ile 20m. civarında değişmektedir. Ancak, 25 ile 30m yüksekliklere sahip olan Trakya'nın en büyük iki tümülüsün de formları koniktir(Lev. XC, XCI, XCII, XCIII, XCIV, XCV, XCVI).

Doğu Trakya'da yapıldığı dönemlerde basık olduğunu düşündüğüm tümülüslerin sayısı ise 106'dır. Bu da tespit ettiğim tümülüslerin % 11'i kadardır. Bu tümülüslerin yaklaşık % 50'si de Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmesi mümkün olan tümülüslerdir(Lev. XCVII, XCVIII, XCIX, C, CI, CII, CIII, CIV).

Trakya tümülüslerinin oldukça önemli bir bölümünde, insan eliyle yapılan tahribat bulunmaktadır. Özellikle iş makineleri ile yapılan defineci tahribatları

tümülüslerin formlarının çok büyük ölçüde zarar görmesine neden olmuştur. Maalesef defineci tahribatı kadar etkili bir diğer tahribat türü de bu tümülüslerin kamu ya da köy tüzel kişilikleri tarafından su deposu haline getirilmesidir. Bundan dolayı bu tümülüslerin yapıldıkları dönemdeki formlarını belirlemeye çalışmak neredeyse imkansızdır. Bu halde tespit edilmiş düzensiz tümülüslerin sayısı 62 adettir. Bu da toplam tümülüs sayısının % 6'sı kadardır(Lev. CV, CVI, CVII, CVIII, CIX).

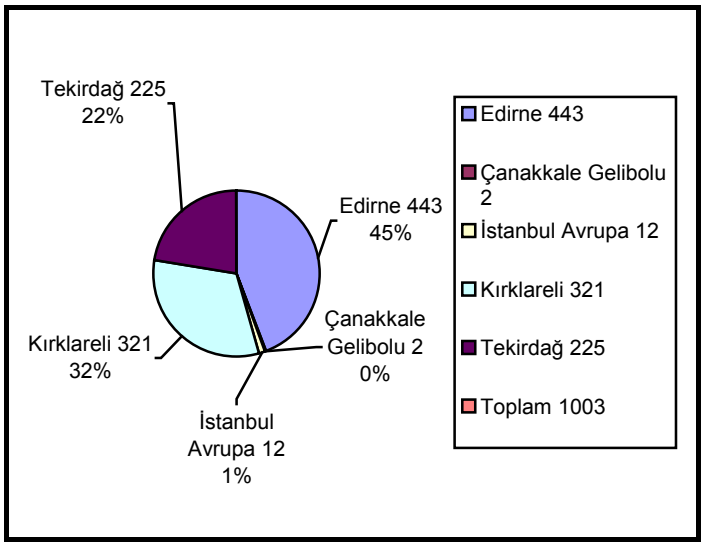
B. Doğu Trakya Tümülüslerinin Mülkiyet Durumu.

Doğu Trakya'da bulunan tümülüslerin 669 adeti yani % 58'i özel mülkiyet sahiplerinin arazisi içerisindedir. Kamusal alanda ise 334 adet tümülüs bulunmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyet alanlarındaki tümülüslerin genel sayıya oranı da % 42'lik bir dilimi kapsamaktadır. Özel mülkiyet sınırlarında kalan tümülüslerin % 70'e yakın bir bölümü tarımsal tahribat nedeniyle oldukça zarar görmüştür. Yine özel mülkiyette bulunan tümülüslerin yaklaşık % 30'u kadarı da defineciler tarafından kısmen de olsa tahrip edilmiştir.

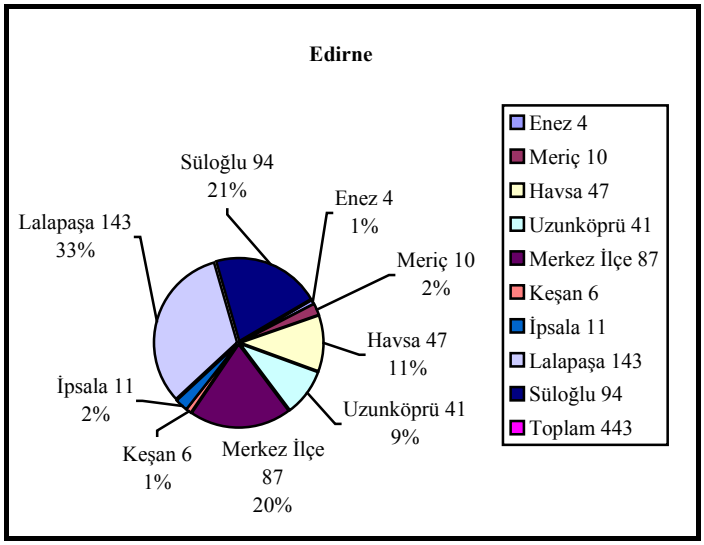
Kamu mülkiyetinde bulunan tümülüslerin % 80'i dağlık, ormanlık ve mera arazileri içinde bulunmaktadır. Mezar tepelerinin % 10'luk bir bölümü askeri bölge, diğer % 10'luk bölümü ise, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının arazisi içinde yer almaktadır.

C. Doğu Trakya Tümülüslerinin İllere Göre Dağılımı.

Doğu Trakya'da tümülüs sayısının en fazla olduğu il Edirne'dir. Bu ilimizde 443 adet tümülüs bulunmaktadır. Edirne'den sonra en çok tümülüsün bulunduğu bir başka il ise Kırklareli'dir. Bu ilimizde 321 adet mezar tepesi tespit edilmiştir. Bu iki ilin arkasından ise Tekirdağ gelmektedir. Tekirdağ ilinde tespit edilen tümülüs sayısı 225 adettir. İstanbul İli'nin Trakya bölümünde yer alan Silivri'de 12 adet tümülüs tespit edilebilmiştir. Çanakkale İli'nin Gelibolu İlçesi'nde de 2 adet mezar tepesi bulunabilmiştir.

D. Trakya Tümülüslerinin İlçelere Göre Dağılımı.

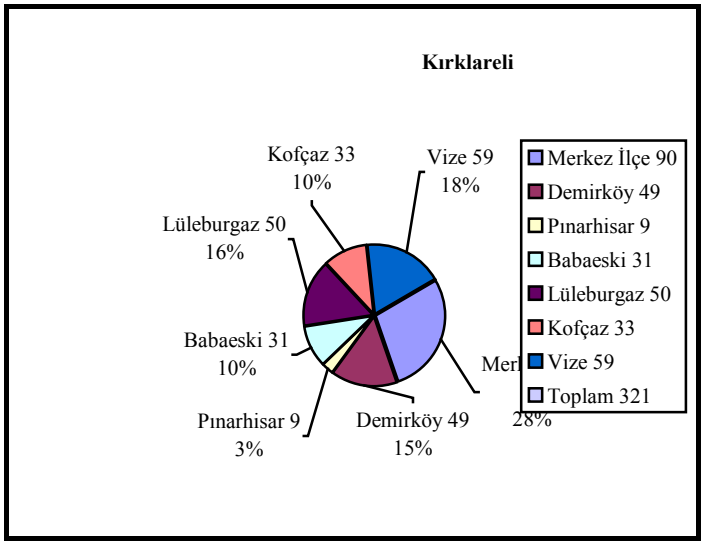

Doğu Trakya'da en çok tümülüs Edirne'de bulunmaktadır. Ancak günümüzdeki siyasi yapılanma ve sınırlar elbette ki antik dönemler için geçerli değildir. Ancak tezin ekinde bulunan tümülüs lokalizasyonu haritasında da görüleceği üzere, bazı bölgelerde görülen tümülüs yoğunluğu oldukça dikkat çekicidir. Bu nedenle özellikle Lalapaşa, Süloğlu, Merkez ve Havsa ilçelerinde görülen tümülüs yoğunluğu, Doğu Trakya'da en fazla tümülüs yoğunluğunun olduğu alanlar olarak görülmektedir. Özellikle Antik kaynaklarda Lalapaşa ve Süloğlu İlçelerinin yakınlarında kurulu, bilinen bir antik kent bulunmamaktadır.

Bu geniş alan, Antik kaynaklarda Trak kavimlerinin, Trakya'nın iç bölgelerinde köy ya da kasaba benzeri, kentleşmemiş yerleşim yerlerinde yaşadıkları şeklindeki aktarımlarına uygun bir coğrafi yapı göstermektedir. Bu durumun küçük ölçeklerdeki bir benzeri, Uzunköprü ilçesi için de geçerlidir. İlçede yaptığım çalışmalarda şu ana kadar 41 adet tümülüs tespit ettim. Uzunköprü İlçesi çevresinde yer alan bu bölgede de bilinen herhangi bir antik kent yoktur. Özellikle ilçenin Ganos dağ silsilesi uzantılarının görüldüğü ormanlık ve tepelik alanlarında, kümeler

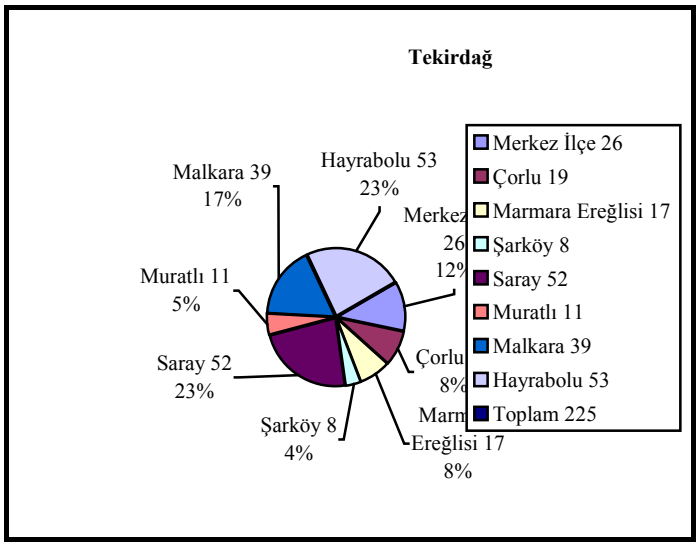
şeklinde görülen tümülüsler, bu tarihi aktarımı doğrulayacak nitelikte bulgular vermektedir.

Edirne Merkez İlçe, Havsa, İpsala ve Enez İlçelerinde bulunan tümülüslerin çevrelerindeki antik kentlerle bağlantılı oldukları anlaşılmaktadır. Ancak Edirne Merkez İlçe ve Havsa İlçesinde kent merkezi civarında sadece birkaç adet tümülüs vardır. Buralarda bulunan tümülüslerin yine büyük bir çoğunluğu bu ilçelere bağlı olan uzak köylerin civarlarında yer almaktadır.

Kırklareli, Edirne'den sonra bölgede en çok tümülüsün bulunduğu ikinci ilimizdir. Özellikle antik dönem yerleşimlerinin olduğu Vize, Lüleburgaz gibi merkezlerin yakınlarında çok sayıda tümülüs bulunmaktadır. Kırklareli'de Merkez İlçe, tümülüs yoğunluğu açısından en fazla mezar tepesinin bulunduğu ilçedir. Ancak günümüz kent merkezi civarında sadece birkaç tane tümülüs bulunmaktadır. Asıl yoğunluk yine kent merkezinin sınırlarının dışındaki köylerde, Istranca dağlarının eteklerindeki ormanlık alanlarda ve akarsu vadilerinde görülmektedir.

Bu İlde bulunan tümülüslerin çok büyük bölümü antik kent ve yerleşim alanlarının sınırları dışında bulunmaktadır. Özellikle Kofçaz, Demirköy ve Kırklareli Merkez İlçe'nin dağlık ve ormanlık alanlarında bulunan tümülüslerin önemli bir bölümünün, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen tümülüsler olduğu görülmektedir.

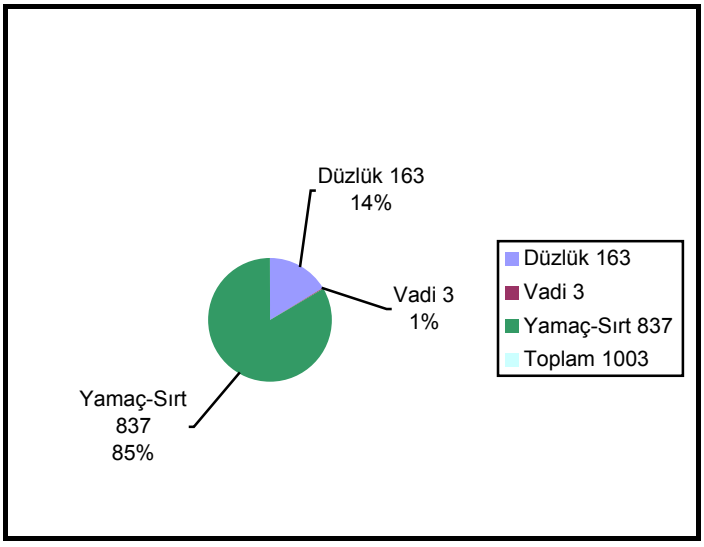

Tekirdağ İli ise, iç bölgelere oranla biraz farklılık göstermektedir. Burada Yunan koloni döneminde sahil kenarlarında kurulmuş birçok antik kent bulunmaktadır. Özellikle Perinthos antik kentinin bulunduğu Marmara Ereğlisi İlçesi, Tekirdağ Merkez İlçe sınırlarında bulunan Heraion Teichos gibi bir çok antik kentin yakınlarında tümülüsler bulunmaktadır. Bu bölgede Via Egnatia'nın geçtiği güzergahlarda da çok sayıda tümülüs vardır.

Tümülüs yoğunluğu diğer illerin kırsallarına oranla daha az olsa da, bu ilin de iç bölgelerindeki köylerin ve kasabaların civarında çok sayıda tümülüs olduğu görülmektedir. Özellikle Saray, Malkara ve Hayrabolu'nun köylerinde bu durumu daha iyi gözlemlemek söz konusudur. Tümülüslerin antik kent ve yollarla olan ilişkisi gözle görülür bir durum olsa da, bunların oldukça önemli bir bölümünün iç bölgelerdeki küçük yerleşim birimleriyle bağlantılı olduğu görülmektedir.

İstanbul ve Gelibolu'da bulunan tümülüsler çevrelerindeki antik kentlerle bağlantılıdır. İstanbul'un Silivri İlçesinin hemen yakınında Selymbria antik kenti bulunmaktadır. Çanakkale'nin Doğu Trakya'da kalan bölümü olan Gelibolu İlçesi'ndeki tümülüsler de, Bolayır yakınlarındaki Lysimacheia antik kenti ile ilişkili olmalıdır.

E. Doğu Trakya Tümülüslerinin Yerleşim Konumları.

Doğu Trakya'daki tümülüslerin 837 adeti (% 85) alçak yamaç ve sırtlar üzerinde yer almaktadır. Ovalık diyebileceğimiz düz alanlarda 163 adet (% 14) tümülüs bulunmaktadır. Vadi yataklarında ise şimdiye kadar 3 adet (% 1) tümülüs tarafımdan tespit edilmiştir.

Trakya tümülüsleri genel olarak sırt ve yamaçlarda bulunmaktadır. Yüksek dağ oluşumlarının bulunduğu Kırklareli'ndeki Istranca silsilesi ile Tekirdağ'daki Ganos dağlarının yüksek bölümlerinde tümülüslere rastlanılmamıştır. Bu dağ silsilelerinin uzantıları olan alçak sırt ve tepelerde ise, oldukça fazla sayıda tümülüs

bulunmaktadır. Bunun nedeni tümülüslerin konumlandırılmasıdır. Bu mezar anıtları çok uzaklardan görülebilecek, dikkatleri üzerlerine çekebilecek bir şekilde planlanarak, bulundukları yerler özenle seçilerek yapılmışlardır. Tümülüslerin oldukça önemli bir bölümünün Ergene ve diğer nehirler ile birleşen küçük akarsu yataklarının sırtlarında silsileler halinde uzandıkları görülmektedir(Lev. CX). Tümülüslerin konumu açısından akarsu vadileri çok büyük önem taşımaktadır.

Yunan Kolonizasyonu sırasında Trakya kıyılarında kurulan kentlerden olan Ainos(Enez), Perinthos(Marmara Ereğlisi), Heraion Teichos(Karaevlialtı), Salmydessos(Kıyıköy), Selymbria(Silivri), Rhaidestos(Tekirdağ) sahil kentlerinde de tümülüslere rastlanılmaktadır. Ancak bu kentlerdeki tümülüslerin sayısı, Doğu Trakya'nın iç bölümlerindeki tümülüsler kadar fazla değildir(Lev. CXXXIV).

1. Trakya Tümülüslerinin Antik Kentler ve Yollarla İlişkisi.

Doğu Trakya tümülüslerinin antik yollar ve şehirlerle oldukça önemli bağlantılarının olduğu görülmektedir. Trakya bölgesinde iki adeti ana yol, dört adeti de ara yol olmak üzere toplam altı adet antik yolun varlığı çeşitli kaynaklar tarafından aktarılmaktadır.[287]

a. Roma Ordu Yolu:

Bölgedeki en önemli antik yollardan birisi olan ve kuzeybatıdan gelen Roma Ordu yolu, güneye doğru sırasıyla Hadrianopolis (Edirne), Nikaia (Havsa), Burtizo (Babaeski), Bergule-Arkadiopolis (Lüleburgaz), Druzipiara (Misinli ya da Büyük

[287] Mansel, 1938., Talbert, 2000.

karıştıran), Tzirallum (Çorlu) istikameti boyunca uzanmakta ve Perinthos'a (Marmara Ereğlisi) kadar inmektedir. Bu antik yol, bazı değişikliklere uğramakla birlikte, günümüzde E-5 karayolu olarak anılmakta ve hizmet vermeye devam etmektedir. Trakya tümülüslerinin yüzlercesi bu yol hattı boyunca uzanan yüksek sırtlarda bulunmaktadır. Tümülüsler, Roma Ordu Yolu'nun geçtiği antik kentlerin hemen yakınlarında ve bu kentlerin nekropol alanları içindedir. Özellikle Edirne, Lüleburgaz, Silivri ve Marmara Ereğlisi'nde bulunan bu tümülüslerin konumları, bu anıtları yaptıranlar tarafından özenle seçilmiştir.(Lev. CXXXIV).

b. Via Egnatia:

Via Egnatia adıyla bilinen antik yol, Cypsela'dan (İpsala) başlayarak sırasıyla Zorlanis (Keşan), Syracellae (Malkara), Apri (Kermeyan), Rhaidestos (Tekirdağ), Heraion Teichos'dan (Karaevlialtı) geçer ve Perinthos civarında Roma Ordu Yolu ile birleşir. Bu yol Marmara Ereğlisi'nden sonra Selymbria (Silivri), Athyra (Büyük Çekmece), Rhegion (Küçük Çekmece) üzerinden Byzantion'a (İstanbul) varır. Bu yol da günümüzde bazı ufak değişikliklere uğramakla birlikte, antik yol güzergahını takip etmektedir. Bu antik yol güzergahı üzerinde bulunan neredeyse bütün yerleşim merkezlerinde tümülüs tipi mezar anıtlarına rastlanılmıştır(Lev. CXXXIV).

c. Ainos-Hadrianopolis Hattı.

Ainos'dan (Enez) başlayarak sırasıyla Cypsela (İpsala), Yunanistan'daki Zervae (Karapınar) ve Platinoupolis (Dimetoka) istikametlerinden geçen bir başka antik yol da Hadrianopolis'de (Edirne) son bulmaktadır. Bu yol günümüzde aynı

güzergahı koruyamamıştır. Bu yol güzergahında, özellikle Meriç nehrine bakan yüksek sırtlarda tümülüslere sıklıkla rastlanılmaktadır(Lev. CXXXIV).

d. Burgaz-Byzantion Hattı.

Bulgaristan'daki Burgaz'dan gelerek, sırasıyla Pudizo (Kofçaz), Bizye (Vize), Utsurgas (Pınarhisar), Cenofrurio (Sinekli), Adstatuas (kesin yeri bilinmiyor.), Çatalca, Melantiada (Yarımburgaz) üzerinden Byzantion'a (İstanbul) varan antik bir yol daha bulunmaktadır. Bu yol güzergahında özellikle Saray ve Vize İlçeleri arasında bulunan bölümde 150 civarında tümülüs tespit edilmiştir(Lev. CXXXIV).

e. Byzantion-Burgaz Sahil Hattı.

Bölgenin Karadeniz sahilinde, İstanbul'un kuzeyinden başlayarak Salymdessos (Kıyı Köy-Midye), Thineas (İğneada) üzerinden Burgaz'a ulaşan bir yol daha bulunmaktadır. Bu yolda günümüzde köyler arası küçük bir yol şeklindedir(Lev. CXXXIV).

f. Apri-Sesthus Hattı.

Apri'den (Kermeyan) başlayarak, Gelibolu yarımadasında Sesthus antik kentine ulaşan başka bir antik yol daha vardır. Bu yol da günümüzde bazı değişikliklere uğramıştır. Bu yolun geçtiği güzergah kesin olarak sapatanamadığı için Levha CXXXIV'de gösterilmemiştir.

Doğu Trakya'da bulunan antik yol güzergahlarının günümüzde de büyük ölçüde önemlerini korumakta olduklarını görüyoruz. Doğu Trakya'da bulunan tümülüslerin %50'sinin antik yol ve yerleşimler civarındaki yüksek sırtlarda konumlandıklarını söyleyebiliriz.

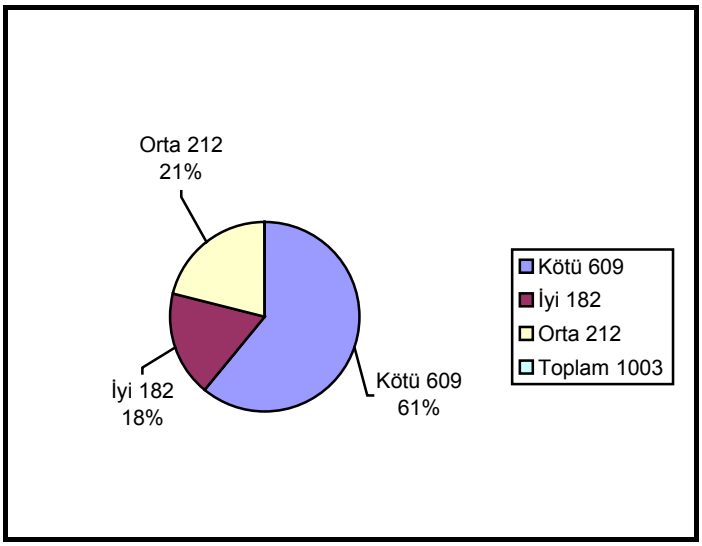
Bununla birlikte bu antik yol güzergahlarında olmayan ama yakınlarındaki önemli antik kentlere bağlı bulunan, bugün antik adlarını bilmediğimiz küçük köy ve kasaba benzeri yerleşimlerde de tümülüslere rastlanılmaktadır. Tümülüsler bu alanlarda çok nadiren tek, genellikle guruplar halinde bulunurlar.

Bu gurupların sayısının ondan fazla olduğu yerler de vardır. Edirne'nin Lalapaşa İlçe merkezinde ve hemen yakınındaki Ortakçı, Taşlımüsellim ve Sarıdanişment köylerinde on, on beş kadar tümülüsün yan yana sıralı bir şekilde yapıldığı görülür. Özellikle Edirne'nin Süloğlu İlçesi'ne bağlı Küküler ve Arpaç köylerinin içinden geçen Süloğlu deresinin karşılıklı sırtlarında kırk kadar tümülüs bulunmaktadır. Bu tümülüslerin bazılarının çok büyük boyutlara sahip olduğu görülmektedir. Bu saydığımız yörelerin hiçbirisinde kayıtlarda bahsi geçen, antik kaynaklar tarafından aktarılan bir antik kent bulunmamaktadır. Ancak % 70'i geçen bir oranda hemen yanlarında günümüz köy ve kasabaları bulunmaktadır. Bu da antik yerleşmelerin devamlılığını gösteren bir kanıt olarak değerlendirilmiştir.

Çok sıkı orman dokusunun bulunduğu Kırklareli ve Edirne'nin bazı dağlık bölgelerinde, günümüz yerleşim alanlarının dışında tümülüslere nadiren

rastlanılmaktadır. Bunların da büyük çoğunluğu Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmesi mümkün olan küçük tümülüslerdir.

F. Doğu Trakya Tümülüslerinin Fiziki Durumları.

Doğu Trakya'da tespit ettiğim tümülüslerin sadece 182 adeti iyi sayılabilecek durumdadır. Korunabilen bu tümülüslerin % 60'a yakın bir bölümü, ana yol, köy, kasaba ve de şehirlerin hemen yakınında bulunmaktadır. Bundan dolayı fazla tahrip edilmemişlerdir. Çok küçük bir bölümü kutsal alan vazifesi görmüş, bazen bir islam mezarlığı ya da türbesi şeklinde kullanılmıştır.

Dağlık arazide bulunan ufak boyutlu Erken Demir Çağı tümülüslerinin büyük bir bölümü iyi denilebilecek bir durumdadır. Buna rağmen bu tümülüslerde de ufak defineci çukurları bulunmaktadır.

Orta derecede tahribata uğrayan tümülüslerin sayısı 212 adettir. Bunlarda görülen tahribatın % 70'e yakını defineci tahribatıdır. Bu tümülüsler genellikle yerleşim yerlerinden uzakta yer alır. % 10'luk bir bölümü yol açma vb. kamu

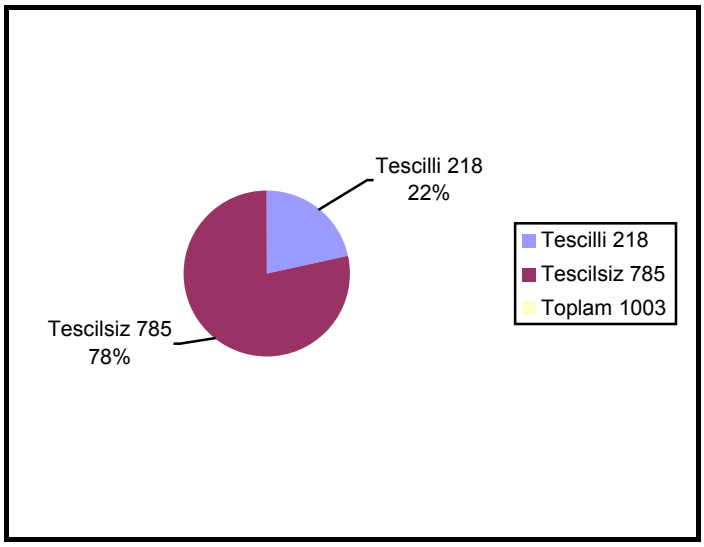
çalışmaları sırasında tahrip edilmiştir. Tarım kaynaklı tahribat da % 20'lik bir bölümü kapsamaktadır. Yörede yaşayan köylüler, tarlalarından daha fazla ekim alanı kazanmak için tümülüslerin eteklerini traktör pulluklarıyla sürmeye çalışmakta ve böylece zaman içersinde tümülüsleri ufaltarak tarla haline getirmeyi amaçlamaktadırlar.

Kötü durumdaki tümülüsler ise 609 adettir. Yani tüm tespit edilebilen Trakya tümülüslerinin % 61'i büyük ölçüde yok olmuş durumdadır. Bu durumun en önemli nedeni tarımdır. Tarımda ortaya çıkan makineleşme ile birlikte, düz tarım alanlarında bulunan orta boylu tümülüslerin çok büyük bir bölümü sürülerek neredeyse düzlenmiştir. Bu tümülüslerin tespiti sırasında 1950 ve 1978 yıllarına ait 1:25.000 ölçekli askeri harita koordinatları kullanılmıştır. Bu haritalarda bulunan tümülüslerin yerlerine GPS yardımı ile gidildiğin de bir çoğunun sadece 1-2 m.lik ufak yükseltiler haline getirildikleri görülmüştür. Burada bir zamanlar bir tümülüsün bulunduğu sadece haritalardaki mevkii adlarından anlaşılabilmektedir. Sırahöyükler, höyüktepe, kırmızıhöyük gibi adlarla belirtilen bu mevkii adları tümülüslerden geriye kalanlar şeklindedir. Yörede yaşayan köylüler bu tepeleri hatırlamakta, bazen de tesadüfi bir şekilde içlerinde mezar bulduklarını da belirtmektedirler.

Kötü durumdaki tümülüslerde, iş makineleriyle yapılan çok büyük ölçekli defineci tahribatları da yaklaşık % 10'luk bir dilimi kapsamaktadır. Bu şekilde dağıtılan tümülüsler genellikle yerleşim yerlerine çok uzak, dağlık ya da ormanlık alanda olan tümülüslerdir.

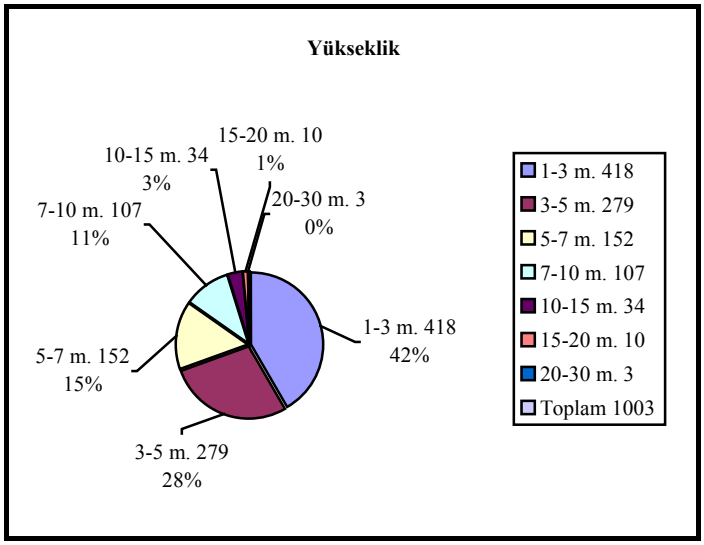
Ayrıca Kamu kurum ve kuruluşları tarafından tahrip edilen bir çok tümülüs bulunmaktadır. 1980'lerde Edirne'yi İstanbul'a bağlayan otoyolun yapımı sırasında onlarca tümülüs iş makineleri ile ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca Karayolları ve Köy Hizmetleri kurumlarının açtıkları ya da genişlettikleri yollar nedeniyle bilinçsizce tahrip ettikleri tümülüsler de bulunmaktadır. Yine Köy Hizmetleri kurumunun köylere su sağlamak amacıyla köyün hemen yakınlarında yüksek bir yerde tümülüs varsa bunları kullanarak su deposu yaptığı da oldukça sık görülmektedir. Bu durumda otuza yakın tümülüs bulunmaktadır.

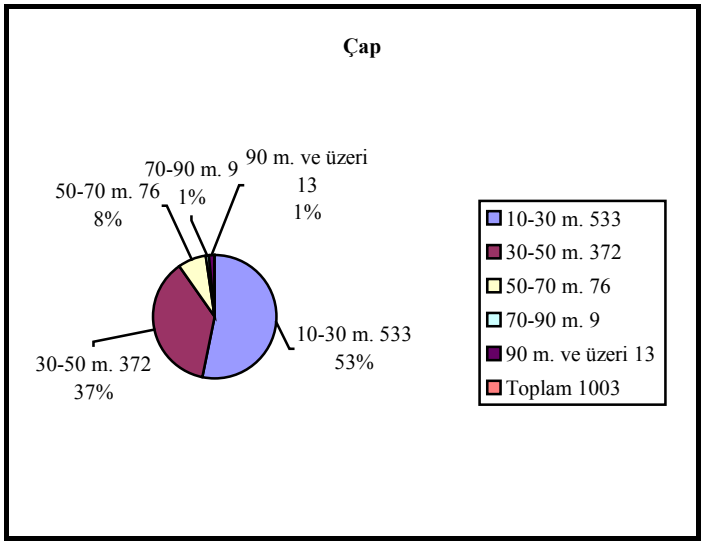
G. Doğu Trakya Tümülüslerinin Tespit ve Tescilleri.

Tespit ettiğim tümülüslerin sadece 218 adeti (% 22) tescillidir. Geriye kalan 785 adetinde (% 78) herhangi bir tescil durumu söz konusu değildir. Tescilli olan tümülüslerin neredeyse yarıya yakını tahribata uğramıştır. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları'nın yaptıkları tescillerin tümülüslerin korunması için yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Sadece yerleşim yerlerinin hemen yakınlarında bulunan tescilli tümülüslerin korunabildiği görülmektedir.

H. Doğu Trakya Tümülüslerinin Günümüzdeki Yükseklikleri ve Çapları.

Trakya tümülüslerinden günümüze kadar korunarak gelmiş olanlarının yükseklikleri ve çaplarının birbirlerine orantılı bir şekilde yapıldığını görmekteyiz. Bu doğru orantılı durum neredeyse korunan bütün tümülüslerde görülür. Yüksekliğe bağlı olarak tümülüslerin çapları da genişlemektedir. Sadece bazı basık ve yayvan tümülüslerde bu durum farklılık gösterir(Lev. LXXXIII, LXXXIV). Tarım tahribatına uğrayan yüzlerce tümülüsün yükseklik ve çap oranları bozulmuştur. Bundan dolayı herhangi bir şekilde fikir edinmemiz söz konusu değildir.

Yapmış olduğum istatistiğe göre; özgün yükseklikleri 1 m. ile 3 m. arasında değişen tümülüsler, tespit ettiğim tümülüslerin arasında % 42'lik bir orana sahiptir. Bu 418 adet tümülüsden 178 adeti Erken Demir Çağına tarihlendirilen tümülüslerdir. Bu 1m. ile 3 m. arasında yükseklikliere sahip tümülüslerin çapları da, genel olarak 10 m. ile 30 m. arasında değişmektedir.

Özgün yükseklikleri 3 m. ile 5 m. arasında değişen 279 adet tümülüs bulunmaktadır. Bu yükseklik dilimindeki tümülüsler, % 28'lik bir oranla ikinci sırada yer alır. Bu dilimdeki tümülüslerin % 60'a yakın bir bölümü neredeyse tahrip olmuş durumdadır. Bu dilimde de tarım tahribatı oldukça belirgindir. Bu yükseklik grubunda Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen sadece 1 adet tümülüs vardır. Bu da Kırklareli Vize ilçesinde bulunan Çakıllı tümülüsüdür(Bkz. Lev. XLI).

5 m. ile 7 m. arasında yüksekliğe sahip olan 152 adet tümülüs tespit edilmiştir. Bu da tüm tümülüsler içinde % 15'lik bir oranı temsil etmektedir.

7 m. ile 10 m. arasında yüksekliği olan 107 adet tümülüs mevcuttur ve bu da tespit ettiğim tümülüsler arasında % 11'lik bir oranı ifade etmektedir.

10 m. ile 15 m. arasında yüksekliği olan 34 adet tümülüs tespit edebildim. Bu 34 adet tümülüs % 3'lük dilimi ifade etmektedir. Bu dilimden itibaren anıtsal ölçülerdeki tümülüslerle karşılaşmaya başlarız.

15 m. ile 20 m. arasında 10 adet, 20 m. ile 30 m. arasında ise sadece 3 adet tümülüs bulunmaktadır. 10-15 m. den başlayan ve 30 m. ye kadar uzanan bu 47 adet tümülüsün, Trakya bölgesinde yaşamış ve oldukça önemli mevkilerde bulunmuş yönetici sınıfın bireylerine ait olduğu anlaşılmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğin de; Erken Demir Çağ tümülüsleri ezici bir oranla 1-3 m.lik yükseklik diliminde yer almaktadır. Yüksekliği 5 m. den başlayıp 30 m.ye kadar uzanan, kısmen de olsa pek dokunulmamış, korunabilen tümülüslerin çok büyük çoğunluğu Klasik, Hellenistik ve Roma dönemlerine ait olmalıdır.

Doğu Trakya'daki tümülüs tipi mezar anıtı yapma geleneğinde, 5 m. ile 10 m. arası yüksekliğe sahip olan tümülüslerin, diğer yükseklik dilimlerine oranla daha fazla sayıda yapıldığı yukarıdaki istatistikte görülmektedir. Tahrip edilen, tarla haline getirilen tümülüsler çıkarıldığın da bu oranın oldukça baskın bir şekilde göze çarptığı görülmektedir.

Tümülüslerin çaplarında da bu durum görülebilmektedir. 10 m. ile 30 m. arasında çapları olan tümülüslerin toplam tümülüslere oranı % 53 olarak görülmektedir. Bu çapları 10 m. ile 30 m.lik dilime giren 533 adet tümülüsün içinde Erken Demir Çağı tümülüsleri ile birlikte tarım tahribatına uğrayarak, yüksekliklerinin çok büyük bir bölümünü kaybetmiş olan tümülüsler de bulunmaktadır.

30 m. ile 50m. arasında değişen çaplara sahip 372 adet tümülüs bulunur. Genel dökümde % 37'lik bir dilime sahip olan bu tümülüslerin de büyük bölümünde, tarım tahribatının etkisi oldukça net bir şekilde görülmektedir.

50 m. ile 70 m. arasında çapları olan tümülüslerin sayısı 76'dır ve bu ölçülerdeki tümülüslerin tüm tespit edilen tümülüslere oranı % 8'dir. 70 m. ile 90 m. arasında 9 tümülüs, 90 m. ve üzeri çaplara sahip 13 adet tümülüs bulunmaktadır.

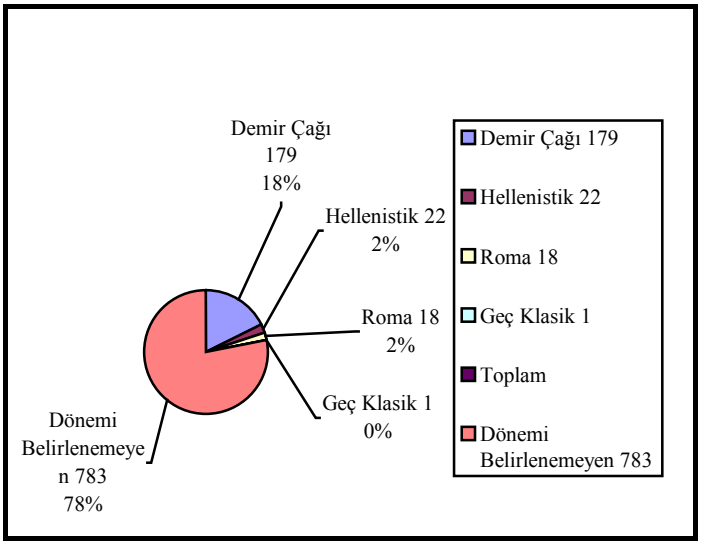
Tespit ettiğim tümülüslerin çapları değerlendirildiğin de, Erken Demir Çağ tümülüslerinin hepsinin 10 m. ile 30 m.lik dilimde yer aldıkları görülmektedir. Erken Demir Çağı tümülüsleri hariç, 10 m. ile 30 m. arası çaplara sahip tümülüslerin neredeyse % 70'inin tarımdan kaynaklanan tahribatlar nedeniyle, özgün çaplarını koruyamadıkları anlaşılmaktadır. Ancak bu durum 30 m. ile 50 m.nin üzerindeki çaplara sahip tümülüslerde görülmez. Genel olarak Doğu Trakya'da bulunan korunmuş tümülüslerin büyük çoğunluğunun çaplarının 30 m. ile 70 m. arasında değiştiğini söyleyebiliriz. 70 m. ve üzerindeki çaplar tümülüs yüksekliklerinde de belirtildiği üzere çok üst düzey yöneticilerin mezarları olmalıdır.

Bu çok büyük ölçülere sahip olan tümülüsler arasında birinci sırada Çanakkale Gelibolu'da bulunan Sivritepe tümülüsü (Lev. CXI) gelmektedir. Bu tümülüs yaklaşık olarak 30 m. yüksekliğinde, 120 m. çapındadır. Çanakkale Boğazı'na hakim bir tepe üzerinde bulunan bu tümülüs, konumuyla oldukça dikkat çekicidir. Askeri bölge içerisinde yer alan bu tümülüsün içinde yaklaşık 20 m. uzunluğunda bir dromos bulunmaktadır. Askeri yetkililer fotoğraf çekilmesine ve

ölçü alınmasına izin vermedikleri için çok detaylı bir araştırma yapılamamıştır. Tümülüsün içinde bulunan dromosun duvar örgüsünden dolayı bu yığma tepenin Hellenistik döneme tarihlendirilebileceği düşünülmüştür.

Doğu Trakya'nın en büyük ikinci tümülüsü ise İstanbul Silivri'de bulunan Eski Çanta C tümülüsüdür(Lev. CXII). Bu tümülüs, 27 m. yükseklik ve 100 m.'nin üzerindeki çapıyla oldukça yüksek bir tepenin zirvesinde bulunmaktadır. Bu tümülüsün yanında, ölçüleri bu tümülüsden oldukça küçük olan iki tümülüs daha bulunmaktadır. Eski Çanta C tümülüsü konumundan dolayı oldukça etkileyicidir. Üçüncü en yüksek tümülüs ise Tekirdağ Şarköy'de bulunan Kocahöyük tümülüsüdür(Lev. CXIII). Bu tümülüslerin arkasından 17 m.lik yükseklikleriyle Perinthos B(Lev. CXIV) ve Umurca A(Lev.CXV) tümülüsleri gelmektedir.

I. Doğu Trakya Tümülüslerinin Dönemleri.

Doğu Trakya tümülüslerinde yapılan arkeolojik kazılar, tümülüs tipi ölü gömme geleneğinin bu bölgedeki en erken örneklerinin Erken Demir Çağı ile birlikte

ortaya çıktığını göstermektedir. Balkanlarda özellikle de Bulgaristan'da yapılan arkeolojik kazılar, Batı Trakya'da tümülüs tipi ölü gömme geleneğinin Erken Tunç Çağı başlarından itibaren kullanıldığını göstermektedir. Doğu Trakya'da yapılan bilimsel tümülüs kazılarının sayısının oldukça az ve bu yapılan kazıların da büyük bölümünün sadece kurtarma kazısı şeklinde olması, bu tip problemlerin çözülmesine yönelik pek bir katkı sağlamamıştır. Bu tümülüslerden sadece Kırklareli Taşlıcabayır tümülüsü, Lalapaşa Arpalık dolmenli tümülüsü(Lev. CXVI), Lalapaşa Hacılar dolmeni ve Kırklareli Vize Çakıllı dolmenli tümülüsü (Lev. CXVII) kazılmıştır. İleriki yıllarda daha sistematik araştırmaların yapılması bu tip soruların cevaplarının ortaya çıkarılmasını sağlayacaktır.

Doğu Trakya'da Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen tümülüsler, diğer tümülüslere oranla daha kolay belirlenebilmektedir. Genellikle 1 m. ile 3 m. arası yüksekliğe ve 10 m. ile 30 m. arası çapa sahip olan bu tümülüslerin tepe dolgusunda küçük moloz taşlar kullanılmıştır(Lev. CXVIII, CXIX). Bir çoğunda bu tümülüsleri çevreleyen taş sırası bulunmaktadır(Lev. CXX). Erken Demir Çağı tümülüsleri arasında içinde dolmen bulunan tümülüslerde önemli yer tutar(Lev. CXXI, CXXII, CXXIII, CXXIV, CXXV).

Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen 179 adet tümülüs saptadım. Bunların tespit ettiğim tümülüslere oranı % 18'lik bir dilimi ifade etmektedir. Erken Demir Çağ tümülüslerinin ister dolmenli, isterse taşlı tepeli olsun çok büyük bölümünün bölgenin kuzey bölümünde, Istranca Dağlarının eteklerinde yer alan hakim tepelerde bulundukları görülmektedir(Lev. CXXVI, CXXVII). Açıkta bulunan, üzerindeki

tümülüs örtüsü kaybolmuş dolmenlere ise, bölgenin kuzeybatısında yer alan Edirne'nin Lalapaşa İlçesi ile Kırklareli'ne bağlı Kofçaz'ın kuzeyinde Istranca dağ silsilesinin eteklerinde sıklıkla rastlanılmaktadır. Doğu Trakya'da günümüze kadar 118 adet dolmen tespit edilmiştir.

Dolmenlere en batıda Edirne'nin Lalapaşa İlçesi'ne bağlı Donbay, Donköy ve Hanlıyenice köylerinde, en doğuda ve güneyde Kırklareli'nin Vize İlçesinde, en kuzeyde ise Kırklareli'nin Kofçaz İlçesi Topçular Köyü civarında rastlanılmıştır.

Doğu Trakya'da henüz Arkaik ve Klasik dönemlere tarihlendilen bir tümülüs bulunamamıştır. Yapılan arkeolojik kazıların azlığı göz önüne alındığında bu dönemlere ait tümülüs yoktur demek doğru bir ifade olmayacaktır.

Doğu Trakya'da Erken Demir Çağı tümülüslerinden sonra en fazla Hellenistik döneme tarihlendirilen tümülüslerin olduğu görülmektedir. Ancak bu ifade günümüze kadar yapılan hem bilimsel hem de kaçak kazılar sonucunda elde edilen verileri kapsamaktadır. Yapılan çalışmaların azlığından dolayı genel bir yargıya varmak şu aşamada doğru bir nitelendirme olmayacaktır.

Hellenistik döneme tarihlendirilen toplam 22 adet tümülüs bulunabilmiştir Hellenistik mezarların çok büyük bir bölümü bilimsel kazılar sonucunda ortaya çıkarılmıştır(Lev. CXXVIII, CXXIX, CXXX, CXXXI, CXXXII, CXXXIII). Bu mezarların neredeyse hepsi M.Ö. IV. yüzyılda yapılmıştır. Hellenistik dönem

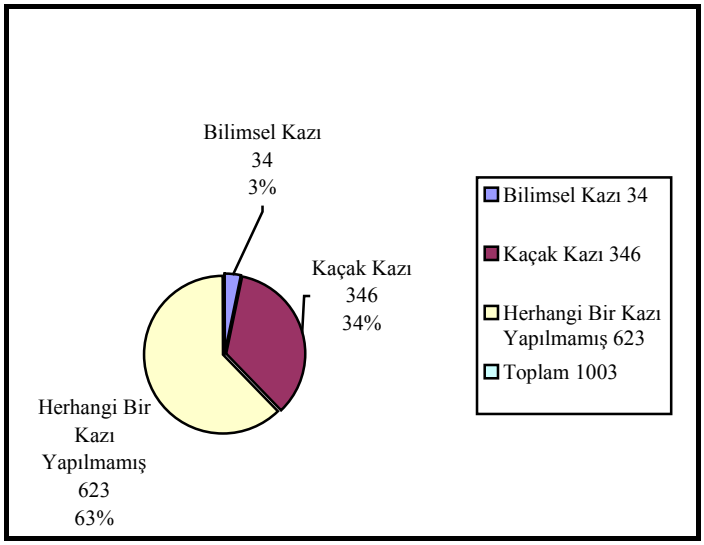
mezarlarında özellikle kubbeli tholos mezarlar, Makedonya tipi tonozlu mezarlar ve lahit mezarların oldukça sık bir şekilde kullanıldığı görülmektedir.

Trakya'da Roma dönemine tarihlendirilen 18 adet tümülüs bulunmuştur. Bunlar da yine arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Özellikle Prof. Dr. Mansel'in Kırklareli Vize, Lüleburgaz çevresinde yapmış olduğu kazılar sırasında bulduğu mezarların çok büyük bir bölümü, Roma dönemine tarihlendirilmiştir. Yine bölgedeki müzelerin yapmış olduğu kurtarma kazılarında da Roma dönemine tarihlendirilen mezarlar bulunmuştur. Roma dönemine tarihlendirilen tümülüslerin tespit edilebilen tümülüslere oranı ise % 2'dir.

Roma dönemi tümülüslerinin genellikle M.S. I. ve II. yüzyıllara tarihlendirildikleri görülür. Bu dönem mezarlarından sadece Kırklareli Vize A tümülüsünde mimari bir oluşum söz konusudur. Bunların dışındaki tümülüslerde genellikle lahit, kiremit mezar ve çukur mezarlı gömüler şeklinde bir anlayış bulunmaktadır.

Doğu Trakya'da tümülüslerinin büyük bölümünde dönem tespiti yapılabilmesi söz konusu değildir. Erken Demir Çağı tümülüsleri hariç, bilimsel ya da kaçak kazılar sonucunda mezarlara ait herhangi bir ipucu ortaya çıkmadan, bu mezarları genel yargılarla tarihleyebilmek mümkün değildir. Bundan dolayı tespit etmiş olduğum tümülüslerin oldukça önemli bir bölümünde herhangi bir tarihlendirme yapılamamıştır.

İ. Doğu Trakya Tümülüslerinin Bilimsel ve Kaçak Kazı Durumları.

Doğu Trakya'da bulunan tümülüslerden sadece 34 adetinde bilimsel kazı gerçekleştirilmiştir. Bu da tespit ettiğim tümülüslerde % 3'lük bir orana karşılık gelmektedir. Bu bilimsel kazıların önemli bir bölümü de kurtarma kazısı şeklindedir. Sistematik kazılar, Cumhuriyetimizin ilk yıllarında Prof. Dr. Mansel tarafından sadece belirli bir bölgede gerçekleştirilen çalışmalardan ibarettir. Prof. Dr. Mansel'den sonra bir daha o boyutlarda bir çalışma gerçekleştirilememiştir.

Tümülüslerin çok büyük bölümünün tarım arazisi içerisinde kaldığını ve yapılan ziraat çalışmalarından dolayı da büyük tahribatlara uğradıklarını belirtmiştik. Bu tarım faaliyetleri sonucunda gerçekteki boyutlarını kaybeden tümülüslerin çoğunluğunda, gözle görülür bir kaçak kazı faaliyeti yapılmamıştır. Mezar anıtı vasıflarını yitirdikleri için artık defineciler tarafından fark edilememektedirler.

Tespit ettiğim tümülüslerden 200-250 adet civarındaki tümülüsde herhangi bir kaçak kazı faaliyetinde bulunulmamıştır. Kaçak kazı olmayan bu tümülüsler,

yerleşim yerlerine ve ana yollara oldukça yakın oldukları için defineciler tarafından kazılamamaktadır.

İstatistikte de görüldüğü üzere, şu ana kadar 346 adet tümülüsde kaçak kazı tespit edilmiştir. Bu kaçak kazıların önemli bir bölümü ufak kazı çukurları ve tüneller şeklindedir. Ancak, yaklaşık 60 kadarında iş makinesi ile yapılan büyük ölçekli kaçak kazı girişimi bulunmaktadır ki bu yöntem, kaçak kazılar arasında en çok tahribat veren yöntemdir.

Trakya'nın birkaç köyünde de tümülüslerin ne amaçla yapıldığı bilinmemekte, Osmanlı döneminde yapılan düşman izleme tepeleri şeklinde algılanmaktadır. Bu tip yargılara sahip olan köylerde de defineci tahribatına rastlanılmamıştır. Ancak Bilimsel kazıların çok az sayıda olması, sadece kurtarma kazıları şeklinde yılda bir ya da iki tümülüsün kazılması yeterli gibi gözükmemektedir. Araştırmam sırasında birçok tümülüsün yeni kazılara maruz kaldığı, güvenlik güçlerinin almış olduğu önlemlerin yeterli gelmediği görülmüştür. Bu gidişle yaklaşık 20 yıllık bir süreç içinde yerleşim yerlerinin uzağında olan yüzlerce tümülüsün kaçak kazıcılar tarafından soyularak tahrip edileceği görülmektedir.

VIII. Doğu Trakya Tümülüs Lokalizasyonu.

Bu bölümde tespit ettiğim bütün Trakya tümülüslerinin bir listesi bulunmaktadır. Bu liste, Doktora tezinin ekinde bulunan 1: 90.000 ölçekli haritanın da aynı zamanda açıklayıcısıdır. Bu listede bulunan tümülüsler adlarıyla birlikte, bulundukları İl, İlçe ve köylere göre listelenmiştir.

A. Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi Tümülüs Lokalizasyonu

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
1	ÇG1	Sivritepe	Koruköy
2	ÇG2	Höyüktepe	Evreşe

B. Edirne İli Tümülüs Lokalizasyonu

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
MERKEZ İLÇE			
1	EM1	Ahi Tümülüsü	Ahi
2	EM2	Büyük İsmailçe A Tümülüsü	Büyük İsmailçe
3	EM3	Büyük İsmailçe B Tümülüsü	Büyük İsmailçe
4	EM4	Büyük İsmailçe C Tümülüsü	Büyük İsmailçe
5	EM5	Büyük İsmailçe D Tümülüsü	Büyük İsmailçe
6	EM6	Büyük İsmailçe E Tümülüsü	Büyük İsmailçe
7	EM7	Beştepeler A Tümülüsü	Büyük İsmailçe
8	EM8	Beştepeler B Tümülüsü	Büyük İsmailçe
9	EM9	Beştepeler C Tümülüsü	Büyük İsmailçe
10	EM10	Beştepeler D Tümülüsü	Büyük İsmailçe
11	EM11	Beştepeler E Tümülüsü	Büyük İsmailçe
12	EM12	Ekmekçi Tümülüsü	Ekmekçi
13	EM13	Höyüktepe Tümülüsü	Eskikadın
14	EM14	İğnesi A Tümülüsü	İğnesi
15	EM15	İğnesi B Tümülüsü	İğnesi
16	EM16	Karabulut A	Karabulut
17	EM17	Karabulut B	Karabulut
18	EM18	İkiztepe A Tümülüsü	Kemalköy
19	EM19	İkiztepe B Tümülüsü	Kemalköy
20	EM20	İkiztepe C Tümülüsü	Kemalköy
21	EM21	Beştepe A Tümülüsü	Kemalköy

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	EM22	Beştepe B Tümülüsü	Kemalköy
23	EM23	Beştepe C Tümülüsü	Kemalköy
24	EM24	Beştepe D Tümülüsü	Kemalköy
25	EM25	Beştepe E Tümülüsü	Kemalköy
26	EM26	Beştepe F Tümülüsü	Kemalköy
27	EM27	Beştepe G Tümülüsü	Kemalköy
28	EM28	Beştepe H Tümülüsü	Kemalköy
29	EM29	Beştepe İ Tümülüsü	Kemalköy
30	EM30	Beştepe J Tümülüsü	Kemalköy
31	EM31	Beştepe K Tümülüsü	Kemalköy
32	EM32	Karabayır Tepe	Kemalköy
33	EM33	Bağlıksırtı Tümülüsü	Kemalköy
34	EM34	Kartaltepe Tümülüsü	Kemalköy
35	EM35	Çeşmesırtıtepe Tümülüsü	Kemalköy
36	EM36	Yeldeğirmenitepe Tümülüsü	Kemalköy
37	EM37	Sarayakpınar A Tümülüsü	Sarayakpınar
38	EM38	Sarayakpınar B Tümülüsü	Sarayakpınar
39	EM39	Sarayakpınar C Tümülüsü	Sarayakpınar
40	EM40	Sarayakpınar D Tümülüsü	Sarayakpınar
41	EM41	Sarayakpınar E Tümülüsü	Sarayakpınar
42	EM42	Sarayakpınar F Tümülüsü	Sarayakpınar
43	EM43	Sarayakpınar G Tümülüsü	Sarayakpınar

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	EM44	Sarayakpınar H Tümülüsü	Sarayakpınar
45	EM45	Uzgaç A Tümülüsü	Uzgaç
46	EM46	Uzgaç B Tümülüsü	Uzgaç
47	EM47	Uzgaç C Tümülüsü	Uzgaç
48	EM48	Üçtepeler A Tümülüsü	Yenikadın
49	EM49	Üçtepeler B Tümülüsü	Yenikadın
50	EM50	Üçtepeler C Tümülüsü	Yenikadın
51	EM51	Üçtepeler D Tümülüsü	Yenikadın
52	EM52	Çayırkuletepe Tümülüsü	Yenikadın
53	EM53	Hasanağa A Tümülüsü	Hasanağa
54	EM54	Hasanağa B Tümülüsü	Hasanağa
55	EM55	Maltepe Tümülüsü	Merkez
56	EM56	Yıldıztepe Tümülüsü	Merkez
57	EM57	Demirhanlı A Tümülüsü	Demirhanlı
58	EM58	Demirhanlı B Tümülüsü	Demirhanlı
59	EM59	Demirhanlı C Tümülüsü	Demirhanlı
60	EM60	Kartaltepe Tümülüsü	Elçili
61	EM61	İskender A Tümülüsü	İskender
62	EM62	İskender B Tümülüsü	İskender
63	EM63	İskender C Tümülüsü	İskender
64	EM64	İskender D Tümülüsü	İskender
65	EM65	İskender E Tümülüsü	İskender

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
66	EM66	Karagöztepe Tümülüsü	Tayakadın
67	EM67	Küçükdöllük Tümülüsü	Küçükdöllük
68	EM68	Hıdırağa A Tümülüsü	Hıdırağa
69	EM69	Hıdırağa B Tümülüsü	Hıdırağa
70	EM70	Hıdırağa C Tümülüsü	Hıdırağa
71	EM71	Hıdırağa D Tümülüsü	Hıdırağa
72	EM72	Büyükdöllük A Tümülüsü	Büyükdöllük
73	EM73	Büyükdöllük B Tümülüsü	Büyükdöllük
74	EM74	Büyükdöllük C Tümülüsü	Büyükdöllük
75	EM75	Büyükdöllük D Tümülüsü	Büyükdöllük
76	EM76	Büyükdöllük E Tümülüsü	Büyükdöllük
77	EM77	Küçükhöyük Tümülüsü	Büyükdöllük
78	EM78	Muratçalı A Tümülüsü	Muratçalı
79	EM79	Muratçalı B Tümülüsü	Muratçalı
80	EM80	Muratçalı C Tümülüsü	Muratçalı
81	EM81	Korucuköy A Tümülüsü	Korucuköy
82	EM82	Mezarlıktepe Tümülüsü	Korucuköy
83	EM83	Karaağaç A Tümülüsü	Karaağaç Mahallesi
84	EM84	Karaağaç B Tümülüsü	Karaağaç Mahallesi
85	EM85	Karaağaç C Tümülüsü	Karaağaç Mahallesi
86	EM86	Çataltepe	Karayusuf
87	EM87	Mezarlıktepe	Güllapoğlu

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
ENEZ İLÇESİ			
1	EE1	Küçük Sancaktepe Tümülüsü	Merkez
2	EE2	Büyük Sancaktepe Tümülüsü	Merkez
3	EE3	Galabaşı Tümülüsü (Koruboyu)	Merkez
4	EE4	Çataltepe Tümülüsü	Merkez

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
HAVSA İLÇESİ			
1	EH1	Bostanlı Tümülüsü	Bostanlı
2	EH2	Havsa Tümülüsü	Merkez
3	EH3	Hasköy A Tümülüsü	Hasköy
4	EH4	Hasköy B Tümülüsü	Hasköy
5	EH5	Hasköy C Tümülüsü	Hasköy
6	EH6	Karahöyük Tümülüsü	Oğulpaşa
7	EH7	Kocahöyük Tümülüsü	Oğulpaşa
8	EH8	Oğulpaşa A Tümülüsü	Oğulpaşa
9	EH9	Oğulpaşa B Tümülüsü	Oğulpaşa
10	EH10	Oğulpaşa C Tümülüsü	Oğulpaşa
11	EH11	Oğulpaşa D Tümülüsü	Oğulpaşa
12	EH12	Oğulpaşa E Tümülüsü	Oğulpaşa
13	EH13	Oğulpaşa F Tümülüsü	Oğulpaşa
14	EH14	Oğulpaşa G Tümülüsü	Oğulpaşa
15	EH15	Oğulpaşa H Tümülüsü	Oğulpaşa
16	EH16	Oğulpaşa İ Tümülüsü	Oğulpaşa
17	EH17	Oğulpaşa J Tümülüsü	Oğulpaşa
18	EH18	Oğulpaşa K Tümülüsü	Oğulpaşa
19	EH19	Sepetlertepe Tümülüsü	Oğulpaşa
20	EH20	Üçkardeşlerinhöyük Tümülüsü	Oğulpaşa
21	EH21	Üçtepeler A Tümülüsü	Oğulpaşa

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	EH22	Üçtepeler B Tümülüsü	Oğulpaşa
23	EH23	Üçtepeler C Tümülüsü	Oğulpaşa
24	EH24	Osmanlı A Tümülüsü	Osmanlı
25	EH25	Osmanlı B Tümülüsü	Osmanlı
26	EH26	Osmanlı C Tümülüsü	Osmanlı
27	EH27	Osmanlı D Tümülüsü	Osmanlı
28	EH28	Osmanlı E Tümülüsü	Osmanlı
29	EH29	Osmanlı F Tümülüsü	Osmanlı
30	EH30	Osmanlı G Tümülüsü	Osmanlı
31	EH31	Çiftehöyük A Tümülüsü	Söğütlüdere
32	EH32	Çiftehöyük B Tümülüsü	Söğütlüdere
33	EH33	Üçtepeler A Tümülüsü	Söğütlüdere
34	EH34	Üçtepeler B Tümülüsü	Söğütlüdere
35	EH35	Üçtepeler C Tümülüsü	Söğütlüdere
36	EH36	Habiller A Tümülüsü	Habiller
37	EH37	Habiller B Tümülüsü	Habiller
38	EH38	Habiller C Tümülüsü	Habiller
39	EH39	Habiller D Tümülüsü	Habiller
40	EH40	Habiller E Tümülüsü	Habiller
41	EH41	Habiller F Tümülüsü	Habiller
42	EH42	Habiller G Tümülüsü	Habiller
43	EH43	Habiller H Tümülüsü	Habiller

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	EH44	Gürlüktepe Tümülüsü	Köseömer
45	EH45	Kirpitepe Tümülüsü	Köseömer
46	EH46	Yediyalaktepe Tümülüsü	Köseömer
47	EH47	Kocahüyüktepe Tümülüsü	Taptık

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
İPSALA İLÇESİ			
1	Eİ1	Kırmızıtopraktepe Tümülüsü	Hacıköy
2	Eİ2	Hacıköy A Tümülüsü	Hacıköy
3	Eİ3	Höyüktepe A Tümülüsü	Pazardere
4	Eİ4	Höyüktepe B Tümülüsü	Pazardere
5	Eİ5	Höyüktepe C Tümülüsü	Pazardere
6	Eİ6	Pazardere Tümülüsü	Pazardere
7	Eİ7	Höyüktepe Tümülüsü	Sarıcaali
8	Eİ8	Mezarlıktepe Tümülüsü	Tevfikiye
9	Eİ9	Tevfikiye A Tümülüsü	Tevfikiye
10	Eİ10	Tevfikiye B Tümülüsü	Tevfikiye
11	Eİ11	Sancaktepe	Sarpdere

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
KEŞAN İLÇESİ			
1	EK1	Kılıçköy Tümülüsü	Kılıçköy
2	EK2	Tavşantepe Tümülüsü	Alıç
3	EK3	Derinova A Tümülüsü	Altıntaş
4	EK4	Derinova B Tümülüsü	Altıntaş
5	EK5	Muzalıhöyüğü Tümülüsü	Çobançeşmesi
6	EK6	Höyüktepe Tümülüsü	Maltepe

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
LALAPAŞA İLÇESİ			
1	EL1	Kocameşeler Höyüğü Tümülüsü	Çalıdere
2	EL2	Koruboyu	Çalıdere
3	EL3	Maltepe A	Çalıdere
4	EL4	Maltepe B	Çalıdere
5	EL5	Maltepe C	Çalıdere
6	EL6	Maltepe D	Çalıdere
7	EL7	Maltepe E	Çalıdere
8	EL8	Sekizdönümler Tümülüsü	Çalıdere
9	EL9	Üçhöyükler A Tümülüsü	Çalıdere
10	EL10	Üçhöyükler B Tümülüsü	Çalıdere
11	EL11	Üçhöyükler C Tümülüsü	Çalıdere
12	EL12	Hacettepe Tümülüsü	Çömlekköy
13	EL13	Mezarlıktepe	Çömlekköy
14	EL14	Donbay Tümülüsü	Donbay
15	EL15	Höyüktepe Tümülüsü	Hacılar
16	EL16	Çingenehöyüğü Tümülüsü	Küçünlü
17	EL17	Sarıdanişment A Tümülüsü	Sarıdanişment
18	EL18	Sarıdanişment B Tümülüsü	Sarıdanişment
19	EL19	Sarıdanişment C Tümülüsü	Sarıdanişment
20	EL20	Sarıdanişment D Tümülüsü	Sarıdanişment
21	EL21	Sarıdanişment E Tümülüsü	Sarıdanişment

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	EL22	Sarıdanişment F Tümülüsü	Sarıdanişment
23	EL23	Sarıdanişment G	Sarıdanişment
24	EL24	Sarıdanişment H Tümülüsü	Sarıdanişment
25	EL25	Sarıdanişment I	Sarıdanişment
26	EL26	Sarıdanişment J	Sarıdanişment
27	EL27	Sarıdanişment K	Sarıdanişment
28	EL28	Sarıdanişment L	Sarıdanişment
29	EL29	Sarıdanişment M	Sarıdanişment
30	EL30	Sarıdanişment N	Sarıdanişment
31	EL31	Sarıdanişment O	Sarıdanişment
32	EL32	Sarıdanişment P	Sarıdanişment
33	EL33	Sarıdanişment R Tümülüsü	Sarıdanişment
34	EL34	Sazlıhöyük Tümülüsü	Sarıdanişment
35	EL35	Ali Hüyüğü Tümülüsü	Ömeroba
36	EL36	Ömeroba A	Ömeroba
37	EL37	Ömeroba B	Ömeroba
38	EL38	Ömeroba C	Ömeroba
39	EL39	Ömeroba D	Ömeroba
40	EL40	Ömeroba E	Ömeroba
41	EL41	Ömeroba F	Ömeroba
42	EL42	Ömeroba G	Ömeroba
43	EL43	Ömeroba H Tümülüsü	Ömeroba

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	EL44	Ömeroba İ	Ömeroba
45	EL45	Ömeroba J	Ömeroba
46	EL46	Ömeroba K	Ömeroba
47	EL47	Ömeroba L Tümülüsü	Ömeroba
48	EL48	Ömeroba M	Ömeroba
49	EL49	Ömeroba N	Ömeroba
50	EL50	Ömeroba O	Ömeroba
51	EL51	İkizhüyükler A Tümülüsü	Taşlımüsellim
52	EL52	İkizhüyükler B Tümülüsü	Taşlımüsellim
53	EL53	Sırahöyükler A Tümülüsü	Taşlımüsellim
54	EL54	Sırahöyükler B Tümülüsü	Taşlımüsellim
55	EL55	Sırahöyükler C	Taşlımüsellim
56	EL56	Sırahöyükler D Tümülüsü	Taşlımüsellim
57	EL57	Sırahöyükler E Tümülüsü	Taşlımüsellim
58	EL58	Sırahöyükler F Tümülüsü	Taşlımüsellim
59	EL59	Sırahöyükler G Tümülüsü	Taşlımüsellim
60	EL60	Sırahöyükler H Tümülüsü	Taşlımüsellim
61	EL61	Sırahöyükler İ Tümülüsü	Taşlımüsellim
62	EL62	Sırahöyükler J Tümülüsü	Taşlımüsellim
63	EL63	Sırahöyükler K Tümülüsü	Taşlımüsellim
64	EL64	Sırahöyükler L Tümülüsü	Taşlımüsellim
65	EL65	Taşlımüsellim A Tümülüsü	Taşlımüsellim

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
66	EL66	Taşlımüsellim B Tümülüsü	Taşlımüsellim
67	EL67	Arpalık Dolmeni	Arpalık
68	EL68	Lalapaşa A	Merkez
69	EL69	Lalapaşa B Tümülüsü	Merkez
70	EL70	Vaysal A	Vaysal
71	EL71	Vaysal B	Vaysal
72	EL72	Vaysal C	Vaysal
73	EL73	Vaysal D	Vaysal
74	EL74	Yağmurhöyükler A Tümülüsü	Merkez
75	EL75	Yağmurhöyükler B Tümülüsü	Merkez
76	EL76	Yağmurhöyükler C Tümülüsü	Merkez
77	EL77	Yağmurhöyükler D Tümülüsü	Merkez
78	EL78	Yağmurhöyükler E Tümülüsü	Merkez
79	EL79	Yağmurhöyükler F Tümülüsü	Merkez
80	EL80	Yağmurhöyükler G Tümülüsü	Merkez
81	EL81	Yağmurhöyükler H Tümülüsü	Merkez
82	EL82	Yağmurhöyükler I Tümülüsü	Merkez
83	EL83	Yağmurhöyükler İ Tümülüsü	Merkez
84	EL84	Yağmurhöyükler J Tümülüsü	Merkez
85	EL85	Yağmurhöyükler K Tümülüsü	Merkez
86	EL86	İkiztepe A Tümülüsü	Çömlekakpınar
87	EL87	İkiztepe B Tümülüsü	Çömlekakpınar

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
88	EL88	Çömlekakpınar A Tümülüsü	Çömlekakpınar
89	EL89	Çömlekakpınar B Tümülüsü	Çömlekakpınar
90	EL90	İğrekbayırı Tümülüsü	Çömlekakpınar
91	EL91	Kavaraçtepe A Tümülüsü	Çömlekakpınar
92	EL92	Kavaraçtepe B Tümülüsü	Çömlekakpınar
93	EL93	Koyunçeşme A Tümülüsü	Çömlekakpınar
94	EL94	Koyunçeşme B Tümülüsü	Çömlekakpınar
95	EL95	Koyunçeşme C Tümülüsü	Çömlekakpınar
96	EL96	Koyunçeşme D Tümülüsü	Çömlekakpınar
97	EL97	Koyunçeşme E Tümülüsü	Çömlekakpınar
98	EL98	Koyunçeşme F Tümülüsü	Hanlıyenice
99	EL99	Koyunçeşme G Tümülüsü	Hanlıyenice
100	EL100	Koyunçeşme H Tümülüsü	Yünlüce
101	EL101	Koyunçeşme I Tümülüsü	Hanlıyenice
102	EL102	Koyunçeşme İ Tümülüsü	Çömlekakpınar
103	EL103	Koyunçeşme J Tümülüsü	Çömlekakpınar
104	EL104	Zambaklıtepe A Tümülüsü	Hanlıyenice
105	EL105	Zambaklıtepe B Tümülüsü	Hanlıyenice
106	EL106	Mezarlıktepe Tümülüsü	Hanlıyenice
107	EL107	Hanlıyenice Tümülüsü	Hanlıyenice
108	EL108	Koşukayalar A Tümülüsü	Hanlıyenice
109	EL109	Koşukayalar B Tümülüsü	Hanlıyenice

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
110	EL110	Koşukayalar C Tümülüsü	Hanlıyenice
111	EL111	Koşukayalar D Tümülüsü	Hanlıyenice
112	EL112	Koşukayalar E Tümülüsü	Hanlıyenice
113	EL113	Koşukayalar F Tümülüsü	Hanlıyenice
114	EL114	Koşukayalar G Tümülüsü	Hanlıyenice
115	EL115	Koşukayalar H Tümülüsü	Hanlıyenice
116	EL116	Dokuztepeler A Tümülüsü	Ortakçı
117	EL117	Dokuztepeler B Tümülüsü	Ortakçı
118	EL118	Dokuztepeler C Tümülüsü	Ortakçı
119	EL119	Dokuztepeler D Tümülüsü	Ortakçı
120	EL120	Dokuztepeler E Tümülüsü	Ortakçı
121	EL121	Dokuztepeler F Tümülüsü	Ortakçı
122	EL122	Dokuztepeler G Tümülüsü	Ortakçı
123	EL123	Dokuztepeler H Tümülüsü	Ortakçı
124	EL124	Dokuztepeler I Tümülüsü	Ortakçı
125	EL125	Dokuztepeler İ Tümülüsü	Ortakçı
126	EL126	Dokuztepeler J Tümülüsü	Ortakçı
127	EL127	Dokuztepeler K Tümülüsü	Ortakçı
128	EL128	Dokuztepeler L Tümülüsü	Ortakçı
129	EL129	Dokuztepeler M Tümülüsü	Ortakçı
130	EL130	Dokuztepeler N Tümülüsü	Ortakçı
131	EL131	Mezarlıktepe Tümülüsü	Ortakçı

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
132	EL132	Kavaklı A Tümülüsü	Kavaklı
133	EL133	Kavaklı B Tümülüsü	Kavaklı
134	EL134	Sinanköy A Tümülüsü	Sinanköy
135	EL135	Sinanköy B Tümülüsü	Sinanköy
136	EL136	Doğantepe A Tümülüsü	Sinanköy
137	EL137	Doğantepe B Tümülüsü	Sinanköy
138	EL138	Kanlıdelik A Tümülüsü	Sinanköy
139	EL139	Kanlıdelik B Tümülüsü	Sinanköy
140	EL140	İkizhöyükler A Tümülüsü	Yünlüce
141	EL141	İkizhöyükler B Tümülüsü	Yünlüce
142	EL142	Çalısırtı Tümülüsü	Yünlüce
143	EL143	Yelkaraağaç Tümülüsü	Çömlekakpınar

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
MERİÇ İLÇESİ			
1	EM.1	Höyüktepe Tümülüsü	Merkez
2	EM.2	Meriç A Tümülüsü	Merkez
3	EM.3	Çiftehöyük A Tümülüsü	Kavaklı
4	EM.4	Çiftehöyük B Tümülüsü	Kavaklı
5	EM.5	Küçükhöyük Tümülüsü	Kavaklı
6	EM.6	Höyüktepe Tümülüsü	Küplü
7	EM.7	Üçhöyükler A Tümülüsü	Nasuhbey
8	EM.8	Üçhöyükler B Tümülüsü	Nasuhbey
9	EM.9	Üçhöyükler C Tümülüsü	Nasuhbey
10	EM.10	Üçhöyükler D Tümülüsü	Nasuhbey

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
SÜLOĞLU İLÇESİ			
1	ES1	Höyüktepe	Merkez
2	ES2	Dikilitaştepe Tümülüsü	Büyükgerdelli
3	ES3	Höyüktepe Tümülüsü	Büyükgerdelli
4	ES4	Tavşantepe Tümülüsü	Büyükgerdelli
5	ES5	Çamlık Tümülüsü	Domurcalı
6	ES6	Kabahöyük Tümülüsü	Domurcalı
7	ES7	Kırmızıhöyük Tümülüsü	Domurcalı
8	ES8	Ömerhöyük Tümülüsü	Domurcalı
9	ES9	Geçkinli A Tümülüsü	Geçkinli
10	ES10	Geçkinli B Tümülüsü	Geçkinli
11	ES11	Geçkinli C Tümülüsü	Geçkinli
12	ES12	Geçkinli D Tümülüsü	Geçkinli
13	ES13	Geçkinli E Tümülüsü	Geçkinli
14	ES14	Geçkinli F Tümülüsü	Geçkinli
15	ES15	Geçkinli G Tümülüsü	Geçkinli
16	ES16	Geçkinli H Tümülüsü	Geçkinli
17	ES17	Geçkinli İ Tümülüsü	Geçkinli
18	ES18	Geçkinli J Tümülüsü	Geçkinli
19	ES19	Geçkinli K Tümülüsü	Geçkinli
20	ES20	Geçkinli L Tümülüsü	Geçkinli
21	ES21	Geçkinli M Tümülüsü	Geçkinli

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	ES22	Geçkinli N Tümülüsü	Geçkinli
23	ES23	Geçkinli O Tümülüsü	Geçkinli
24	ES24	Höyüktepe Tümülüsü	Geçkinli
25	ES25	Kocahöyük Tümülüsü	Geçkinli
26	ES26	Şehittepe Tümülüsü	Geçkinli
27	ES27	Kokaştepe A Tümülüsü	Hacıumur
28	ES28	Kokaştepe B Tümülüsü	Hacıumur
29	ES29	Üçtepeler A Tümülüsü	Hacıumur
30	ES30	Üçtepeler B Tümülüsü	Hacıumur
31	ES31	Keramettin Tümülüsü	Keramettin
32	ES32	Dişlihöyük Tümülüsü	Sülecik
33	ES33	Kocamezarlık A Tümülüsü	Sülecik
34	ES34	Kocamezarlık B Tümülüsü	Sülecik
35	ES35	Sülecik Tümülüsü	Sülecik
36	ES36	Hüyükler A Tümülüsü	Taşlısekban
37	ES37	Hüyükler B	Taşlısekban
38	ES38	Hüyükler C Tümülüsü	Taşlısekban
39	ES39	Aksu A	Tatarlar
40	ES40	Aksu B	Tatarlar
41	ES41	Aksu C	Tatarlar
42	ES42	Aksu D	Tatarlar
43	ES43	Aksu E	Tatarlar

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	ES44	Tatarlar A	Tatarlar
45	ES45	Tatarlar B	Tatarlar
46	ES46	Tatarlar C	Tatarlar
47	ES47	Tatarlar D	Tatarlar
48	ES48	Tatarlar E Tümülüsü	Tatarlar
49	ES49	Tatarlar F Tümülüsü	Tatarlar
50	ES50	Tatarlar G Tümülüsü	Tatarlar
51	ES51	Üçhöyükler A Tümülüsü	Tatarlar
52	ES52	Üçhöyükler B Tümülüsü	Tatarlar
53	ES53	Üçhöyükler C Tümülüsü	Tatarlar
54	ES54	Üçhöyükler D	Tatarlar
55	ES55	Üçhöyükler E	Tatarlar
56	ES56	Üçhöyükler F	Tatarlar
57	ES57	Yağcılı A Tümülüsü	Yağcılı
58	ES58	Arpaçtepe Tümülüsü	Arpaç
59	ES59	Koruarpalığı Tümülüsü	Arpaç
60	ES60	Yumurtatepe (Kışlatepe A) T.	Arpaç
61	ES61	Cevizlikçi Tümülüsü	Arpaç
62	ES62	Kışlatepe B Tümülüsü	Arpaç
63	ES63	Kışlatepe C Tümülüsü	Arpaç
64	ES64	Kışlatepe D Tümülüsü	Arpaç
65	ES65	Kışlatepe E Tümülüsü	Arpaç

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
66	ES66	Kışlatepe F Tümülüsü	Arpaç
67	ES67	Kışlatepe G Tümülüsü	Arpaç
68	ES68	Bekçitepe Tümülüsü	Arpaç
69	ES69	Kartaltepe Tümülüsü	Küküler
70	ES70	Ortadeğirmen Tümülüsü	Küküler
71	ES71	Küküler A Tümülüsü	Küküler
72	ES72	Üçtepeler A Tümülüsü	Küküler
73	ES73	Üçtepeler B Tümülüsü	Küküler
74	ES74	Üçtepeler C Tümülüsü	Küküler
75	ES75	Üçtepeler D Tümülüsü	Küküler
76	ES76	Halkalıtepe Tümülüsü	Küküler
77	ES77	Arpaçbağlık A Tümülüsü	Küküler
78	ES78	Arpaçbağlık B Tümülüsü	Küküler
79	ES79	Arpaçbağlık C Tümülüsü	Küküler
80	ES80	Arpaçbağlık D Tümülüsü	Küküler
81	ES81	Arpaçbağlık E Tümülüsü	Küküler
82	ES82	Arpaçbağlık F Tümülüsü	Küküler
83	ES83	Arpaçbağlık G Tümülüsü	Küküler
84	ES84	Arpaçbağlık H Tümülüsü	Küküler
85	ES85	Arpaçbağlık İ Tümülüsü	Küküler
86	ES86	Arpaçbağlık J Tümülüsü	Küküler
87	ES87	Arpaçbağlık K Tümülüsü	Küküler

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
88	ES88	Arpaçbağlık L Tümülüsü	Küküler
89	ES89	Kocatepe Tümülüsü	Küküler
90	ES90	Dikinebayır A Tümülüsü	Küküler
91	ES91	Dikinebayır B Tümülüsü	Küküler
92	ES92	Dikinebayır C Tümülüsü	Küküler
93	ES93	Küküler B	Küküler
94	ES94	Süloğlu A Tümülüsü	Küküler

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
UZUNKÖPRÜ İLÇESİ			
1	EU1	Kabahöyük Tümülüsü	Kabahöyük
2	EU2	Donhöyük Tümülüsü	Kabahöyük
3	EU3	Çavuştepe Tümülüsü	Çavuşlu
4	EU4	Çiftlikköy Tümülüsü	Çiftlikköy
5	EU5	Üçhöyükler A Tümülüsü	Değirmenci
6	EU6	Üçhöyükler B Tümülüsü	Değirmenci
7	EU7	Eskiköy A Tümülüsü	Eskiköy
8	EU8	Eskiköy B Tümülüsü	Eskiköy
9	EU9	Eskiköy C Tümülüsü	Eskiköy
10	EU10	Eskiköy D Tümülüsü	Eskiköy
11	EU11	Taşlıhöyük Tümülüsü	Hamitli
12	EU12	Kadıköy Tümülüsü	Kadıköy
13	EU13	Höyüktepe Tümülüsü	Kırköy
14	EU14	Höyüktepe Tümülüsü	Kurttepe
15	EU15	Üçhöyükler A Tümülüsü	Kurttepe
16	EU16	Üçhöyükler B Tümülüsü	Kurttepe
17	EU17	Üçhöyükler C Tümülüsü	Kurttepe
18	EU18	Üçhöyükler D Tümülüsü	Kurttepe
19	EU19	Çifthöyük A Tümülüsü	Sığırcılı
20	EU20	Çifthöyük B Tümülüsü	Sığırcılı
21	EU21	Süleymaniye A Tümülüsü	Süleymaniye

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	EU22	Süleymaniye B Tümülüsü	Süleymaniye
23	EU23	Süleymaniye C Tümülüsü	Süleymaniye
24	EU24	Süleymaniye D Tümülüsü	Süleymaniye
25	EU25	Süleymaniye E Tümülüsü	Süleymaniye
26	EU26	Höyüktepe Tümülüsü	Türkobası
27	EU27	Yeniköy A Tümülüsü	Yeniköy
28	EU28	Elmalı A Tümülüsü	Elmalı
29	EU29	Elmalı B Tümülüsü	Elmalı
30	EU30	Elmalı C Tümülüsü	Elmalı
31	EU31	Elmalı D Tümülüsü	Elmalı
32	EU32	Elmalı E Tümülüsü	Elmalı
33	EU33	Elmalı F Tümülüsü	Elmalı
34	EU34	Tekhöyük Tümülüsü	Çöpköy
35	EU35	Karabürçek Tümülüsü	Karabürçek
36	EU36	Yağmurca A Tümülüsü	Yağmurca
37	EU37	Yağmurca B Tümülüsü	Yağmurca
38	EU38	Yağmurca C Tümülüsü	Yağmurca
39	EU39	Höyüktepe Tümülüsü	Kavacık
40	EU40	Höyüktepe 2 Tümülüsü	Kavacık
41	EU41	Yaylabağı Tümülüsü	Kavacık

C. İstanbul İli, Silivri İlçesi Tümülüs Lokalizasyonu

Sıra No	Envanter No	Adı	Köy
SİLİVRİ İLÇESİ			
1	İS1	Çantaköy A Tümülüsü	Çantaköy
2	İS2	Çantaköy B Tümülüsü	Çantaköy
3	İS3	Eskiçantaköy A Tümülüsü	Eskiçantaköy
4	İS4	Eskiçantaköy B Tümülüsü	Eskiçantaköy
5	İS5	Eskiçantaköy C Tümülüsü	Eskiçantaköy
6	İS6	Höyüktepe Tümülüsü	Seymen
7	İS7	Bağlarhöyük Tümülüsü	Küçük Seymen
8	İS8	Höyüktepe Tümülüsü	Çeltik
9	İS9	Patbıdar A Tümülüsü	Alipaşa
10	İS10	Patbıdar B Tümülüsü	Alipaşa
11	İS11	Höyüktepe Tümülüsü	Ortaköy
12	İS12	İşarettepe Tümülüsü	Değirmen Köy

D. Kırklareli İli Tümülüs Lokalizasyonu

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
MERKEZ İLÇE			
1	KM1	Asilbeyli A Tümülüsü	Asilbeyli
2	KM2	Kırklareli A Tümülüsü	Asilbeyli
3	KM3	Kırklareli B Tümülüsü	Asilbeyli
4	KM4	Kırklareli C Tümülüsü	Asilbeyli
5	KM5	Çayırlı A	Çayırlı
6	KM6	Çayırlı B	Çayırlı
7	KM7	Çayırlı C	Çayırlı
8	KM8	Çayırlı D	Çayırlı
9	KM9	Çayırlı E	Çayırlı
10	KM10	Çukurpınar A Tümülüsü	Çukurpınar
11	KM11	Çukurpınar B Tümülüsü	Çukurpınar
12	KM12	Çakmakbayır Tümülüsü	Dereköy
13	KM13	Dokuzhöyük A Tümülüsü	Dokuzhöyük
14	KM14	Dokuzhöyük B Tümülüsü	Dokuzhöyük
15	KM15	Dokuzhöyük C Tümülüsü	Dokuzhöyük
16	KM16	Dokuzhöyük D Tümülüsü	Dokuzhöyük
17	KM17	Dokuzhöyük E Tümülüsü	Dokuzhöyük
18	KM18	Dokuzhöyük F Tümülüsü	Dokuzhöyük
19	KM19	Dokuzhöyük G Tümülüsü	Dokuzhöyük
20	KM20	Dokuzhöyük H Tümülüsü	Dokuzhöyük
21	KM21	Dokuzhöyük İ Tümülüsü	Dokuzhöyük

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	KM22	Dokuzhöyük J Tümülüsü	Dokuzhöyük
23	KM23	Dokuzhöyük K Tümülüsü	Dokuzhöyük
24	KM24	Dokuzhöyük L Tümülüsü	Dokuzhöyük
25	KM25	Dokuzhöyük M Tümülüsü	Dokuzhöyük
26	KM26	Boncukhöyük A	Erikler
27	KM27	Boncukhöyük A Tümülüsü	Erikler
28	KM28	Tavşanhöyüğü Tümülüsü	Erikler
29	KM29	Eriklice A Tümülüsü	Eriklice
30	KM30	Eriklice B Tümülüsü	Eriklice
31	KM31	Höyüktepe	Eriklice
32	KM32	İnece A	İnece
33	KM33	Sırtyoltepe Tümülüsü	Karadere
34	KM34	Kolibalıktepe Tümülüsü	Karadere
35	KM35	Tumbalar A Tümülüsü	Karadere
36	KM36	Tumbalar B Tümülüsü	Karadere
37	KM37	Tumbalar C Tümülüsü	Karadere
38	KM38	Tektumba Tümülüsü	Karadere
39	KM39	Karakoç A Tümülüsü	Karakoç
40	KM40	Karakoç B	Karakoç
41	KM41	Karakoç C	Karakoç
42	KM42	Kayalı A	Kayalı
43	KM43	Kızılcıkdere	Kızılcıkdere

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	KM44	Küçükhöyük Tümülüsü	Kocahıdır
45	KM45	Kocahöyük Tümülüsü	Kocahıdır
46	KM46	Gerenhöyük Tümülüsü	Kocahıdır
47	KM47	Koruköy A	Koruköy
48	KM48	Koruköy B Tümülüsü	Koruköy
49	KM49	Koruköy C	Koruköy
50	KM50	Koruköy D	Koruköy
51	KM51	Koyunbaba	Koyunbaba
52	KM52	Höyüktepe Tümülüsü	Kuzulu
53	KM53	Asliyetepe	Üsküp
54	KM54	Bakırsuyutepe	Üsküp
55	KM55	Höyüktepe Tümülüsü	Üsküp
56	KM56	Kışlatepe	Üsküp
57	KM57	Kumtepeler A Tümülüsü	Üsküp
58	KM58	Kumtepeler B Tümülüsü	Üsküp
59	KM59	Kumtepeler C Tümülüsü	Üsküp
60	KM60	Kumtepeler D Tümülüsü	Üsküp
61	KM61	Kumtepeler E Tümülüsü	Üsküp
62	KM62	Kumtepeler F Tümülüsü	Üsküp
63	KM63	Kumtepeler G	Üsküp
64	KM64	Kumtepeler H Tümülüsü	Üsküp
65	KM65	Kumtepeler İ	Üsküp

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
66	KM66	Kumtepeler J	Üsküp
67	KM67	Kumtepeler K	Üsküp
68	KM68	Şıpkatepe Tümülüsü	Üsküp
69	KM69	Üsküp A	Üsküp
70	KM70	Üsküp B Tümülüsü	Üsküp
71	KM71	Üsküp C Tümülüsü	Üsküp
72	KM72	Üsküp D	Üsküp
73	KM73	Bağtepe A Tümülüsü	Yoğuntaş
74	KM74	Bağtepe B Tümülüsü	Yoğuntaş
75	KM75	Bağtepe C Tümülüsü	Yoğuntaş
76	KM76	Sabuncu Höyüğü	Yoğuntaş
77	KM77	Semerlikaya A	Yoğuntaş
78	KM78	Semerlikaya B	Yoğuntaş
79	KM79	Yoğuntaş A	Yoğuntaş
80	KM80	Yoğuntaş B	Yoğuntaş
81	KM81	Çiftehöyük A	Yörükbayırı
82	KM82	Çiftehöyük B	Yörükbayırı
83	KM83	Koçasa A Tümülüsü	Yündolan
84	KM84	Koçasa B	
85	KM85	Koçasa C	Yündolan
86	KM86	Koçasa D	Yündolan

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
87	KM87	Büyük Koçasa Tümülüsü	Yündolan
88	KM88	Küçük Koçasa Tümülüsü	Yündolan
89	KM89	Yündolan C Tümülüsü	Yündolan
90	KM90	Arizbaba	Arizbaba

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
BABAESKİ İLÇESİ			
1	KB1	Malamar Höyük Tümülüsü	Merkez
2	KB2	B. Mandıra A Tümülüsü	B. Mandıra
3	KB3	B. Mandıra B Tümülüsü	B. Mandıra
4	KB4	B. Mandıra C Tümülüsü	B. Mandıra
5	KB5	B. Mandıra D Tümülüsü	B. Mandıra
6	KB6	Demirkapı Tümülüsü	Demirkapı
7	KB7	Höyüktepe Tümülüsü	Düğüncülü
8	KB8	Höyüktepe Tümülüsü	Kadıköy
9	KB9	Nişanlıhöyük Tümülüsü	Kadıköy
10	KB10	Karahalil A Tümülüsü	Karahalil
11	KB11	Karahalil B Tümülüsü	Karahalil
12	KB12	Kuzuçardağı Tümülüsü	Kuzuçardağı
13	KB13	Minnetler A Tümülüsü	Minnetler
14	KB14	Minnetler B Tümülüsü	Minnetler
15	KB15	Mutlu A Tümülüsü	Mutlu
16	KB16	Mutlu B Tümülüsü	Mutlu
17	KB17	Mutlu C Tümülüsü	Mutlu
18	KB18	Mutlu D Tümülüsü	Mutlu
19	KB19	Mutlu E Tümülüsü	Mutlu
20	KB20	Mutlu F Tümülüsü	Mutlu
21	KB21	Mutlu G Tümülüsü	Mutlu

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	KB22	Mutlu H Tümülüsü	Mutlu
23	KB23	Mutlu İ Tümülüsü	Mutlu
24	KB24	Nadırlı A Tümülüsü	Nadırlı
25	KB25	Nadırlı B Tümülüsü	Nadırlı
26	KB26	Nadırlı C Tümülüsü	Nadırlı
27	KB27	Höyüktepe Tümülüsü	Taşköprü
28	KB28	Taşköprü A Tümülüsü	Taşköprü
29	KB29	Taşköprü B Tümülüsü	Taşköprü
30	KB30	Kuleli A Tümülüsü	Kuleli
31	KB31	Kuleli B Tümülüsü	Kuleli

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
DEMİRKÖY İLÇESİ			
1	KD1	Sivritepeler A Tümülüsü	Sivriler
2	KD2	Sivritepeler B Tümülüsü	Sivriler
3	KD3	Sivritepeler C Tümülüsü	Sivriler
4	KD4	Sivritepeler D Tümülüsü	Sivriler
5	KD5	Kırk Mezarlar	Sivriler
6	KD6	Kırk Mezarlar	Sivriler
7	KD7	Kırk Mezarlar	Sivriler
8	KD8	Kırk Mezarlar	Sivriler
9	KD9	Kırk Mezarlar	Sivriler
10	KD10	Kırk Mezarlar	Sivriler
11	KD11	Kırk Mezarlar	Sivriler
12	KD12	Kırk Mezarlar	Sivriler
13	KD13	Kırk Mezarlar	Sivriler
14	KD14	Kırk Mezarlar	Sivriler
15	KD15	Kırk Mezarlar	Sivriler
16	KD16	Kırk Mezarlar	Sivriler
17	KD17	Kırk Mezarlar	Sivriler
18	KD18	Kırk Mezarlar	Sivriler
19	KD19	Kırk Mezarlar	Sivriler
20	KD20	Kırk Mezarlar	Sivriler
21	KD21	Kırk Mezarlar	Sivriler
22	KD22	Kırk Mezarlar	Sivriler

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
23	KD23	Kırk Mezarlar	Sivriler
24	KD24	Kırk Mezarlar	Sivriler
25	KD25	Kırk Mezarlar	Sivriler
26	KD26	Kırk Mezarlar	Sivriler
27	KD27	Kırk Mezarlar	Sivriler
28	KD28	Kırk Mezarlar	Sivriler
29	KD29	Kırk Mezarlar	Sivriler
30	KD30	Kırk Mezarlar	Sivriler
31	KD31	Kırk Mezarlar	Sivriler
32	KD32	Kırk Mezarlar	Sivriler
33	KD33	Kırk Mezarlar	Sivriler
34	KD34	Kırk Mezarlar	Sivriler
35	KD35	Kırk Mezarlar	Sivriler
36	KD36	Kırk Mezarlar	Sivriler
37	KD37	Kırk Mezarlar	Sivriler
38	KD38	Kırk Mezarlar	Sivriler
39	KD39	Kırk Mezarlar	Sivriler
40	KD40	Kırk Mezarlar	Sivriler
41	KD41	Kırk Mezarlar	Sivriler
42	KD42	Kırk Mezarlar	Sivriler
43	KD43	Kırk Mezarlar	Sivriler

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
45	KD45	Kırk Mezarlar	Sivriler
46	KD46	Kırk Mezarlar	Sivriler
47	KD47	Kırk Mezarlar	Sivriler
48	KD48	Kırk Mezarlar	Sivriler
49	KD49	Kırk Mezarlar	Sivriler

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
KOFÇAZ İLÇESİ			
1	KK1	Kofçaz A Tümülüsü	Merkez
2	KK2	Kofçaz B	Merkez
3	KK3	Kofçaz C	Merkez
4	KK4	Kofçaz D Tümülüsü	Merkez
5	KK5	Ahmetler A	Ahmetler
6	KK6	Ahmetler B Tümülüsü	Ahmetler
7	KK7	Ahmetler C	Ahmetler
8	KK8	Ahmetler D	Ahmetler
9	KK9	Ahmetler E Tümülüsü	Ahmetler
10	KK10	Çağlayık	Çağlayık
11	KK11	Devletliağaç A	Devletliağaç
12	KK12	Devletliağaç B Tümülüsü	Devletliağaç
13	KK13	Devletliağaç C Tümülüsü	Devletliağaç
14	KK14	Devletliağaç D Tümülüsü	Devletliağaç
15	KK15	Devletliağaç E	Devletliağaç
16	KK16	Bağlıkiçi	Kocatarla
17	KK17	Onbaşıbayırı	Kocatarla
18	KK18	Mercimeklik A	Kocatarla
19	KK19	Mercimeklik B	Kocatarla
20	KK20	Mercimeklik C	Kocatarla
21	KK21	Kocayazı A Tümülüsü	Kocayazı

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	KK22	Kocayazı B Tümülüsü	Kocayazı
23	KK23	Karaabalar A	Karaabalar
24	KK24	Karaabalar B	Karaabalar
25	KK25	Karaabalar C	Karaabalar
26	KK26	Karaabalar D	Karaabalar
27	KK27	Karaabalar E Tümülüsü	Karaabalar
28	KK28	Karaabalar F Tümülüsü	Karaabalar
29	KK29	Karaabalar G	Karaabalar
30	KK30	Karaabalar H	Karaabalar
31	KK31	Topçular	Topçular
32	KK32	Höyüktepeler A	Yukarı Kanara
33	KK33	Höyüktepeler B	Yukarı Kanara

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
LÜLEBURGAZ İLÇESİ			
1	KL1	Akça A Tümülüsü	Paşaköy
2	KL2	Akça B Tümülüsü	Paşaköy
3	KL3	Akça C Tümülüsü	Paşaköy
4	KL4	Akça D Tümülüsü	Paşaköy
5	KL5	Akça E Tümülüsü	Paşaköy
6	KL6	Akça F Tümülüsü	Paşaköy
7	KL7	Akça G Tümülüsü	Paşaköy
8	KL8	Ahmetbey Tümülüsü	Ahmetbey
9	KL9	Bağhöyük Tümülüsü	Ahmetbey
10	KL10	Derehöyük Tümülüsü	Ahmetbey
11	KL11	Yassıhöyük Tümülüsü	Ahmetbey
12	KL12	Ayvalı A Tümülüsü	Ayvalı
13	KL13	Ayvalı B Tümülüsü	Ayvalı
14	KL14	Ayvalı C Tümülüsü	Ayvalı
15	KL15	Tekhöyük Tümülüsü	Ayvalı
16	KL16	Arabacı Höyük Tümülüsü	Büyükkarıştıran
17	KL17	Durak Tümülüsü	Durak
18	KL18	Emirali A Tümülüsü	Emirali
19	KL19	Emirali B Tümülüsü	Emirali
20	KL20	Kurthöyük Tümülüsü	Emirali
21	KL21	Kuşhöyük Tümülüsü	Emirali

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	KL22	Şakirtepe Tümülüsü	Emirali
23	KL23	Kazılmış Höyük Tümülüsü	Küçükkarıştıran
24	KL24	Karıştıran Höyük Tümülüsü	Küçükkarıştıran
25	KL25	Oklalı A Tümülüsü	Oklalı
26	KL26	Oklalı B Tümülüsü	Oklalı
27	KL 27	Oklalı C Tümülüsü	Oklalı
28	KL28	Sakız A Tümülüsü	Sakız
29	KL29	Sakız B Tümülüsü	Sakız
30	KL30	Sakız C Tümülüsü	Sakız
31	KL31	Sakız D Tümülüsü	Sakız
32	KL32	Sakız E Tümülüsü	Sakız
33	KL33	Sakız F Tümülüsü	Sakız
34	KL34	Sakız G Tümülüsü	Sakız
35	KL35	İğrektepe Tümülüsü	Sarıcaali
36	KL36	Höyüktepe Tümülüsü	Sarıcaali
37	KL37	Höyüktepe Tümülüsü	Turgutbey
38	KL38	Umurca A Tümülüsü	Umurca
39	KL39	Umurca B Tümülüsü	Umurca
40	KL40	Umurca C Tümülüsü	Umurca
41	KL41	Umurca D Tümülüsü	Umurca
42	KL42	Umurca E Tümülüsü	Umurca

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
43	KL43	Umurca F Tümülüsü	Umurca
44	KL44	Umurca G Tümülüsü	Umurca
45	KL45	Umurca H Tümülüsü	Umurca
46	KL46	Kepirtepe Tümülüsü	Yenibedir
47	KL47	Höyüktepe Tümülüsü	Merkez
48	KL48	Ahmetbey A Tümülüsü	Ahmetbey
49	KL49	Ahmetbey B Tümülüsü	Ahmetbey
50	KL50	Ahmetbey C Tümülüsü	Ahmetbey

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
PINARHİSAR İLÇESİ			
1	KP1	Bağlarhöyük	Merkez
2	KP2	Höyüktepe Tümülüs	Merkez
3	KP3	İslambeyli A Tümülüsü	İslambeyli
4	KP4	İslambeyli B Tümülüsü	İslambeyli
5	KP5	Çayırlıhöyük A Tümülüsü	Akören
6	KP6	Karahasan Höyüğü	Akören
7	KP7	Topraklık Höyüğü Tümülüsü	Akören
8	KP8	Şevkiağa Höyük Tümülüsü	Akören
9	KP9	Kelhöyüktepe Tümülüsü	Ataköy

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
VİZE İLÇESİ			
1	KV1	Göztepe Tümülüsü	Merkez
2	KV2	Karakoçak Tümülüsü	Merkez
3	KV3	Kurttepe A Tümülüsü	Akpınar
4	KV4	Kurttepe B Tümülüsü	Akpınar
5	KV5	Çakıllı Tümülüsü	Çakıllı
6	KV6	Kocatepe Tümülüsü	Evrenli
7	KV7	Keltepe A Tümülüsü	Evrenli
8	KV8	Keltepe B Tümülüsü	Evrenli
9	KV9	Kaynarcatepe Tümülüsü	Evrenli
10	KV10	Vize A Tümülüsü	Okçular
11	KV11	Okçular (Hantepe) Tümülüsü	Okçular
12	KV12	Okçular A Tümülüsü	Okçular
13	KV13	Okçular B Tümülüsü	Okçular
14	KV14	Aşarcılarıntepe Tümülüsü	Merkez
15	KV15	Dadı Çeşme Tümülüsü	Merkez
16	KV16	Çiftehöyük A Tümülüsü	Yenimahalle
17	KV17	Çiftehöyük B Tümülüsü	Yenimahalle
18	KV18	Çiftehöyük C Tümülüsü	Yenimahalle
19	KV19	Yarıktepe A Tümülüsü	Merkez
20	KV20	Yarıktepe B Tümülüsü	Merkez

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
21	KV21	Katırcıhöyüğü A Tümülüsü	Merkez
22	KV22	Katırcıhöyüğü B Tümülüsü	Merkez
23	KV23	Bağlarderesi Tümülüsü	Merkez
24	KV24	Vize Çayırlığı A Tümülüsü	Merkez
25	KV25	Vize Çayırlığı B Tümülüsü	Merkez
26	KV26	Vize Çayırlığı C Tümülüsü	Merkez
27	KV27	Vize Çayırlığı D Tümülüsü	Merkez
28	KV28	Vize Çayırlığı E Tümülüsü	Merkez
29	KV29	Vize Çayırlığı F Tümülüsü	Merkez
30	KV30	Düzova A Tümülüsü	Düzova
31	KV31	Düzova B Tümülüsü	Düzova
32	KV32	Kaçıvertepe Tümülüsü	Düzova
33	KV33	Kiremittepe Tümülüsü	Düzova
34	KV34	Kovantepe A Tümülüsü	Düzova
35	KV35	Kovantepe B Tümülüsü	Düzova
36	KV36	Kovantepe C Tümülüsü	Düzova
37	KV37	Kovantepe D Tümülüsü	Düzova
38	KV38	Küçüktepe A Tümülüsü	Akıncılar
39	KV39	Küçüktepe B Tümülüsü	Akıncılar
40	KV40	Kocatepe Tümülüsü	Akıncılar
41	KV41	Keltepe Tümülüsü	Akıncılar

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
42	KV42	Çakıllı B Tümülüsü	Çakıllı
43	KV43	Hasbuğa A Tümülüsü	Hasbuğa
44	KV44	Hasbuğa B Tümülüsü	Hasbuğa
45	KV45	Hasbuğa C Tümülüsü	Hasbuğa
46	KV46	Hasbuğa D Tümülüsü	Hasbuğa
47	KV47	Reconuntepesi A Tümülüsü	Hasbuğa
48	KV48	Reconuntepesi B Tümülüsü	Hasbuğa
49	KV49	Reconuntepesi C Tümülüsü	Hasbuğa
50	KV50	Hantepe Tümülüsü	Hasbuğa
51	KV51	Bağlartepe A Tümülüsü	Hasbuğa
52	KV52	Bağlartepe B Tümülüsü	Hasbuğa
53	KV53	Topbağlartepe Tümülüsü	Hasbuğa
54	KV54	Tavşantepe Tümülüsü	Hasbuğa
55	KV55	Üçtepeler A Tümülüsü	Hasbuğa
56	KV56	Üçtepeler B Tümülüsü	Hasbuğa
57	KV57	Üçtepeler C Tümülüsü	Hasbuğa
58	KV58	Müsellim A Tümülüsü	Müsellim
59	KV59	Müsellim B Tümülüsü	Müsellim

E. Tekirdağ İli Tümülüs Lokalizasyonu

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
MERKEZ İLÇE			
1	TMER1	Ormanlı	Ormanlı
2	TMER2	Tatarlı Höyüğü	Tatarlı
3	TMER3	Bağlartepesi	Karansıllı
4	TMER4	Develli Höyük	Develli
5	TMER5	Kaşıkçı	
6	TMER6	Kazakhöyük	Ortaca
7	TMER7	Kayı Tümülüsü	Kayı
8	TMER8	Generli Höyük Tümülüsü	Generli
9	TMER9	Seymenli A Tümülüsü	Seymenli
10	TMER10	Seymenli B Tümülüsü	Seymenli
11	TMER11	Seymenli C Tümülüsü	Seymenli
12	TMER12	Seymenli D Tümülüsü	Seymenli
13	TMER13	Seymenli E Tümülüsü	Seymenli
14	TMER14	Seymenli F Tümülüsü	Seymenli
15	TMER15	Seymenli G Tümülüsü	Seymenli
16	TMER16	Yalnıztepe Tümülüsü	Karaevli
17	TMER17	Harekattepe Tümülüsü	
18	TMER18	Hüyükbayır Tümülüsü	Kınıklar
19	TMER19	Sahil A Tümülüsü	Gazioğlu
20	TMER20	Sahil B Tümülüsü	Gazioğlu
21	TMER21	Çamlık Tümülüsü	Merkez

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	TMER22	Naip Tümülüsü	Naip
23	TMER23	Hüsünlü A Tümülüsü	Hüsünlü
24	TMER24	Hüsünlü B Tümülüsü	Hüsünlü
25	TMER25	Karacamurat Tümülüsü	Karacamurat
26	TMER26	Askertepe Tümülüsü	Ormanlı

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
ÇORLU İLÇESİ			
1	TÇ1	Kabahöyük Tümülüsü	Deregündüzlü
2	TÇ2	Aytepe Tümülüsü	İğneler
3	TÇ3	Misinli A Tümülüsü	Misinli
4	TÇ4	Misinli B Tümülüsü	Misinli
5	TÇ5	Kocahöyük Tümülüsü	Pınarbaşı
6	TÇ6	Bardaklıbaba Tümülüsü	Sarılar
7	TÇ7	Muhtarhöyük Tümülüsü	Sarılar
8	TÇ8	Kanlıhöyük A Tümülüsü	Sarılar
9	TÇ9	Kanlıhöyük B Tümülüsü	Sarılar
10	TÇ10	İkiztepeler A Tümülüsü	Sarılar
11	TÇ11	İkiztepeler B Tümülüsü	Sarılar
12	TÇ12	Çorlu A Tümülüsü	Sarılar
13	TÇ13	Seymen Höyük	Seymen
14	TÇ14	Taşocağı Tümülüsü	Vericillitepe
15	TÇ15	Kocahöyük Tümülüsü	Kırkgöz
16	TÇ16	Şerefli Tümülüsü	Yenice
17	TÇ17	Höyüktepe A Tümülüsü	Esenler
18	TÇ18	Höyüktepe B Tümülüsü	Esenler
19	TÇ19	Karamehmet A	Karamehmet

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
HAYRABOLU İLÇESİ			
1	TH1	Kandamış	Kandamış
2	TH2	Karayahşi	Karayahşi
3	TH3	Yaya Höyük Tümülüsü	Umurbey
4	TH4	Şalgamlı	Şalgamlı
5	TH5	Subaşı Tümülüsü	Subaşı
6	TH6	Umurca A Tümülüsü	Umurca
7	TH7	Umurca B Tümülüsü	Umurca
8	TH8	Hasköy A Tümülüsü	Hasköy
9	TH9	Hasköy B Tümülüsü	Hasköy
10	TH10	Hasköy C Tümülüsü	Hasköy
11	TH11	Hasköy D Tümülüsü	Hasköy
12	TH12	Hasköy E Tümülüsü	Hasköy
13	TH13	Örey A Tümülüsü	Örey
14	TH14	Örey B Tümülüsü	Örey
15	TH15	Örey C Tümülüsü	Örey
16	TH16	Kutlugün A Tümülüsü	Kutlugün
17	TH17	Kutlugün B Tümülüsü	Kutlugün
18	TH18	Kutlugün C Tümülüsü	Kutlugün
19	TH19	Kutlugün D Tümülüsü	Kutlugün
20	TH20	Tatarlı	Tatarlı
21	TH21	Kurttepe Tümülüsü	Tatarlı

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	TH22	Kestirice A Tümülüsü	Aydınlar
23	TH23	Kestirice B Tümülüsü	Aydınlar
24	TH24	Kestirice C Tümülüsü	Aydınlar
25	TH25	Kestirice D Tümülüsü	Aydınlar
26	TH26	Kestirice E Tümülüsü	Aydınlar
27	TH27	Kestirice F Tümülüsü	Aydınlar
28	TH28	Kestirice G Tümülüsü	Aydınlar
29	TH29	Kestirice H Tümülüsü	Aydınlar
30	TH30	Karabürçek Tümülüsü	Karabürçek
31	TH31	Hayrabolu A Tümülüsü	Merkez
32	TH32	Hayrabolu B Tümülüsü	Merkez
33	TH33	Hayrabolu C Tümülüsü	Merkez
34	TH34	Hayrabolu D Tümülüsü	Merkez
35	TH35	Hayrabolu E Tümülüsü	Merkez
36	TH36	Hayrabolu F Tümülüsü	Merkez
37	TH37	Osmanhöyük Tümülüsü	Parmaksız
38	TH38	Mezarlık Höyük Tümülüsü	Parmaksız
39	TH39	İsmailli A Tümülüsü	İsmailli
40	TH40	İsmailli B Tümülüsü	İsmailli
41	TH41	İsmailli C Tümülüsü	İsmailli
42	TH42	Tekhöyük Tümülüsü	Hacıllı
43	TH43	Karayahşi A Tümülüsü	Hacıllı

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	TH44	Karayahşi B Tümülüsü	Hacıllı
45	TH45	İkizhöyükler A Tümülüsü	Buzağıcı
46	TH46	İkizhöyükler B Tümülüsü	Buzağıcı
47	TH47	Tarlatepe Tümülüsü	Buzağıcı
48	TH48	Mezarlıktepe Tümülüsü	Büyükkarakarlı
49	TH49	Aydınhöyük Tümülüsü	Büyükkarakarlı
50	TH50	Mandacıhöyük Tümülüsü	Lahana
51	TH51	Höyüktepe Tümülüsü	Tuğcalı
52	TH52	Örey D Tümülüsü	Örey
53	TH53	Umurca C Tümülüsü	Umurca

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
		MALKARA İLÇESİ	
1	TM1	Höyüktepe Tümülüsü	Evrenbey
2	TM2	Kırıkali A Tümülüsü	Kırıkali
3	TM3	Höyüktepe Tümülüsü	Kırıkali
4	TM4	İshakça Tümülüsü	İshakça
5	TM5	Batkın A Tümülüsü	Batkın
6	TM6	Batkın B Tümülüsü	Batkın
7	TM7	İkizhöyüktepe A Tümülüsü	Kürtüllü
8	TM8	İkizhöyüktepe B Tümülüsü	Kürtüllü
9	TM9	Hemit A Tümülüsü	Hemit
10	TM10	Hemit B Tümülüsü	Hemit
11	TM11	Hacıilyas Höyüğü Tümülüsü	Yılanlı
12	TM12	Tümbekler A Tümülüsü	Yılanlı
13	TM13	Tümbekler B Tümülüsü	Yılanlı
14	TM14	Tümbekler C Tümülüsü	Yılanlı
15	TM15	Demircili Höyük Tümülüsü	Demircili
16	TM16	Atatürk Ormanı	Merkez
17	TM17	Sarnıç A Tümülüsü	Sarnıç
18	TM18	Sarnıç B Tümülüsü	Sarnıç
19	TM19	Sarnıç C Tümülüsü	Sarnıç
20	TM20	Kozyörük A Tümülüsü	Kozyörük
21	TM21	Kocahöyük Tümülüsü	Kozyörük

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	TM22	Karacagür Tümülüsü	Karacagür
23	TM23	Apri A Tümülüsü	Kermeyan
24	TM24	Apri B Tümülüsü	Kermeyan
25	TM25	Hüyüktepe	Yenice
26	TM26	Müstecep Höyüğü A	Müstecep
27	TM27	Müstecep Höyüğü B	Müstecep
28	TM28	Höyücek Tümülüsü	Sağlamtaş
29	TM29	Kavakçeşme A Tümülüsü	Kavakçeşme
30	TM30	Kavakçeşme B Tümülüsü	Kavakçeşme
31	TM31	Çavuşköy Tümülüsü	Çavuşköy
32	TM32	Tavşantepe Tümülüsü	Camiatik Mah.
33	TM33	Kartaltepe A Tümülüsü	Camiatik Mah.
34	TM34	Kartaltepe B Tümülüsü	Camiatik Mah.
35	TM35	Kartaltepe C Tümülüsü	Camiatik Mah.
36	TM36	Malkara A Tümülüsü	Camiatik Mah.
37	TM37	Malkara B Tümülüsü	Camiatik Mah.
38	TM38	Bayramtepe A Tümülüsü	Bayramtepe
39	TM39	Höyüktepe Tümülüsü	Bayramtepe

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
MARMARA EREĞLİSİ İLÇESİ			
1	TMAR1	Yeniçiftlik A Tümülüsü	Yeniçiftlik
2	TMAR2	Yeniçiftlik B Tümülüsü	Yeniçiftlik
3	TMAR3	Yeniçiftlik C Tümülüsü	Yeniçiftlik
4	TMAR4	Perinthos A Tümülüsü	Perinthos
5	TMAR5	Perinthos B Tümülüsü	Perinthos
6	TMAR6	Perinthos C Tümülüsü	Perinthos
7	TMAR7	Perinthos D Tümülüsü	Perinthos
8	TMAR8	Perinthos E Tümülüsü	Perinthos
9	TMAR9	Perinthos F Tümülüsü	Perinthos
10	TMAR10	Perinthos G Tümülüsü	Perinthos
11	TMAR11	Perinthos H Tümülüsü	Perinthos
12	TMAR12	Perinthos İ Tümülüsü	Perinthos
13	TMAR13	Perinthos J Tümülüsü	Perinthos
14	TMAR14	Perinthos K Tümülüsü	Perinthos
15	TMAR15	Perinthos L Tümülüsü	Perinthos
16	TMAR16	Perinthos M Tümülüsü	Perinthos
17	TMAR17	Aytepe Tümülüsü	Yeniçiftlik

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
MURATLI İLÇESİ			
1	TMUR1	Kızlarhöyüğü A Tümülüsü	Merkez
2	TMUR2	Kızlarhöyüğü B Tümülüsü	Merkez
3	TMUR3	Değirmenkırı Tümülüsü	Merkez
4	TMUR4	Bağlarsırtı Tümülüsü	Merkez
5	TMUR5	Arzulu Tümülüsü	Arzulu
6	TMUR6	Höyüktepe Tümülüsü	Balabanlı
7	TMUR7	İnanlı Tümülüsü	İnanlı
8	TMUR8	Kırkkepenekli Tümülüsü	Kırkkepenekli
9	TMUR9	Höyüktepe Tümülüsü	Yavaşlar
10	TMUR10	Tumbatepe Tümülüsü	Yeşilsırt
11	TMUR11	Sivritepe Tümülüsü	Yeşilsırt

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
SARAY İLÇESİ			
1	TS1	Beyazköy A Tümülüsü	Beyazköy
2	TS2	Beyazköy B Tümülüsü	Beyazköy
3	TS3	Beyazköy C Tümülüsü	Beyazköy
4	TS4	Beyazköy D Tümülüsü	Beyazköy
5	TS5	Beyazköy E Tümülüsü	Beyazköy
6	TS6	Beyazköy F Tümülüsü	Beyazköy
7	TS7	Beyazköy G Tümülüsü	Beyazköy
8	TS8	Beyazköy H Tümülüsü	Beyazköy
9	TS9	Pomakhoca Tepesi Tümülüsü	Beyazköy
10	TS10	Karahöyük Tümülüsü	Çövenli
11	TS11	Edirköy A Tümülüsü	Edirköy
12	TS12	Edirköy B Tümülüsü	Edirköy
13	TS13	Edirköy C Tümülüsü	Edirköy
14	TS14	Edirköy D Tümülüsü	Edirköy
15	TS15	Edirköy E Tümülüsü	Edirköy
16	TS16	Edirköy F Tümülüsü	Edirköy
17	TS17	Kabahöyük Tümülüsü	Edirköy
18	TS18	Göçerler A Tümülüsü	Göçerler
19	TS19	Dörttepeler A Tümülüsü	Kadıköy
20	TS20	Dörttepeler B Tümülüsü	Kadıköy
21	TS21	Dörttepeler C Tümülüsü	Kadıköy

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
22	TS22	Dörttepeler D Tümülüsü	Kadıköy
23	TS23	Dörttepeler E Tümülüsü	Kadıköy
24	TS24	Üçtepeler A Tümülüsü	Kadıköy
25	TS25	Üçtepeler B Tümülüsü	Kadıköy
26	TS26	Üçtepeler C Tümülüsü	Kadıköy
27	TS27	Kocatepe A Tümülüsü	Karapürçek
28	TS28	Kocatepe B Tümülüsü	
29	TS29	Çiftliktepe A Tümülüsü	Karapürçek
30	TS30	Çiftliktepe B Tümülüsü	Karapürçek
31	TS31	Çiftliktepe C Tümülüsü	Karapürçek
32	TS32	Çiftliktepe D Tümülüsü	Karapürçek
33	TS33	Kurşunhöyük Tümülüsü	Karapürçek
34	TS34	Karapürçek Tümülüsü	Karapürçek
35	TS35	Kocatepe Tümülüsü	Osmanlı
36	TS36	Osmanlı A Tümülüsü	Osmanlı
37	TS37	Osmanlı B Tümülüsü	Osmanlı
38	TS38	Mezarlıktepe	Osmanlı
39	TS39	Servi A Tümülüsü	Servi
40	TS40	Servi B Tümülüsü	Servi
41	TS41	Servi C Tümülüsü	Servi
42	TS42	Sofular A Tümülüsü	Sofular
43	TS43	Sofular B Tümülüsü	Sofular

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
44	TS44	Sofular C Tümülüsü	Sofular
45	TS45	Sofular D Tümülüsü	Sofular
46	TS46	Sofular E Tümülüsü	Sofular
47	TS47	Sofular F Tümülüsü	Sofular
48	TS48	Sofular G Tümülüsü	Sofular
49	TS49	Sofular H Tümülüsü	Sofular
50	TS50	Kelhöyüktepe Tümülüsü	Sofular
51	TS51	Raşittepe Tümülüsü	Sofular
52	TS52	Yuvalı Tümülüsü	Yuvalı

Sıra No	Envanter Numarası	Adı	Köy
ŞARKÖY İLÇESİ			
1	TŞ1	Alışık Höyük Tümülüsü	Beyoğlu
2	TŞ2	Höyükdibi Tümülüsü	Beyoğlu
3	TŞ3	Kocahöyük Tümülüsü	Beyoğlu
4	TŞ4	Koruhöyük A Tümülüsü	Beyoğlu
5	TŞ5	Koruhöyük B Tümülüsü	Beyoğlu
6	TŞ6	Kumbağlar A Tümülüsü	Beyoğlu
7	TŞ7	Kumbağlar B Tümülüsü	Beyoğlu
8	TŞ8	Gölcük Tümülüsü	Gölcük

F. Trakya Dolmenlerinin Listesi.[288]

EDİRNE-E 17 A-B	**Lalapaşa İlçesi**
Sığır Patikası Mevkii	Lalapaşa-Hacıdanişment Yolu 6. km. doğuda 2 adet dolmen.
Büyünlü Kapaklıları	Büyünlü Köyünün 5 km. kuzeydoğusu 4 adet dolmen.
Büyünlü Köyü	Büyünlü'nün 3 km. güneyi Eski Bağlık Mevkii 1 adet dolmen.
Arpalık Mevkii	Büyünlü Köyünün 3,5 km. güneyi, yolun batısında 1 dolmen
Kapakkaya Mevkii	Donköy'ün 1,5 km. güneyi, Hanlıyenice yolu batısı 2 dolmen.
Orta Bel Mevkii	Hanlıyenice Köyünün 600m. güneyinde 1 adet dolmen.
Akkaya Mevkii	Hanlıyenice'nin 1800m. güneydoğusunda 1 adet dolmen
Büyünlü Patikası	Hanlıyenice'nin 700m. kadar doğusu Çardakkayada 1 dolmen
Mezarlık Mevkii	Hanlıyenice'nin 500m. güneybatısı, Eskimaşatlık 1 dolmen.
Arpalık Mevkii	Lalapaşa Merkez 1 adet dolmen.
Kapakkaya Mevkii	Donköydeki dolmenlerin 30 m. kadar kuzeyi, 1 dolmen.
Toparlak Mevkii	Donköyün 200m. batısında Askerkuyusu Mevkii 1 dolmen.
Asmalı Mevkii	Hanlıyenice Köyünün 1,5 km. kuzeybatısı, 1 dolmen
Kapaklı Mevkii	Büyünlü Köyü dolmenlerinin 150m. kadar güneyi 1 dolmen.
Kapaklı Mevkii	Büyünlü Köyünün 2 km. kuzeydoğusu, 1 adet dolmen.
Kapaklıkaya Mevkii	Lalapaşa'nın 2 km. kuzeydoğusunda sırtta, 2 dolmen.
Kapaktaşı Mevkii	Sarıdanişment'in 2,5 km. güneybatısı 1 dolmen
Paralıhöyük Mevkii	Ömeroba Köyünün 2,5 km. kadar güneydoğusu İkili dolmen.

[288] Özdoğan, 1992: 414-416., Akman, 1998.

Eski Bağlık Sırtı	Süleymandanişment-Sarıdanişment Yolu 1,5.km.si 1 dolmen.
Vaysal Kapaklısı	Hacıdanişment-Vaysal Yolu, Vaysal sırtı üzerinde 3 dolmen
Hacılar Kapaklıları	Hacılar'ın güneyindeki sırtta biri Edirne Müzesinde 3 dolmen.
Domurcalı Kapaklısı	Domurcalı'nın 1 km. batısı 1 adet dolmen.
Kambertepe	Ömeroba'nın 3 km. güneydoğusunda, 1 adet dolmen.
Karagöl Kapaklıları	Vaysal'ın 2 km. güneydoğusunda İkili dolmen.
Manda Kayaları	Vaysal'ın 2 km. güneydoğusu, Mandakayalar, 1 dolmen.
Karapınar Kapaklısı	Vaysal'ın 3 km. kuzeyi, Askeri bölgede 1 adet dolmen.
Hacıdanişment	Hacıdanişment'in Vaysal çıkışı, 1 adet dolmen.
Hasanpınar Mevkii	Hacıdanişmentin 1,5 km. güneybatısı 1 adet dolmen.
Hasanpınar Mevkii	Önceki dolmenin 150 m. güneybatısı, 1 adet dolmen.
Kocataş Mevkii	Hacıdanişmentin 2 km. kadar güneydoğusu, 1 adet dolmen.
Kırlangıç Kaya	Hacıdanişmentin 3,5 km. güneybatısı, 1 adet dolmen.
Hacıdanişment	Köyün 4 km. güneydoğusunda, yolun kuzeyi 1 adet dolmen.
Muhittinbaba	Hacıdanişmentin 2 km. doğusu, 1 adet dolmen.
Kızılcık Mevkii	Hacıdanişmentin 2 km. batısı, göletin batısı, tarlada 1 dolmen.
Hacıdanişment Köyü	Köyün 1 km. güneybatısında, 1 adet dolmen.
Kırlangıçkaya Kapak	Lalapaşa'nın 3 km. kuzeydoğusu, Piroğlu taşlığı, 1 dolmen.
Kızlarkaya Kapaklısı	Öncekinin 500m. güneybatısı, 1 adet dolmen.
Kızlarkaya Kapaklısı	Öncekinin 50m. güneybatısı, 1 adet dolmen.
Kurtkaya Mevkii	Öncekinin 50m. güneybatısı, 1 adet dolmen.
Ayvalı Mevkii	Lalapaşa'nın 2,5 km. kuzeydoğusu, İkili dolmen.
Piroğlu Taşlığı	Lalapaşa'nın 3 km. kuzeydoğusu, 1 adet dolmen.

Kirezkaya Mevkii	Vaysal'ın 3 km. güneydoğusu, Kirezkayalar 1 adet dolmen.
Kirezkaya Dolmeni	Önceki dolmenin güneyinde, 1 adet dolmen.
Batakçeşme Mevkii	Vaysal sırtı dolmenlerinin 50 m. güneybatısı 1 adet dolmen.
Kapaktaşı Mevkii	Vaysal'ın 1,5 km. güneydoğusu, Karagöl sıtı, 1 adet dolmen.
Kapaktaşı Mevkii	Önceki dolmenin 300 m. kuzeybatısı, sırtta ikili dolmen.
Kapaktaşı Mevkii	Vaysal'ın 1,6 km. güneydoğusu, 1 adet dolmen.
Hasanpınar Mevkii	Diğer dolmenlerin 200 m. kuzeybatısı, 1 adet dolmen.
Kapaklıtaş Mevkii	Sarıdanişment'in 2 km. güneydoğusu, 1 adet dolmen.
Mülverli Sırtı	Ömeroba'nın 4 km. güneydoğusu, Kambertepe'de 1 dolmen.
Taşkule Mevkii	Domurcalı'nın 1 km. kuzeybatısı, 1 adet dolmen.
Taşkule Mevkii	Öncekinin 200 m. güneybatısında, 1 adet dolmen.
KIRKLARELİ- **D 18 A-B**	
Ahmetler Köyü	Güllü Karı Kapaklısı.
Ahmetler Köyü	Ahlatlı Kapaklısı.
Ahmetler Köyü	Almalı Bayırı Kapaklısı.
Ahmetler Köyü	Şerif Hoca Kapaklısı.
Ahmetler Köyü	Palamutlu Kapaklısı.
Ahmetler Köyü	Yıldırım Bayırı Kapaklısı.
Ahmetler Köyü	Kapaklıkaya
Ahmetler Köyü	Kapaklıkaya
Demirköy	Kapaklıkaya
Topçular	Yumrukaya Kapaklısı I
Topçular	Yumrukaya Kapaklısı

Topçular	Mercanbaba Kapaklısı
Topçular	Mercanbaba Kapaklısı
KIRKLARELİ E 18 A-B	
Çayırlı Köyü	Kapaklıkaya
Kapaklı Köyü	Kapaklıbaba
Ahmetler Köyü	Kapaklıkayalar
Ahmetler Köyü	Mandıra Pınarı Kapaklısı
Ahmetler Köyü	Kurudere Kapaklısı
Kocayazı Köyü	Sivri Tepe Kapaklısı
Kocayazı Köyü	Kapaklıkaya
Kocayazı Köyü	Sancaktepe Kapaklısı I
Kocayazı Köyü	Sancaktepe Kapaklısı II
Kocayazı Köyü	Değirmenaltı Kapaklısı
KIRKLARELİ E-18 C	
Yündolan Köyü	Kapaklı Kaya

VIII. Değerlendirme ve Sonuç:

Doğu Trakya olarak da bilinen, Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki toprakları, ülkemizde tümülüs yoğunluğunun en fazla olduğu bölgedir. Doktora tezim için yapmış olduğum yüzey araştırmaları sırasında Trakya'da bulunan Edirne, Kırklareli, Tekirdağ İllerinin tamamı ile, İstanbul İli'nin Silivri İlçesi ve Çanakkale İli'nin Gelibolu İlçesinde toplam 1003 adet tümülüs tespit ettim. Doğu Trakya'da görülen bu türde bir tümülüs yoğunluğuna ne Frigya'da ne de Lidya'da rastlanılmaktadır.

Tespit ettiğim tümülüslerin sadece % 3'lük bir bölümünde bilimsel arkeolojik kazıların gerçekleştirildiği görülmektedir.

Bölgedeki tümülüslerde gerçekleştirilen arkeolojik kazılar, Doğu Trakya'da tümülüs tipi mezar yapma geleneğinin M.Ö. 1200'lerle birlikte ortaya çıktığını göstermektedir. Ancak Batı Trakya diye de adlandırılan Bulgaristan, Yunanistan ve Balkanlar'ın birçok bölgesinde yapılan bilimsel çalışmalar, Trakya tümülüslerinin geçmişinin Erken Tunç Çağı'na kadar indiğini göstermektedir.[1] Doğu Trakya'da günümüze kadar yapılan kazı ve araştırmalar sırasında Erken Tunç Çağı'na tarihlendirilen bir tümülüsle henüz karşılaşılmamıştır.

Doğu Trakya tümülüslerinde görülen mezar tiplerini Erken Demir Çağı ile Geç Klasik, Hellenistik ve Roma Çağları olarak iki ayrı bölümde incelemek gerekir.

[1] Bkz. s.36.

Erken Demir Çağı süresince Doğu Trakya'da ölüler, dolmenlere, kaya mezarlara ve taşlı tepeler olarak da adlandırılan taş dolgulu küçük tümülüslere gömülmüştür.

Erken demir Çağ tümülüslerinde başlıca iki tip bulunmaktadır: Dolmenli tümülüsler ve çukur mezarlı taşlı tepeler.

Doğu Trakya dolmenlerinin tek odalı ve iki odalı olmak üzere iki ana guruba ayrıldığı görülmektedir. İri taş bloklar ile, harç kullanılmadan yapılan bu mezar anıtları genellikle iki oda ile bir giriş bölümünden oluşmakta ve bunların üzerleri de toprak ve moloz taşlarla örtülmektedir. Her iki gurubunda önünde dromos şeklinde bir giriş bölümü bulunmaktadır.

Tek odalı dolmen tipinde Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan tek tümülüs, Kırklareli Vize'de bulunan Çakıllı tümülüsüdür.[2] Bu tümülüs ikisi uzun, ikisi kısa olmak üzere, düzgün işlenmiş büyük kaya blokların yan yana dikdörtgen bir oda oluşturulacak şekilde, harçsız olarak birleştirilmesinden meydana getirilmiştir. Bu dikdörtgen mekanın üstü de yine yekpare bir kaya blokla kapatılarak mezar odası oluşturulmuştur. Çakıllı tümülüsündeki kurtarma kazısında bulunan seramikler, bu mezar yapısının, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmesine neden olmuştur. Çakıllı tümülüsünün asıl önemi ilk defa dolmenli bir mezar yapısının bir tümülüsde ortaya çıkarılmış olmasıdır. Doğu Trakya dolmenlerinin pek çoğunda tümülüs örtüsü artık görülememektedir. Bu tümülüsün Vize Ovasında ortaya çıkarılmış olması da oldukça

[2] Bkz. s. 69.

önemlidir. Vize'de günümüzden 70 yıl kadar önce yapılan tümülüs kazılarında ortaya çıkarılan mezarların hepsi Roma dönemine tarihlendirilmiştir. Bu tümülüsle birlikte Doğu Trakya'da tümülüs tipi mezar anıtlarının Erken Demir Çağı'ndan beri kullanıldığını söylemek mümkün olmuştur.

Çift Odalı dolmenler ise, geçitli mezar odaları olarak da adlandırılmaktadır. Bu mezar tipinde en arkada hücre şeklinde ana bir oda, bundan biraz daha küçük bir ön oda ile dromos bulunur. Her üç bölüm yapı olarak birbirine benzer: Boyutları 2-3 m. kadar olan tonlarca ağırlıktaki iri taş bloklarının, bağlayıcı harç kullanılmadan üst üste bindirilmesi ile yapılmışlardır. Bunlar odanın dört yanına dik olarak yerleştirildikten sonra üzerlerine yine iri taş bir bloğun kapak gibi oturtulmasıyla yapılmış odalardan oluşturulmuştur.

Dolmenli tümülüslerin çevresinde iri moloz taşlarla sınırlandırılan bir nevi temenos duvarı diyebileceğimiz bir duvar bulunmaktadır. Bu duvar, hem mezar yapısının sınırlarını belirler hem de çeşitli boylardaki düzensiz taşlarla yapılan tümülüs dolgusunun kaymasını engeller. Günümüze kadar Doğu Trakya'da sadece Arpalık ve Hacılar köyünde bulunan dolmenlerin bilimsel kazıları gerçekleştirilmiştir. Bu iki dolmende bulunan Erken Demir Çağı seramikleri, bu anıtların M.Ö. 1200'lerden M.Ö. 800'lere kadar kullanıldığını göstermektedir.

Erken Demir Çağ tümülüs tiplerinden çukur mezarlı taşlı tepeler ise, yükseklikleri 1 ila 5 m. arasında değişen küçük tepeler şeklindedir. Bu tepelerin altına, toprağa açılan bir çukur içerisine, ahşapla çevrili bir mezar odası

yapılmaktadır. Ölü bu mezar odasına inhumasyon olarak konulur. Mezar odasının üzeri de diğer tümülüslerden farklı olarak toprak ile değil, taş ile kaplanmıştır. Avrasya steplerinin kurgan geleneğini yansıtan bu tümülüsler, değişik dolguları nedeni ile "taşlı tepe" olarak adlandırılmaktadır. Bu mezarların paralellerine Balkanlar'da sıklıkla rastlanılmaktadır. Erken Demir Çağı topluluklarını simgeleyen bu mezar anıtlarından sadece, Kırklareli'nde bulunan Taşlıcabayır mezar tepesi kazılmıştır.[3] Bu tipteki tümülüslere bölgede özellikle Kırklareli ve Edirne'nin kuzey ilçelerinde sıklıkla rastlanılmaktadır. Taş dolgulu bu mezar tepelerine Balkanlar'daki bir çok bölgede, Karadeniz'in kuzeyinde ve Kafkasya'da rastlamak mümkündür. Ancak arkeolojik materyallerin azlığı, henüz bu tümülüsleri yapanların Kuzey Karadeniz ve Kafkasya bağlantılarını tam olarak ortaya çıkarmaya yetmemektedir.

Doğu Trakya'daki Erken Demir Çağı tümülüslerinde günümüze kadar yapılan arkeolojik kazılarda bulunan "Buckelkeramik" adıyla bilinen bir seramik türü, bu tümülüslerin Erken Demir Çağ başlarında Balkanlar'dan Anadolu'ya doğru görülen "Kavimler Göçü" ile de bağdaştırılmasına neden olmuştur. Bu noktada Doğu Trakya'da bulunan Erken Demir Çağı tümülüsleri yalnızca Trakya için değil, Anadolu için de büyük önem taşımaktadır.[4] Hem Troia'da hem de Gordion'da son dönemde yapılan kazı ve araştırmalar bu tezi doğrulayacak nitelikte bulgular vermektedir. Traklar'la Frigler'in akraba olduklarına dair hem antik kaynakların hem de modern araştırmacıların çeşitli aktarımları bulunmaktadır. Her iki toplulukta da görülen tümülüsler ve bu tümülüslerdeki cenaze ritüelleri bu aktarımları doğrulayabilecek bulgular taşımaktadır. Ancak bu iddiaların kanıtlanabilmesi için

[3] Özdoğan, 2000b: 158.
[4] Özdoğan, Akman, 1992: 408.

konu üzerinde daha fazla arkeolojik çalışmanın yapılması gereklidir. Bu sorunun cevabının Doğu Trakya'daki Erken Demir Çağı tümülüslerinde saklı olduğunu düşünmekteyim.

Geç Demir Çağı'nda ise, Doğu Trakya tümülüslerinin erken dönemdekilere oranla daha büyük boyutlu yapıldıklarını görmekteyiz. Bazen bu tümülüslerin yükseklikleri 25 ila 30 metrelere, çapları da 100 ila 150 metrelere kadar uzanabilmektedir. Bu dönem büyük toplumsal değişimlerin görüldüğü bir dönemdir. Trakya bölgesinde küçük klanlar şeklinde yaşayan halkların, kabile sisteminden bir devlet sistemine doğru geçiş yaptıkları anlaşılmaktadır. Özellikle M.Ö. V. yüzyılla birlikte en büyük Trak kabilesi olan Odrysler'in Merkezi Trakya'da çok güçlü ve zengin bir şekilde ortaya çıktıkları görülmektedir. Bu duruma neden olan en önemli etkenlerden birisi, Yunan kolonizasyonu döneminde görülen şehirleşme faaliyetleridir. Böylece Traklar, kent olgusuyla tanışma fırsatı elde etmişler ve yanı başlarındaki güçlü kültürün etkisi altına girmeye başlamışlardır. Ancak yine de ölü gömme adetlerinde tümülüs tipi mezar yapma geleneğini terk etmemişlerdir. Fakat mezarlarda bulunan Yunan etkisindeki mezar yapıları ve bu mezarlara bırakılan Yunan orjinli eserler, Trak toplumunun hızlı bir kültürel dönüşüme uğradığının da bir göstergesidir.

Geç Klasik, Hellenistik ve Roma Çağlarına tarihlendirilen tümülüslerde görülen mezar tiplerini çukur mezarlı tümülüsler, lahit mezarlı tümülüsler, basit kiremit mezarlı tümülüsler, içinde mezar olmayan tümülüsler, içinde sadece at

iskeleti olan tümülüsler ve mezar odalı tümülüsler olmak üzere altı ayrı gurup içerisine sokabiliriz.

Birinci tip çukur mezarlı tümülüslerdir. Doğu Trakya tümülüslerindeki mezar çukurları, her dönemde kendilerine has özellikler göstermişlerdir.

Batı Trakya'da Erken Tunç Çağında, bu mezar çukurları tahta kalaslarla ya da sadece küçük ağaç dallarıyla örtülmüştür. Demir Çağında ise, mezar çukurları çoğu zaman basit toprak çukurlar şeklindedir. En çok çeşitlilik ise Roma çağında görülmektedir. Bazı mezar çukurlarının kenarlarının kesme taş ile örüldüğü yahut mezar çukurlarının kenarlarına kiremitlerin yerleştirildiği yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Bazı örneklerde ise mezarların üstünün ahşapla örtüldüğü de görülmektedir. Birçok ceset, mezar çukurunun içinde yakılmıştır ve üzerine mezar hediyeleri bırakılmıştır.

Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan çukur mezarlı tümülüsleri ise, üç ayrı tipte incelemekte fayda bulunmaktadır.

a. Anakaya'ya oyulan çukur mezarlı tümülüsler,
b. Toprağa açılan çukur mezarlı tümülüsler,
c. Taş örgülü çukur mezarlı tümülüsler.

Anakaya'ya oyulan çukur mezarlı tümülüslerden Doğu Trakya'da sadece bir tane örnek bulunmaktadır. Kırklareli'ne bağlı Yündolan Köyü civarındaki C

tümülüsü. Bu tümülüs içindeki buluntulardan ötürü M.Ö. IV. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Doğu Trakya'da ana toprağa açılan dikdörtgen şeklindeki basit çukurlardan oluşan mezarlara, Roma dönemine tarihlendirilen tümülüslerde oldukça sık rastlanılmaktadır. Bu çukurlar aynı zamanda kremasyonun da yapıldığı yerlerdir. Mezar çukurlarının hemen yakınlarında ölü ziyafetinin verildiği, dini ritüellerin gerçekleştirildiği şölen çukurları da bulunmaktadır. Doğu Trakya'da bu tipte ortaya çıkarılan tümülüsler; Tekhöyük, İkiztepe B ve Umurca B tümülüsleridir.

Doğu Trakya'da kazılar sonucunda ortaya çıkarılan çukur mezar tipleri arasında taş örgülü çukur mezarlar da bulunmaktadır. Bu tipteki mezarlarda ana toprağa açılan mezar çukurunun kenarlarına düzgün kesme taş blokların dizildiği ve üzerlerinin de yine düzgün kesme taş bloklarla kapatıldığı görülmektedir. Günümüze kadar bu tipte üç adet mezar ortaya çıkarılmıştır. Bulunan bu taş örgülü mezarlar arasında Tekirdağ Saray'daki Uzunhacı tümülüsü mezar tekniği açısından dikkat çekicidir. Günümüze kadar ulaşan bu tipteki mezarların hepsi Roma dönemine tarihlendirilmiştir.

İkinci tip lahit mezarlı tümülüslerdir. Trakya tümülüslerinde Klasik dönemden Roma döneminin sonuna kadar kullanılmıştır. Ancak Doğu Trakya'da Vize A Mezar yapısının içinde bulunan lahitten başka, Roma dönemine tarihlendirilene rastlanılmamıştır. Vize A tümülüsünde de görüldüğü üzere, lahitlerin bir mezar

yapısına yerleştirildiği de görülmektedir.[5] Lahitler, Trakya mezar geleneğine özgü değildir. Sonraki dönemlerde eski Yunan kolonilerinin çevresindeki tümülüslerde görülmüşlerdir. Lahit mezarlı tümülüslerin Trakya'nın iç kesimlerinde oldukça az kullanıldığı görülmektedir. Doğu Trakya'daki tümülüslerde günümüze kadar içinde sadece lahit bulunan üç adet tümülüs bulunmuştur. Bunlardan Harekattepe Geç Klasik Döneme, Keramettin Tümülüsü ve Düğüncülü Höyüktepe ise Hellenistik döneme tarihlendirilmiştir.

Üçüncü tip tümülüsler kiremit mezarlı tümülüslerdir. Kazılar sonucunda ortaya çıkarılan kiremit mezarlı tümülüslerin hepsi Roma dönemine tarihlendirilmektedir. Doğu Trakya'da içinde basit kiremit mezar bulunan Vize b ve Vize H tümülüsleri de Roma dönemine tarihlendirilmektedir. Doğu Trakya'da henüz daha erken dönemlere tarihlendirilen bir tümülüse rastlanılmamıştır.

Dördüncü tip tümülüsler ise, İçinde mezar bulunmayan tümülüslerdir. Doğu Trakya tümülüslerinde günümüze kadar bulunan mezarsız tümülüsler hakkında yeterince bilgi mevcut değildir. Boş, ritüel, sembolik, kenotaf, vb. olarak da adlandırılan bu mezarsız tümülüsler, M.Ö. I. bindeki ve Roma dönemindeki Trakya mezar uygulamaları için oldukça ilgi çekici bir durumdur. Genel olarak, bu tümülüslerde insan gömüsü bulunmamaktadır. Çoğu zaman tümülüs yapımı sırasında uygulanan herhangi bir ritüelin izine de bu tümülüslerde rastlanılmamaktadır. Bu tümülüslerin bir kısmının, kenotaf oldukları da kabul edilmektedir.[6] Trakya'da mezarsız olarak yapılan tümülüslerin sembolik bir anlam taşıdığı da

[5] Ayrıntılı bilgi için bkz. Vize A ve Çataltepe tümülüsleri.
[6] Theodossiev, 2000: 37.

düşünülmektedir. Evinden uzakta ölen savaşçılar için yapılmış olma olasılıkları oldukça fazladır.[7] Ancak bazı tümülüslerde mezarın yerinin tümülüsü kazanlar tarafından bulunamamış olması da söz konusu olabilir.

Doğu Trakya'da kazılan, ama içinde mezar bulunamadığından dolayı boş olduğu düşünülen altı adet tümülüs bulunmaktadır. Bunlar Alpullu Tümülüsü, Hasköy, Umurca C, Vize D, Vize G ve Vize I tümülüsleridir.

Beşinci tip tümülüsler ise, içinde at iskeleti bulunan tümülüslerdir. Doğu Trakya'da özellikle Vize bölgesinde sadece atların gömülü olduğu tümülüsler de bulunmuştur. Bu da Trakyalı savaşçıların tıpkı İskitler gibi atlarına çok önem verdiklerinin göstergesidir. Trakya'da ölen savaşçıların atlarıyla gömüldüğü birçok tümülüs bulunmaktadır. Sadece atların gömülü olduğu tümülüslere, Vize'den başka bir yerde henüz rastlanılmamıştır. Doğu Trakya'da içinde at iskeletinden başka bir gömü bulunmayan tümülüsler Vize C ve Vize F Tümülüsleridir.

Altıncı tip tümülüsler oda mezarlı tümülüslerdir. Trakya tümülüslerinde görülen anıtsal ölçülerdeki mezar odalarının ortaya çıkmasındaki en önemli olgu, en önemli Trak kabilelerinden birisi olan Odryslerdir. Trak kabilelerinin en büyüğü de olan Odrysler'in yükselişi ile birlikte, Trakya ve Makedonya'da M.Ö. I. binin başlarından itibaren tümülüs gömüleri yaygınlaşmaya başlamıştır.[8] Doğu Trakya tümülüslerinde bulunan dromoslu ve dromossuz mezar odaları, genellikle M.Ö. IV. ile M.Ö. III. yüzyıllar arasına tarihlendirilir. Bu mezarların çoğu İskit ve Bosphorus

[7] Georgieva 2000, Georgieva, 1995: 231-240.
[8] Archibald, 1998: 151.

Krallığı'ndaki gibi M.Ö. IV. yüzyılda inşa edilmiştir.[9] Trakya tümülüslerinde anıtsal mezarların ortaya çıkışı, yerel aristokrasinin, sadece öncelikli olarak Anadolu, Yunanistan ve Makedonya değil, ayrıca Illyra ve İtalya(Etrüsk) ile de olan çok çeşitli ilişkileri ve etkileşimleri ile ortaya çıkan, ekonomik ilerlemenin bir sonucudur. Bu yüzden, Trak mezar yapılarının çoğu Geç Klasik Dönem ve Erken Helenistik Dönem mimarisi biçiminde inşa edilmiştir.[10]

Bu mezar anıtları aynı zamanda, Traklar'ın özellikle II. Philippos, Büyük İskender ve Lysimachos'un Trakya topraklarına yaptıkları seferlerle güçlendirdikleri Hellenistik dünya ile olan sıkı bağlantılarını da göstermektedir. Bununla birlikte Güney Bulgaristan ve Rodoplardaki tümülüs buluntuları, Kuzey Ege kıyısındaki Trak kabilelerinin Karadeniz kıyısındaki Yunan kolonileri ile de ilişkileri olduğunu göstermektedir.[11]

M.Ö. I. binin ortalarında, Küçük Asya'ya, adalara ve Trakya'nın Ege kesimine olan Yunan koloni hareketleri, zamanla bu topraklardaki eski toplulukların kültürel hatıralarını da silmiştir. Bu insanlara Yunan politika modelleri, ekonomileri ve kültürü empoze edilmiştir. Politik ve ekonomik değişikliklerin bir sonucu olarak kültürel çevrenin değiştirilmesi, Hellenize edilmesi sonucunda, M.Ö. IV. yüzyıldan itibaren Trakyalıların manevi ve materyal kültürü çok önemli değişikliklere uğramıştır. M.Ö. III. yüzyıldan, özellikle de M.Ö. 270'lerde görülmeye başlanan Kelt akınlarından sonra zengin buluntulu mezarlara sahip, büyük boyutlu tümülüsler çok

[9] Kitov, 1991: 49.
[10] Theodossiev, 2007: 14.
[11] Kitov, 2000: 254.

azalmış ve hatta bu tipteki tümülüsler yerlerini tüm nekropolü oluşturan küçük mezar tepelerine bırakmaya başlamıştır.[12]

Doğu Trakya'da Roma dönemi, tümülüs geleneğinin tekrar canlandığı dönemdir. Trakya'da bu döneme tarihlendirilen bir çok mezar ortaya çıkarılmıştır. Bu dönemde Hellenistik dönem tümülüsleri ile yarışırcasına devasa ölçülere sahip tümülüsler yapılmıştır.[13] Ancak özellikle Doğu Trakya'da bulunan ve Roma dönemine tarihlendirilen tümülüslerde, anıtsal anlamda mimariye sahip mezar yapıları çok sık görülmemektedir. Bu dönem içerisinde yapılan daha doğrusu günümüze kadar bulunan tek mezar odası, Kırklareli Vize'de bulunan A tümülüsünde ortaya çıkarılmıştır.

Bazı Bulgar bilimadamları, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen dolmenlerin Klasik ve Hellenistik dönem tümülüslerinde görülen oda mezarların gelişimine etkide bulunduklarını savunmaktadırlar.[14]

Özellikle Makedonya tipi mezarların planları ile çift odalı dolmenlerin planları karşılaştırıldığında, dromos, ön oda ve asıl mezar odası gibi bir takım yapısal benzerlikler göze çarpmaktadır. Dolmenler, bu mezar tipinin oluşmasında bir esin kaynağı olmuş olabilirler ancak, Trakyalıların inşa ettiği mezarlar genellikle daha yaygın olan Akdeniz oda mezar uygulamasının bir ifadesi olarak gözükmektedir.

[12] Rousseva, 2000: 72.
[13] Örnek olarak Kırklareli İli, Lüleburgaz ilçesinde bulunan Umurca tümülüslerini ve Kırklareli Vize İlçesindeki tümülüsleri verebiliriz.
[14] Kitov, 1994. Vassileva, 2000, Rousseva, 2000.

Kültürel olguların teknolojik olguları maskelediği gerçeğine rağmen, saf teknolojik olguları kültürel olgulardan ayırt etmek önemlidir. Trakya mezarlarında görülen Yunan duvarcılık teknikleri, demir kenetler, ve olağanüstü güzellikteki freskler; Yunanlı olmayan birçok (Lidya, Pers, Karya, Likya, ve Batı Akdeniz toplulukları dahil) topluluk tarafından yaygın bir biçimde benimsenen ve geliştirilen yeni teknikler olarak görülmelidir.[15]

Doğu Trakya tümülüslerinde günümüze kadar ortaya çıkarılan mezar odalarını dörtgen planlı mezar odaları ve yuvarlak planlı mezar odaları olmak üzere iki ayrı plan tipinde incelemekte fayda bulunmaktadır.

Dörtgen planlı mezar odaları; Doğu Trakya'da ortaya çıkarılan dörtgen planlı mezar odalarının neredeyse tamamı Makedonya tipi denilen plan tipindedir. Makedonya tipi mezarlarda esas oda dikdörtgen planlı ve tonozludur; ayrıca arka ve yan duvarlarda bir ya da iki kline bulunur. Klineler, blok taştan yapılmış ya da taşa oyulmuştur. Gömü nadiren mezar zemininin altındaki bir lahitin içinde bulunur.[16] Yunan veya Makedon taş ustalarının Trakya'da beşik tonozlu mezarların yapımında çalışmış olabileceği düşünülmektedir.[17]

Doğu Trakya'daki dörtgen planlı mezar odaları, tek odalı ve çok odalılar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Tek mezar odalı tümülüsler; Vize A Tümülüsü, Pınarhisar İslambey A Tümülüsü, Ortaca Tümülüsü, Askertepe Tümülüsü, Kırklareli A

[15] Archibald, 1998: 283.
[16] Tsetshkhladze, 2005: 54-55.
[17] Boardman, 1994: 191.

Tümülüsü, Çataltepe Tümülüsü, Höyükbayırı Tümülüsü, Kumtepeler B Tümülüsü ve Naip Tümülüsüdür. Mezar odasında birden fazla mezar bulunan tek tümülüs ise Kırklareli C Tümülüsüdür.

Yuvarlak planlı Mezar Odaları; Doğu Trakya tümülüslerinde görülen bir diğer plan tipi de yuvarlak planlı, kubbeli mezar yapılarıdır. Yuvarlak planlı mezar odaları M.Ö. II. binin sonları ve M.Ö. I. binin başlarında Balkanlarda ve Akdeniz'de yaşamış olan Pre-Hellenik kabilelerin karakteristik bir özelliğidir.[18] Bu toprakları işgal eden Akalar, bu mezar tipini sıklıkla kullanmışlardır.[19]

Kubbeli mezarların yapımına, Doğu Trakya'da özellikle de Kırklareli'nde, Makedonya yönetiminin ilk yıllarında dahi devam edilmiştir. Bu yuvarlak planlı, kubbeli mezarların Orta Trakya'nın ve Rodopların karakteristik bir özelliği olduğu görülmektedir. Makedonya tipindeki mezar odaları, Makedonyalıların fethinden sonra bile, yöreye özgü bir geleneğin izi olan yuvarlak planlı, tholoslu mezar odalarının yerine geçememiştir. Hellenistik dönem boyunca bu iki plan tipi, II. Philippos'un takipçilerinin güçlü bir politik ağırlığa sahip olduğu Doğu ve Güneydoğu Trakya'da bir arada kullanılmıştır.[20]

Trakya'nın bütününde görülen yuvarlak planlı, kubbeli mezar odalarının inşası ve dizaynı, dolaylı da olsa, Batı Anadolu'daki mimari uygulamalar ile bağlantılıdır.[21]

[18] Kubbeli Mezar yapısının ortaya çıkışında hiç kuşkusuz Mykenai'deki Atreus'un mezarının büyük etkisi bulunmaktadır.
[19] Rousseva, 2000: 59.
[20] Archibald, 1998: 245.
[21] İbid, 283-284.

Doğu Trakya tümülüslerinde yapılan kazılar, hem Makedonya tipinin hem de Kubbeli mezar tipinin M.Ö. IV. yüzyıl boyunca bir arada kullanıldığını göstermektedir. Günümüze kadar bölgede ortaya çıkarılan yuvarlak planlı mezar odası olan tümülüsler; Kırklareli B Tümülüsü, Eriklice Tümülüsü, Karakoç Tümülüsü, Akviran Tümülüsü ve Batkın A Tümülüsüdür.

Böylece, Doğu Trakya diye adlandırdığımız Türkiye Trakyası'nda bulunan tümülüslerin en erken örneklerinin Erkken Demir Çağı'nda ortaya çıktığını görmekteyiz. Bu dönem tümülüslerinde görülen dolmenli ve taşlı tepeli tümülüsler, geç dönem tümülüslerinin atasıdırlar ve M.Ö. 1200-800 yılları arasındaki göçlerle bölgeye gelen Traklar'ın öncüleri tarafından inşa edilmişlerdir.

Bu bölgede M.Ö. IV. yüzyıldan daha erkene tarihlendirilen bir tümülüse henüz rastlanılmamıştır. Ancak bölgedeki tümülüs yoğunluğu ve bu tümülüslerde yapılan bilimsel kazıların azlığı, daha erken dönemlere tarihlendirilen tümülüsler yoktur dememizi güçleştirmektedir. Yapılan kazılar bu geleneğin Doğu Trakya coğrafyasında tümülüslerin 2000 yıllık bir geçmişe sahip olduğunu göstermektedir.

Doktora tezimi gerçekleştirebilmek için Doğu Trakya'da yapmış olduğum yüzey araştırmaları sırasında tespit ettiğim tümülüslerle ilgili bazı istatistiksel sonuçlar da ortaya çıkardım. Bu sonuçlara göre;

Doğu Trakya'da Erken Demir Çağı'na tarihlenen 179 adet tümülüs bulunmaktadır. Bunların tespit edilen diğer tümülüslere oranı, % 18'lik bir dilimi

ifade etmektedir. Erken Demir Çağ tümülüslerinin ister dolmenli, isterse taşlı tepeli olsun çok büyük bölümünün bölgenin kuzey bölümünde, Istranca Dağlarının eteklerinde yer alan hakim tepelerde bulundukları görülmektedir.

Doğu Trakya'da Erken Demir Çağı tümülüslerinden sonra en fazla sayıda Hellenistik döneme tarihlendirilen tümülüslerin olduğu görülmektedir. Ancak bu ifade günümüze kadar yapılan hem bilimsel hem de kaçak kazılar sonucunda elde edilen verileri kapsamaktadır. Günümüze kadar Hellenistik döneme tarihlendirilen 22 adet tümülüs bulunabilmiştir. Hellenistik dönem mezarlarının çok büyük bir bölümü bilimsel kazılar sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarların neredeyse hepsi M.Ö. IV. yüzyılda yapılmıştır. Hellenistik dönem mezarlarında özellikle kubbeli tholos mezarlar, Makedonya tipi tonozlu mezarlar ve lahit mezarların oldukça sık bir şekilde kullanıldığı görülmektedir.

Trakya'da Roma dönemine tarihlendirilen 18 adet tümülüs bulunmuştur. Bunlar da yine arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Roma dönemi tümülüslerinin genellikle M.S. I. ve II. yüzyıllara tarihlendirildikleri görülür. Bu dönem mezarlarından sadece Kırklareli Vize A tümülüsünde mimari bir oluşum söz konusudur. Bunların dışındaki tümülüslerde genellikle lahit, kiremit mezar ve çukur mezarlı gömüler şeklinde bir anlayış bulunmaktadır.

Doğu Trakya'daki tümülüslerin oldukça büyük bir bölümünde dönem tespiti yapılamamaktadır. Erken Demir Çağı tümülüsleri hariç, bilimsel ya da kaçak kazılar sonucunda mezarlara ait herhangi bir ipucu ortaya çıkmadan, bu mezarları genel

yargılarla tarihleyebilmek mümkün değildir. Bundan dolayı tespit etmiş olduğum tümülüslerin oldukça önemli bir bölümünde herhangi bir tarihlendirme yapılamamıştır.

Doğu Trakya tümülüslerinin suni tepeleri yapılırken en çok tercih edilen form ise koniktir. Arkasından yayvan ve basık formlara sahip tümülüsler gelmektedir. Yayvan olan tümülüsler genellikle Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen tümülüslerdir.

Doğu Trakya'da tümülüs sayısının en fazla olduğu il Edirne'dir. Edirne'nin arkasından Kırklareli, Tekirdağ ve İstanbul İlleri gelmektedir. En az tümülüs ise Çanakkale Gelibolu'da bulunmuştur.

Doğu Trakya tümülüslerinin % 85'i yamaç ve sırtlarda yapılmıştır. % 14'ü ise düzlük alanlarda bulunmaktadır. Böylece tümülüslerin yapımında görünürlük ve etkileyici konumun belirleyici olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle akarsu vadilerinde bulunan sırtlar, tümülüs yapımında çok sık tercih edilmiştir. Ayrıca Doğu Trakya tümülüslerinin burada bulunan antik kentlerle ve yollarla doğrudan ilişkili olduğu da görülmektedir.

İlerleyen yıllarda yapılacak daha kapsamlı ve sistematik araştırmalar, tümülüs adı ile bilinen bu mezar tepeleri hakkında daha sağlıklı sonuçların ortaya çıkarılmasını sağlayacaktır.

IX. ÖZET.

Doğu Trakya, Türkiye'de tümülüs yoğunluğu açısından oldukça dikkat çekici bir bölgedir. Erken Demir Çağından, M.S. III. yüzyıla yani Roma Çağı'nın ortalarına kadar uzanan uzun bir zaman dilimi boyunca tümülüsler, Doğu Trakya'da bir ölü gömme geleneği olarak kullanılmıştır.

Doğu Trakya'da Tümülüs diye adlandırdığımız bu ölü gömme geleneği, M.Ö. 1200'lerle birlikte bölgeye gelen Trak kavimleri ile başlamıştır. Bu yeni gelen kavmin kullandığı mezar tepelerinde başlıca iki tip vardır: Dolmen ve taşlı tepe. Dolmenler ve taşlı tepeler özellikle Trakya'nın dağlık bölgelerinde görülürler. Bu mezar tepelerinin kullanımının M.Ö. VIII-VII.. yüzyıllara kadar sürdüğü anlaşılmaktadır.

Doğu Trakya tümülüslerinde M.Ö. V. yüzyılın sonundan itibaren taş örgülü mezar yapıları ortaya çıkmaya başlar, M.Ö. IV. yüzyılla birlikte Trakya tümülüslerinde iki ayrı tip belirginleşmiştir. Makedonya tipi ile, yuvarlak planlı, kubbeli mezar tipi.

Doğu Trakya tümülüslerinde taş örgülü mezar yapılarından başka kullanılan mezar tipleri de bulunmaktadır. Bunları çukur mezarlı tümülüsler, içinde lahit bulunan tümülüsler, basit kiremit mezarlı tümülüsler olarak ayırabiliriz.

Ayrıca bu çalışmada, Ord. Prof. Dr. Arif Müfid Mansel'le başlayan sistemli tümülüs kazıları ve bölgede bu konu üzerine yapılan bütün kazı ve araştırmalar karşılaştırılarak incelenmiştir.

Doğu Trakya'da tespit edilen tümülüsler 1: 90.000 ölçekli bir haritaya bulundukları koordinatlar göz önünde bulundurularak işlenmiş ve dönemleri belirlenebilen tümülüsler de haritada ayrıca belirtilmiştir. Elde edilen sonuçların istatistiki bir değerlendirmesi de yapılmıştır. Bu harita çalışmasıyla Trakya'da bulunan tümülüslerin antik kentlerle ve yollarla olan bağlantıları da gözler önüne serilmiştir.

X. SUMMARY.

Eastern Thrace, with its tumulus density is a very conspicuous region in Turkey. Through a long period, from the Early Iron Age till 3rd. Century AD. tombs were used as a burial tradition in Eastern Thrace.

This burial tradition that we call tumulus, was begun to used in 1200 BC. with the Thracian tribes that migrated to the region. This new tribe used two burial types: Dolmen and stony hill. Dolmens and stony hills are especially seen in the mountainous regions of Thrace. These burial hills were used till 7th. Century BC.

In eastern Thrace from the begining of last period of 5th. Century BC. in the tumuli burial structures made by Stones began to appear and by 4th. Century BC. two types became prominent. These are Macedonian type and circular and domed type burials.

In Eastern Thrace also there are other types of burials besides burials constructed by Stone. We can sort these burials as pit grave tumuli and tumuli with sarcopaghi inside and simple tiled grave tumuli.

Also in this research the systematic tumulus excavations launched by Prof. Arif Müfid Mansel and all the excavations and surveys on this issue about the region were compared and examined.

.Also the statistical evaluation of the achieved results were made. With this map study also the connection of of the Thracian tumuli between ancient cities and roads was brought into light.

LEVHA LİSTESİ

Levha I:

Thrak kabilelerini gösterir harita. (A. Fol, I. Marazov, "Thrace and the Thracians", St. Martin's Press,1977, p. 133.)

Levha II:

Antik yolları ve kentleri gösteren Trakya Haritası. (Talbert, 2000, Lev.52)

Levha III:

Trakya'da bulunan Antik Kentler. (Rumjana Georgieva, Tosho Spiridonov, "Ethnology Of The Thracians", Maria Rejo Univ. Press "Sv. Kliment Ohridski", Sofia, 1999, Fig.2.)

Levha IV:

a. Ukok Platosunda yapılan kurgan kazılarında bulunan ahşap mezar odalı gömüler. (Polosmak, Molodin, 2000, Fig. 31.)

b. Ukok Platosunda yapılan kurgan kazılarında bulunan ahşap mezar odalı gömüler. (Polosmak, Molodin, 2000, Fig. 34.)

Levha V:

Trans Kafkasya'daki Tunç Çağı kurgan mezarlarının bulundukları yerleşim yerleri. (Nagler, 1996, Tafel 1.)

Levha VI:

Trans Kafkasya ve Doğu Anadolu'da Tunç Çağı'na tarihlendirilen yerleşim yerleri. (Sagona, 2004, s.476.)

Levha VII:

Moskova Milli Tarih Müzesi'nin Kuzey Kafkasya'da kurgan kazısı yaptığı yerleri gösteren harita. (Shishlina, 2004, fig.1.)

Levha VIII:

Trans-Kafkasya tümülüslerinde görülen derin çukurlu kurgan mezarları. (Sagona, 2004, Fig.4.)

Levha IX:

Trans-Kafkasya tümülüslerinde görülen geçit mezarlı kurgan örneği. (Sagona, 2004, Fig.8.)

Levha X:

Trans-Kafkasya tümülüslerinde toprak yüzeyinin üstüne yapılan ahşap mezar odalı kurgan örneği. (Sagona, 2004, Fig.9.)

Levha XI:

Trans-Kafkasya tümülüslerinde toprak yüzeyinin altına yapılan mezar odalarına bir örnek. (Sagona, 2004, Fig.10.)

Levha XII:

a. Kafkasya'da bulunan İskit yerleşme ve mezarları. (Tsetshkhladze, Gocha R., 2005, Res.1.)

b. Kırım'da bulunan İskit yerleşme ve mezarları. (Tsetshkhladze, Gocha R., 2005, Res.3.)

Levha XIII:

a. Golyama Detelina Köyü'nde bulunan Tunç Çağına tarihlendirilen tümülüsün planı. (Leshtakov, Borisov, 1995, Obr.2.)

b. Golyama Detelina Köyü'nde bulunan Tunç Çağına tarihlendirilen tümülüs buluntularının çizimi. (Leshtakov, Borisov, 1995, Obr. 10.)

Levha XIV:

Trakya'daki dolmenlerin dağılımını gösteren harita. (Sara Owen, "New Light on Thracian Thasos: A Reinterpretation of the (Cave of Pan)",The Journal of Hellenic Studies, Vol. 120. (2000), s. 139-143. fig. 3.)

Levha XV:

Bulgaristan'da bulunan Istranca Dağları yakınlarındaki Kupanov Hlyabovo dolmenlerin röleveleri. (Archibald, 1998, Fig.2.15,2.16.)

Levha XVI:

a. Roussa'da bulunan dolmen ve Demir Çağ tümülüsünde bulunan pişmiş toprak kap. (Triandaphyllos, 1995, s. 45.)

b. Roussa'daki dolmende bulunan Demir Çağı'na tarihlendirilen buckelkeramik kap. (Triandaphyllos, 1995, s.46.)

Levha XVII:

Sboryonovo'da bulunan Erken Demir Çağı tümülüsleri ve klasik dönem tümülüslerini gösterir harita. (Stoyanov, 1997, Map.2.)

Levha XVIII:

a. Sboryonovo'daki Erken Demir Çağı tümülüslerinden birisinin planı. (Stoyanov, 1997, Plan 1.)

b. Sboryonovo'daki Erken Demir Çağı tümülüslerinden bir diğerinin planı. (Stoyanov, 1997, Plan 2.)

c. Sboryonovo'daki Erken Demir Çağı tümülüslerinde bulunan buckelkeramik kapların çizimleri. (Stoyanov, 1997, Table II.)

d. Sboryonovo'daki Erken Demir Çağı tümülüslerinde bulunan buckelkeramik kaplar. (Stoyanov, 1997, XXI.)

Levha XIX:

a. Varna Yakınlarındaki Belogradec Köyünde bulunan kurganlar (Tonçeva, Goranka, 1980. Pl. XVI.)

b. Varna Yakınlarındaki Belogradec Köyünde bulunan kurganların çizimleri (Tonçeva, Goranka, 1980. Pl I.)

Levha XX:

a. Arnavutluk'ta Lofkend'de bulunan Erken Demir Çağ tümülüsünün kazısı. (Papadopoulos, Bejko, Morris, 2007, Fig. 25.)

b. Arnavutluk'taki Lofkend'de bulunan Erken Demir Çağ tümülüsündeki mezarlardan ikisi. (Papadopoulos, Bejko, Morris, 2007, Fig. 14, 15.)

c. Arnavutluk, Lofkend'deki Erken Demir Çağ tümülüsünde bulunan mezarlardan ikisi. (Papadopoulos, Bejko, Morris, 2007, Fig. 17.)

Levha XXI:

a. Sırbistan'daki Priboj na Limu'da kazılan Erken Demir Çağ tümülüslerinden birisi. (Zotoviç, 1990, Fig. 1.)

b. Sırbistan'daki Priboj na Limu'da kazılan Erken Demir Çağ tümülüslerinden bir diğeri. (Zotoviç, 1990, Fig. 4.)

c. Sırbistan'daki Priboj na Limu'da kazılan Erken Demir Çağ tümülüslerinde bulunan buckelkeramikler. (Zotoviç, 1990, Fig. 8.)

Levha XXII:

a. Susani'de bulunan Erken Demir Çağı tümülüsü. (Stratan, I., Vulpe, A., 1977, Fig. 5.)

b. Susani'deki Erken Demir Çağı tümülüsünde bulunan buckelkeramik kaplar. (Stratan, I., Vulpe, A., 1977, Fig. 7,8.)

Levha XXIII:

Sboryonovo ve diğer bölgelerde bulunan Erken Demir Çağı tören kapları. 1.taşlıcabayır, 2. Vergina, 3. Velikaya Alexandrovka, 4. San Marcano, 5. Bistrica. (Stoyanov, 1997, Drw. 2.)

Levha XXIV:

a. Arpalık Dolmeninde bulunan buckelkeramik içki kabı. (Edirne Müzesi, Fotoğraf: Şahin Yıldırım)

b. Taşlıcabayır tümülüsünde bulunan Erken Demir Çağı Buckelkeramik kaplar.(Edirne Müzesi Arşivi.)

c. Taşlıcabayır tümülüsünde bulunan Erken Demir Çağı Buckelkeramik tören kabı (Edirne Müzesi, Fotoğraf: Şahin yıldırım)

d. Taşlıcabayır tümülüsünde bulunan Erken Demir Çağı Buckelkeramik çift kulplu içki kabı (Özdoğan, 2000.)

Levha XXV:

a. Troia'da, VIIb2 kültür tabakasında bulunan ve Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen Buckelkeramik kap örneği (Becks, Thum, 2001. Res. 485.)

b. Buckelkeramik diye adlandırılan bu seramiğin Balkanlar üzerindeki dağılımını gösteren harita. (Becks, Thum, 2001. Res. 486.)

Levha XXVI:

Gordion'da bulunan Buckelkeramik kap parçaları. (Friglerin Gizemli Uygarlığı, YKY 2007, s.202.)

Levha XXVII:

a. Midas Tümülüsü.(Arkeoatlas, Sayı 5, 2006, s.52. Gordion Projesi Arşivi)

b. Vergina bulunan II. Philip'in mezarı ve diğer mezarların planları. (Dimitrova, 2000: 57.)

c. Vergina bulunan II. Philip'in mezarının girişi. (M.Andronikos,Vergina-The Royal Tombs Athens 1989)

Levha XXVIII:

a. Kazanluk tümülüsünde bulunan mezarın kubbesindeki duvar resmi. (Vasileva, 2005: Tablo 11)

b. Kazanluk tümülüsünün girişi.(Vasileva, 1980.)

c. Kazanluk mezarının kesit ve planı. (R.F.Hoddinott, "Bulgaria in Antiquity",London, 1975.)

d. Kazanluk mezarının koridorunda bulunan Yunanlılarla Trakların mücadele sahnesinin gösteren freskin rekonstrüksiyonu.(Johnny Shumate)

Levha XXIX:

a. Mykenai'de bulunan Atreus'un kuyu mezarının çizimi. (Wilhelm Lübke, Max Semrau: Grundriß der Kunstgeschichte. Paul Neff Verlag, Esslingen, 14. Auflage 1908)

b. Mezek Maltepe tümülüsünün çizimi. (Tsetskhladze, 2005: 90.)

c. Mezek Kurtkale tümülüsünün çizimi. (Tsetskhladze, 2005: 90.)

Levha XXX:

a. Aleksandrovo tümülüsünün plan ve kesiti. (Kitov, 2003: 151.)

b. Aleksandrovo tümülüsünün kubbesinde bulunan duvar resmi. (Fol, 2005: 66.)

Levha XXXI:

a. Bulgaristan'daki Starosel köyü yakınlarındaki Horizont tümülüsü içinde bulunan tapınak yapısı. (Fol, 2005: 51.)

b. Mezar Odasının görünümü.(http://en.wikipedia.org/wiki/ Image: 017 _Tempel _Thraci%C3%ABrs_bij_ Starosel.jpeg)

Levha XXXII:

a. Sveshtari tümülüsünde bulunan mezarı gösteren çizim. (Rousseva, 2000: 134.)

b. Sveshtari tümülüsünde bulunan mezar yapısının planı. (Rousseva, 2000: 134.)

c. Sveshtari tümülüsünde bulunan ana mezar odasının AA ve BB kesitleri. (Rousseva, 2000: 137.)

d. Sveshtari tümülüsünde bulunan mezar yapısı. (Fol, 2005: 48.)

e. Sveshtari tümülüsünün asıl mezar odasında bulunan karyatidler. (Ivan Marazov, Aleksandr Fol, Margarita Tacheva-Khitova, and Ivan Venedikov "Ancient Gold: The Wealth of the Thracians", 1998, s. 82.)

Levha XXXIII:

a. Shoushmanets Tümülüsünün girişinin çizimi. (Dimitrova, 2000: 45.)

b. Shoushmanets Tümülüsünün planı. (Dimitrova, 2000: 45.)

c. Tümülüs girişindeki tonozu taşıyan stilize İon başlıklı sütun ve mezar girişi. (Fol, 2005: 176.)

d. Mezar odasındaki kubbeyi taşıyan Dor başlıklı sütun. (Kitov, 1999: 53.)

Levha XXXIV:

a. Griffin tümülüsünde bulunan mezarın planı ve kesiti. (Kitov, 2003: Fig. a-b)

b. Griffin tümülüsünün fasadlı giriş kapısı. (Kitov, 2003: Fig. 4)

c. Griffin tümülüsünün birinci ve ikinci mezar odasının girişleri. (Kitov, 2003: Fig. 7-8)

d. Griffin tümülüsünde bulunan mezar odasının çeşitli görünümleri. (Kitov, 2003: Fig. 9-10-11)

Levha XXXV:

a. Otrousha tümülüsünde bulunan mezar yapısı.(Kitov, 1994a: Fig. 12)

b. Otrousha tümülüsünde bulunan mezarın planı.(Kitov, 1993: Fig. 7)

c. Otrousha tümülüsünün rekonstrüksiyonu.(Kitov,1993: Fig. 9)

Levha XXXVI:

a. Zhaba Tümülüsünün planı. (Dimitrova, 2000: Fig 6.)

b. Zhaba Tümülüsünün girişi. (Dimitrova, 2000: Fig 7.)

c. Zhaba Tümülüsünün kazı sırasında girişinde bulunan cenaze töreninde kullanılan araba ve at iskeletleri. (Dimitrova, 2000: Fig 6.)

Levha XXXVII:

a. Kotcherinovo tümülüsünde bulunan amphoraların daire şeklinde dizildiği mezar.(Bojkova, 1997: Fig. 3.)

b. Karadeniz'de ortaya çıkarılan daire şeklindeki amphora dizili tümülüs mezarları. (Damyanov, 2005: Fig. 1.)

c. Apollonia Pontica'da bulunan Kolokita tümülüsünde bulunan daire şeklinde amphora dizili tümülüs mezar. (Damyanov, 2005: Fig. 2.)

d. Orgame nekropolünde bulunan bir tümülüsde ortaya çıkarılan daire dizgili amphoralı mezar. (Damyanov, 2005: Fig. 5.)

Levha XXXVIII:

a. Mikri Doxipara Tümülüsü.(Triandaphyllos vd., 2005: Fig. 1.)

b. Mikri Doxipara Tümülüsünde bulunan mezar çukurlarının ve cenaze arabalarını gösteren plan.(Triandaphyllos vd., 2005: 7.)

c. Mikri Doxipara Tümülüsünde bulunan Kremasyon A adlı mezar çukuru ve mezar hediyeleri.(Triandaphyllos vd., 2005: Fig. 11.)

d. Mikri Doxipara Tümülüsünde bulunan cenaze arabalarından birisi. (Triandaphyllos vd., 2005: Fig. 7.)

Levha XXXIX:

Doğu Trakya dolmenlerini gösteren dağılım haritası. (Akman, 1998.)

Levha XL:

a. Büyünlü köyünde bulunan dolmenler. (Edine Müzesi Arşivi)

b. Kırklareli Çakıllı tümülüsü.(Özkan Ertuğrul Arşivi)

Levha XLI:

a. Çakıllı tümülüsünde ortaya çıkarılan tek odalı dolmen. (Özkan Ertuğrul Arşivi)

b. Çakıllı tümülüsünün çizimleri. (Yılmaz, 1996.)

c. Çakıllı tümülüsünde bulunan Buckelkeramik kap parçaları.(Yılmaz, 1996)

Levha XLII:

a. Edirne Müzesi'ne taşınan hacılar dolmeni. (Şahin Yıldırım)

b. Hacılar dolmenli tümülüsünde bulunan Buckelkeramik kap örnekleri. (Edirne Müzesi Arşivi)

Levha XLIII

a. Lalapaşa Arpalık Dolmenli tümülüsü. (Şahin Yıldırım)

b. Lalapaşa Arpalık Dolmenli tümülüsünü çeviren temenos duvarı ve mezar dolgusu. (Akman, 1998: Abb. 2)

c. Lalapaşa Arpalık dolmenli tümülüsün planı.(Akman, 1998: Abb. 1)

d. Tümülüsde bulunan Buckelkeramik kaplar. (Akman, 1998: Abb. 5)

Levha XLIV:

a. Kırklareli Asilbeyli'de bulunan Taşlıcabayır tümülüsünün kurtarma kazısı. (Edirne Müzesi Arşivi)

b. Kırklareli Asilbeyli'de bulunan Taşlıcabayır tümülüsünün kurtarma kazısında bulunan Buckelkeramik kaplar. (Edirne Müzesi Arşivi)

c. Taşlıcabayır tümülüsünde bulunan tören kabı. (Edirne Müzesi Arşivi)

Levha XLV:

a. Yündolan C tümülüsü. (Yılmaz, 2001.)

b. Yündolan C tümülüsünde yapılan kurtarma kazısı.(Yılmaz, 2001.)

c. Yündolan C tümülüsünde bulunan mezar çukuru.(Yılmaz, 2001.)

Levha XLVI:

a. Tekhöyük tümülüsünde bulunan mezar ve mezar hediyeleri. (Tekirdağ Müzesi Arşivi)

b. Tekhöyük tümülüsünün planı. (Öztürk, 1998: 389.)

c. Tekhöyük tümülüsünün kesiti. (Öztürk, 1998: 389.)

d. Tekhöyük tümülüsünde bulunan mezar çukurunun çizimleri. (Öztürk, 1998: 390.)

Levha XLVII:

a. Lalapaşa İkiztepe B Tümülüsünün Planı.(Yıldırım, 2006: Fig. 3)

b. Lalapaşa İkiztepe B Tümülüsünün kesitleri.(Yıldırım, 2006: Fig. 4)

c. Lalapaşa İkiztepe B Tümülüsünde bulunan ateş çukuru ve içinde bulunan kaplar.(Yıldırım, 2006: Fig. 6)

d. Lalapaşa İkiztepe B Tümülüsünde bulunan çukur mezar ve çizimi.(Yıldırım, 2006: Fig. 15)

Levha XLVIII:

a. Umurca B tümülüsü. (Mansel, 1938.)

b. Umurca B tümülüsünde bulunan 1. çukur mezar. (Mansel, 1938.)

c. Umurca B tümülüsünde 1. çukur mezarda bulunan aplikler. (Mansel, 1938.)

d Umurca B tümülüsünde 1. çukur mezarda bulunan bronz çekmece süslemeleri. (Mansel, 1938.)

e. Umurca B tümülüsünde 1. çukur mezarda bulunan bronz patera. (Mansel, 1938.)

f. Umurca B tümülüsünde 1. çukur mezarda bulunan bronz oinechoe. (Mansel, 1938.)

g. Umurca B tümülüsünde bulunan 2. çukur mezar. (Mansel, 1938.)

h. Umurca B tümülüsünde 2. çukur mezarda bulunan cam modulius. (Mansel, 1938.)

i. Umurca B tümülüsünde 2. çukur mezarda bulunan bronz ayna arkası. (Mansel, 1938.)

j. Umurca B tümülüsünde 2. çukur mezarda bulunan bronz lenger. (Mansel, 1938.)

Levha XLIX:

a. Uzunhacı köyündeki tümülüsde bulunan taş örgülü çukur mezar. (Kenan, 1941).

b. Uzunhacı köyündeki tümülüsde bulunan bronz patera ve tava. (Kenan, 1941).

c. Uzunhacı köyündeki tümülüsde bulunan bronz ve pişmiş toprak eserler. (Kenan, 1941).

d. Uzunhacı köyündeki tümülüsde bulunan altın eserler. (Kenan, 1941).

Levha L:

a. Ortakçı Köyü Tümülüsü.(Özkan Ertuğrul Arşivi)

b. Ortakçı Köyü Tümülüsü kurtarma kazısı.(Özkan Ertuğrul Arşivi)

c. Ortakçı Köyü Tümülüsünün çizimi.(Edirne Müzesi Arşivi)

Levha LI:

a. Keramettin Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Keramettin Tümülüsünde bulunan sandukalı mezar.(Edirne Müzesi Arşivi)

Levha LII:

a. Harekattepe Tümülüsü.(Işın, 2000)

b. Harekattepe Tümülüsünün planı.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

c. Harekattepe Tümülüsünde bulunan sanduka.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

d. Harekattepe Tümülüsünde bulunan sanduka mezarın içindeki buluntular.(Işın, 2000)

e. Harekattepe Tümülüsünde bulunan altın kaplama boncuklar. .(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

f. Harekattepe Tümülüsünde bulunan palamut yapraklı altın taç.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

g. Harekattepe Tümülüsünde bulunan asma yapraklı altın taç.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

h. Harekattepe Tümülüsünde bulunan II. Philippos sikkesi.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

i. Harekattepe Tümülüsünde bulunan altın yüzük.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

Levha LIII:

a. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsü. (Yılmaz, 1995)

b. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünün çizimi. (Yılmaz, 1995)

c. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde bulunan cam eserler. (Yılmaz, 1995)

d. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde bulunan bronz kandil, cam kadeh ve boğa protomu.(Yılmaz, 1995)

e. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde bulunan kemik taraklar ile fildişi ve ahşap kutular. (Yılmaz, 1995)

f. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde bulunan bronz aplik ve anahtarlar (Yılmaz, 1995)

g. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde bulunan eserlerden bir bölümü. (Yılmaz, 1995)

h. Düğüncülü Höyüktepe Tümülüsünde bulunan kolyeler ve sepet kalıntıları. (Yılmaz, 1995)

Levha LIV:

a. Vize B Tümülüsü. (Mansel, 1940)

b. Vize B Tümülüsünde bulunan kiremit mezar. (Mansel, 1940)

c. Vize B Tümülüsünde bulunan pişmiş toprak eserler. (Mansel, 1940)

d. Vize B Tümülüsünde bulunan altın eserler. (Mansel, 1940)

e. Vize B Tümülüsünde bulunan pişmiş toprak figürinler. (Mansel, 1940)

Levha LV:

a. Sinanlı köyündeki tümülüs. (Mansel, 1938.)

b. Hasköy tümülüsü. (Mansel, 1938.)

Levha LVI:

a. Vize A Tümülüsü. (Mansel, 1940)

b. Vize A Tümülüsünün planı. (Mansel, 1940)

c. Vize A Tümülüsünün kesiti. (Mansel, 1940)

d. Vize A Tümülüsünde bulunan mezar odasının planı. (Mansel, 1940)

Levha LVII:

a. Vize A Mezar odasının kesiti. (Mansel, 1940)

b. Vize A Tümülüsünde bulunan mezar odası. (Mansel, 1940)

c. Vize A Tümülüsünde bulunan mezarın girişi. (Mansel, 1940)

d. Mezar odasının içinde bulunan lahit mezar. (Mansel, 1940)

e. Vize A Tümülüsünde bulunan mezar odasının içi. (Mansel, 1940)

f. Vize A Tümülüsünde bulunan mezarın içi. (Mansel, 1940)

Levha LVIII:

a. Vize A Tümülüsünün mezar odasında bulunan eserler. (Mansel, 1940)

b. Vize A Tümülüsünün mezar odasında bulunan eserler. (Mansel, 1940)

c. Vize A Tümülüsünün mezar odasında bulunan gümüş kadeh. (Mansel, 1940)

d. Vize A Tümülüsünün mezar odasında bulunan bronz miğfer. (Mansel, 1940)

e. Vize A Tümülüsünün mezar odasında bulunan bronz miğfer. (Mansel, 1940)

f. Vize A Tümülüsünün mezar odasında bulunan gümüş kadeh. (Mansel, 1940)

Levha LIX:

a. İslambey A Tümülüsünde bulunan tek odalı mezar. (Yılmaz, 1994

b. İslambey A Tümülüsünde bulunan Trakyalı süvari kabartması. (Yılmaz, 1994

c. İslambey A Tümülüsünde bulunan Üç Kızlar kabartması. (Yılmaz, 1994

d. İslambey A Tümülüsünde bulunan Trakyalı süvari kabartmalı söve taşı. (Yılmaz, 1994

Levha LX:

a. Ortaca tümülüsü. (Sayar, 1996)

b. Tekirdağ Askertepe Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

c. Tekirdağ Askertepe Tümülüsünde bulunan mezar odası.(Şahin Yıldırım)

Levha LXI:

a. Kıbrıs'da Salamis'de bulunan 3 numaralı mezar.(Şahin Yıldırım)

b. Tekirdağ Askertepe Tümülüsünün dromosunda bulunan at iskeletleri.(Şahin Yıldırım)

c. Askertepe Tümülüsünün dromosunda bulunan amphoralar.(Şahin Yıldırım)

d. Askertepe Tümülüsünün imezar odasının içi ve crematoriuma ait taşlar.(Şahin Yıldırım)

Levha LXII:

a. Askertepe Tümülüsünün cephe ve dolgusunun kesitlerinin çizimleri.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

b. Askertepe Tümülüsünün mezar odasının çizimleri.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

Levha LXIII:

a. Kırklareli A Tümülüsünün girişi.(Şahin Yıldırım)

b. Kırklareli A Tümülüsünün dromosu.(Şahin Yıldırım)

c. Kırklareli A Tümülüsünün mezar odası.(Şahin Yıldırım)

d. Kırklareli A Tümülüsünün çizimleri. (Mansel, 1943)

Levha LXIV:

a. Çataltepe Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Çataltepe Tümülüsünde bulunan mezar odası.(Şahin Yıldırım)

c. Çataltepe Tümülüsünün mezar odasının yanında bulunan lahit.(Şahin Yıldırım)

Levha LXV:

a. Höyükbayırı Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Höyükbayırı Tümülüsünün girişi.(Şahin Yıldırım)

c. Höyükbayırı Tümülüsünün dromosu.(Şahin Yıldırım)

d. Höyükbayırı Tümülüsünün sivri tonozlu mezar odası.(Şahin Yıldırım)

Levha LXVI:

a. Kumtepeler B Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Kumtepeler B Tümülüsünün içinde bulunan mezar odası.(Şahin Yıldırım)

c. Kumtepeler B Tümülüsnün içinde bulunan mezar odası.(Şahin Yıldırım)

Levha LXVII:

a. Naip Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Naip Tümülüsünün dromosu.(Şahin Yıldırım)

c. Naip Tümülüsünün mezar odasının girişi.(Şahin Yıldırım)

d. Naip Tümülüsünün Tekirdağ Müzesindeki sergisi.(Şahin Yıldırım)

e. Naip Tümülüsünün çizimi.(Tekirdağ Müzesi Arşivi)

f. Naip Tümülüsünün beşik tonozlu mezar odası.(Şahin Yıldırım)

Levha LXVIII:

a. Kırklareli C Tümülüsünde bulunan mezar odasının genel görünümü. (Mansel, 1943)

b. Kırklareli C Tümülüsünde bulunan mezar odası.(Mansel, 1943)

c. Kırklareli C Tümülüsünün planı.(Mansel, 1943)

Levha LXIX:

a. Kırklareli B Tümülüsünün ön odası.(Mansel, 1943)

b. Kırklareli B Tümülüsünün yuvarlak planlı odası.(Mansel, 1943)

c. Kırklareli B Tümülüsünün çizimi.(Mansel, 1943)

Levha LXX:

a. Eriklice'de bulunan kubbeli mezar odası.(Hasluck, 1910)

b. Eriklice'de bulunan kubbeli mezar odasının çizimi. (Mansel, 1943)

c. Eriklice tümülüsünde bulunan bronz miğfer.(Onurkan, 1988)

d. Eriklice tümülüsünde bulunan bronz eserler.(Onurkan, 1988)

e. Eriklice tümülüsünde bulunan bronz eserler.(Onurkan, 1988)

Levha LXXI:

a. Karakoç Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Karakoç Tümülüsünde bulunan kubbeli mezar odası.(Şahin Yıldırım)

c. Karakoç Tümülüsünün çizimi. (Fıratlı, 1964)

d. Karakoç Tümülüsünde ele geçirilen eserler. (Fıratlı, 1964)

Levha LXXII:

a. Akviran Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Akviran Tümülüsünde bulunan kubbeli mezar odası.(Şahin Yıldırım)

Levha LXXIII:

a. Batkın A Tümülüsü.(Şahin Yıldırım)

b. Batkın A Tümülüsünde bulunan yuvarlak planlı mezar odası.(Şahin Yıldırım)

c. Batkın A Tümülüsünde bulunan yuvarlak planlı mezar odası.(Şahin Yıldırım)

Levha LXXIV:

EH27 Osmanlı D Tümülüsü.

Levha LXXV:

EH28 Osmanlı E Tümülüsü.

Levha LXXVI:

Eİ2 Hacıköy A Tümülüsü.

Levha LXXVII:

EM61 İskender B Tümülüsü.

Levha LXXVIII:

EL66 Taşlımüsellim B Tümülüsü.

Levha LXXIX:

EL77 Yağmurhöyükler D Tümülüsü.

Levha LXXX:

TÇ9 Kanlıhöyük B Tümülüsü.

Levha LXXXI:

TS6 Beyazköy F Tümülüsü.

L**evha LXXXII:**

EM42 Sarayakpınar F Tümülüsü.

Levha LXXXIII:

EM69 Hıdırağa B Tümülüsü.

Levha LXXXIV:

EM70 Hıdırağa C Tümülüsü.

Levha LXXXV:

EL2 Koruboyu Çalıdere.

Levha LXXXVI:

EL7 Maltepe E Çalıdere.

Levha LXXXVII:

EL23 Sarıdanişment G.

Levha LXXXVIII:

EL39 Ömeroba D.

Levha LXXXIX:

EL45 Ömeroba J.

Levha XC:

EH25 Osmanlı B Tümülüsü.

Levha XCI:

EL12 Hacettepe Tümülüsü.

Levha XCII:

EL61 Sırahöyükler İ Tümülüsü.

Levha XCIII:

ES25 Kocahöyük Tümülüsü.

Levha XCIV:

ES89 Kocatepe Tümülüsü.

Levha XCV:

KL2 Akça B Tümülüsü.

Levha XCVI:

TMUR10 Tumbatepe Tümülüsü.

Levha XCVII:

EM56 Yıldıztepe Tümülüsü.

Levha XCVIII:

EM61 İskender A Tümülüsü.

Levha XCIX:

EM85 Karaağaç C Tümülüsü.

Levha C:

EL93 Koyunçeşme A Tümülüsü.

Levha CI:

ES80 Arpaçbağlık D Tümülüsü.

Levha CII:

KB30 Kuleli A Tümülüsü.

Levha CIII:

KK25 Karaabalar C.

Levha CIV:

KK32 Höyüktepeler A.

Levha CV:

Eİ1 Kırmızıtopraktepe Tümülüsü.

Levha CVI:

Eİ11 Sancaktepe.

Levha CVII:

EM27 Beştepe G Tümülüsü.

Levha CVIII:

TÇ1 Kabahöyük Tümülüsü.

Levha CIX:

KK27 Karaabalar E Tümülüsü.

Levha CX:

Trakya Nehirleri ve Akışlı Havzalar Alanları, İmar İskan Bakanlığı, Bölge Planlama Dairesi, 1970.

Levha CXI:

ÇG1 Sivritepe.

Levha CXII:

İS5 Eskiçantaköy C.

Levha CXIII:

TŞ3 Kocahöyük Tümülüsü.

Levha CXIV:

TMAR5 Perinthos B.

Levha CXV:

KL38 Umurca A.

Levha CXVI:

EL67 Arpalık Dolmeni.

Levha CXVII:

KV5 Çakıllı Tümülüsü.

Levha CXVIII:

EL3 Maltepe A.

Levha CXIX:

KM66 Kumtepeler J.

Levha CXX:

KM53 Asliyetepe.

Levha CXXI:

EL68 Lalapaşa A.

Levha CXXII:

KM81 Çiftehöyük A.

Levha CXXIII:

KK30 Karaabalar H.

Levha CXXIV:

KK7 Ahmetler C.

Levha CXXV:

KK8 Ahmetler D.

Levha CXXVI:

KD5-49 Kırkmezarlar.

Levha CXXVII:

EL73 Vaysal D.

Levha CXXVIII:

EE4 Çataltepe Tümülüsü.

Levha CXXIX:

KM2 Kırklareli A Tümülüsü.

Levha CXXX:

TMER17 Harekattepe Tümülüsü.

Levha CXXXI:

TMER22 Naip Tümülüsü.

Levha CXXXII:

TŞ5 Koruhöyük B Tümülüsü.

Levha CXXXIII:

TMER18 Höyükbayır Tümülüsü.

Levha CXXXIV:

Doğu Trakya'da Antik Yollar ve Tümülüsleri gösteren harita.

Levha CXXXV:

Doğu Trakya'da Tespit edilen tümülüsleri gösteren 1: 90.000 ölçekli harita.

Levha I

Thracian Tribes
Greek Cities
Tribe of Orpheus
Tribe of Spartacus
Getae
Triballians
Scordisci-Celts
Treres
Serdi
Dardanians
Dentheletai
Agrianians
Paiones
Bisaltai
Krobyzoi
Tylis-Gauls
278-212 BC
Moesians
Gauls migrate to Minor Asia
Asti
Thyni
Bessi
Dii
Satrae
Odomantioi
Caeni
Cicones
Edoni
Maedi
Mygdones
Melinophagoi
Melanditai
Odrysians
Paitoi
Apsynthi
Bythinians
Dolonci
Gauls-279 BC
Bryges
PIERIA

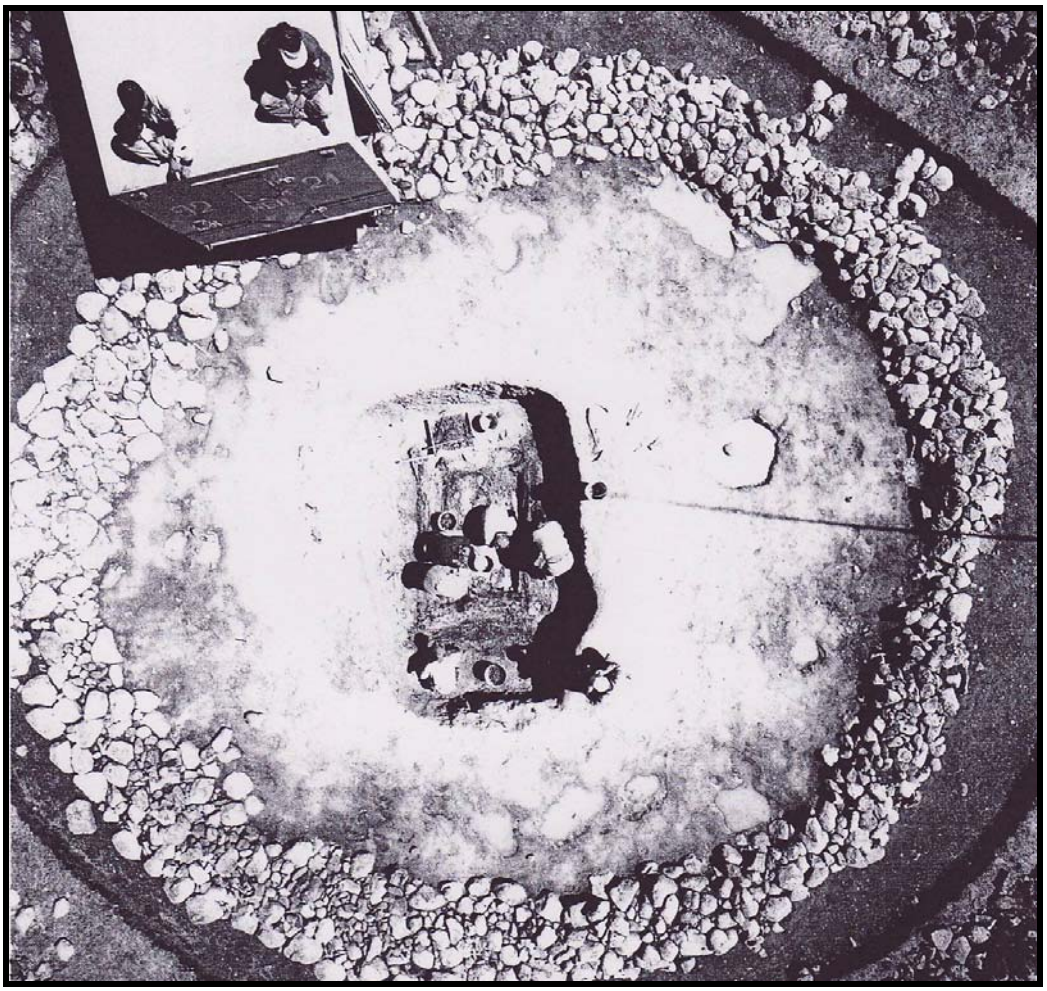
Levha II

THRACIA
ASTICUS MONS
THYNOI
ASTIKE
CAMPUS SERENUS
PONTUS
PROPONTIS
CONSTANTINOPOLIS
CHALCEDON
BYZANTIUM
BIZYE
BERGOULE/ARKADIOUPOLIS
SELY(M)BRIA/Eudoxiopolis
PERINTHUS/HERACLEA
BISANTHE/RHAIDESTOS
APROS/Col. Claudia Apronia/Nova Theodosiopolis
Panion/Theodosiopolis
Neapolis/Herakleia
PROCONNESUS
ARCTONNESOS
CYZICUS
PRUSIAS AD MARE/KIOS
MYRLEIA/APAMEA/Col. Iulia Concordia
ARGANTHONEION MONS
KIANOS SINUS
PHRYGIA
MYGDONIA
DOLIONIS
MYSIA
OLYMPUS MONS
PARESENET
PHOKAIA
DASKYLEION
MILETOPOLIS
PRUSA
CAESAREA GERMANICA

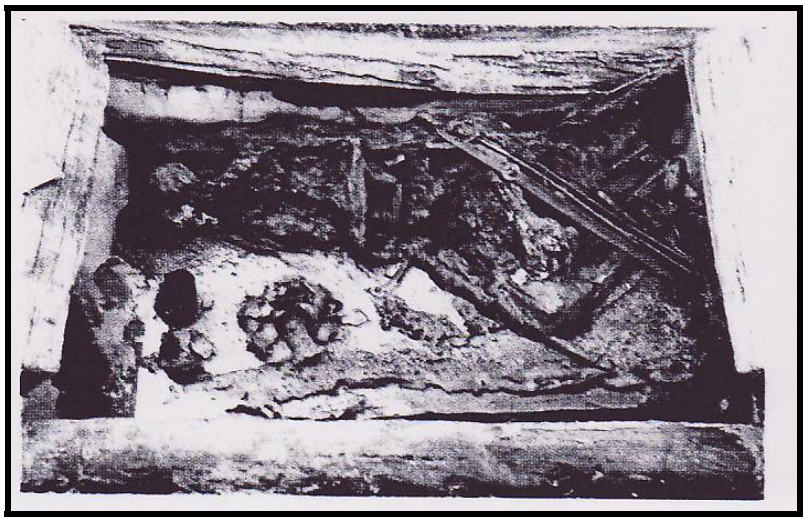
Levha III

THRACIA, MOESIA ET DACIA CUM MACEDONIAE PARTE
КАРТА
на
ДРЕВНА ТРАКИЯ, МИЗИЯ, ДАКИЯ
и част от МАКЕДОНИЯ
PULPUDEVA - Селища с тракийски имена
Cypsela - Селище от римската епоха
- Пътни станции
BYZANTIUM - Главно селище от римската епоха
- По-важни пътища
© Тошо Спиридонов
20 0 20 Km 40
PONTUS EUXINUS
MARE THRACICUM

Levha IV

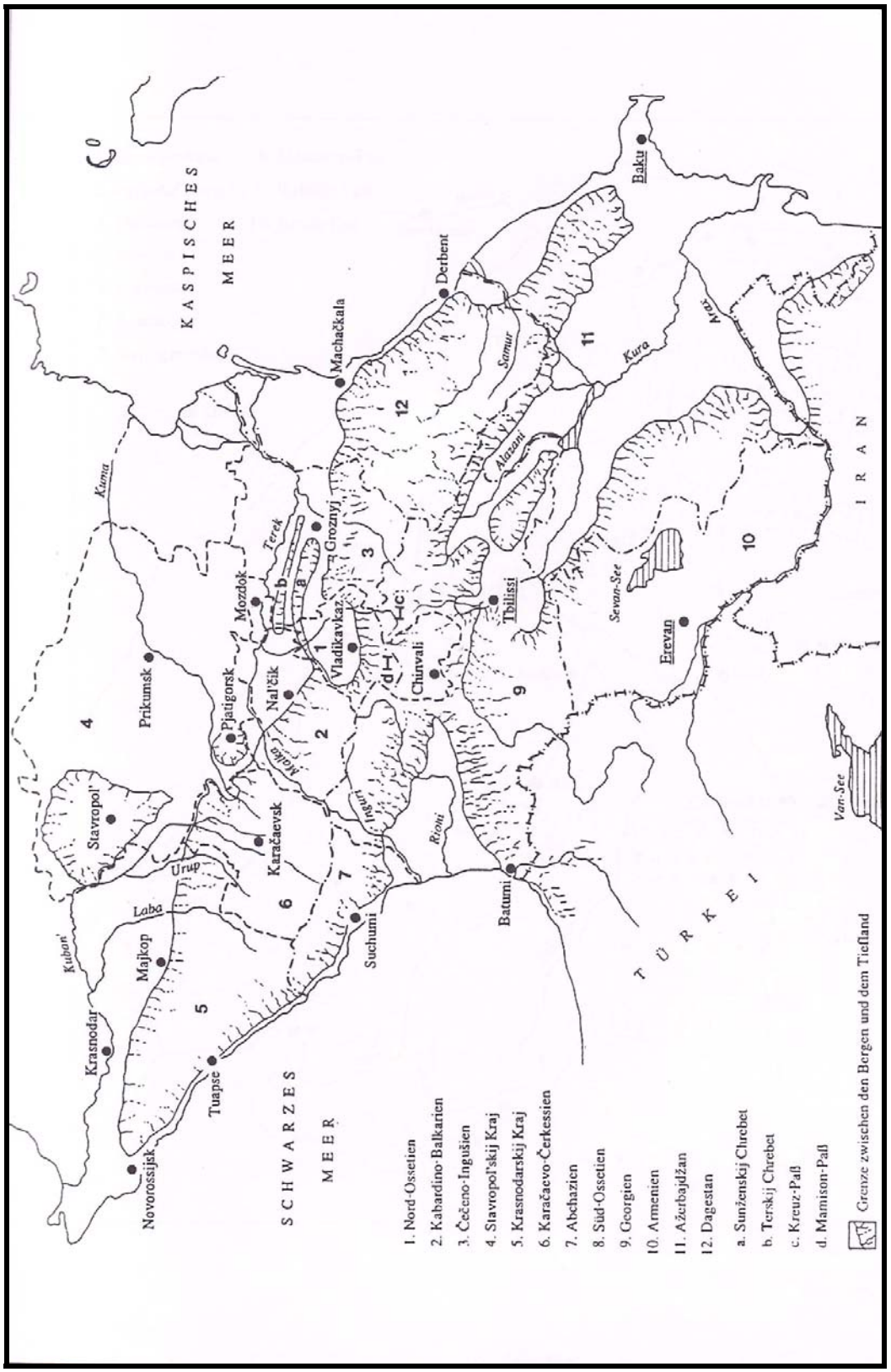

a.

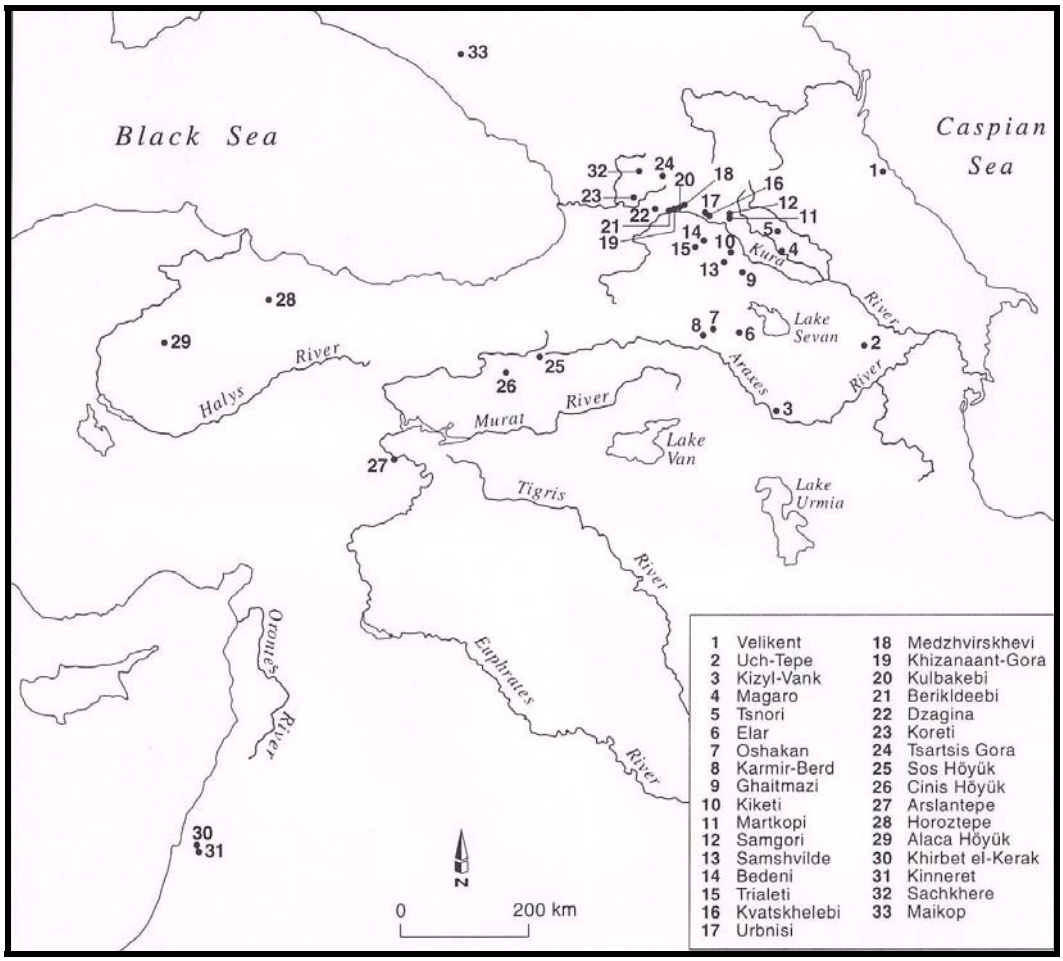

b.

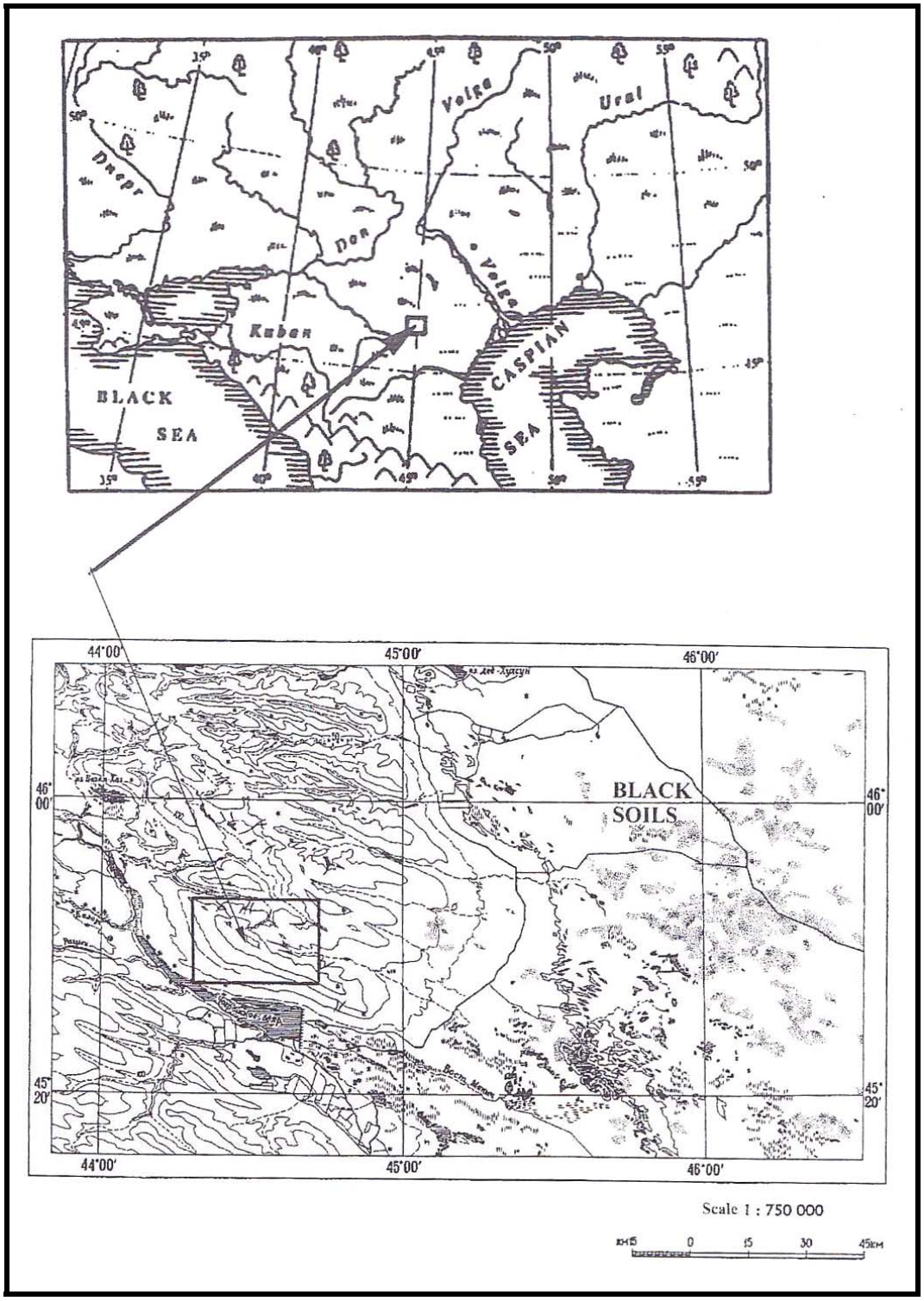
Levha V

KASPISCHES MEER
SCHWARZES MEER
TÜRKEI
IRAN
Kuma
Terek
Kuban'
Laba
Urup
Ingur
Rioni
Alazani
Kura
Samur
Sevan-See
Van-See
Novorossijsk
Krasnodar
Tuapse
Majkop
Stavropol'
Karačaevsk
Prikumsk
Pjatigorsk
Mozdok
Nal'čik
Vladikavkaz
Grozny
Machačkala
Derbent
Baku
Suchumi
Batumi
Chinvali
Tbilissi
Erevan
1. Nord-Ossetien
2. Kabardino-Balkarien
3. Čečeno-Ingušien
4. Stavropol'skij Kraj
5. Krasnodarskij Kraj
6. Karačaevo-Čerkessien
7. Abchazien
8. Süd-Ossetien
9. Georgien
10. Armenien
11. Azerbajdžan
12. Dagestan
a. Sunženskij Chrebet
b. Terskij Chrebet
c. Kreuz-Paß
d. Mamison-Paß
Grenze zwischen den Bergen und dem Tiefland

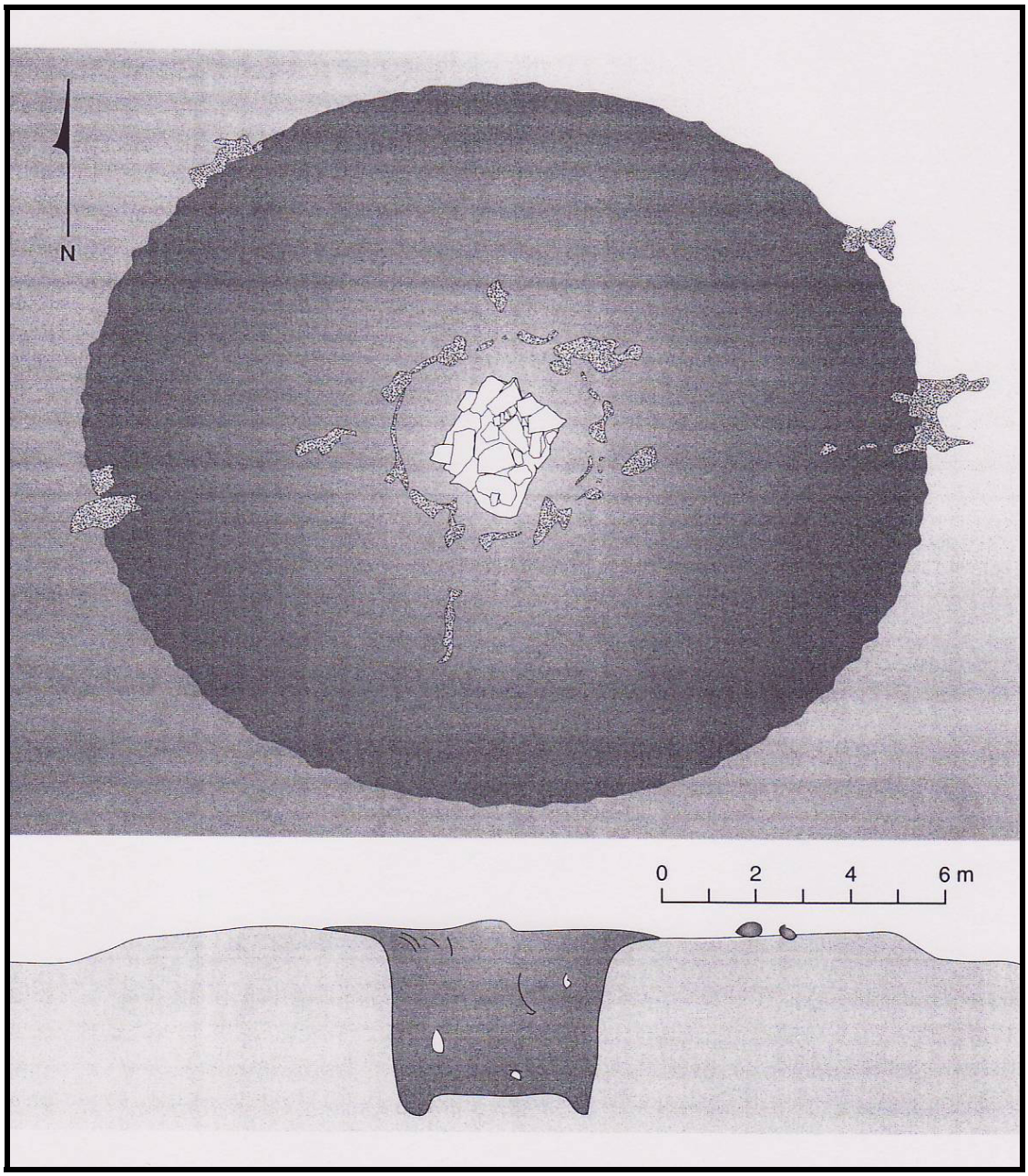
Levha VI

Black Sea
Caspian Sea
Lake Sevan
Lake Van
Lake Urmia
Kura River
Araxes River
Murat River
Halys River
Tigris River
Euphrates River
Orontes River
0
200 km
N
1 Velikent
2 Uch-Tepe
3 Kizyl-Vank
4 Magaro
5 Tsnori
6 Elar
7 Oshakan
8 Karmir-Berd
9 Ghaitmazi
10 Kiketi
11 Martkopi
12 Samgori
13 Samshvilde
14 Bedeni
15 Trialeti
16 Kvatskhelebi
17 Urbnisi
18 Medzhvirskhevi
19 Khizanaant-Gora
20 Kulbakebi
21 Berikldeebi
22 Dzagina
23 Koreti
24 Tsartsis Gora
25 Sos Höyük
26 Cinis Höyük
27 Arslantepe
28 Horoztepe
29 Alaca Höyük
30 Khirbet el-Kerak
31 Kinneret
32 Sachkhere
33 Maikop

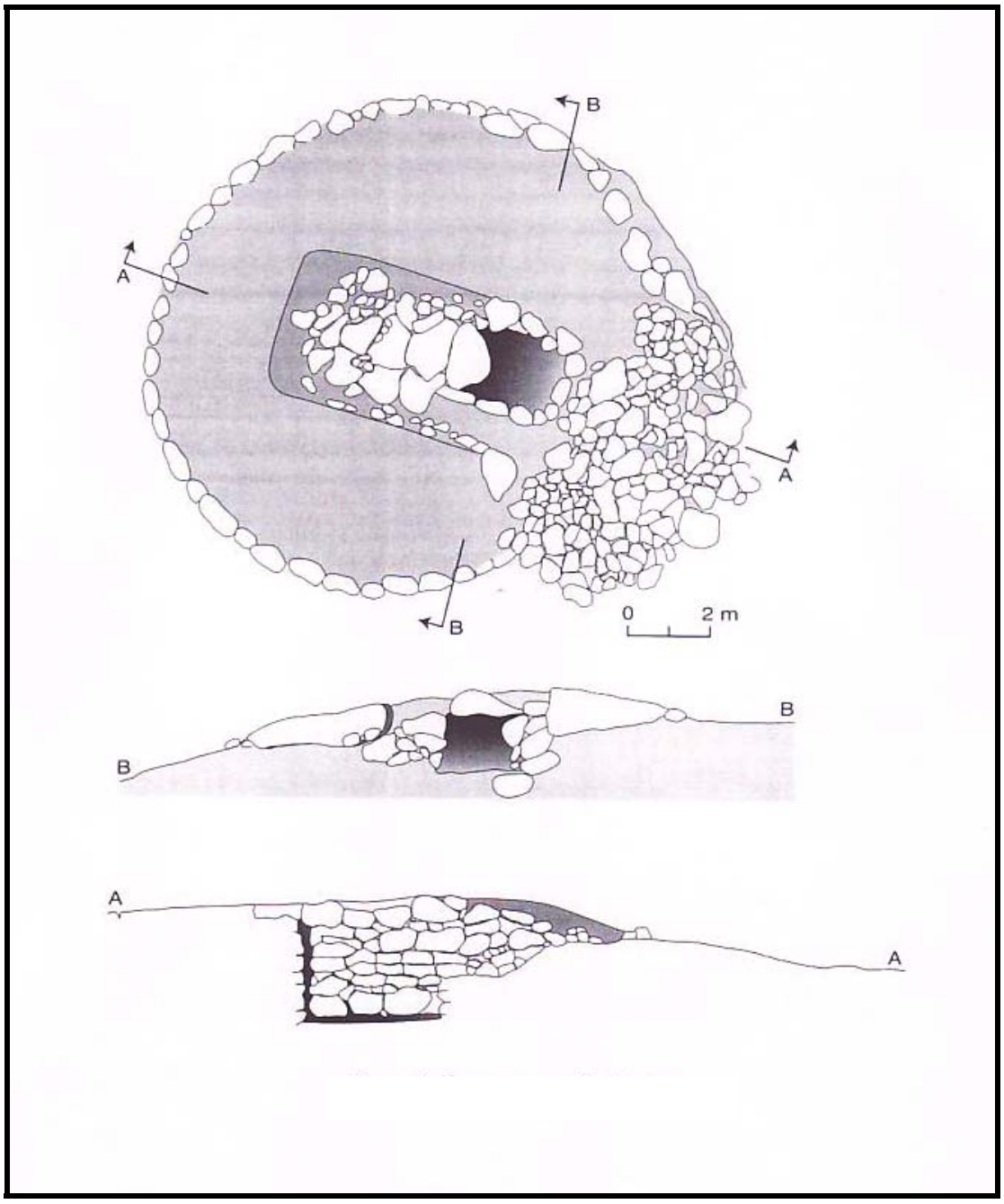
Levha VII

Volga
Ural
Dnepr
Don
Volga
Kuban
BLACK
SEA
CASPIAN
SEA
44°00′
45°00′
46°00′
46° 00′
45° 20′
BLACK
SOILS
Scale 1 : 750 000
15 0 15 30 45km

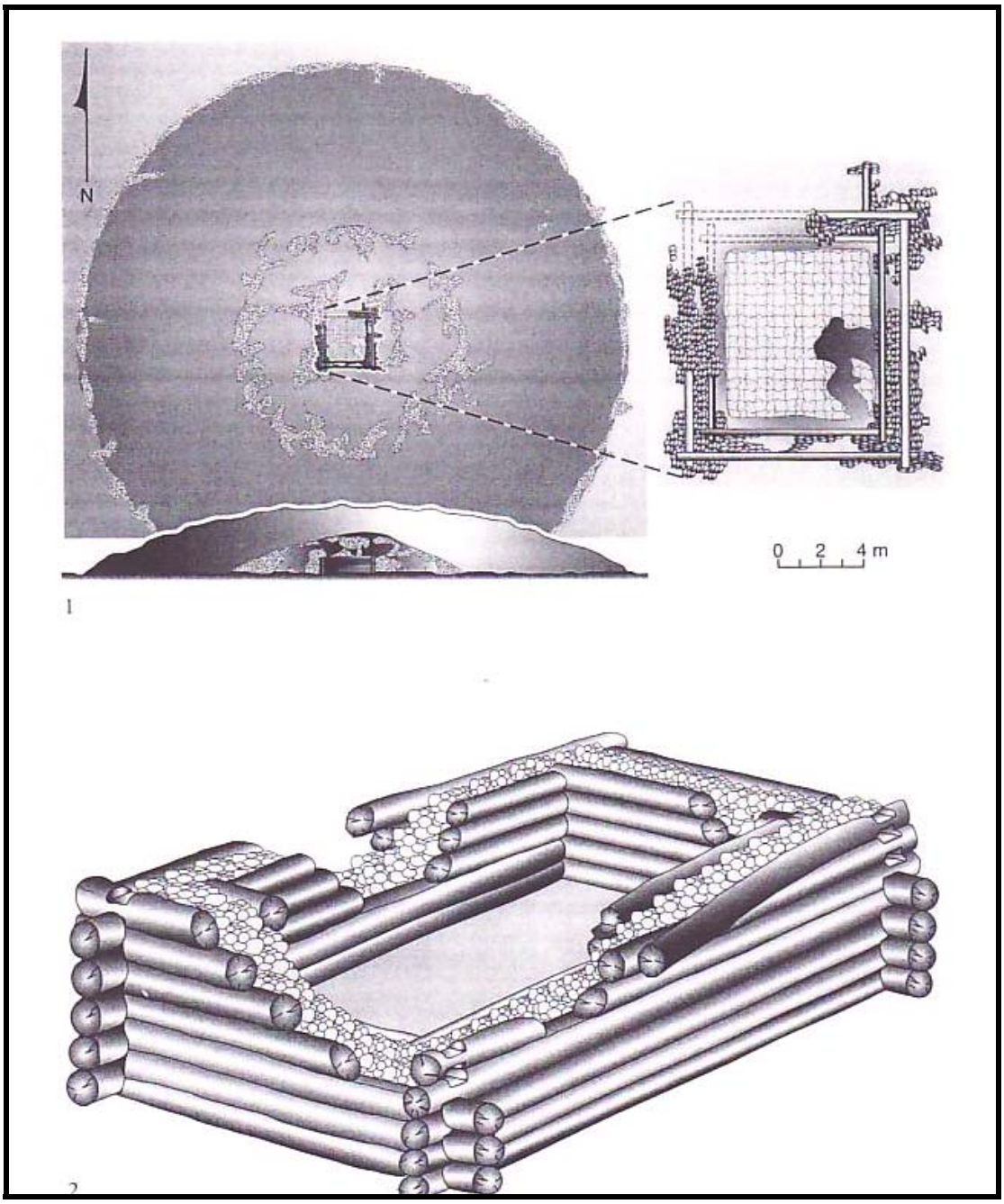
Levha VIII

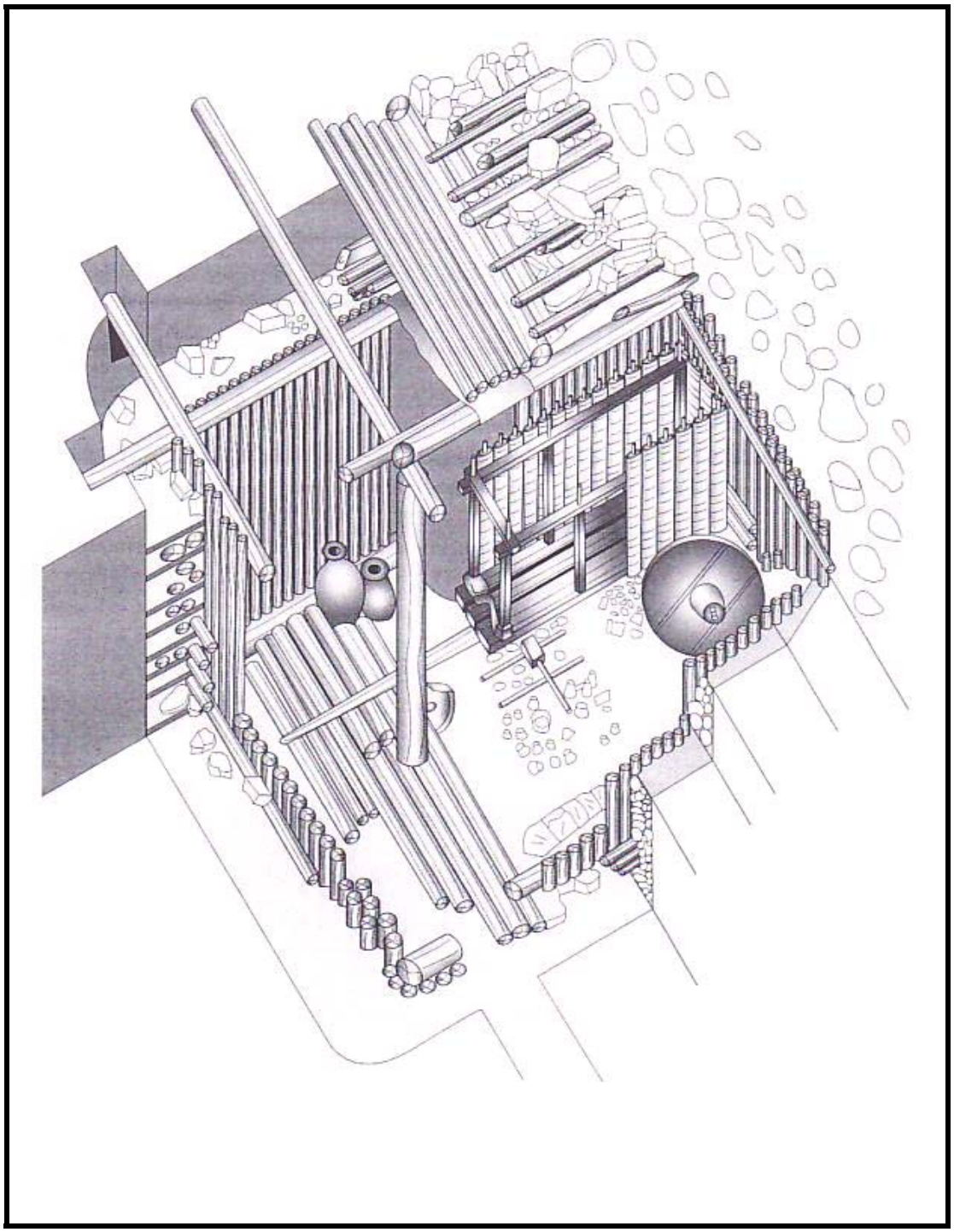
Levha IX

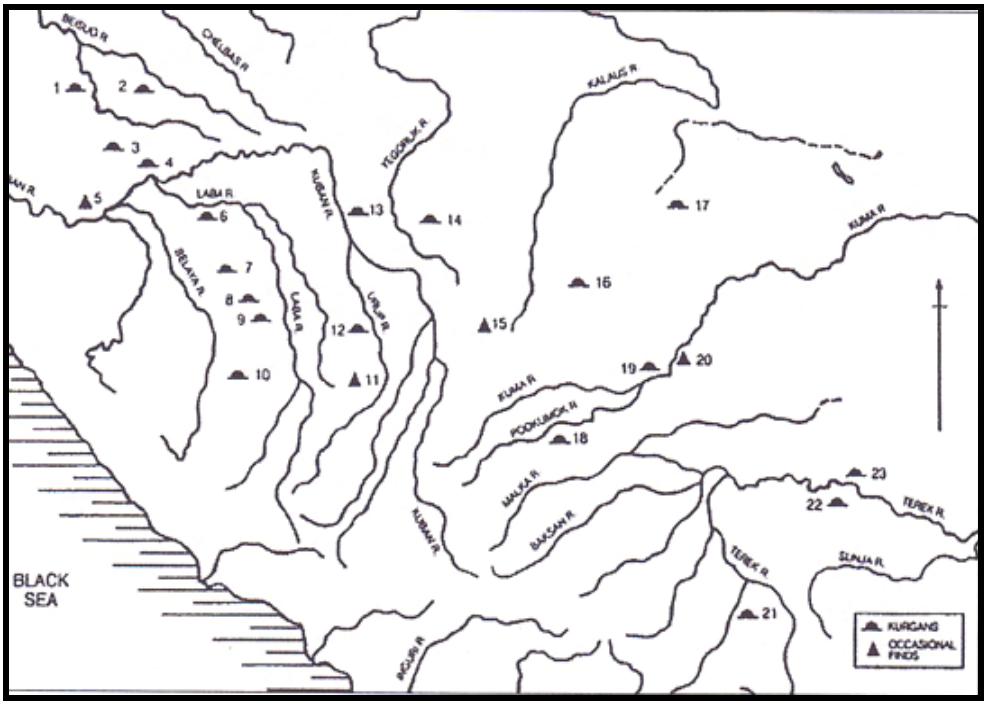
Levha X

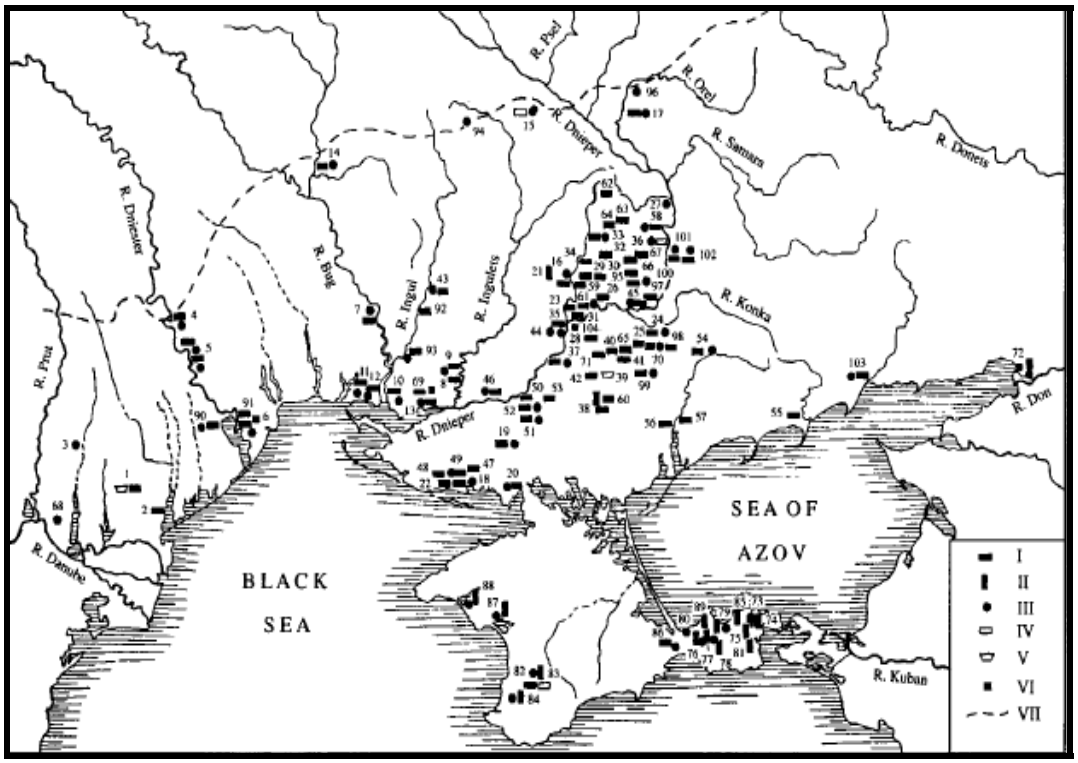
Levha XI

Levha XII

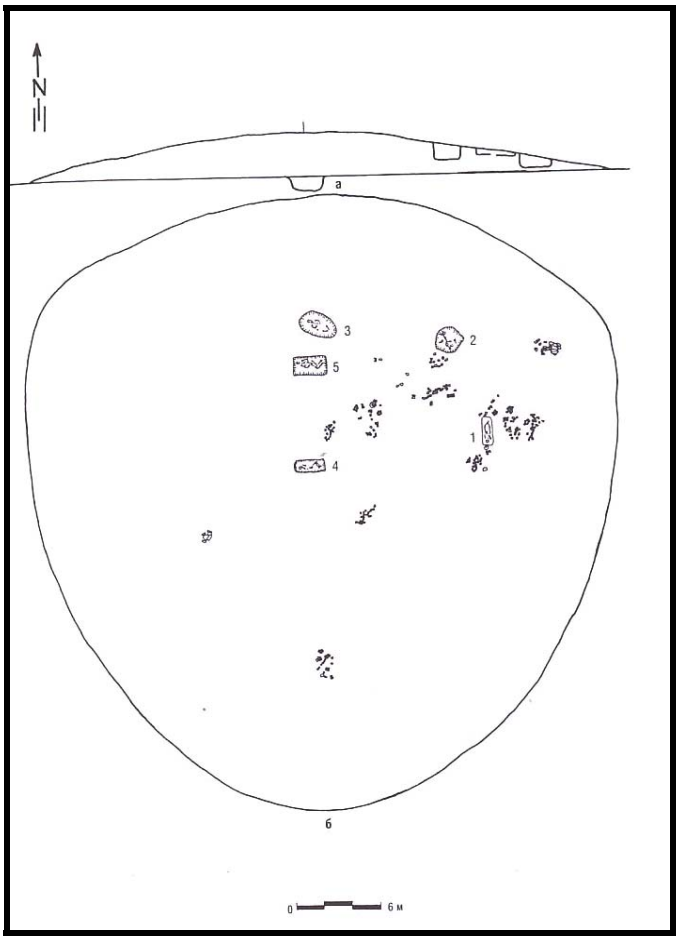

BLACK SEA
KURGANS
OCCASIONAL FINDS

a.

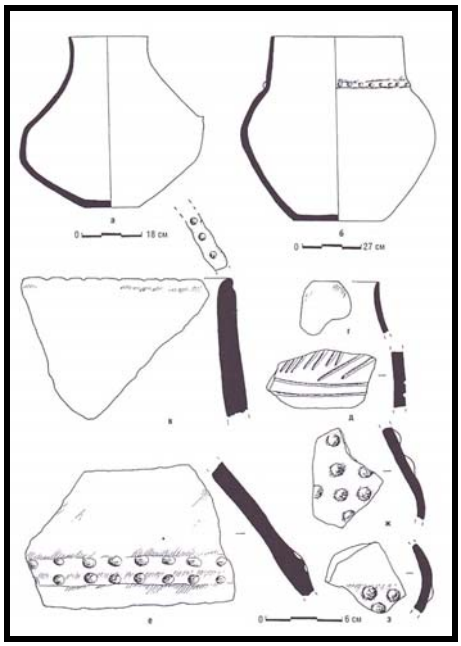

R. Pripet
R. Oriel
R. Samara
R. Donets
R. Dniester
R. Bug
R. Ingul
R. Ingulets
R. Dnieper
R. Konka
R. Don
R. Kuban
R. Danube
BLACK SEA
SEA OF AZOV
I
II
III
IV
V
VI
VII

b.

Levha XIII

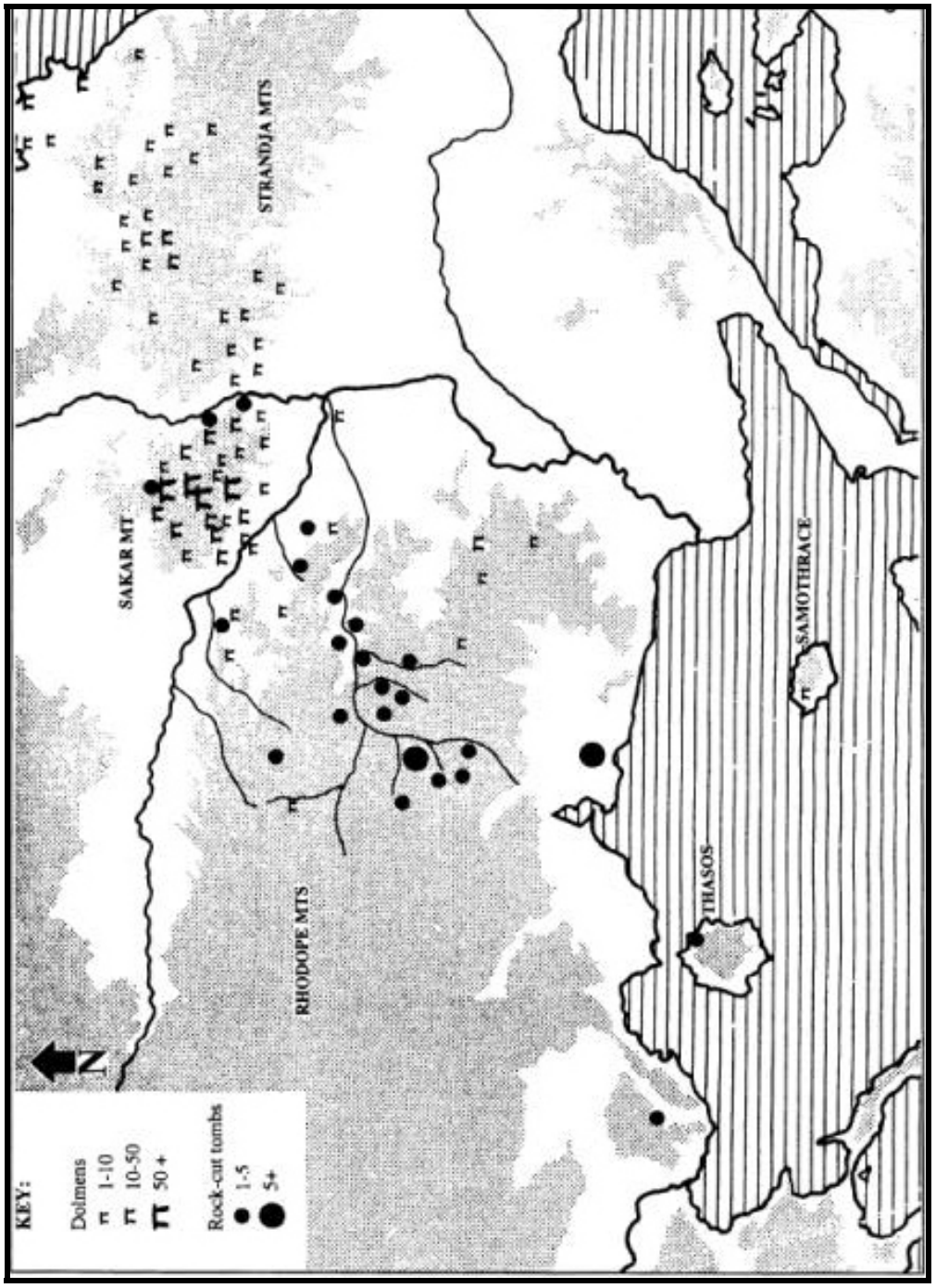

a.

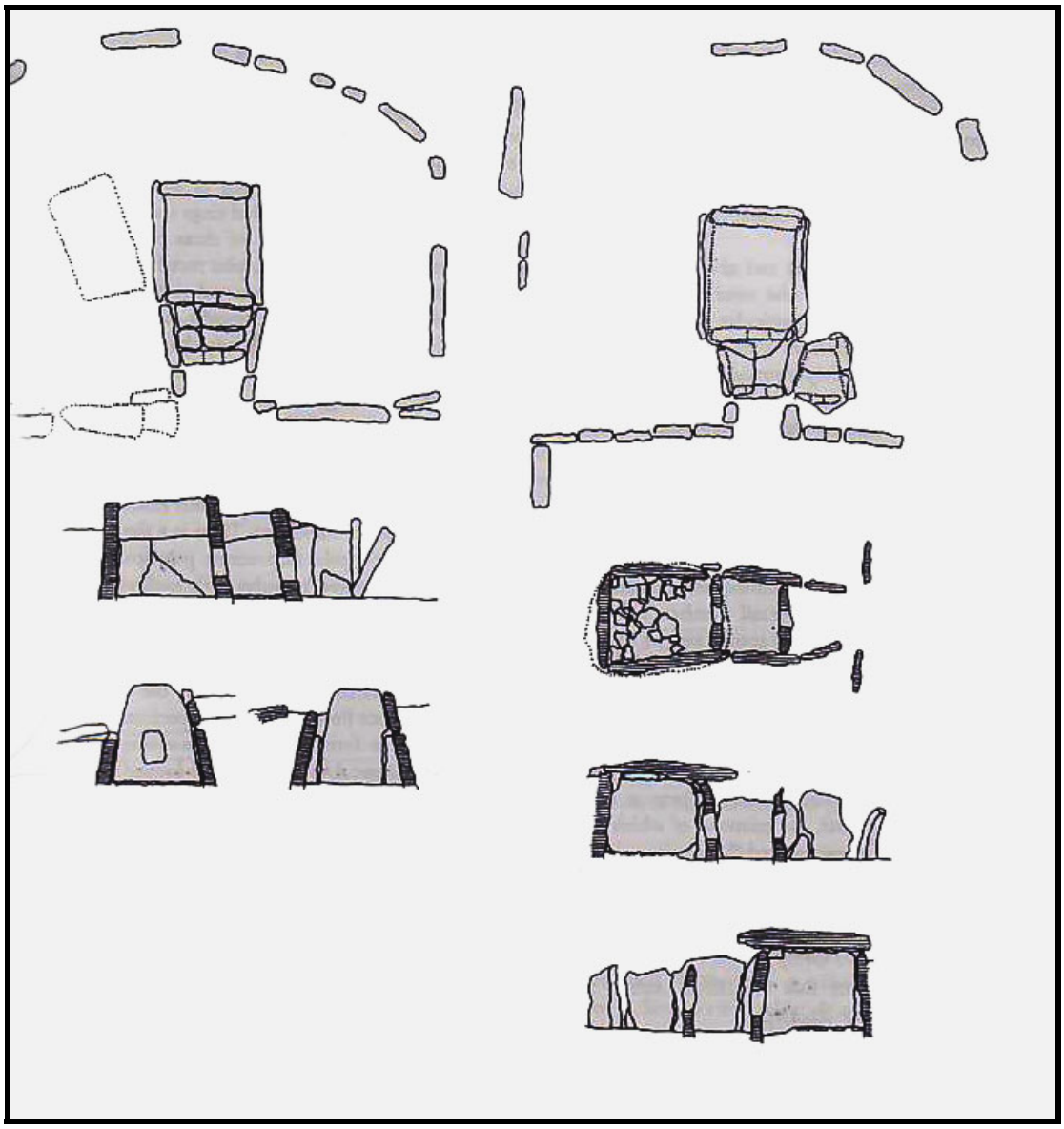

b.

Levha XIV

KEY:
Dolmens
1-10
10-50
50+
Rock-cut tombs
1-5
5+
N
STRANDJA MTS
SAKAR MT
RHODOPE MTS
THASOS
SAMOTHRACE

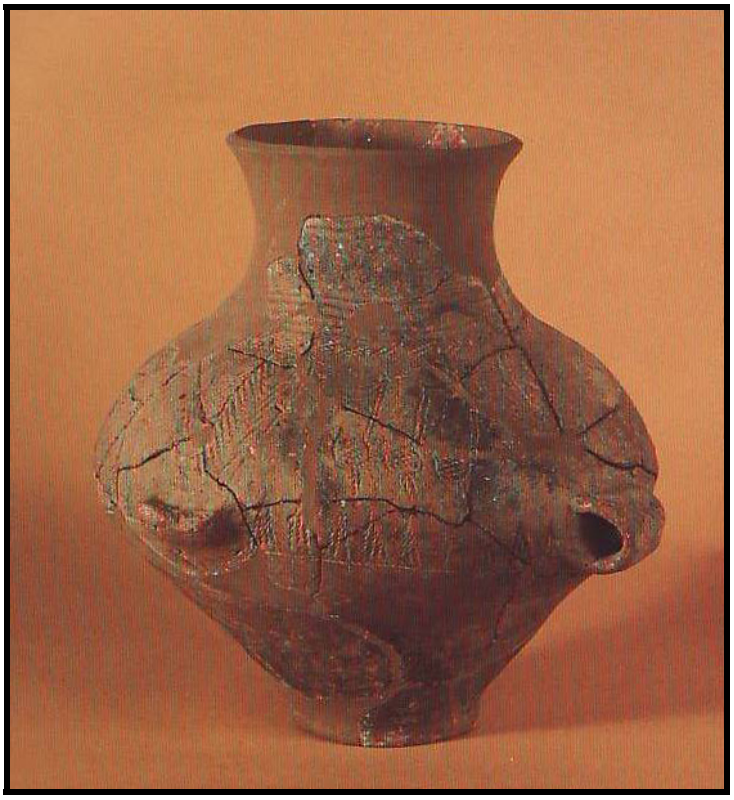
Levha XV

Levha XVI

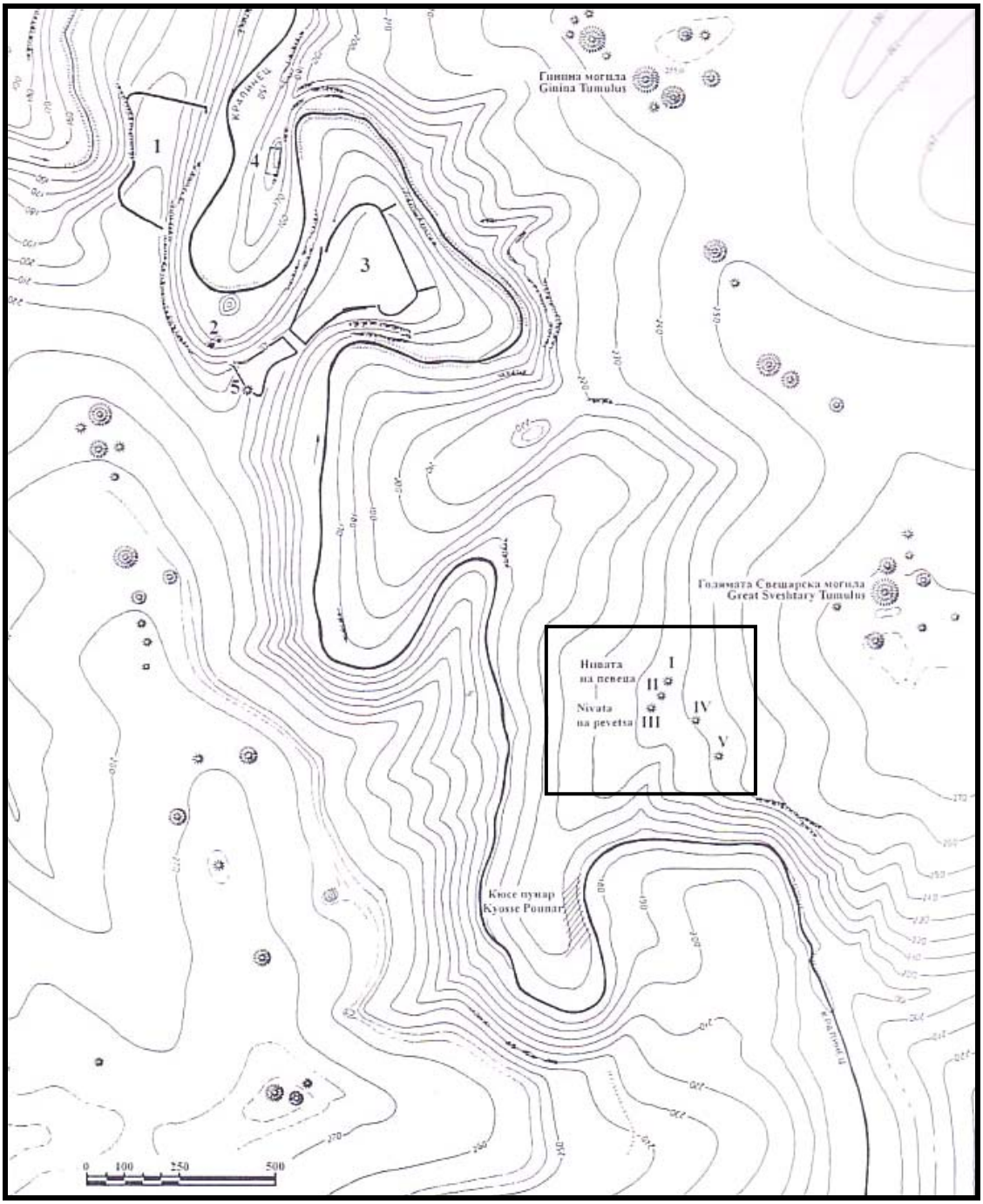

a.

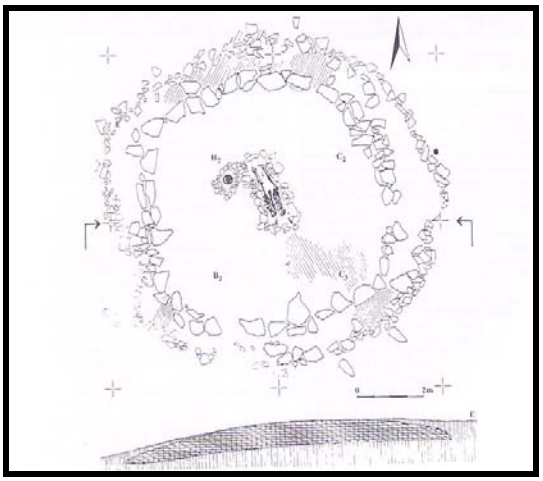

b.

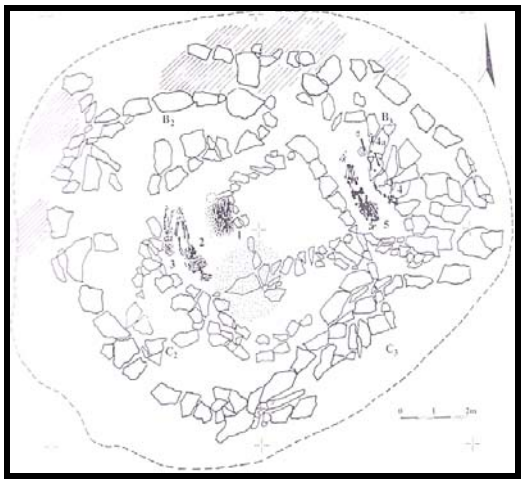
Levha XVII

Гинина могила
Ginina Tumulus
Голямата Свещарска могила
Great Svesht'ary Tumulus
Нивата
на певеца
Nivata
na pevetsa
I
II
III
IV
V
Кюсе пунар
Kyosse Punar
1
2
3
4
5
0
100
250
500

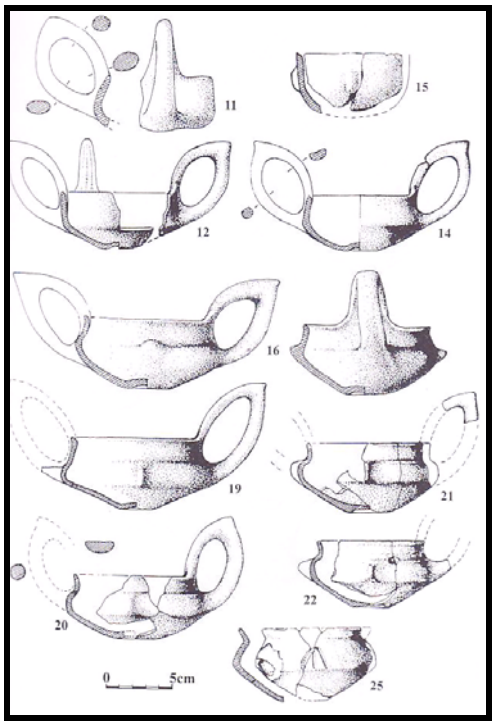
Levha XVIII

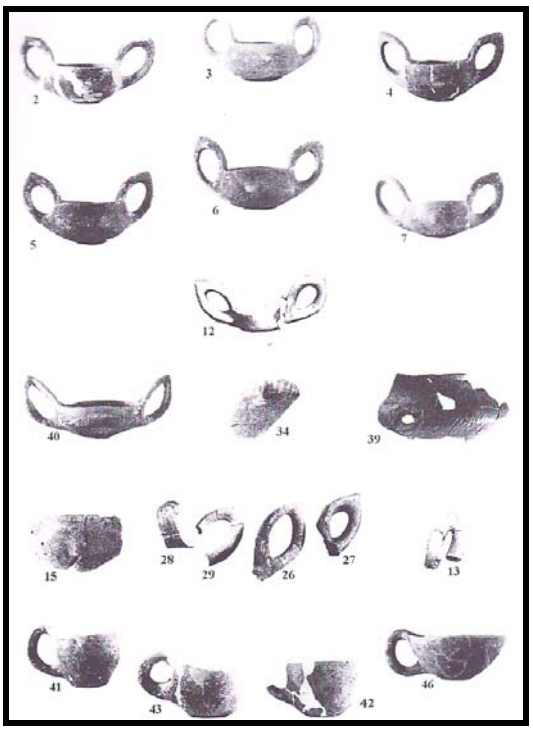
a.

b.

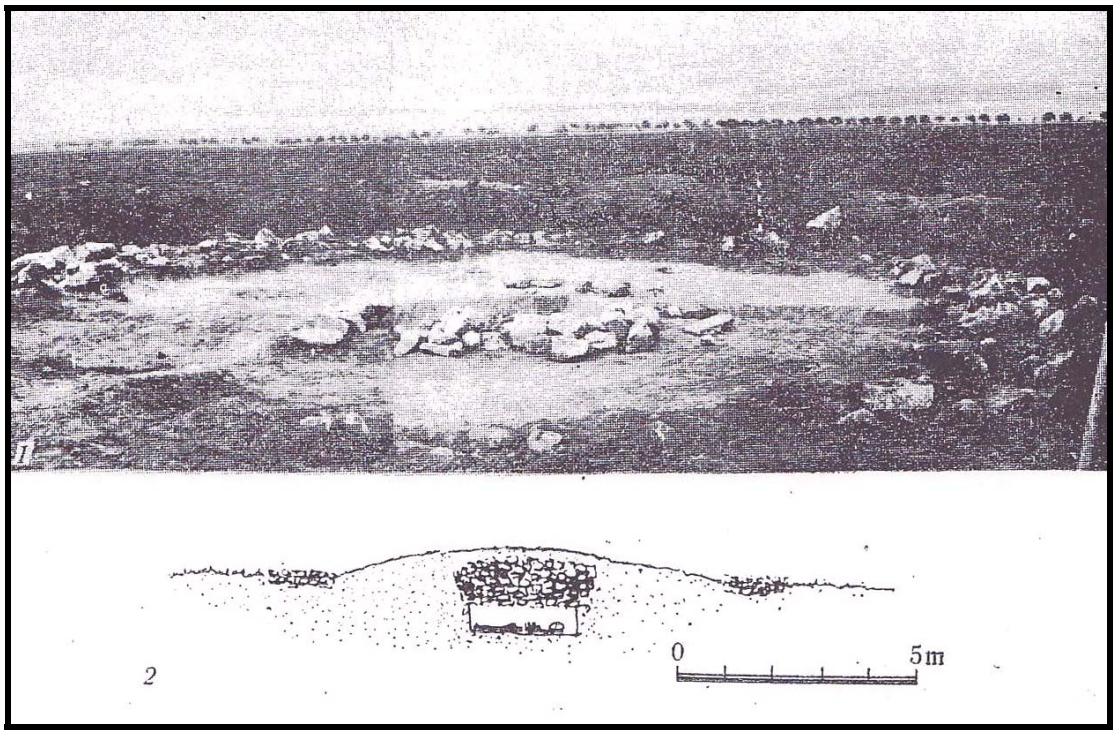

c.

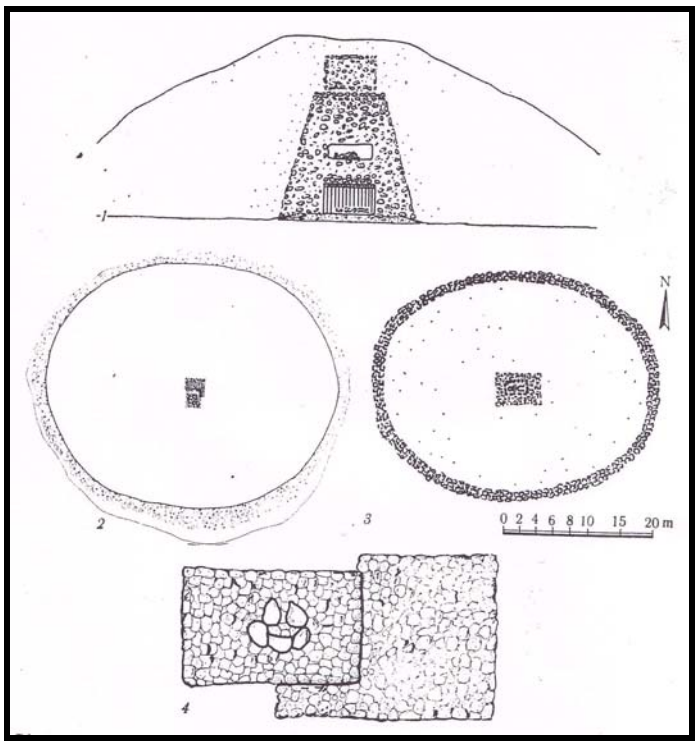

d.

Levha XIX

a.

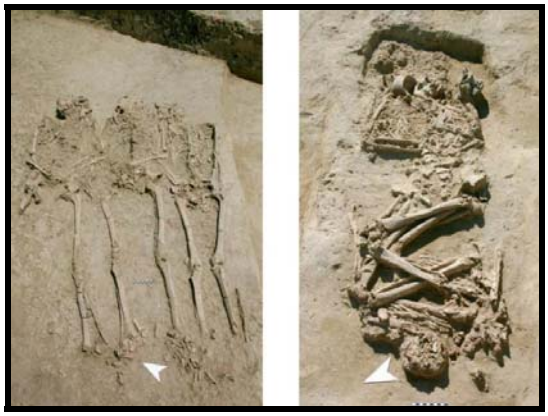

b.

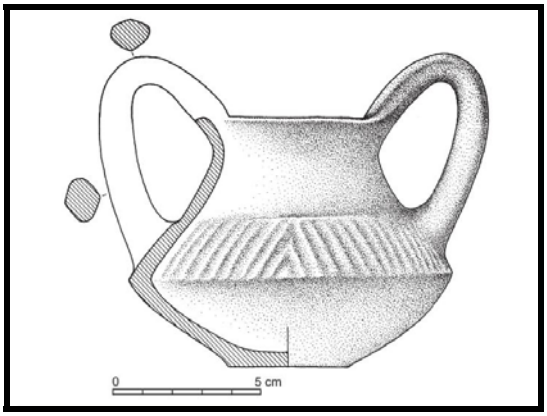
Levha XX

a.

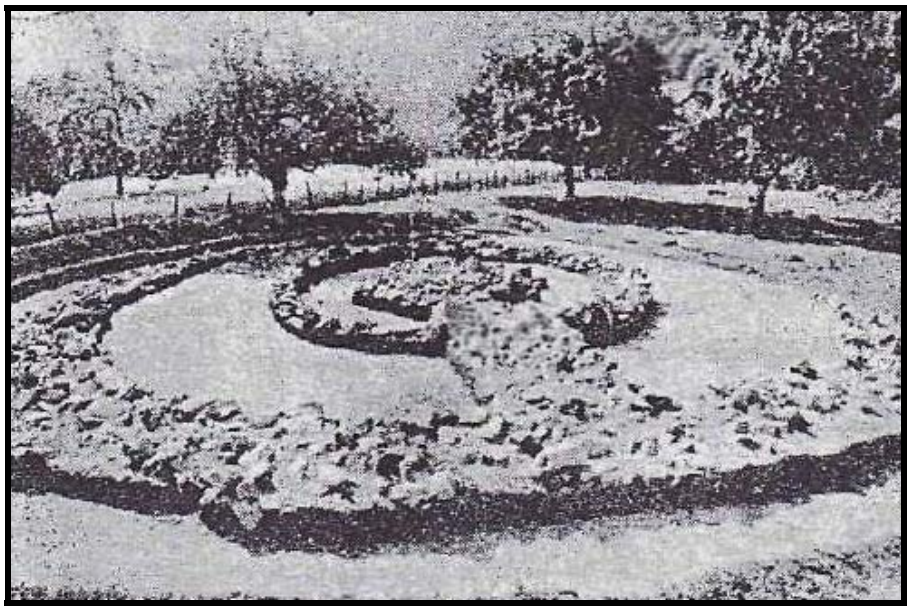

b.

c.

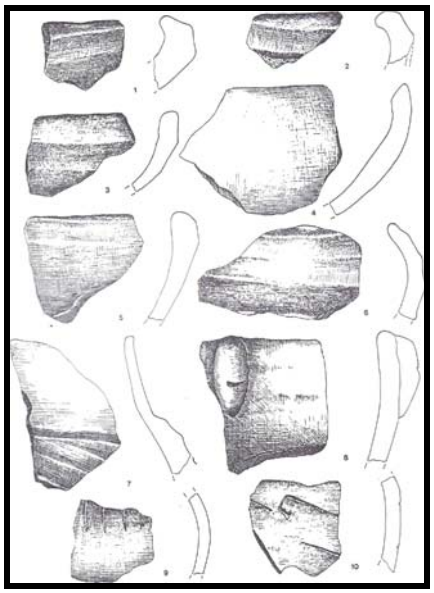
Levha XXI

a.

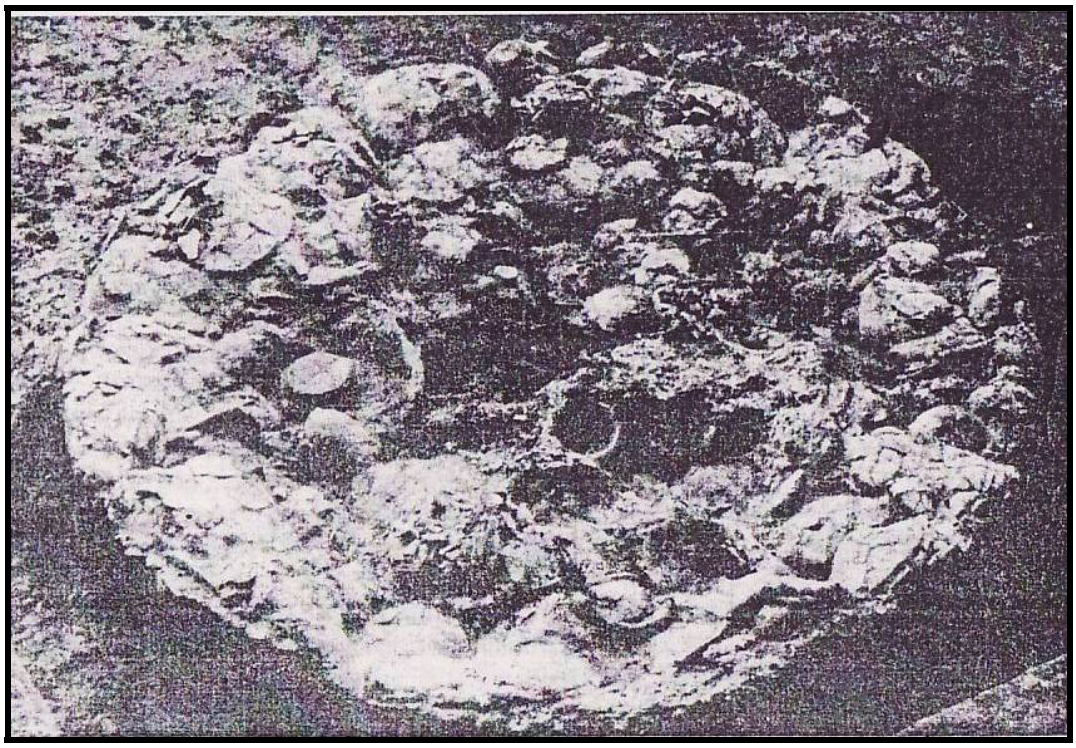

b.

c.

Levha XXII

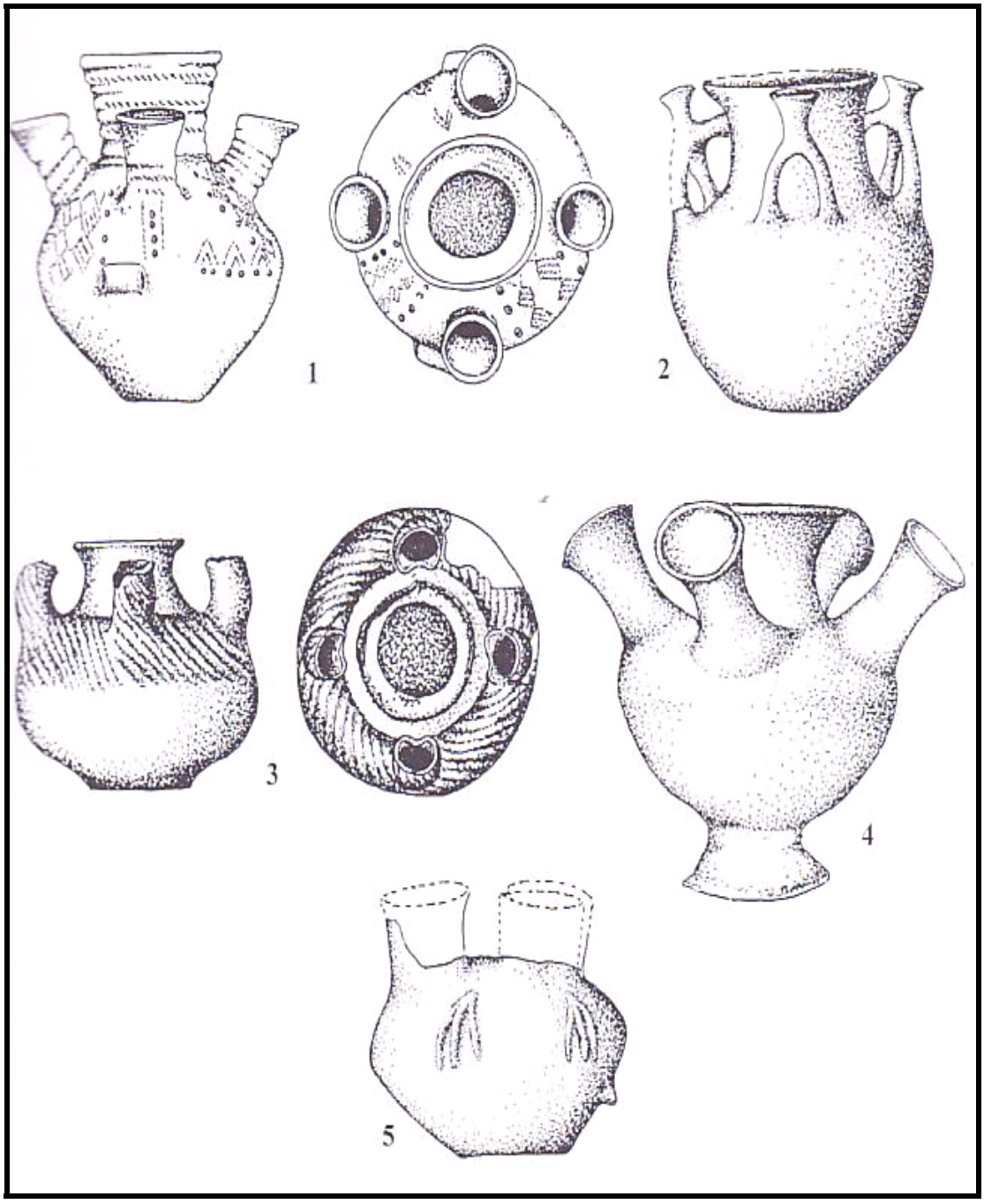

a.

b.

Levha XXIII

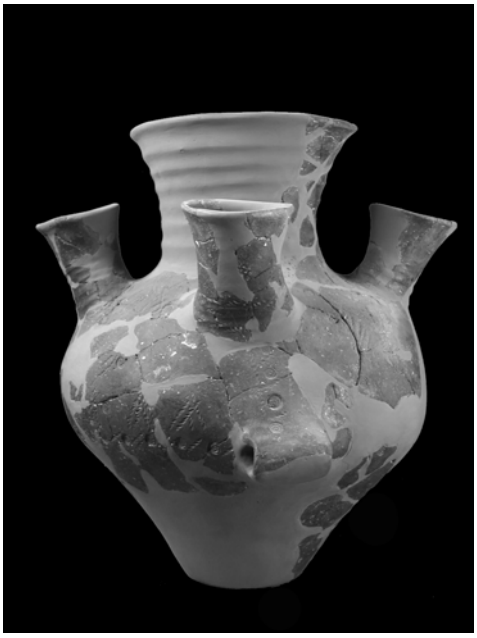
Levha XXIV

a.

b.

c.

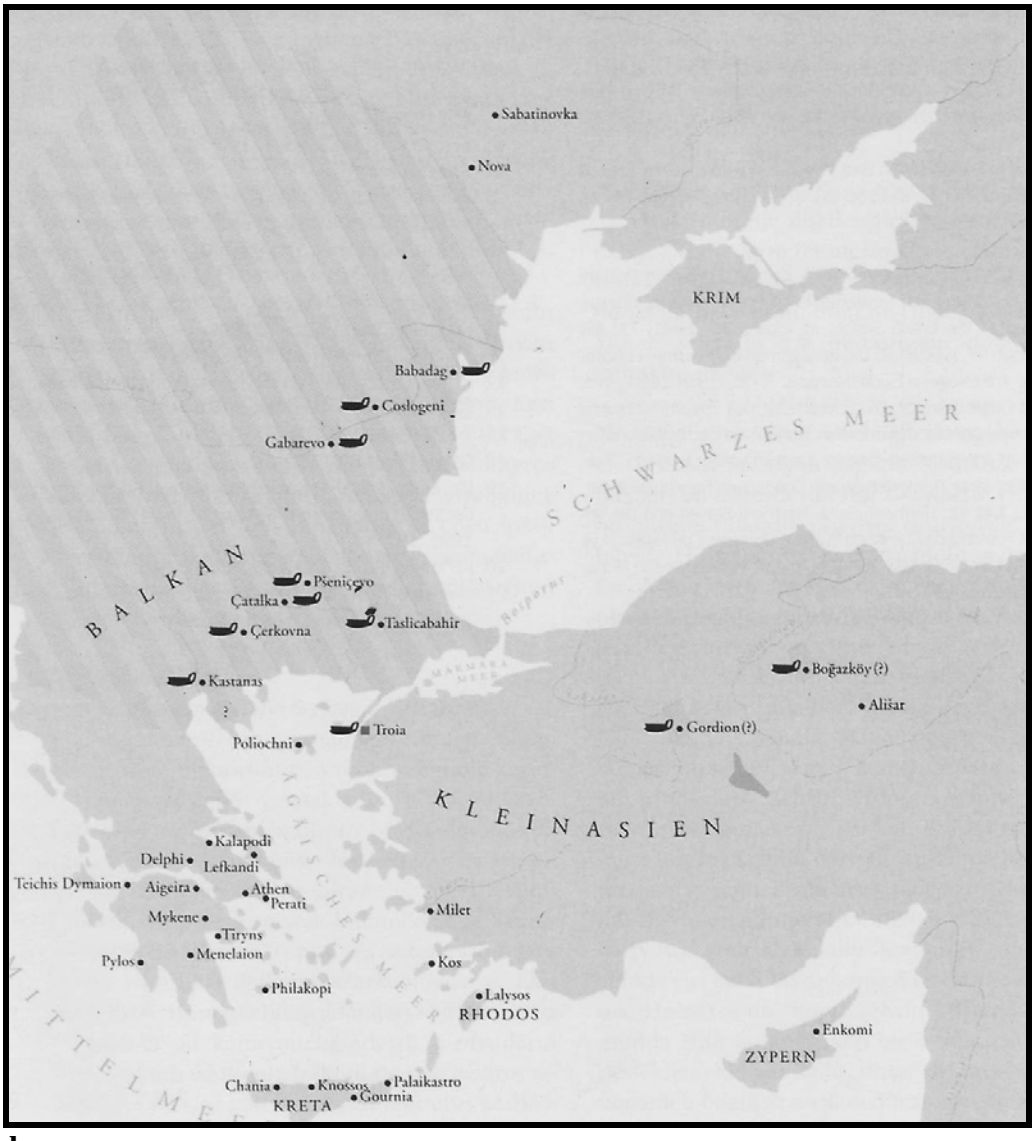

d.

Levha XXV

a.

Sabatinovka
Nova
KRIM
Babadag
Coslogeni
Gabarevo
SCHWARZES MEER
BALKAN
Pšeničevo
Çatalka
Çerkovna
Taslicabahir
Kastanas
Troia
Poliochni
Boğazköy (?)
Ališar
Gordion (?)
KLEINASIEN
Kalapodi
Delphi
Lefkandi
Teichis Dymaion
Aigeira
Athen
Perati
Mykene
Milet
Tiryns
Menelaion
Pylos
Kos
Philakopi
Lalysos
RHODOS
Enkomi
ZYPERN
Chania
Knossos
Palaikastro
Gournia
KRETA

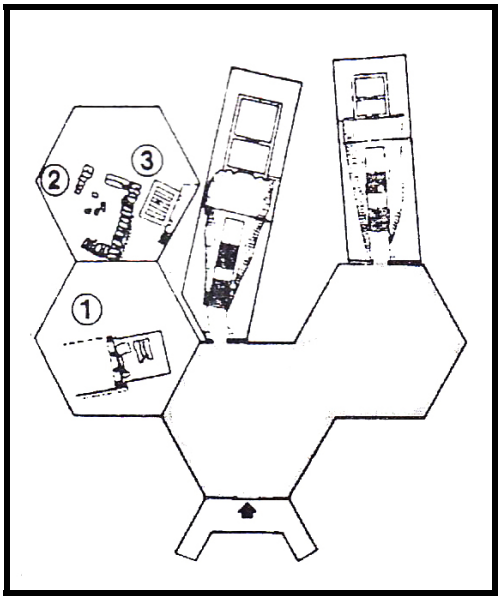
b.

Levha XXVI

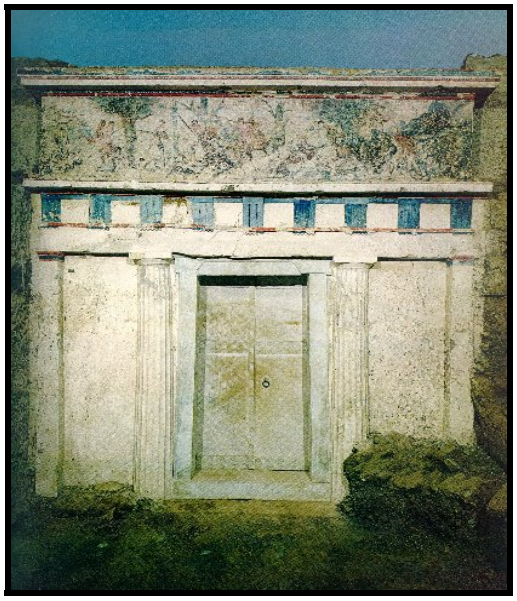

a

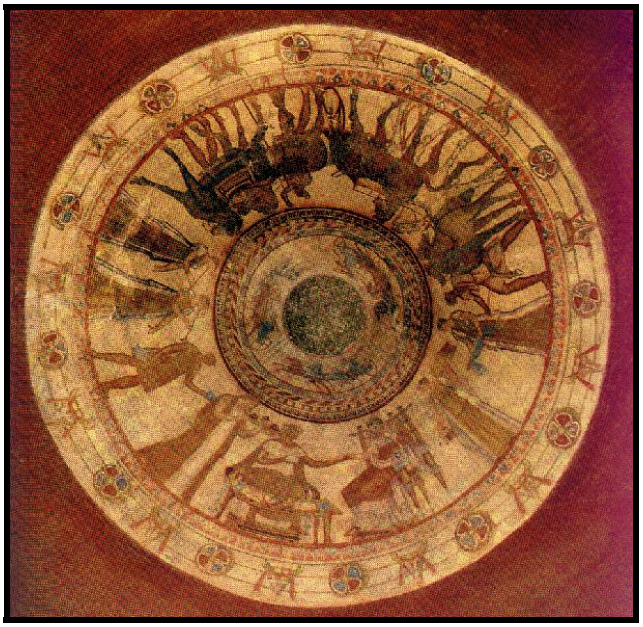

b

c

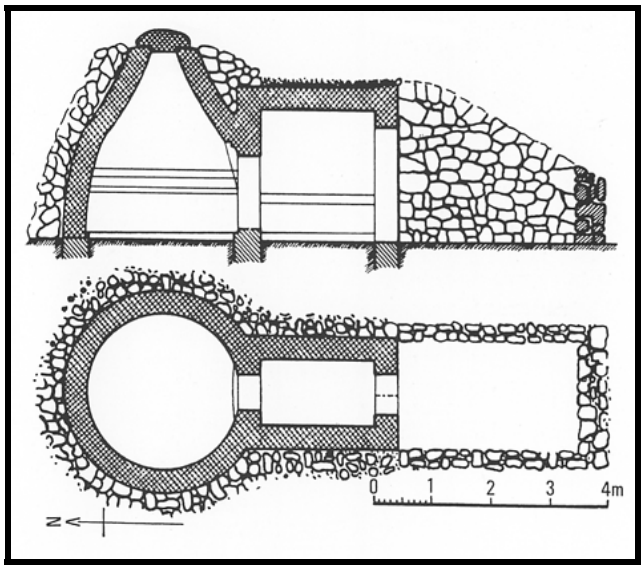
Levha XXVIII

a

b

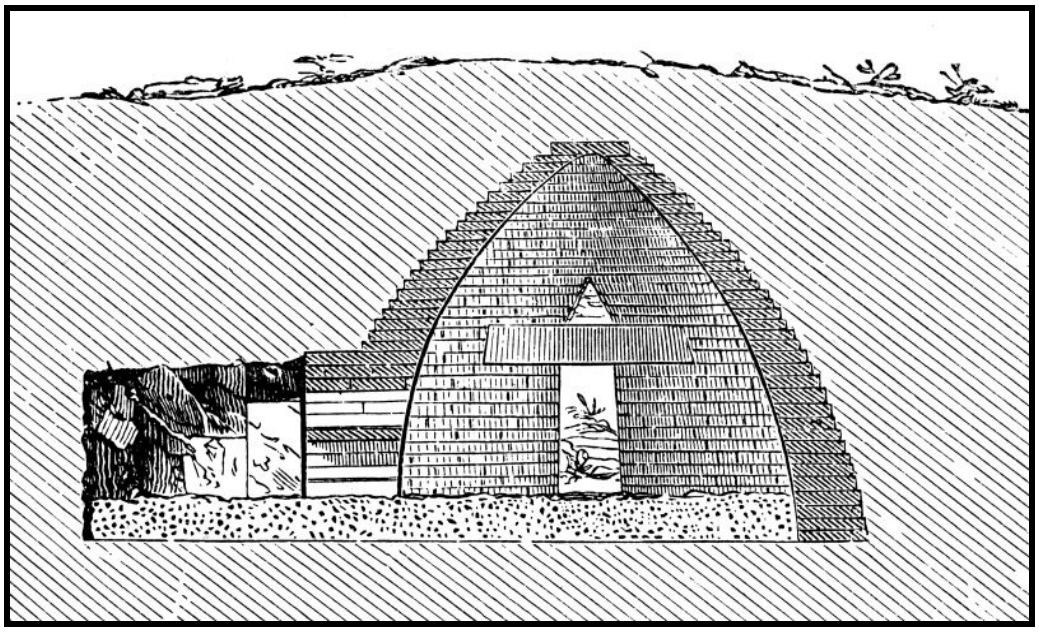

c

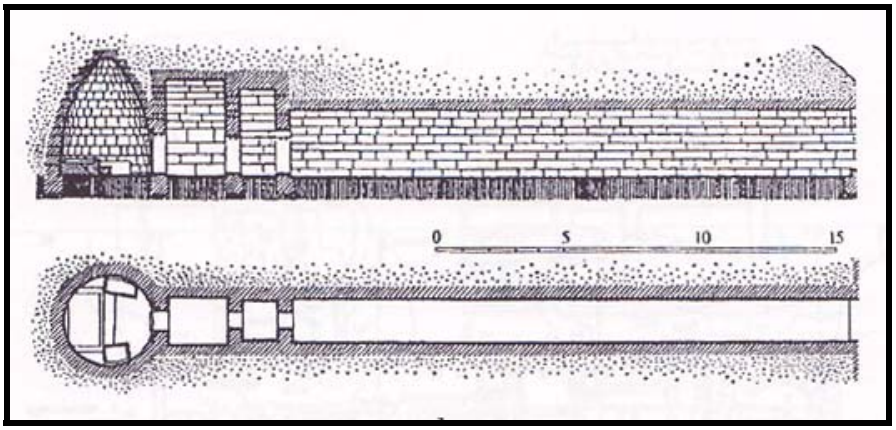

d

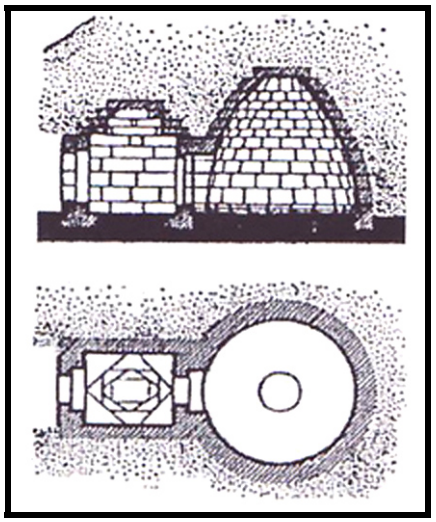
Levha XXIX

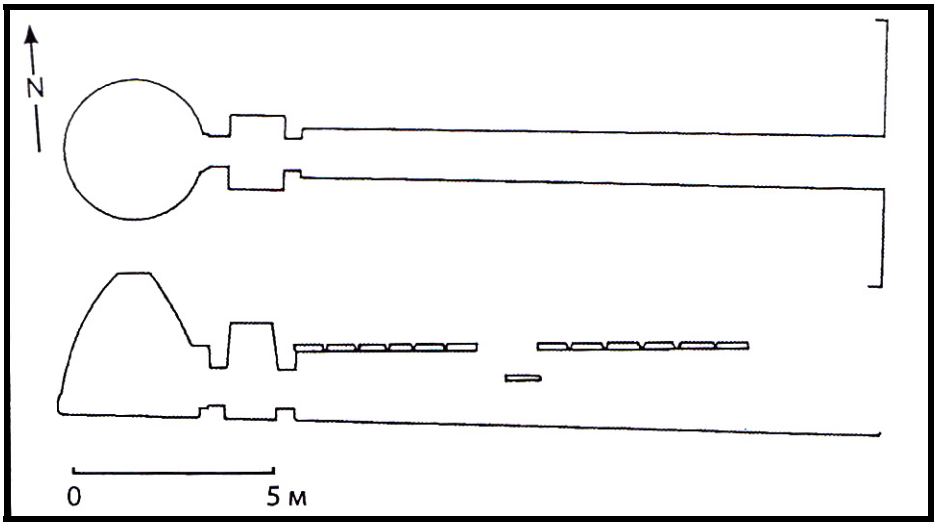
a

b

c

a

b

Levha XXXI

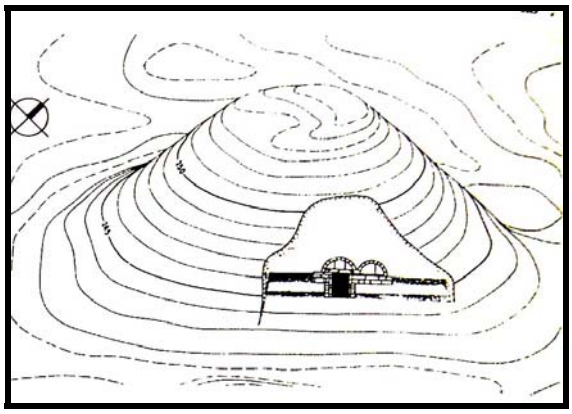

a

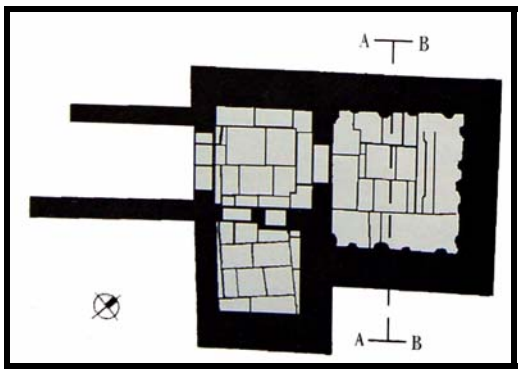

b

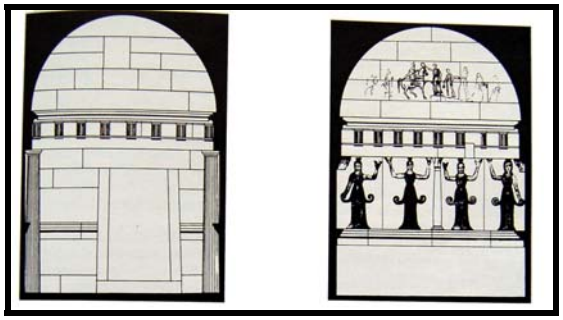
Levha XXXII

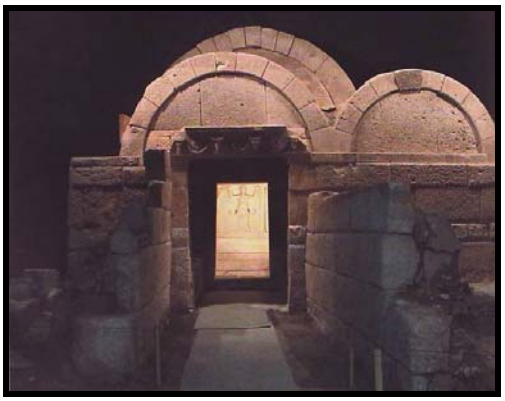
a

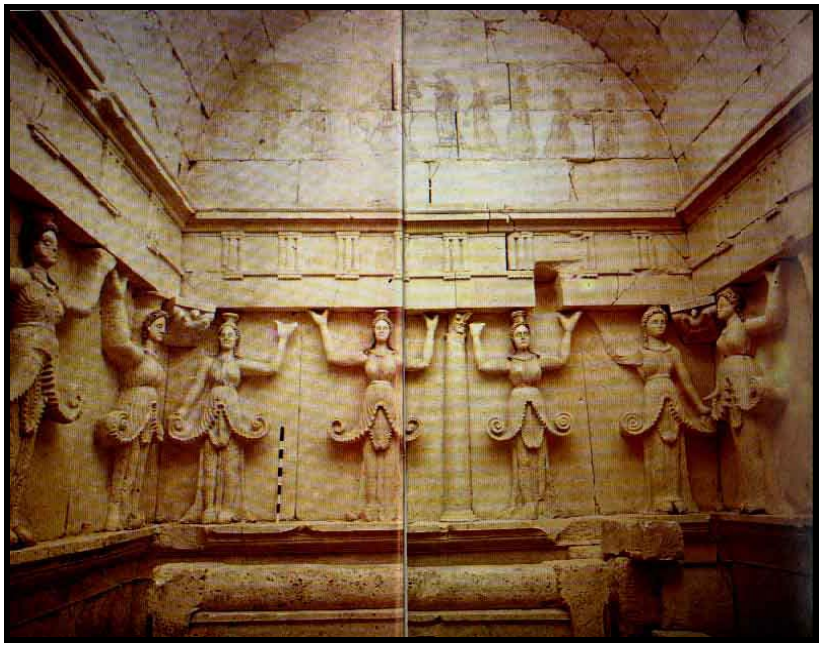
b

c

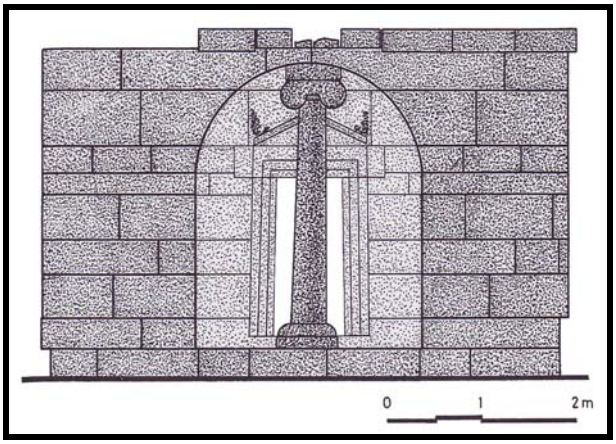

d

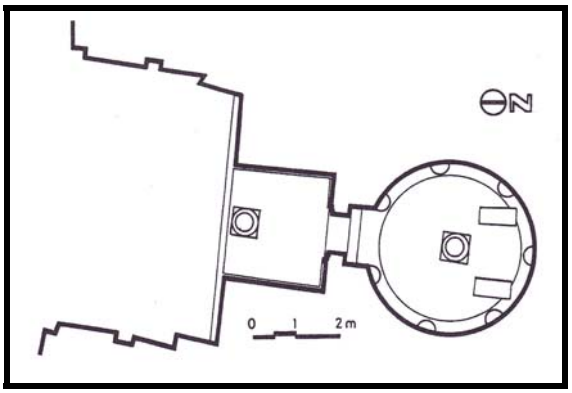

e

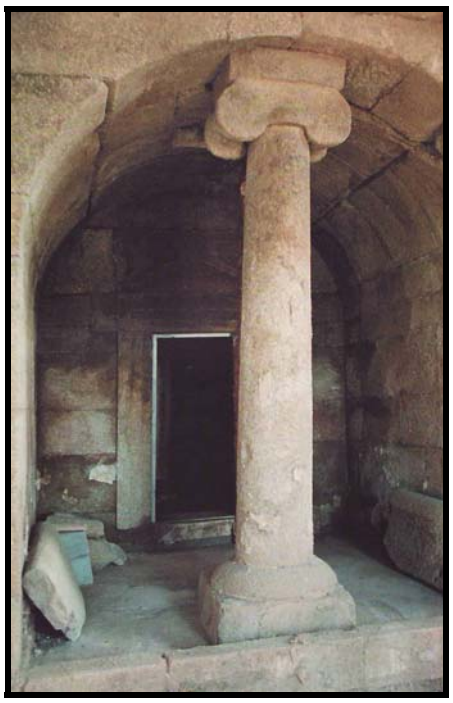
Levha XXXIII

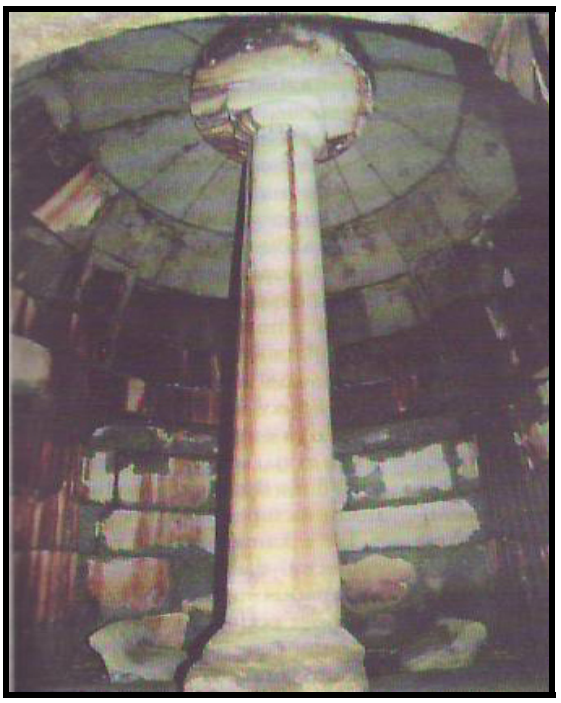
a

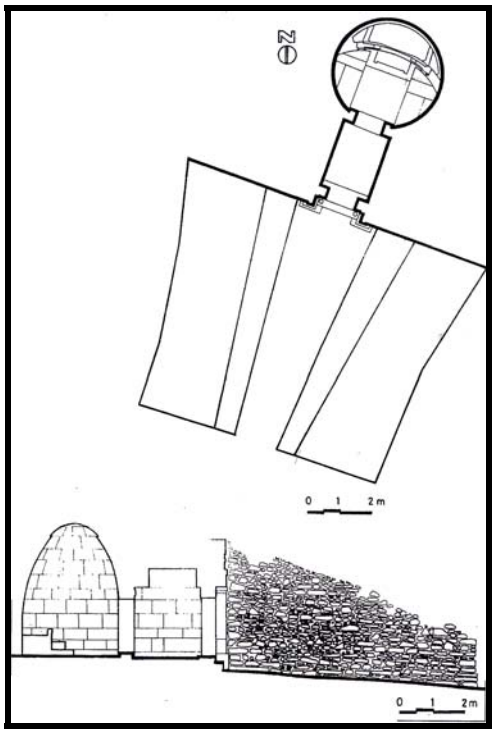
b

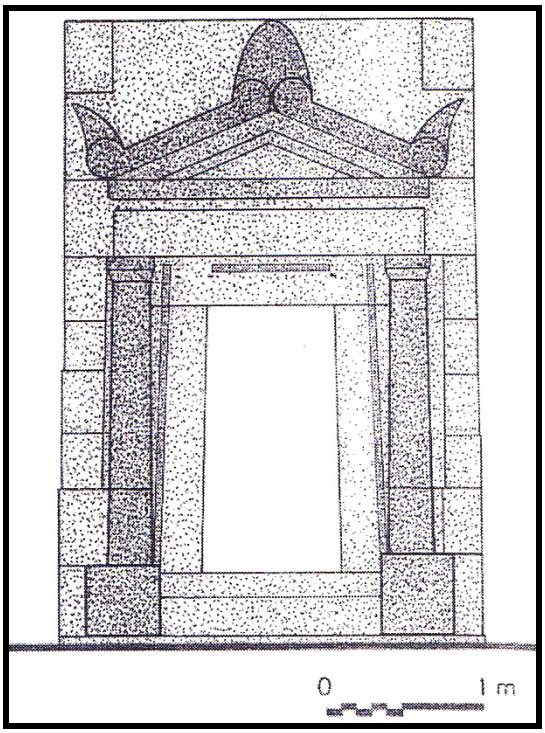
c

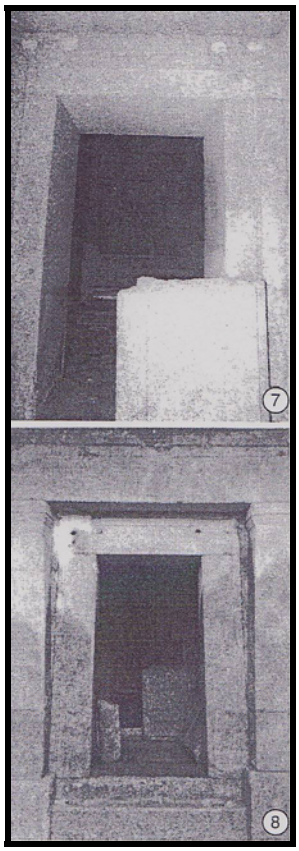
d

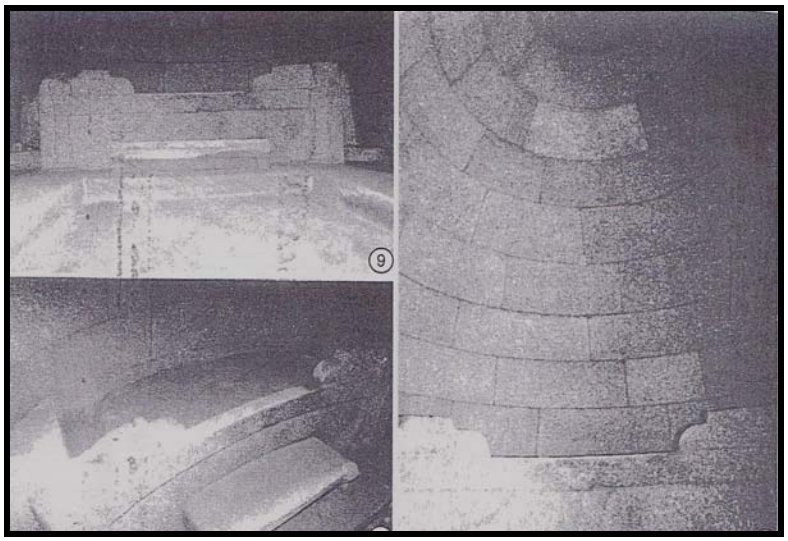
a

b

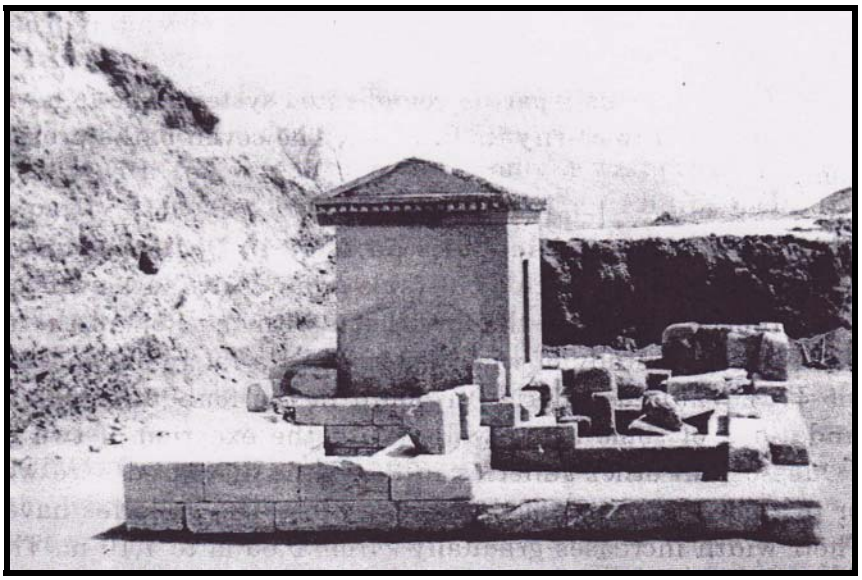

c

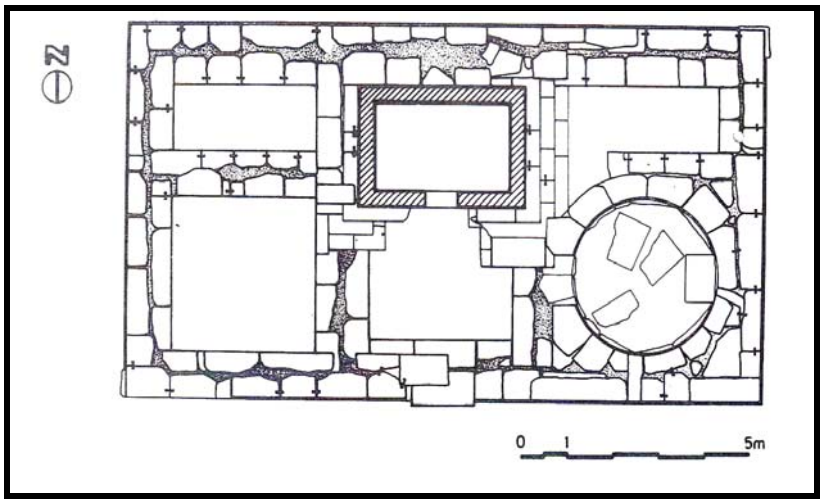

d

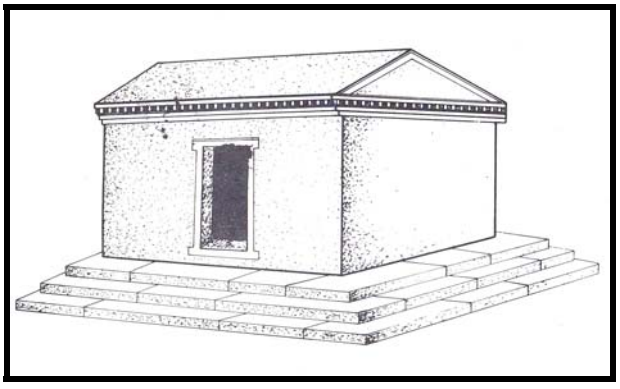
Levha XXXV

a

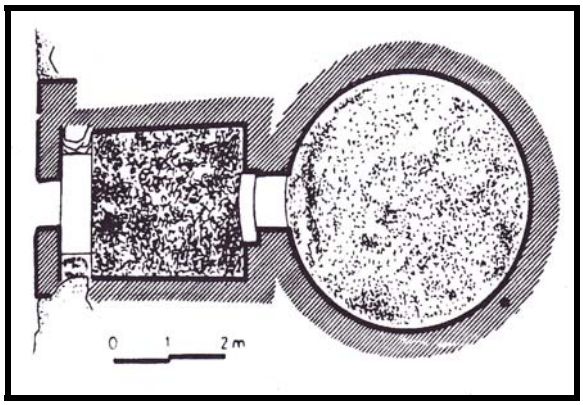

b

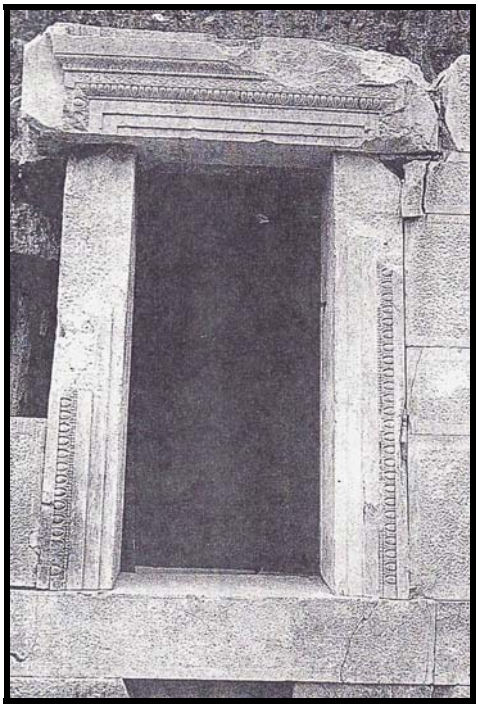

c

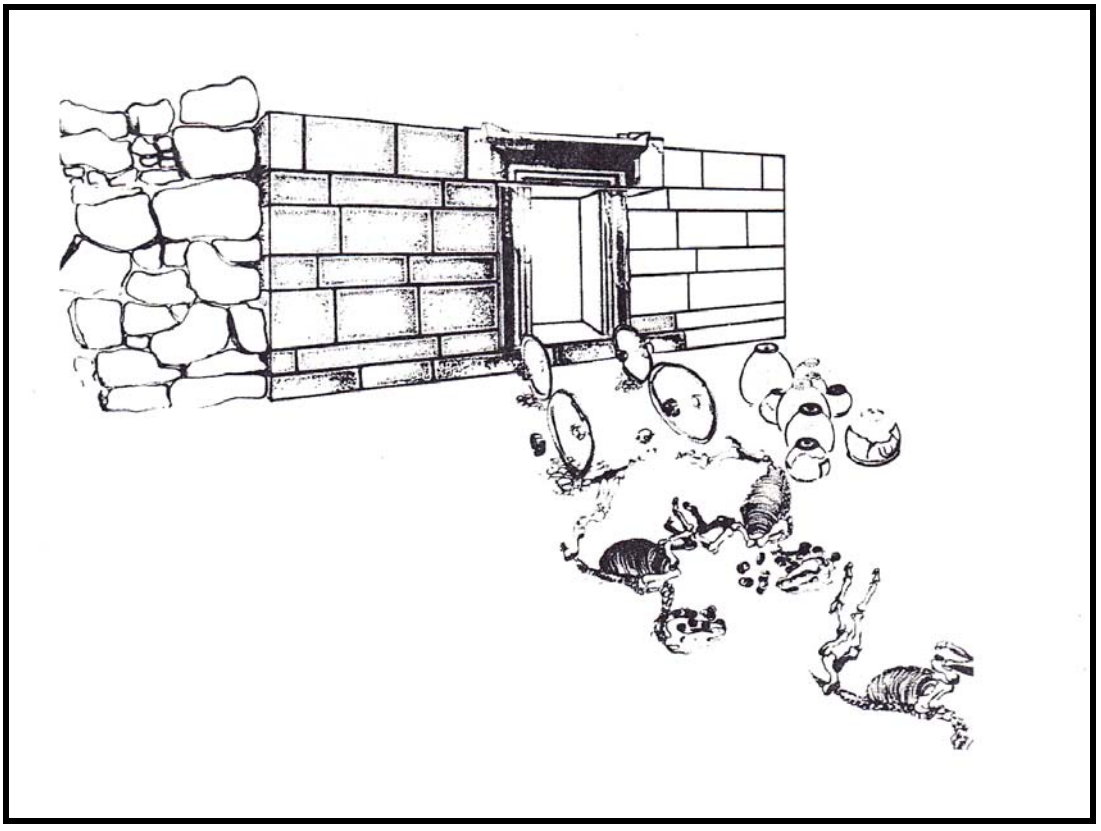
Levha XXXVI

a

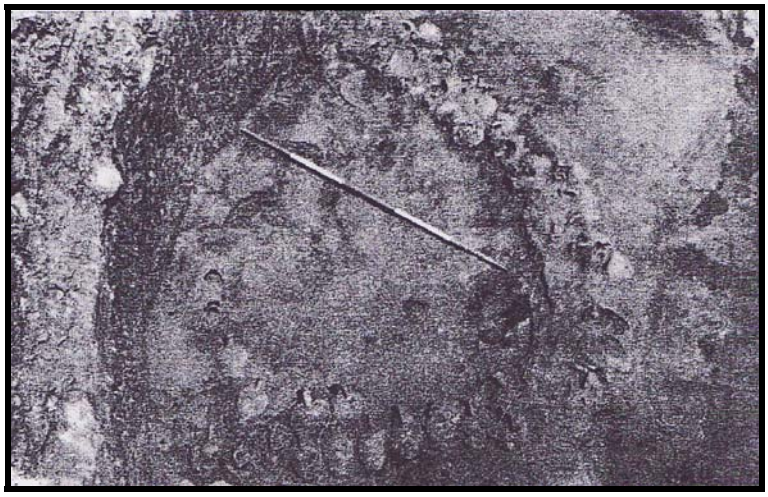

b

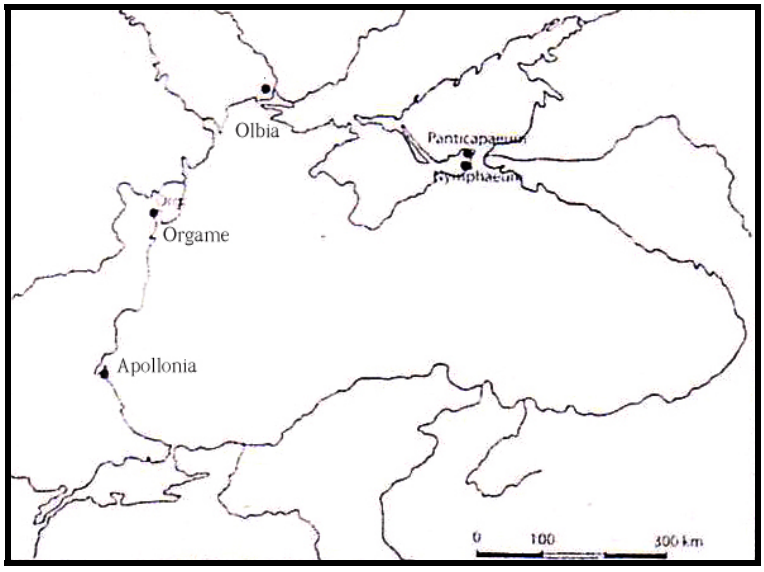

c

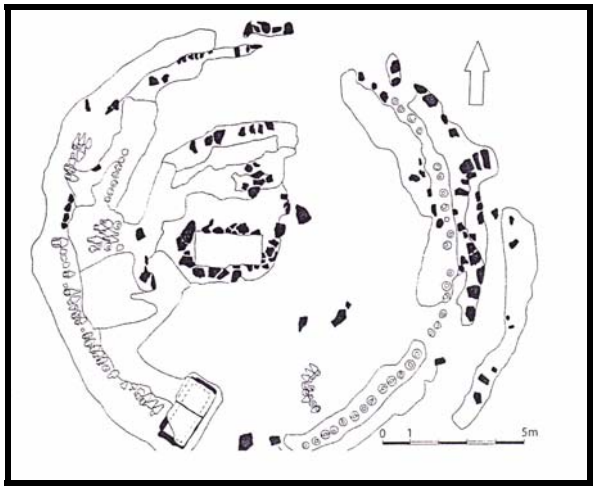
Levha XXXVII

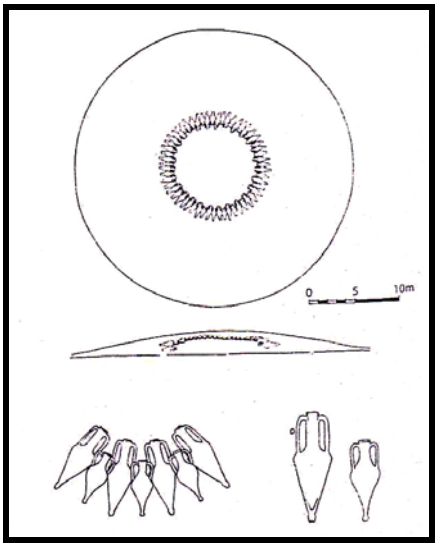
a

b

c

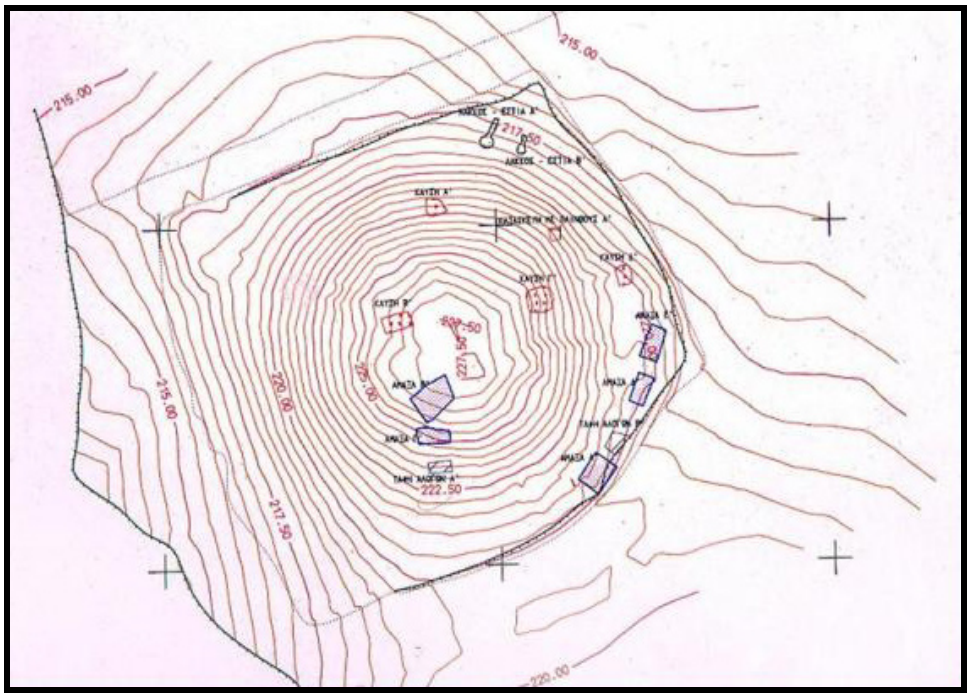

d

Levha XXXVIII

a

b

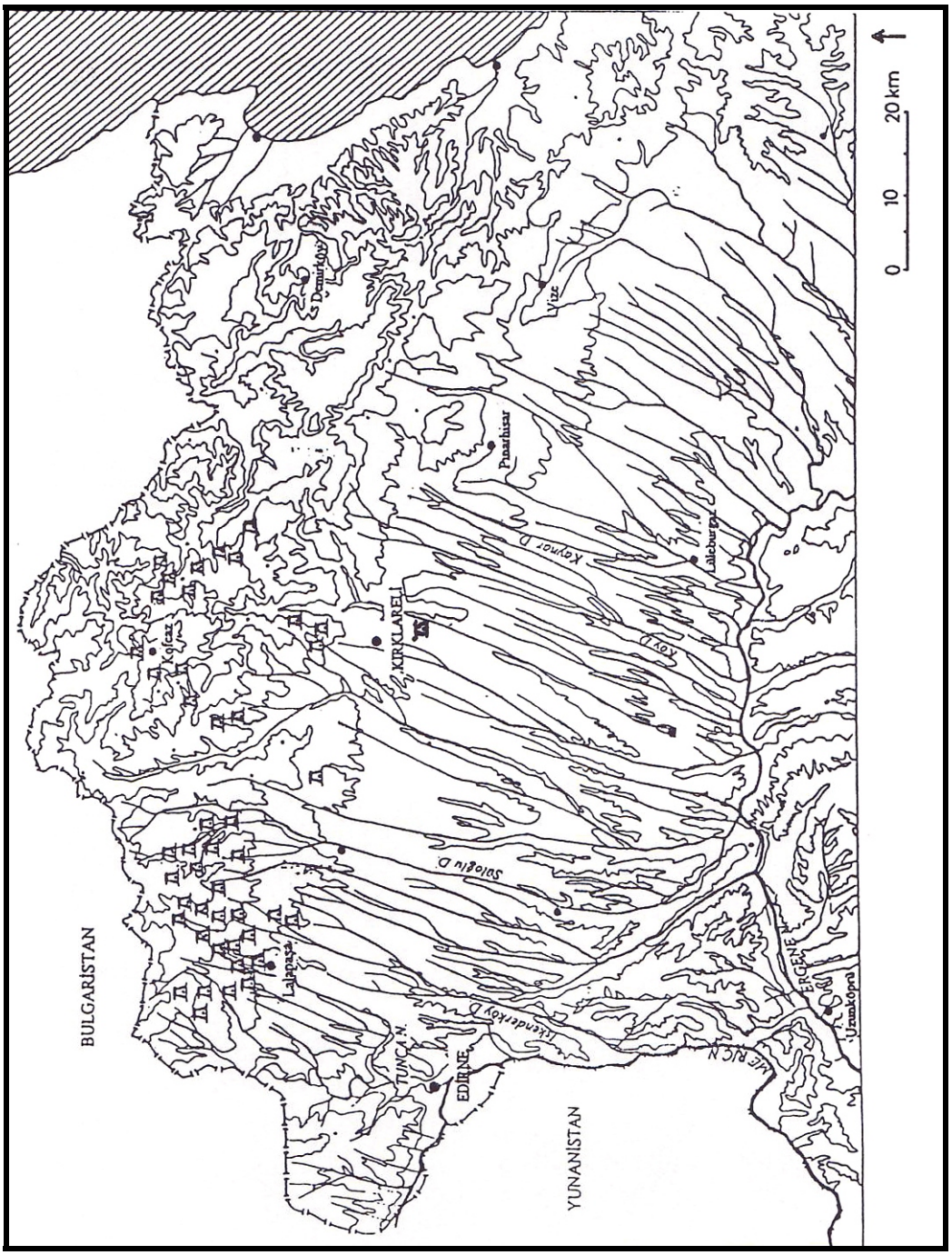

c

d

Levha XXXIX

BULGARİSTAN
YUNANİSTAN
KIRKLARELİ
EDİRNE
Lüleburgaz
Pınarhisar
Vize
Demirköy
Kofçaz
Lalapaşa
Uzunköprü
ERGENE N.
TUNCA N.
0 10 20 km

Levha XL

a

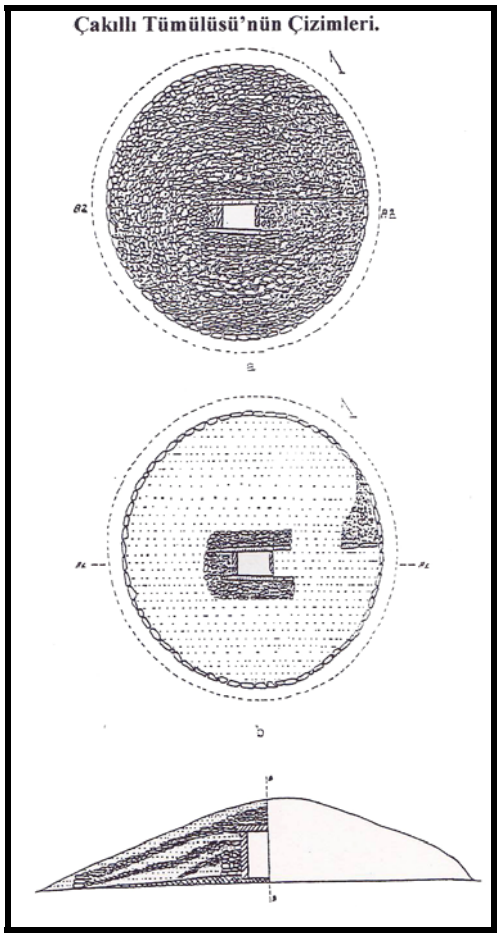

b

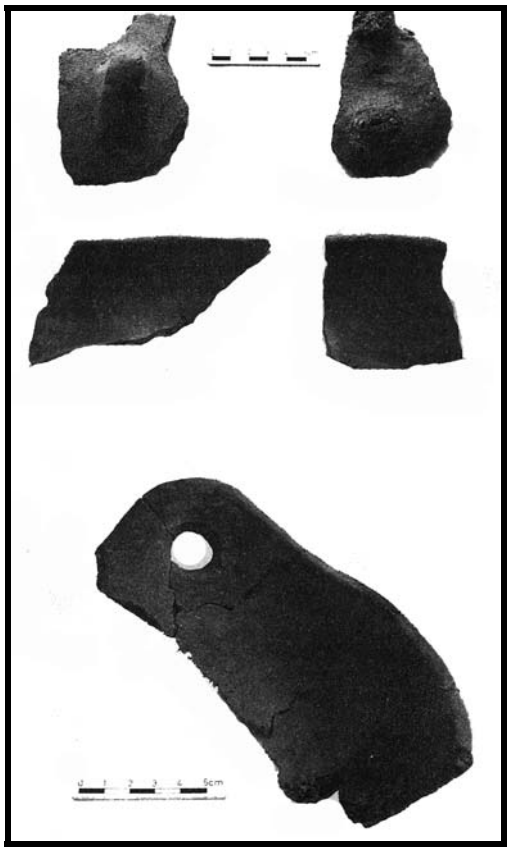
Levha XLI

a

b

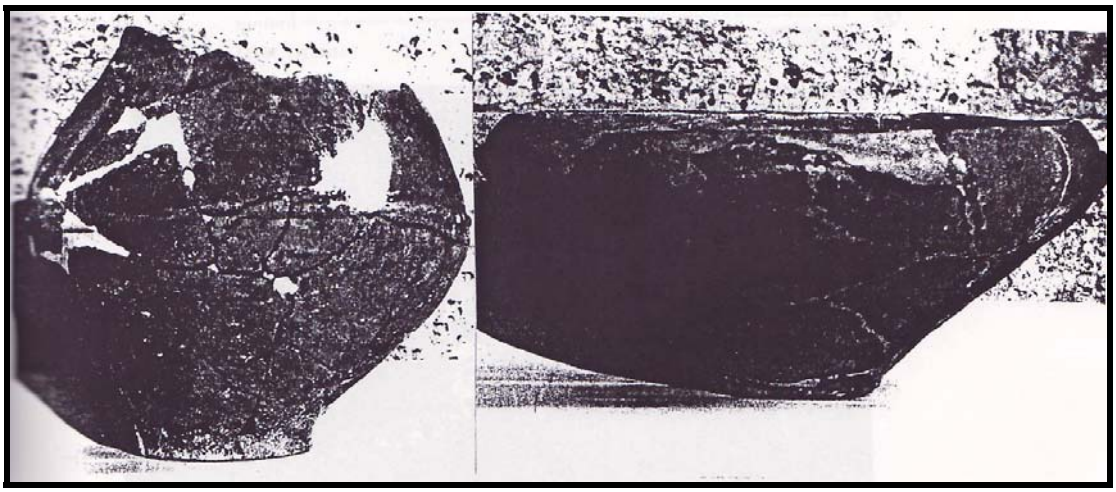

c

Levha XLII

a

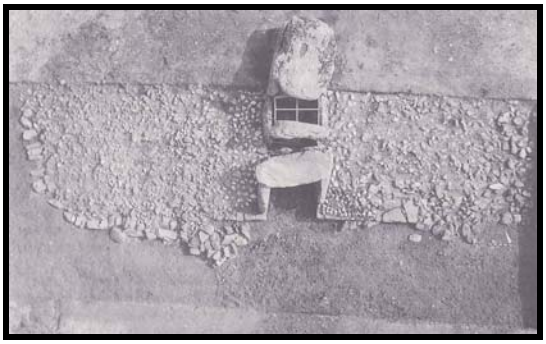

b

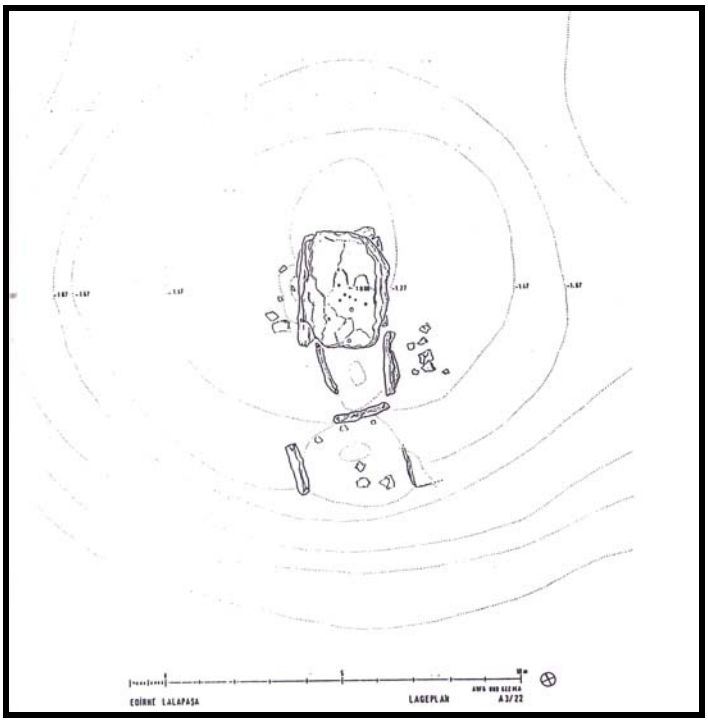
Levha XLIII

a

b

c

d

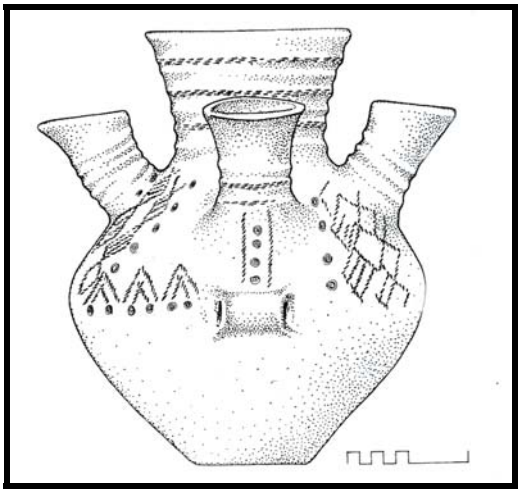
Levha XLIV

a

b

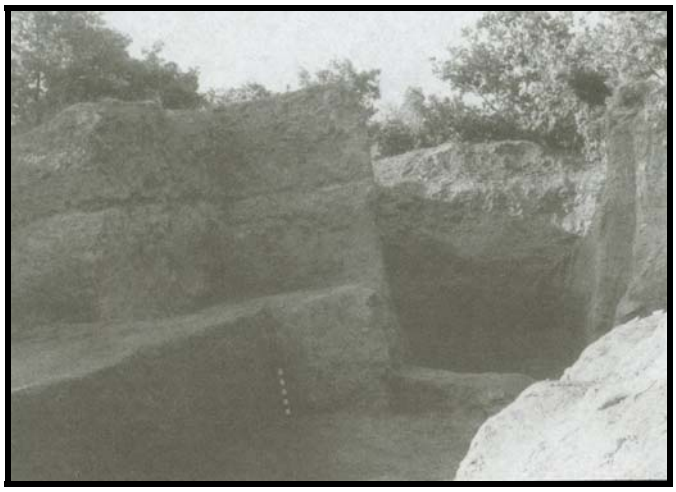

c

Levha XLV

a

b

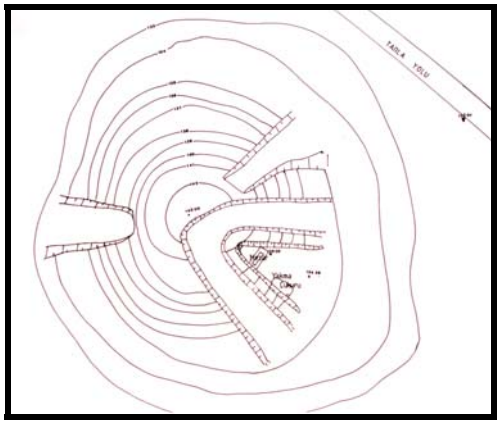

c

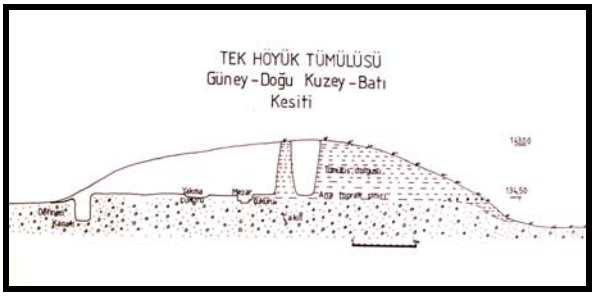
Levha XLVI

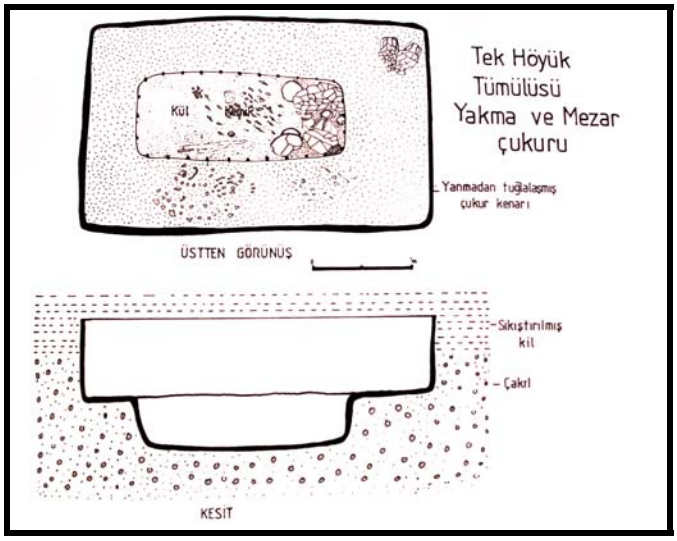
a

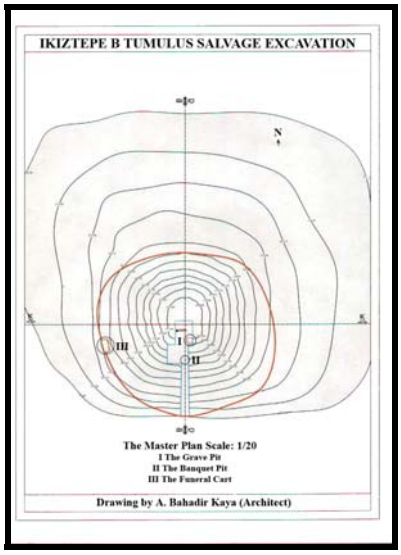
b

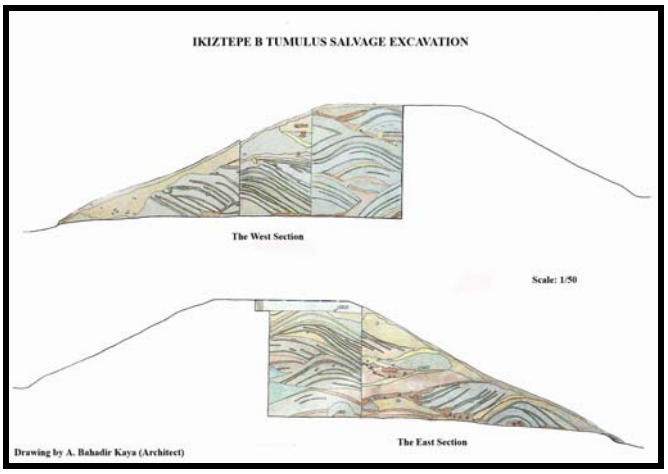
c

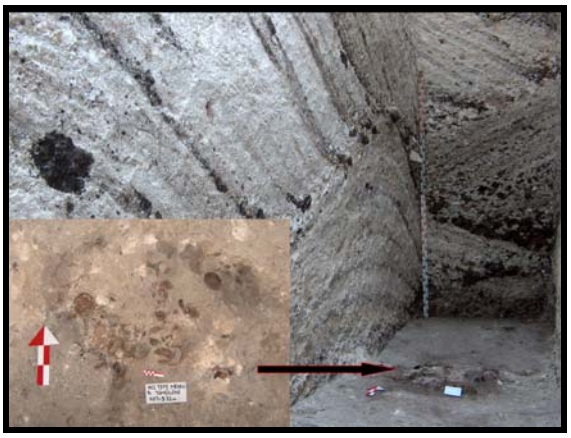
d

IKIZTEPE B TUMULUS SALVAGE EXCAVATION
N
III
I
II
The Master Plan Scale: 1/20
I The Grave Pit
II The Banquet Pit
III The Funeral Cart
Drawing by A. Bahadir Kaya (Architect)

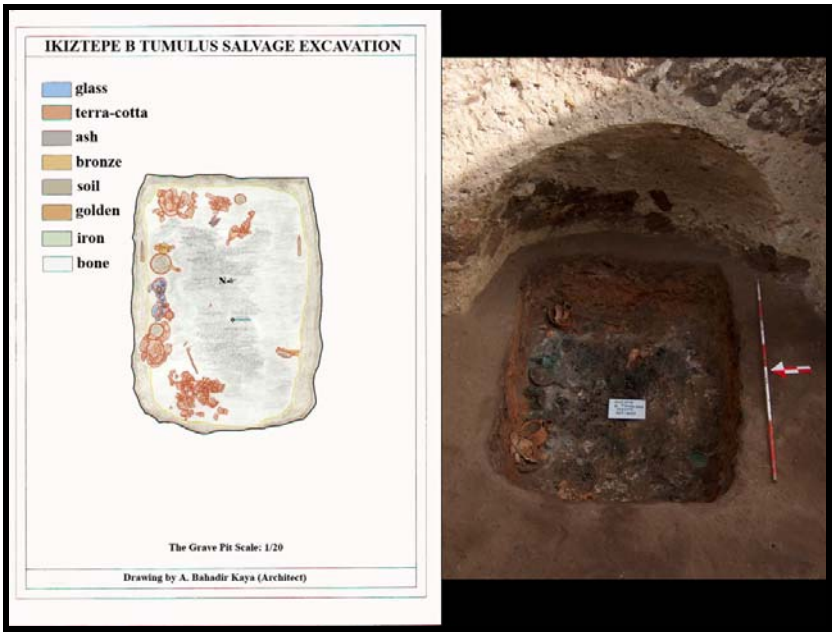
a

IKIZTEPE B TUMULUS SALVAGE EXCAVATION
The West Section
Scale: 1/50
Drawing by A. Bahadir Kaya (Architect)
The East Section

b

c

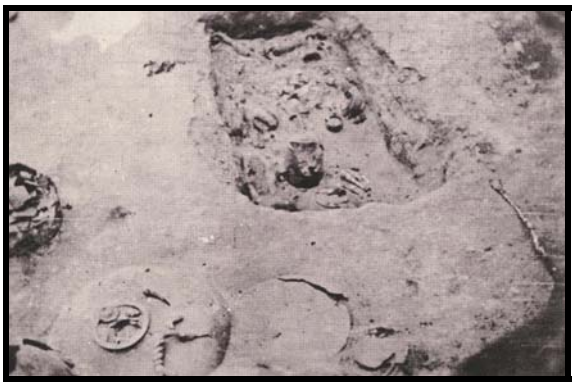

IKIZTEPE B TUMULUS SALVAGE EXCAVATION
glass
terra-cotta
ash
bronze
soil
golden
iron
bone
The Grave Pit Scale: 1/20
Drawing by A. Bahadir Kaya (Architect)

d

Levha XLVIII

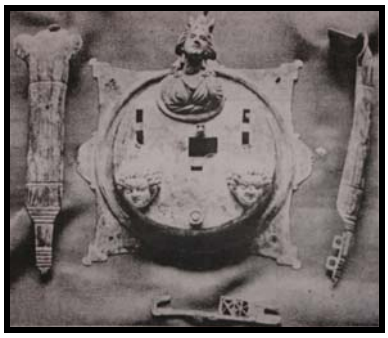
a

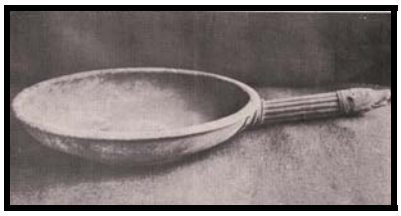
b

c

d

e

f

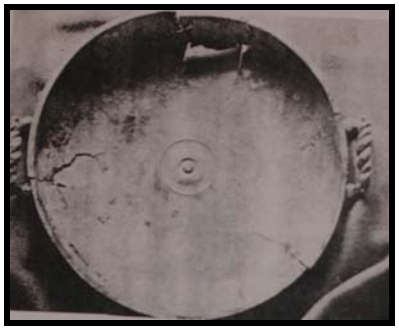
g

h

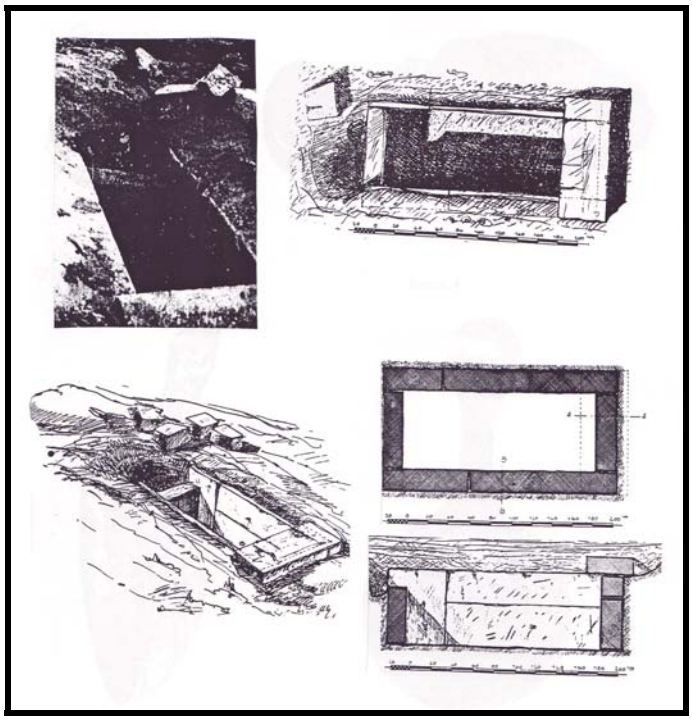

i

j

Levha XLIX

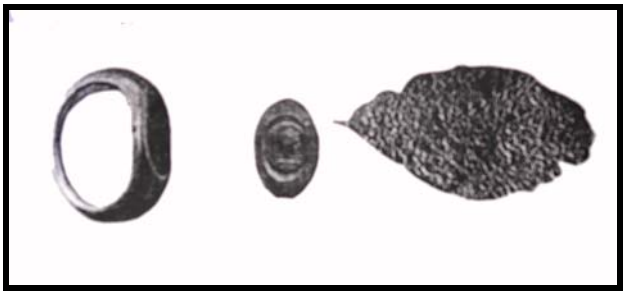
a

b

c

d

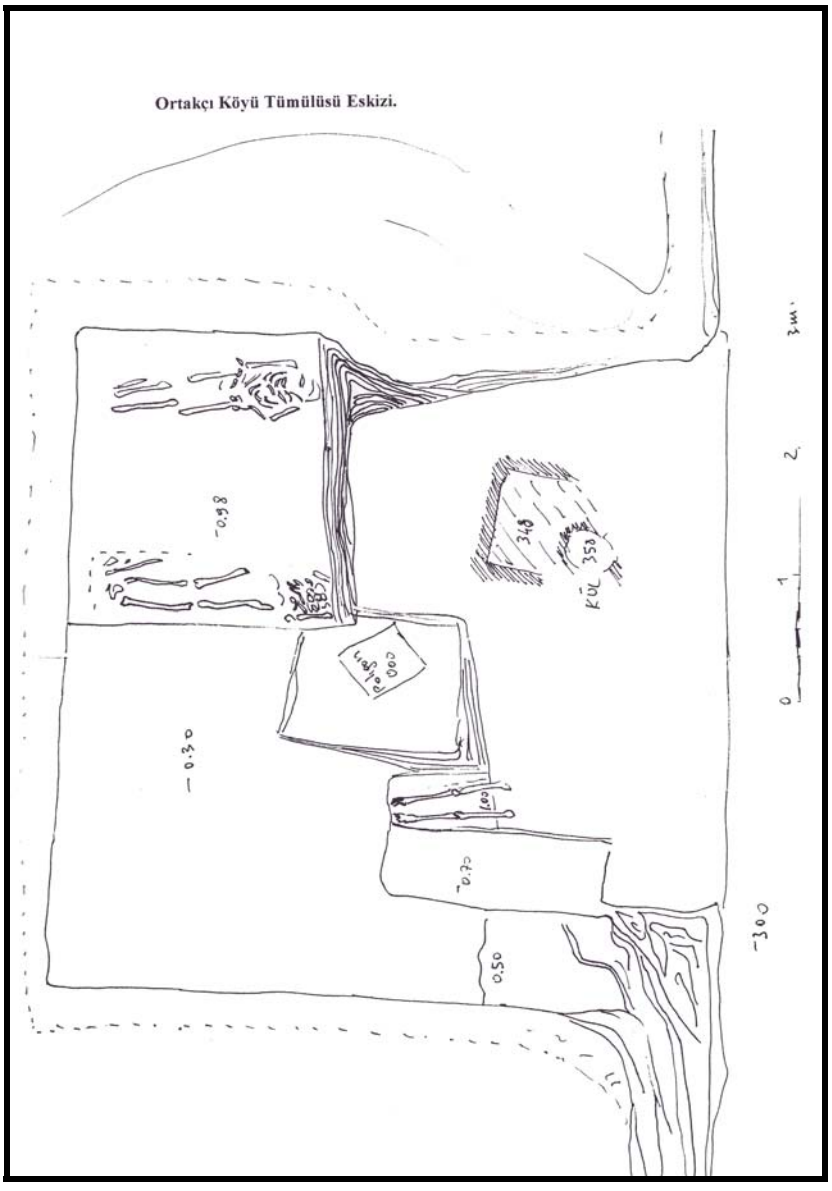
Levha L

a

b

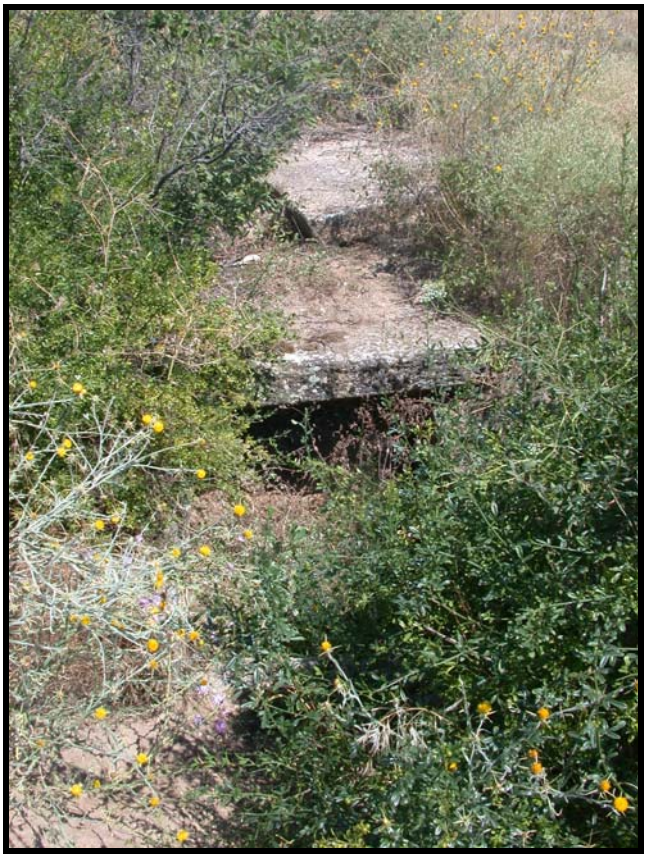

c

Levha LI

a

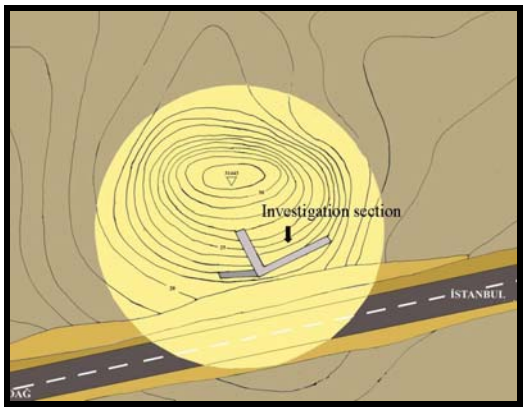

b

Levha LII

a

b

c

d

e

f

g

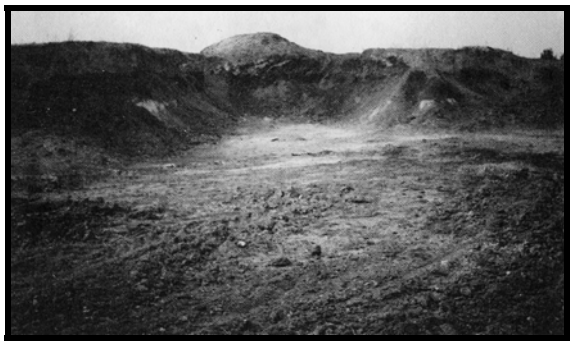

h

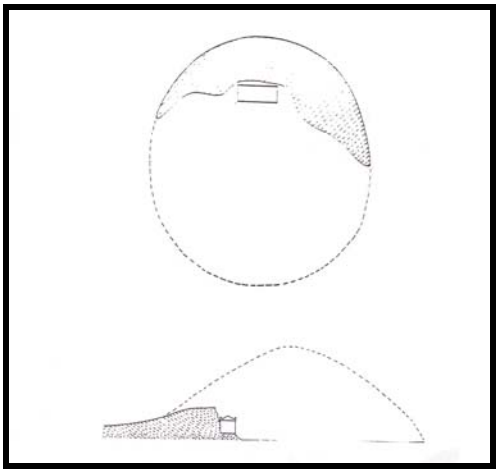

i

Levha LIII

a

b

c

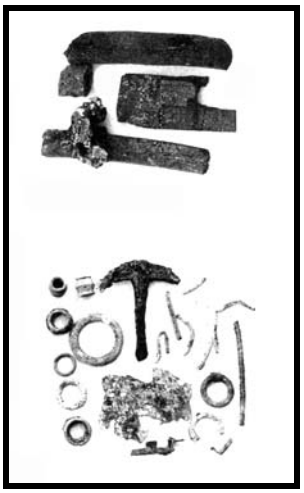
d

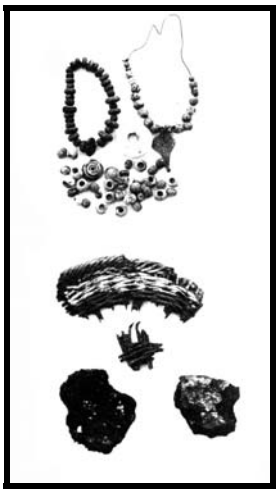
e

f

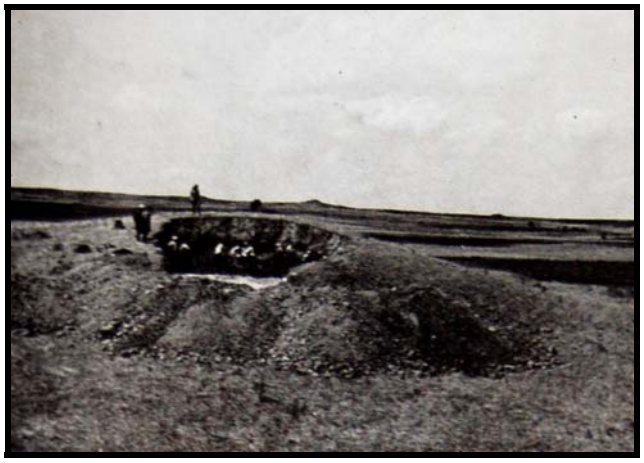

g

h

Levha LIV

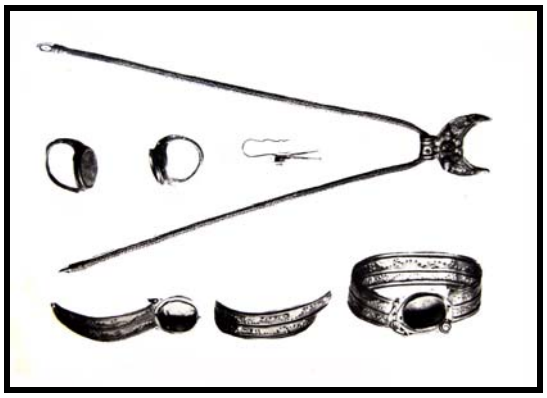
a

b

c

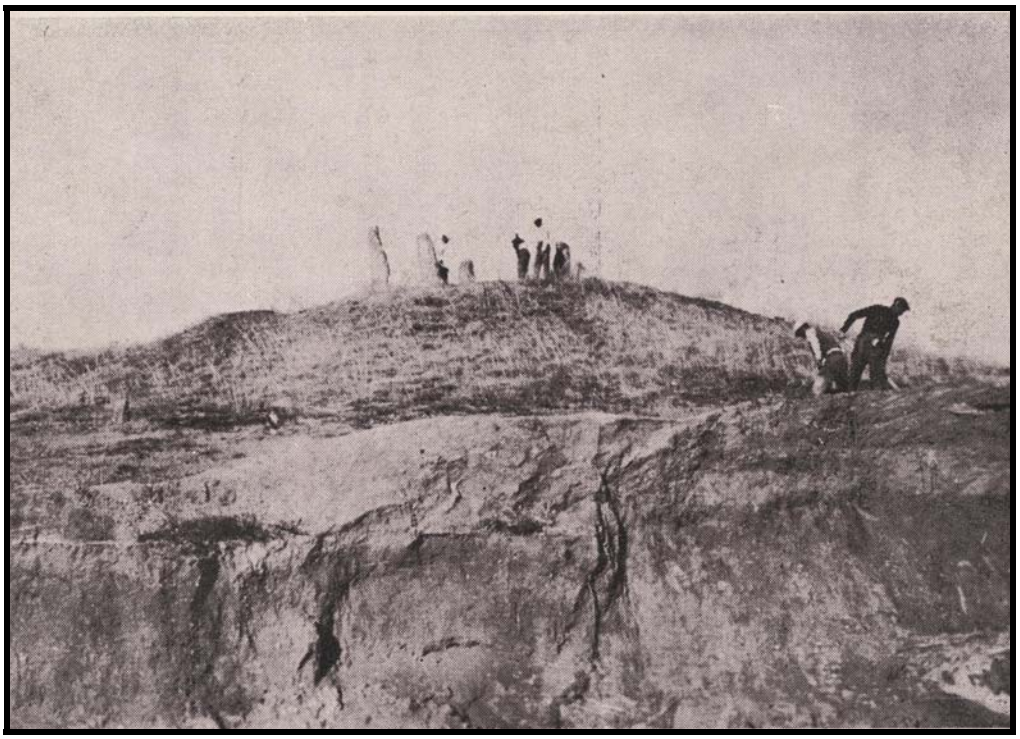

d

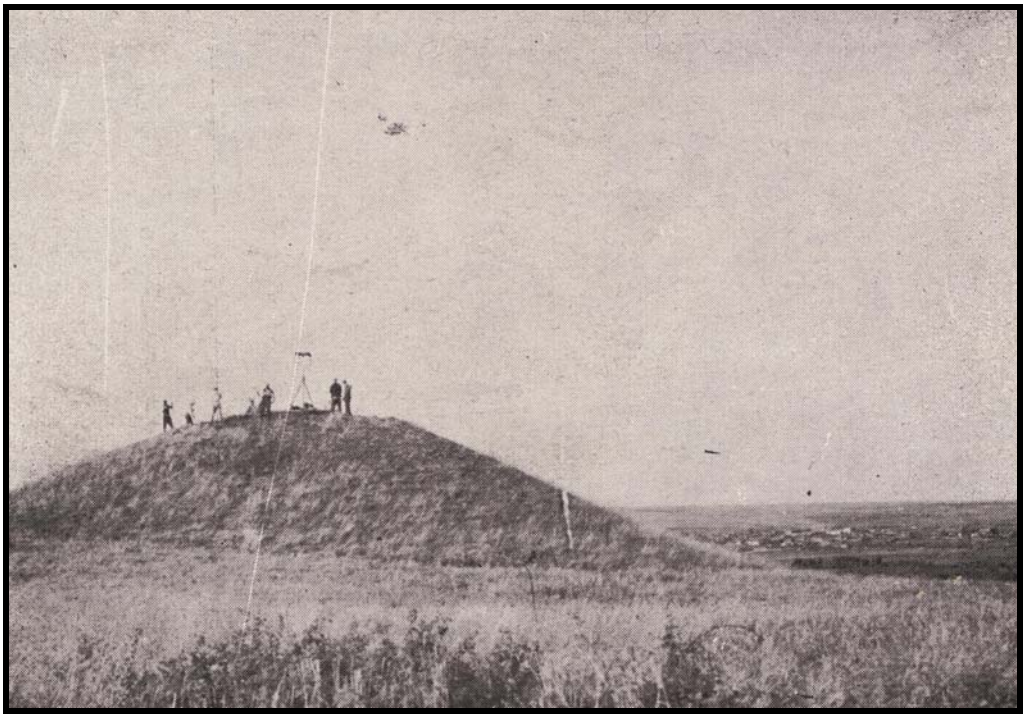

e

Levha LV

a

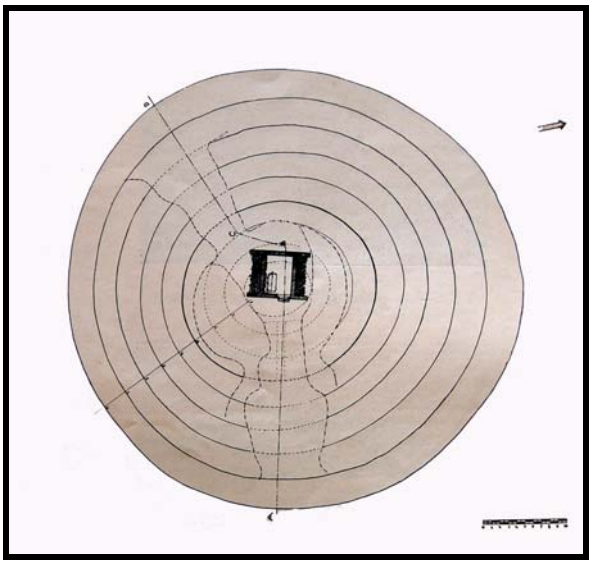

b

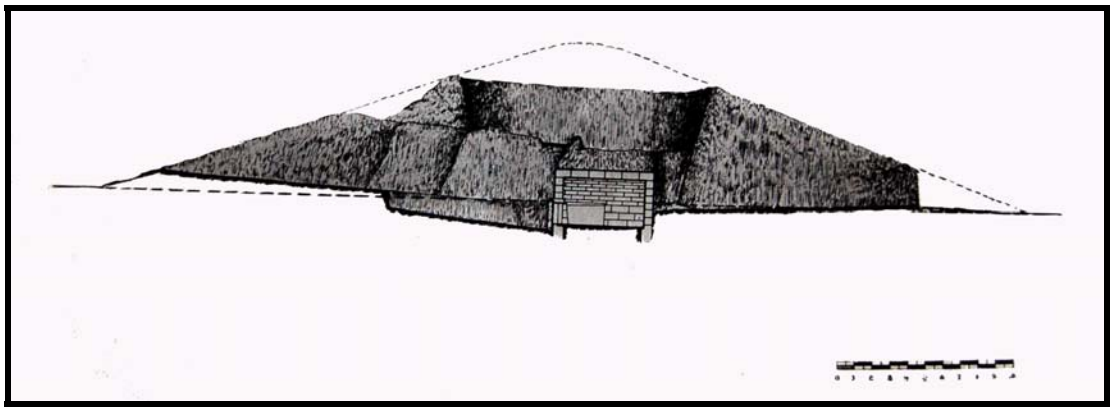
Levha LVI

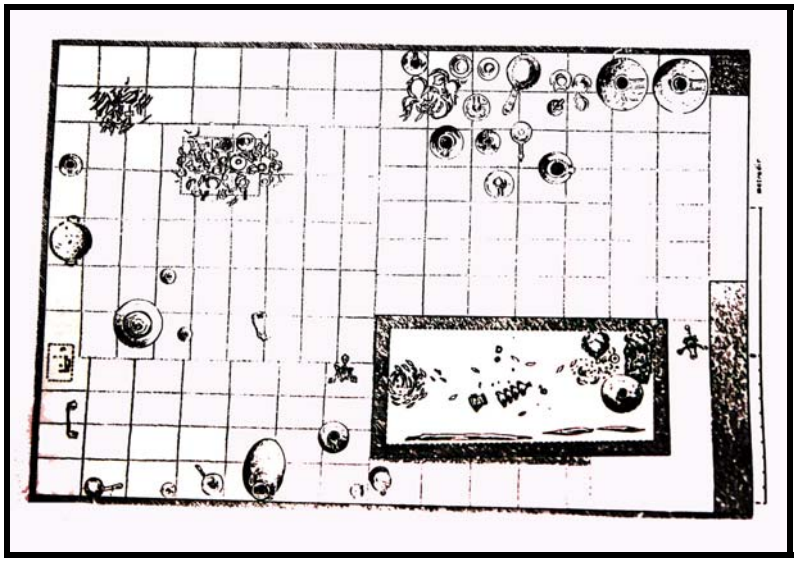
a

b

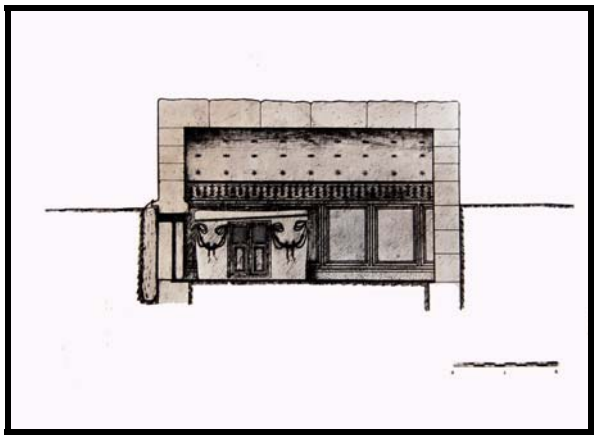

c

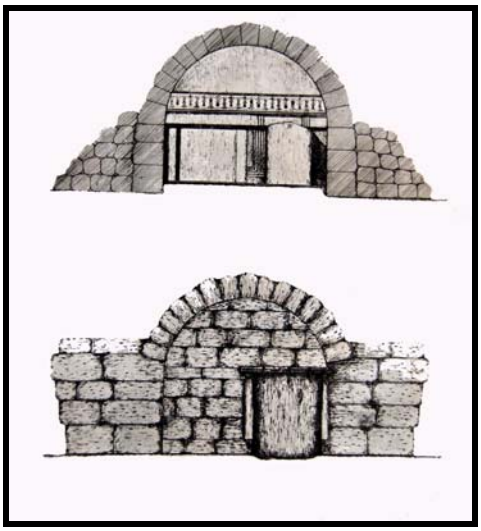

d

Levha LVII

a

b

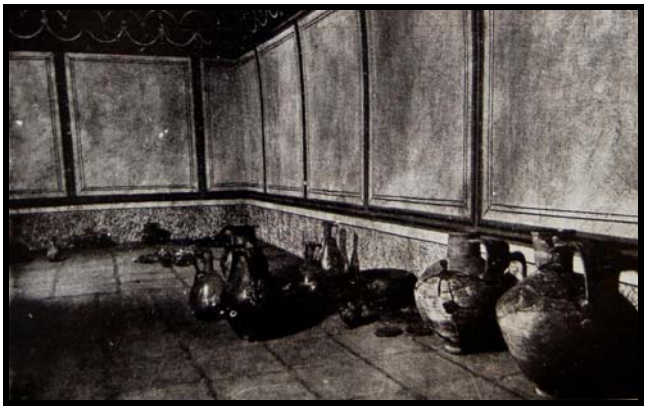
c

d

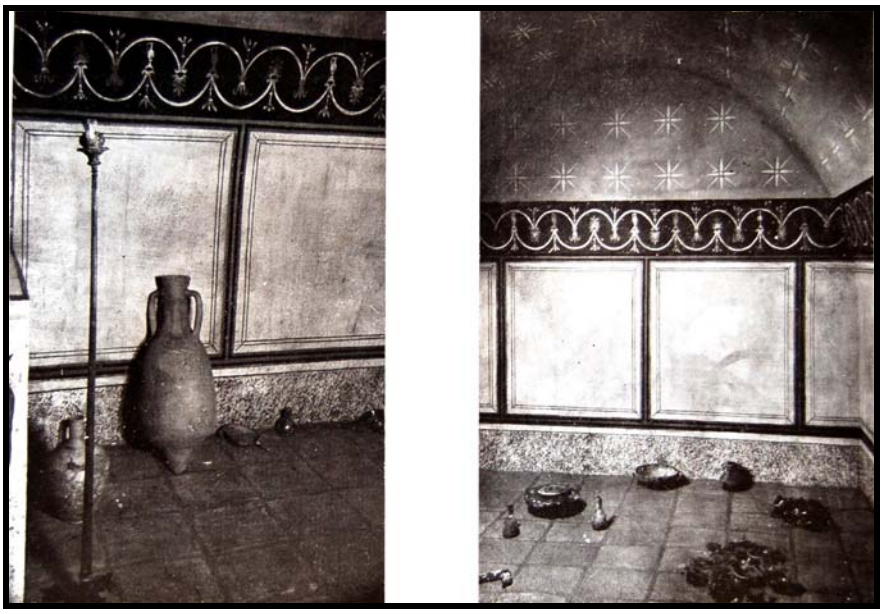

e

f

Levha LVIII

a **b**

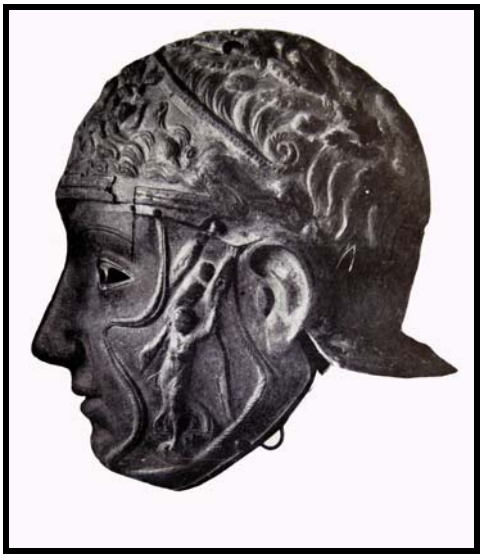
c

d

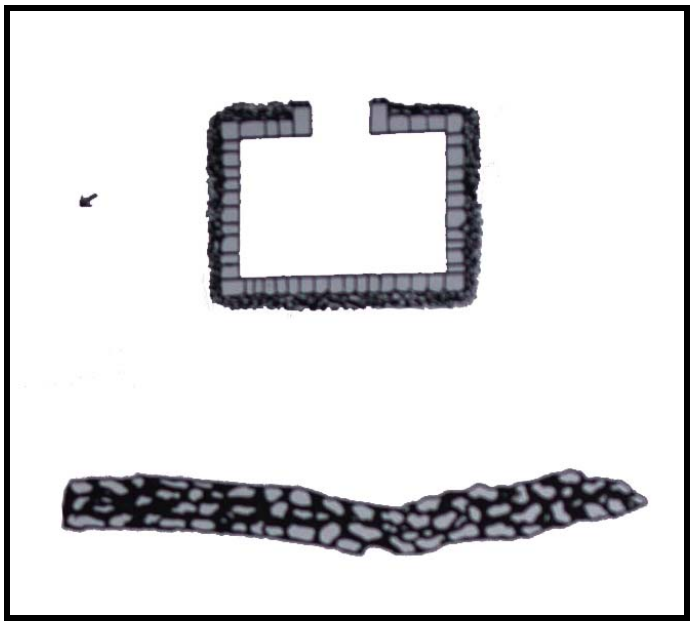

e

f

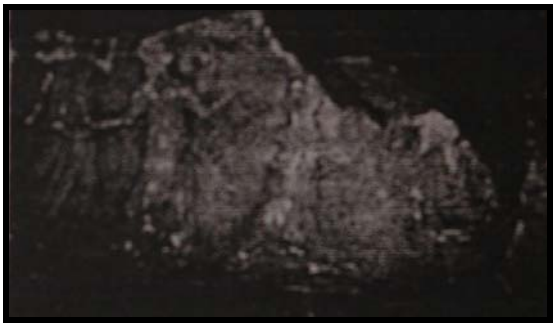
Levha LIX

a

b

c

d

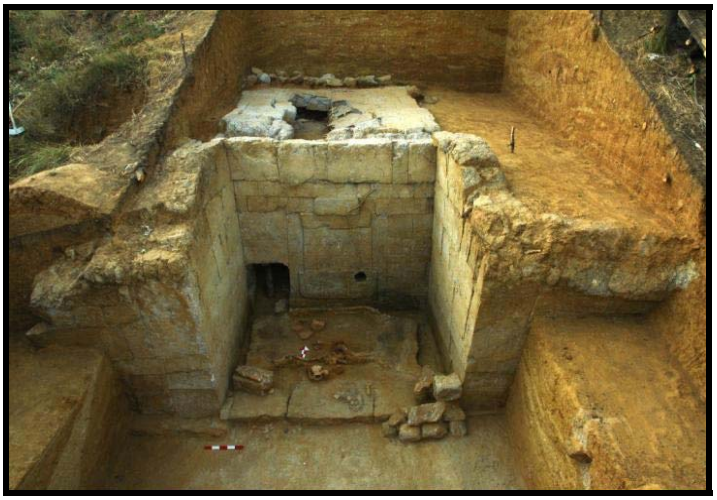
Levha LX

a

b

c

Levha LXI

a

b

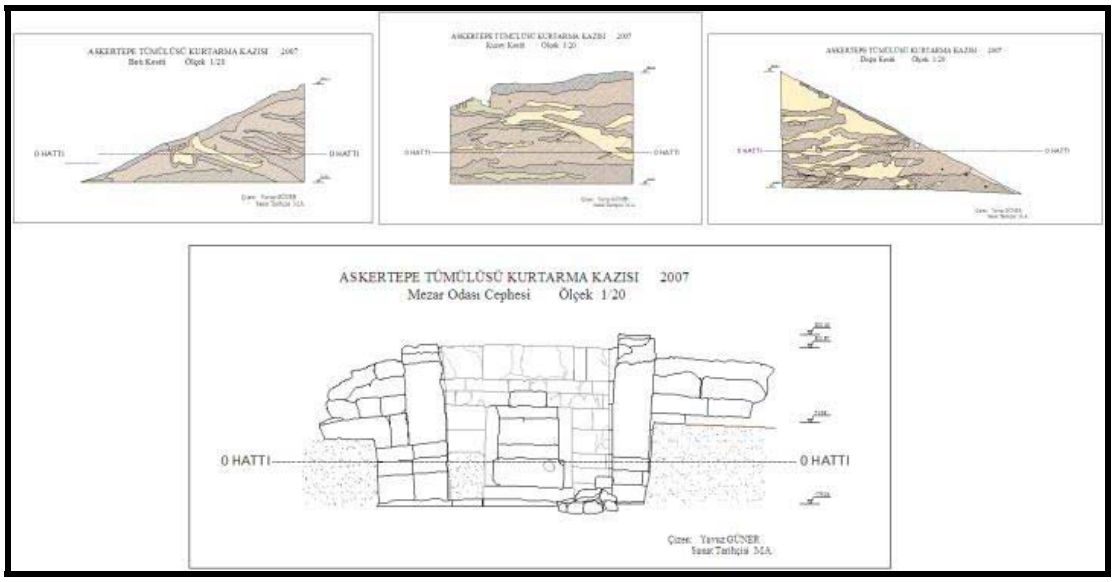

c

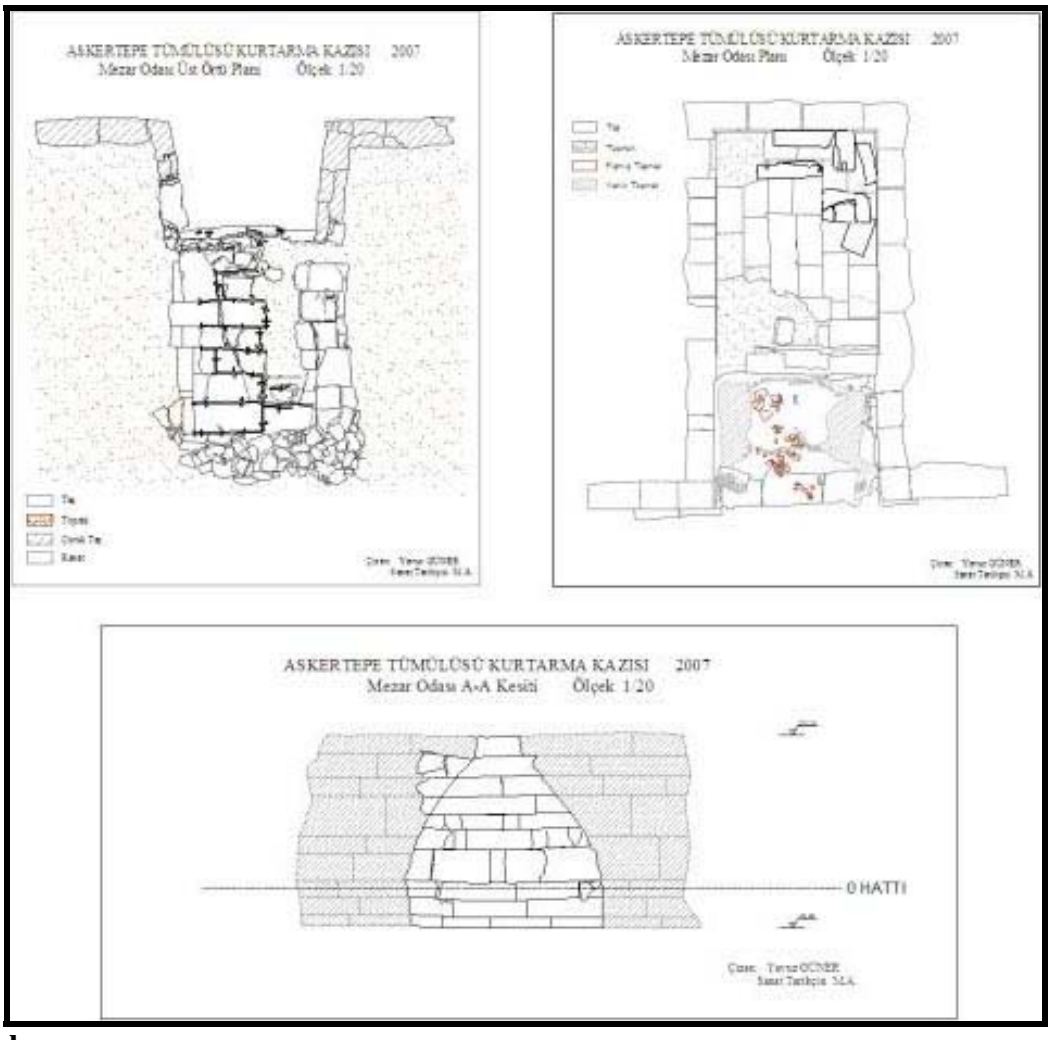

d

Levha LXII

a

b

Levha LXIII

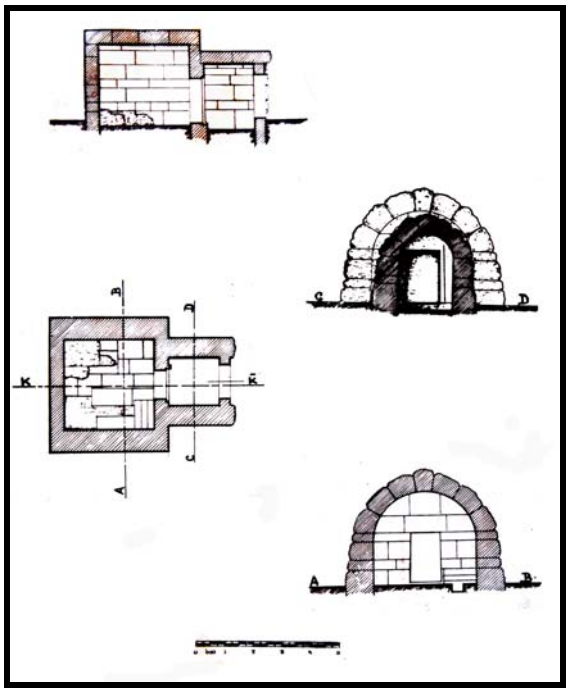
a

b

c

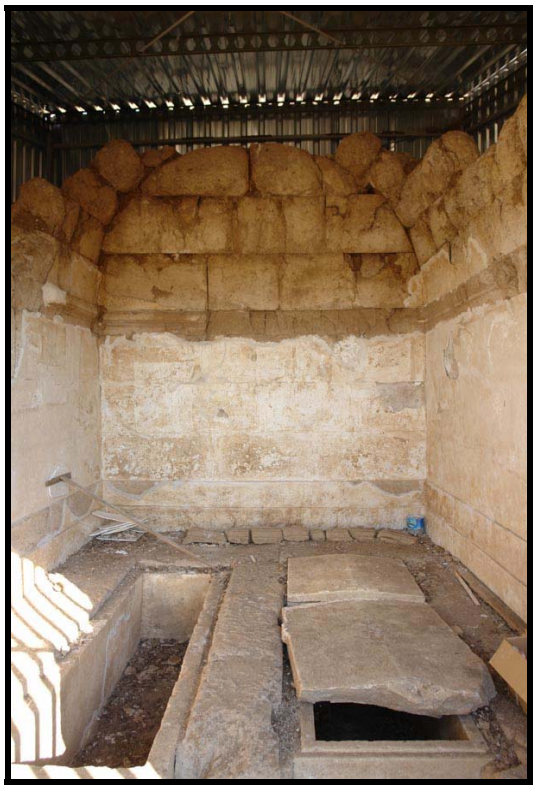

d

Levha LXIV

a

b

c

Levha LXV

a

b

c

d

Levha LXVI

a

b

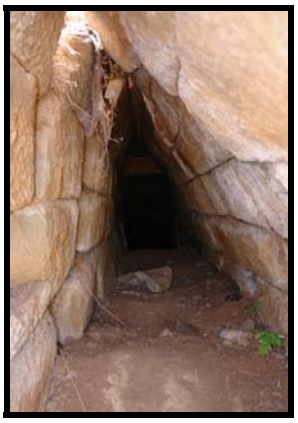

c

Levha LXVII

a

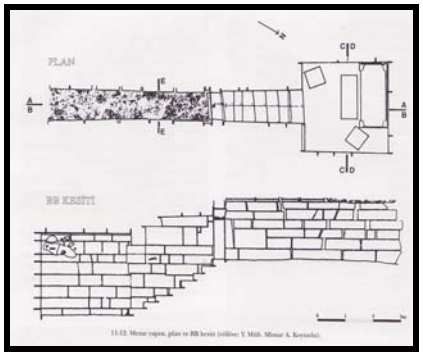
b

c

d

e

f

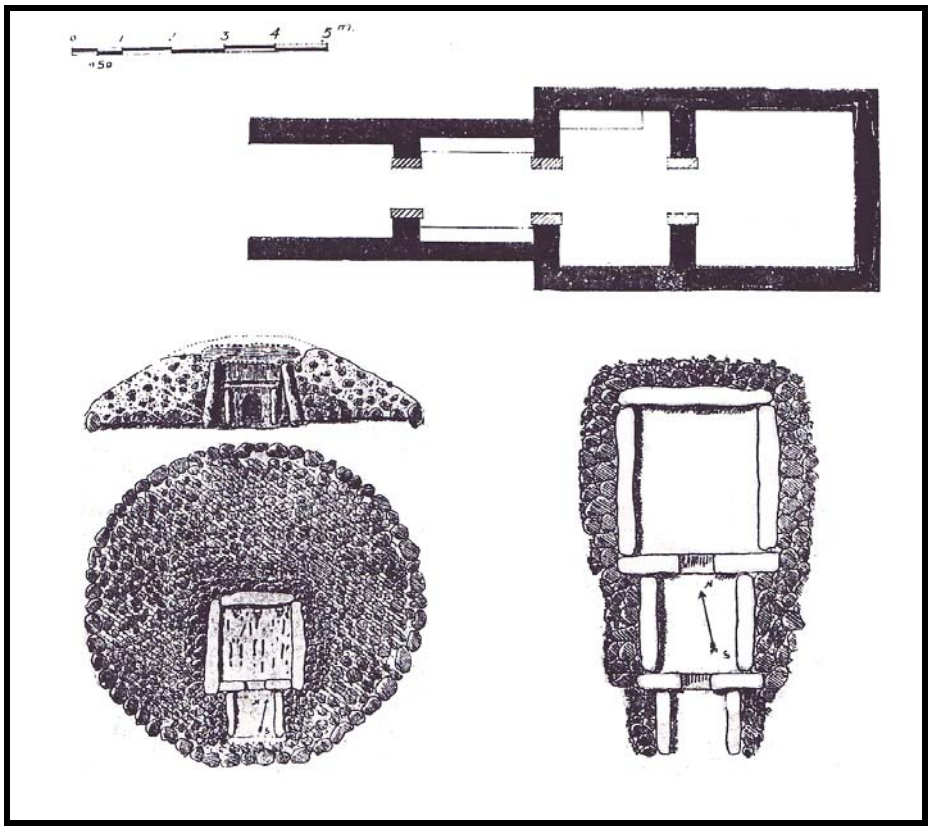
Levha LXVIII

a

b

c

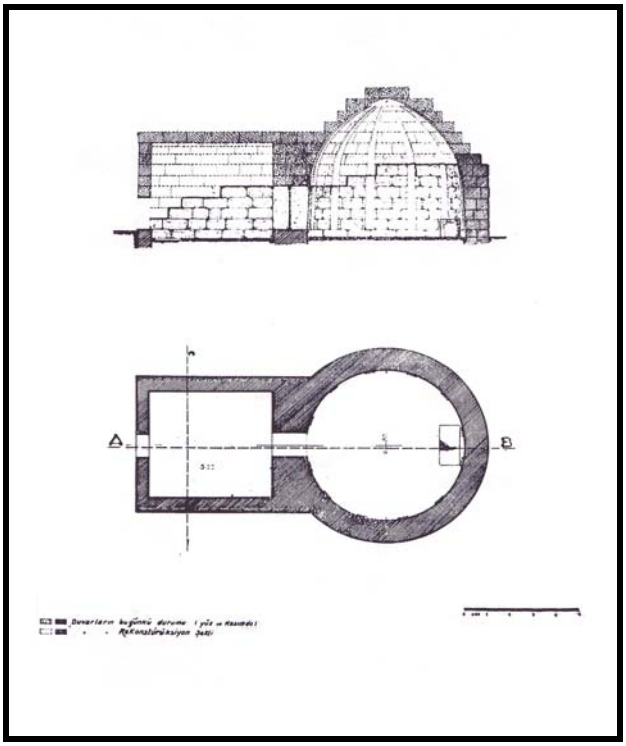
Levha LXIX

a

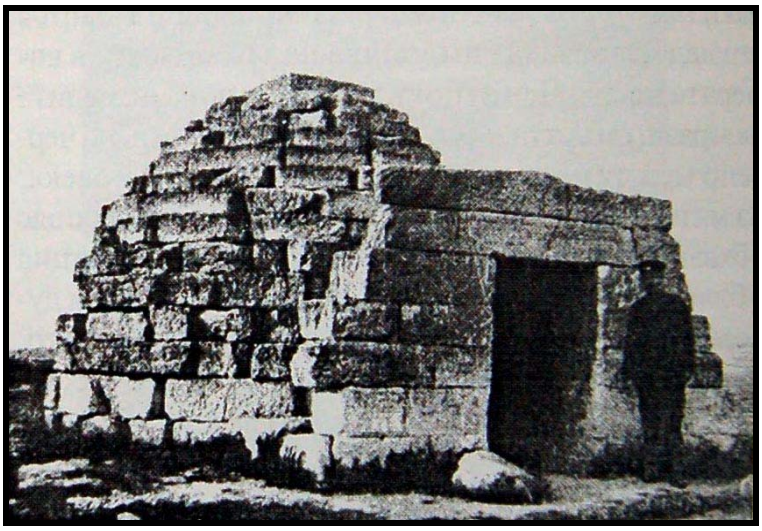

b

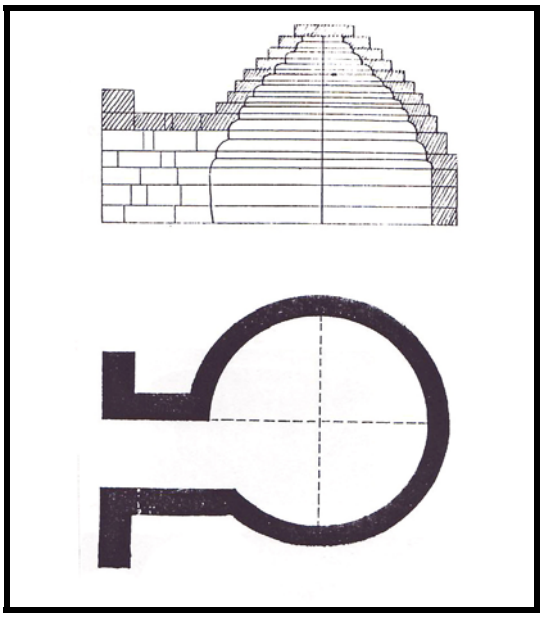

c

Levha LXX

a

b

c

d

e

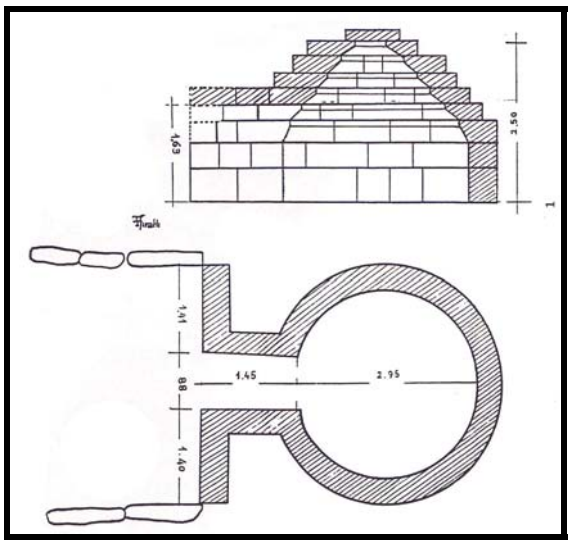
Levha LXXI

a

b

c

d

Levha LXXII

a

b

Levha LXXIII

a

b

c

Levha LXXIV

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EH27	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Havsa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 35' 00" K 26° 49' 32" D	3m.	120m.	Osmanlı	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Osmanlı D Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		EH28		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Havsa	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 35' 12" K 26° 48' 44" D		3m.		138m.		Osmanlı		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Osmanlı E Tümülüsü						
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
				x				
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
						Tarım nedeniyle tahribat var.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXVI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		Eİ2		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	İpsala	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
40° 59' 55" K 26° 31' 54" D		4m.		98m.		Hacıköy		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Hacıköy A Tümülüsü						
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
				x				
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
						Tarım nedeniyle tahribat var.		
ÇAPI								
10-30m.		30-50m.	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	
		x						
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXVII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EM61	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	İskender	
41° 37' 33" K 26° 39' 27" D	5m.	114m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
İskender A Tümülüsü		1376-1377	1

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXVIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL66	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Taşlımüsellim	
41° 50' 33" K 26° 47' 11" D	2m.	235m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Taşlımüsellim B Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

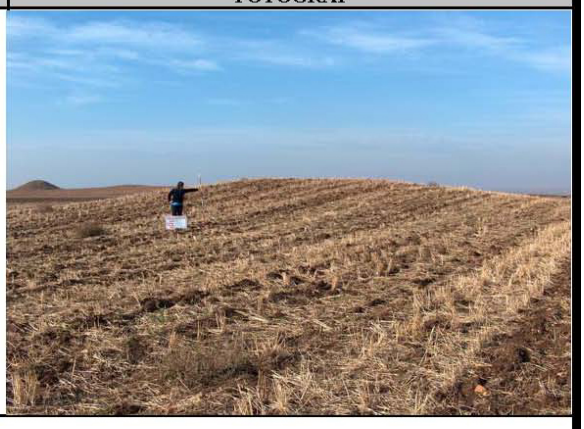
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXIX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM	
		EL77		16.10.2004		İL	İLÇE
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Lalapaşa
						MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM			
41° 48' 49" K 26° 44' 32" D		2m.		215m.		Merkez	
		ADI				KADASTRAL DURUM	
					ADA	PARSEL	PAFTA
		Yağmurhöyükler D Tümülüsü					
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
			x				
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS	
						x	
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x			
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU	
						Tarım nedeniyle tahribat var.	
ÇAPI							
10-30m.		30-50m.	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri
		x					
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TÇ9	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Çorlu
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Sarılar	Su deposu
41° 07' 19" K 27° 39' 36" D	2m.	231m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kanlıhöyük B Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Sürülmüş

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXXI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TS6	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Saray
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 21' 22" K 27° 42' 51" D	5m.	112m.	Beyazköy	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Beyazköy F Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x					

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Güneyinde defineci çukuru var.

Levha LXXXII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM	
		EM42		23.06.2007		İL	İLÇE
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Merkez
				412		MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM		Sarayakpı-nar	
41° 47' 19" K 26° 27' 51" D		2m.		242m.			
		ADI				KADASTRAL DURUM	
					ADA	PARSEL	PAFTA
		Sarayakpınar F					
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
							Mera
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS	
				X			
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x			
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR		YOK	x
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU	
				x		Defineci tahribatı var.	
ÇAPI							
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x						
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x					x	x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXXIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EM69	06.11.2004	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 44' 06" K 26° 40' 54" D	2m.	155m.	Hıdırağa	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Hıdırağa B Tümülüsü		1392	E17d2

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Üzerinde Meteoroloji ısı ve basınç ölçme istasyonu bulunmaktadır.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Etrafı tel ile çevrilmiştir.

Levha LXXXIV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EM70	06.11.2004	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 44' 09" K 26° 40' 54" D	3m.	156m.	Hıdırağa	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Hıdırağa C Tümülüsü	37	17	E17d2

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

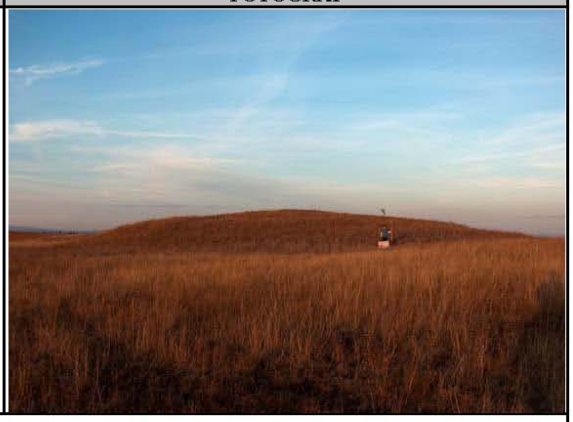
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Üzerinde büyük bir defineci çukuru bulunmaktadır.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXXV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL2	24.06.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
		491-492	MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 56' 53" K	1m.	416m.	Çalıdere	Eskibağlık
26° 42' 31" D	ADI		KADASTRAL DURUM	
41° 948' 11" K			ADA	PARSEL / PAFTA
26° 708' 48" D	Koruboyu			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Yok

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXXVI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL7	24.06.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
		489-490	MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 57' 04" K 26° 42' 40" D 41° 951' 05" K 26° 710' 96" D	1m.	421m.	Çalıdere	Maltepe

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Maltepe E			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Kaçak kazı izleri var.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x					

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXXVII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL23	24.06.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
		510-511	MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Sarıdanış-ment	
41° 52' 11" K 26° 49' 32" D 41° 869' 64" K 26° 825' 59" D	2m.	323m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Sarıdanişment G			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x					

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha LXXXVIII:

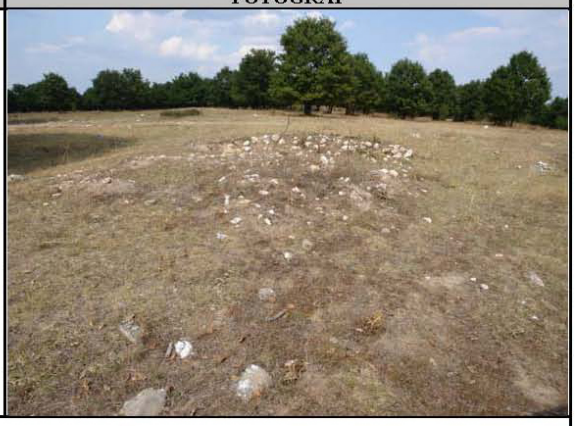
DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM	
		EL39		2007		İL	İLÇE
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Lalapaşa
						MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM			
41° 57' 43" K 26° 55' 41" D		2m.		403m.		Ömeroba	
		ADI				KADASTRAL DURUM	
					ADA	PARSEL	PAFTA
		Ömeroba D					
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
							Mera
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS	
				X			
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x			
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU	
						Yok	
ÇAPI							
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x					
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x						x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Tümülüsün içinde dolmen olma ihtimali vardır. Doğusunda dörtgen 2x3m. Ölçülerinde temel kalıntısı mevcut.

Levha LXXXIX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
LOKALİZASYONU		EL45				İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Lalapaşa	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 55' 59" K 26° 56' 26" D		1m.		348m.		Ömeroba		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Ömeroba J						
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
							Orman	
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
				X				
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
				x				
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
				x		Ortası kazılmış.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x						
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x						x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XC:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EH25	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Havsa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 35' 28" K 26° 49' 15" D	4m.	140m.	Osmanlı	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Osmanlı B Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

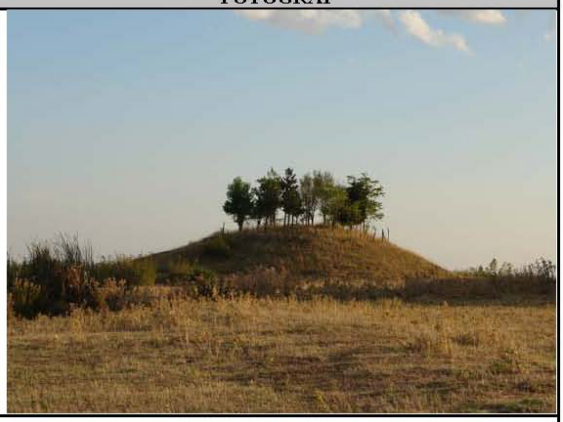
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Yok

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL12	24.06.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
		474	MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 50' 08" K 26° 36' 03" D 41° 835' 53" K 26° 600' 85" D	10m.	128m.	Çömlekköy	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Hacettepe Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Kuzeyinde defineci çukuru var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.	x	70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL61	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Taşlımüsellim	
41° 49' 48" K 26° 47' 11" D	8m.	215m.		

ADI		KADASTRAL DURUM	
	ADA	PARSEL	PAFTA
Sırahöyükler İ Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Yok

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	ES25	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Süloğlu
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 45' 20" K 26° 50' 51" D	8m.	207m.	Geçkinli	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kocahöyük Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Ortada defineci çukuru var. Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.	x	70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

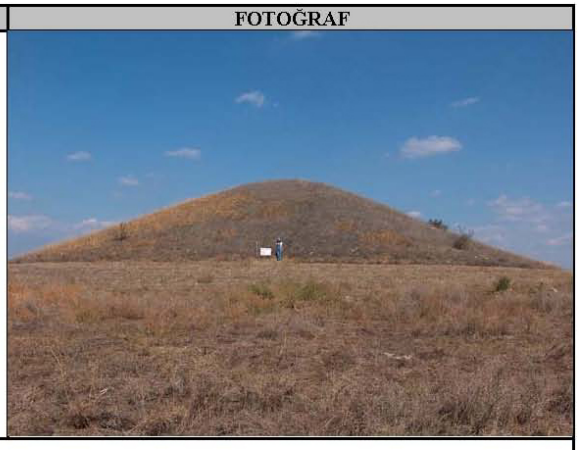
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCIV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		ES89		01.10.2004		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Süloğlu	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 43' 31" K 26° 53' 15" D		10m.		150m.		Küküler		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Kocatepe Tümülüsü						
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
					x			
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
	x			VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
						Kuzeyinde hafif bir çöküntü vardır.		
ÇAPI								
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	x
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KL2	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Lüleburgaz
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 22' 14" K 27° 34' 26" D	5m.	130m.	Paşaköy	Mezarlık

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Akça B Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Etekleri sürülüyor.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCVI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TMUR10	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Muratlı
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 04' 52" K 27° 26' 55" D	8m.	218m.	Yeşilsırt	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Tumbatepe Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Etekleri sürülüyor.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜK TOP.	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCVII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		EM56		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Merkez	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 40' 58" K 26° 35' 02" D		8m.		145m.			Dörtkaya	
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Yıldıztepe Tümülüsü				68	215	
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
						x		
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
		x						
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR	x	YOK		
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
				x		Üstü düzlenmiş. Doğusunda kaçak kazı çukuru var.		
ÇAPI								
10-30m.		30-50m.	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	
		x						
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCVIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		EM61		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Merkez	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 37' 33" K 26° 39' 27" D		5m.		114m.		İskender		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
		İskender A Tümülüsü			ADA	PARSEL	PAFTA	
						1376-1377	1	
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
		x						
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
		x		VAR	x	YOK		
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
						Tarım nedeniyle tahribat var.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha XCIX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		EM85		23.12.2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Merkez	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 38' 36" K 26° 31' 54" D		3m.		43		Karaağaç		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
		Karaağaç C			ADA	PARSEL	PAFTA	
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		KURGAN		TÜMÜLÜS	TAŞLITEPE	
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
		x						
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
						Tepesine askeriye mevzi yapmış.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x							

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha C:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL93	27.09.2004	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Çömlekak-pınar	
41° 51' 17" K 26° 40' 35" D	9m.	214m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Koyunçeşme A Tümülüsü	155	27	E17a3

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Çok sayıda defineci çukuru var. Kesiti sürülmektedir.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Kesitte görülen yoğun yanık tabaka mezardaki kremasyona işaret etmektedir. Üzerinde ve çevresinde çeşitli dönemlere tarihlendirilen seramikler bulunmuştur. Kuzey kesitinde kesme taş bloklar vardır.

Levha CI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	ES80	01.10.2004	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Süloğlu
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 43' 03" K 26° 54' 33" D	4m.	168m.	Küküler	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Arpaçbağlık D Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Tepesinde 6m. Derinliğinde ve 2m. Genişliğinde defineci çukuru var.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KB30	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Babaeski
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 29' 36" K 26° 55' 35" D	5m.	60m.	Kuleli	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kuleli A Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Kaçak kazı ve tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KK25	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Kofçaz
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Karaabalar	Mezarlık
42° 04' 12" K 27° 16' 56" D	3m.	483m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Karaabalar C			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mezarlık

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
				x

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Kocamezarlık

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CIV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KK32	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Kofçaz
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Yukarı Kanara	
42° 01' 45" K 27° 04' 59" D	3m.	506m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Höyüktepeler A			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

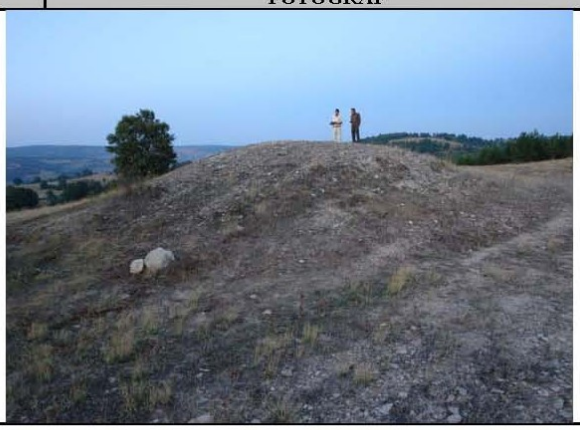
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Ortası kazılmış.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	Eİ1		İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	İpsala
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 59' 18" K 26° 33' 44" D	5m.	150m.	Hacıköy	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kırmızıtopraktepe Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
	x					

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Su deposu yapılmış. Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CVI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	Eİ11	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	İpsala
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 53' 02" K 26° 26' 27" D	4m.	104m.	Sarpdere	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Sancaktepe Höyüktepeler A			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
	x					

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Su deposu yapılmış. Tarım nedeniyle tahribat var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CVII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EM27	22.06.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Merkez
		309	MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 43' 47" K 26° 22' 57" D	1m.	120m.	Kemalköy	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Beştepe G Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
	x					

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Hem sürülerek, hem kaçak kazıyla tahrip edilmiş.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	x

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CVIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TÇ1	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Çorlu
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Deregündüzlü	
41° 06' 26" K 27° 38' 25" D	6m.	226m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kabahöyük Tümülüsü		96	3

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
	x					

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Tam ortadan iş makinesi ile yarılmış.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

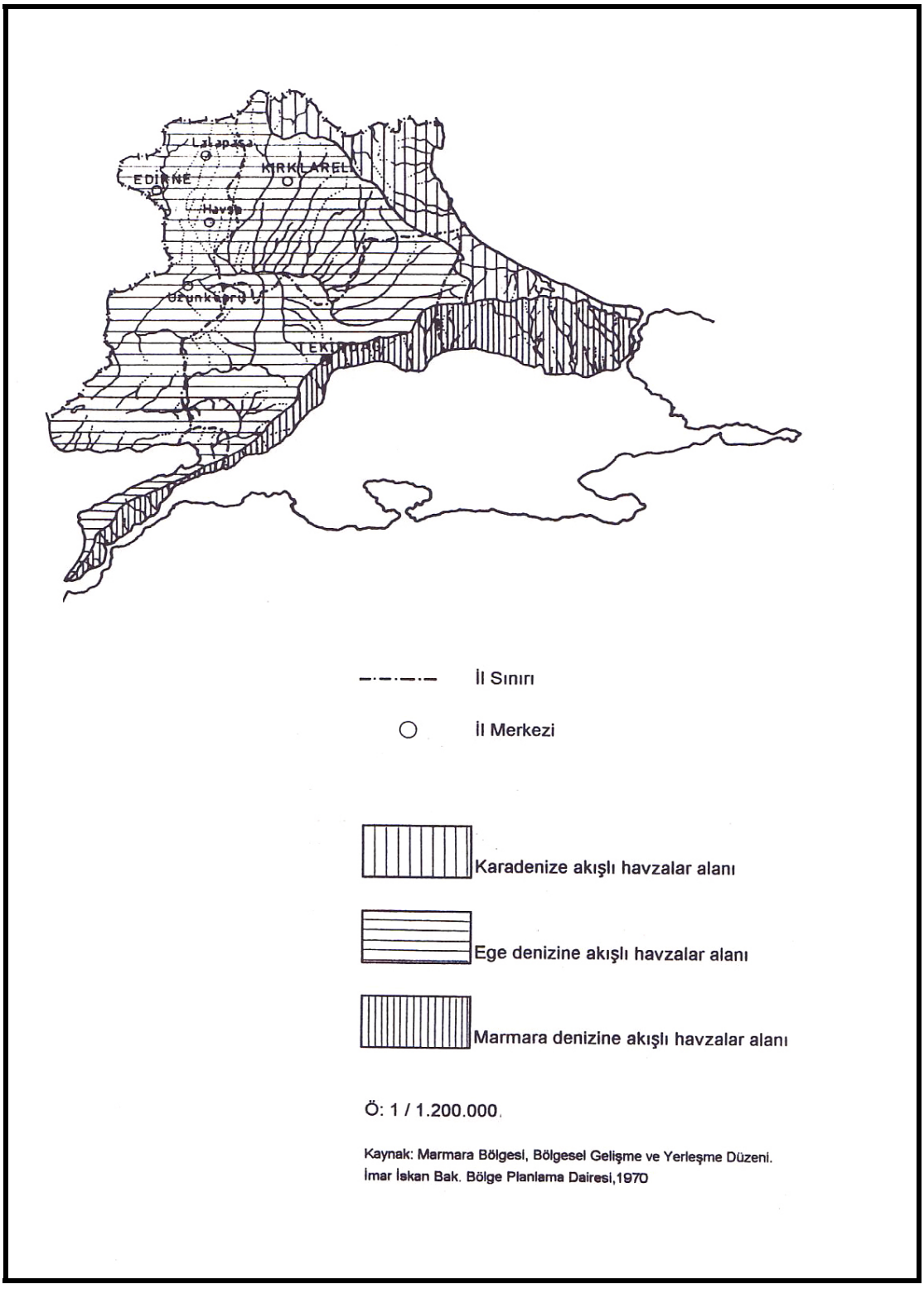
Levha CIX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
LOKALİZASYONU		KK27		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Kırklareli	Kofçaz	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
42° 04' 15" K 27° 16' 50" D		6m.		490m.		Karaabalar		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Karaabalar E Tümülüsü						
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
						x		
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
	x							
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
				x		Kuzeyi dağıtılmış.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x						x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CX:

Lalapaşa
EDİRNE
KIRKLARELİ
Havsa
Uzunköprü
TEKİRDAĞ
İl Sınırı
İl Merkezi
Karadenize akışlı havzalar alanı
Ege denizine akışlı havzalar alanı
Marmara denizine akışlı havzalar alanı
Ö: 1 / 1.200.000.
Kaynak: Marmara Bölgesi, Bölgesel Gelişme ve Yerleşme Düzeni.
İmar İskan Bak. Bölge Planlama Dairesi,1970

Levha CXI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	ÇG1	29.07.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Çanakkale	Gelibolu
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 32' 67" K 26° 49' 73" D	30m.	210-260m.	Koruköy	Sivritepe

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Sivritepe Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
	x				

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Askeri Bölge

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	120m.

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
					x ?	

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
1. Mühimmat Depo, 16. Mühimmat Bölük Komutanlığı sahası içerisinde yer almaktadır.	

NOTLAR	
	Mezar odasına doğru giden yaklaşık 2,5m. yüksekliğinde, 2,5m. genişliğinde kesmetaş tonozlu bir
	dromos yaklaşık80-90m. kadar uzanmaktadır. Dromosun sonu bir duvarla örülerek kapatılmıştır
	Dromos tümülüsün batı yönünde bulunmaktadır. Detaylı inceleme izin verilmediği için yapılamamıştır

Levha CXII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	İS5	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	İstanbul	Silivri
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Eskiçanta Köy	
41° 06' 48" K 28° 02' 55" D	27m.	243m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Eskiçantaköy C Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
	x				

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Çevresi sürülüyor.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	x

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Trakya'nın en büyük ikinci tümülüsü.

Levha CXIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM	
LOKALİZASYONU		TŞ3		2007		İL	İLÇE
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Tekirdağ	Şarköy
						MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM			
40° 47' 54" K 27° 10' 19" D		20m.		196m.		Beyoğlu	Höyükdibi
		ADI				KADASTRAL DURUM	
					ADA	PARSEL	PAFTA
		Kocahöyük Tümülüsü					
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
			x				
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS	
						x	
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
					x		
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR	x	YOK	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU	
						yok.	
ÇAPI							
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	140m.
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
							x ?	
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x	x						

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXIV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
	TMAR5	02.08.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Marmara Ereğlisi
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 00' 55" K 27° 56' 42" D	17m.	112m.	Perinthos	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Perinthos B Tümülüsü			

MAL SAHİBİ				
KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
	x			

TÜRÜ				
DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS		
		x		

FORMU						
DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU								
İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU					
		x	VAR	x	YOK			

KAZI DURUMU				
BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU	
		x	İş makinesiyle çok büyük çukur açılmış.	

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	120m.

DÖNEMİ								
TUNÇ	DEMİR	ARKAİK			KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA	

DOLGU TÜRÜ								
TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE			MOLOZ	TOPRAK	KUM	
						x		

BULUNDUĞU YER								
DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT			VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN	
		x				x		

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KL38	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Lüleburgaz
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Umurca	
41° 24' 48" K 27° 23' 38" D	17m.	137m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Umurca A Tümülüsü			

MAL SAHİBİ				
KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
	x			

TÜRÜ			
DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		x	

FORMU						
DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU								
İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU					
x			VAR	x	YOK			

KAZI DURUMU				
BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU	
			Etekleri sürülüyor.	

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	x

DÖNEMİ							
TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA		

DOLGU TÜRÜ						
TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM	
				x		

BULUNDUĞU YER					
DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
				x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXVI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL67	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
			MAH.	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 50' 36" K 26° 44' 15" D	4m.	180m.	Arpalık	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Arpalık Dolmeni			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
	x				

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
	x			

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
	x	1995		

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXVII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KV5	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Vize
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 31' 09" K 27° 51' 24" D	5m.	155m.	Çakıllı	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Çakıllı Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
	x			

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
	x	1994-95	x	Mezar odası tahrip edilmiş.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x			x	x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x					

HARİTA

FOTOĞRAF

NOTLAR	

Levha CXVIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		EL3		24.06.2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Lalapaşa	
				484		MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 57' 04" K 26° 42' 39" D 41° 951' 17" K 26° 710' 94" D		1m.		421m.		Çalıdere	Maltepe	
		ADI				KADASTRAL DURUM		
		Maltepe A				ADA	PARSEL	PAFTA
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL			VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
								Mera
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
				X				
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
				x				
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
		x		VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
				x		Ortasında defineci çukuru var.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x						
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x						x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXIX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KM66	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Üsküp	Kumtepeler
41° 45' 13" K 27° 22' 14" D	1m.	374m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kumtepeler J			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			Yok	

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KM53	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 45' 59" K 27° 24' 10" D	2m.	465m.	Üsküp	Büyükayliye

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Asliyetepe			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Ortası tahrip edilmiş.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXXI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL68	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 51' 14" K 26° 45' 06" D	2m.	239m.	Merkez	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Lalapaşa A			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
	x			

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
		x				

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Sadece arka odası ayakta.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXXII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KM81	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Yörük-bayırı	Mezarlık
41° 49' 29" K 27° 20' 39" D	4m.	437m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Çiftehöyük A			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
	x			

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Ortasında kaçak kazı çukuru var.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

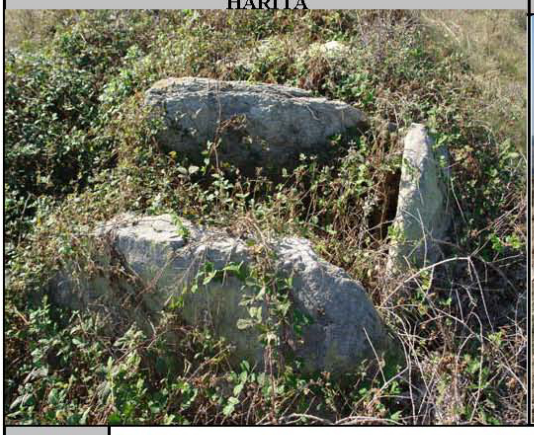
HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	İçerisinde dolmen benzeri bir mezar yapısı mevcut.

Levha CXXIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
LOKALİZASYONU		KK30		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Kırklareli	Kofçaz	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
42° 04' 17" K 27° 16' 16" D		3m.		489m.		Karaabalar		
		ADI				KADASTRAL DURUM		
					ADA	PARSEL	PAFTA	
		Karaabalar H						
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
			x					
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
		x						
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
	x							
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
			x	VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
				x		Kaçak kazı ve tarım nedeniyle tahribat var.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x						
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x						x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA

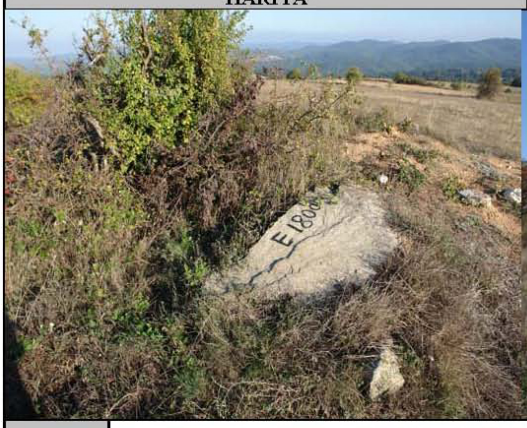
FOTOĞRAF

NOTLAR	İçinde dolmen bulunmaktadır.

Levha CXXIV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		KK7		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Kırklareli	Kofçaz	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM		Ahmetler Köyü		
42° 01' 16" K 27° 14' 13" D		4m.		678m.				
		ADI				KADASTRAL DURUM		
		Ahmetler C			ADA	PARSEL	PAFTA	
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
							Mera	
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
		x						
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
				x				
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
		x		VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
				x		Tepesi kazılmış.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x						
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Kaçak kazı çukurunun içinde dolmen var.

Levha CXXV:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KK8	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Kofçaz
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Ahmetler Köyü	
42° 01' 15" K 27° 14' 11" D	4m.	675m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Ahmetler D			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
	x			

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
	x					

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

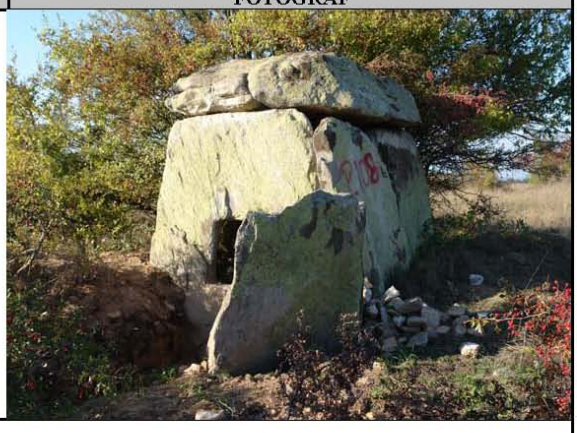
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Güneyi dağıtılmış.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXXVI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM		
		KD5-49		2007		İL	İLÇE	
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Kırklareli	Demirköy	
						MAH/KÖY	MEVKİİ	
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM				
41° 47' 17" - 41° 47' 21" K 27° 55' 17" D- 27° 55' 17" D koordinatlarına kadar uzanmaktadır.		2-3m.		93m.		Sivriler	Kırkmezarlar	
		ADI				KADASTRAL DURUM		
		Kırkmezarlar (45 adet)			ADA	PARSEL	PAFTA	
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER	
							Orman	
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS		
				X				
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR		
					x			
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU				
		X(KISMEN)		VAR		YOK	x	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU		
						Defineci tahribatları mevcut.		
ÇAPI								
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.	70-90m.		90m. ve üzeri	
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x						
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
							x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
							x	x

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	Ufak bir sırtta toplam 45 adet ufak Demir çağı tümülüsü yanyanadır. Bunlardan yaklaşık 10 tanesi defineciler tarafından tahrip edilmiştir. Mezarlar yak. 5-10m. çapında, 1-2m. yüksekliğe sahiptir. Oldukça sık bir orman örtüsü içindedirler.

Levha CXXVII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	EL73	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Edirne	Lalapaşa
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM	Vaysal	
41° 57' 57" K 26° 55' 52" D	2m.	390m.		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Vaysal D			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Orman

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
		X		

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
				Kenarından yol geçmiş.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
		x				

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
	x				x	

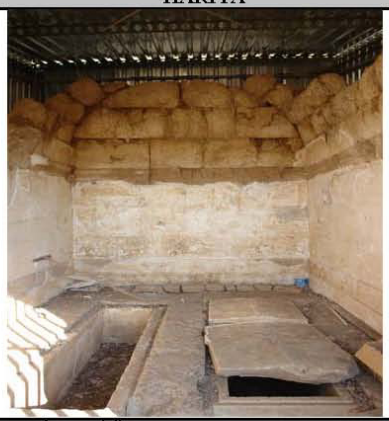
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	x

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXXVIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS LOKALİZASYONU		ENV. NO:		ÇALIŞMA TARİHİ		KONUM	
		EE4		2007		İL	İLÇE
LEJAND		HARİTA NO		FOTOĞRAF NO		Edirne	Enez
						MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT		YÜKSEKLİK		RAKIM			
40° 43' 30" K 26° 06' 25" D		8m.		24m.		Merkez	Dardanel
		ADI				KADASTRAL DURUM	
		Çataltepe Tümülüsü			ADA	PARSEL	PAFTA
MAL SAHİBİ		KAMU	ÖZEL		VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
			x				
TÜRÜ		DOLMEN		TAŞLITEPE		TÜMÜLÜS	
						x	
FORMU	DÜZENSİZ	BASIK		YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
					x		
KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
	x			VAR	x	YOK	
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ		KAÇAK KAZI		TAHRİBAT DURUMU	
	x	2006-2007		x		Etekleri sürülüyor.	
ÇAPI							
10-30m.		30-50m.	50-70M.		70-90m.	90m. ve üzeri	
		x					
DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR		ARKAİK		KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
							x	
DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL		HÖYÜKTEPE		MOLOZ	TOPRAK	KUM
						x	x	
BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ		ANTİKKENT		VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
				x			x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	İ.Ü. Prof. Dr. Sait BAŞARAN tarafından Arkeolojik kazıları gerçekleştirilmektedir. İçerisinde beşik tonozlu, tüf taşından yapılma, çift lahitli bir mezar odası bulunmaktadır.

Levha CXXIX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	KM2	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Kırklareli	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
41° 42' 45" K 27° 13' 09" D	4m.	214m.		Asilbeyli

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Kırklareli A Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
			x			

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
	x	1936-37	x	Ortasında ve çevresinde kaçak kazı çukuru var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.	x	50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
					x	

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x					

HARİTA

FOTOĞRAF

NOTLAR	yinde Makedonya tipi tonozlu bir mezar yapısı vardır.

Levha CXXX:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TMER17	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 59' 56" K 27° 39' 10" D	16m.	17		

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Harekattepe Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
		x		VAR	x	YOK	

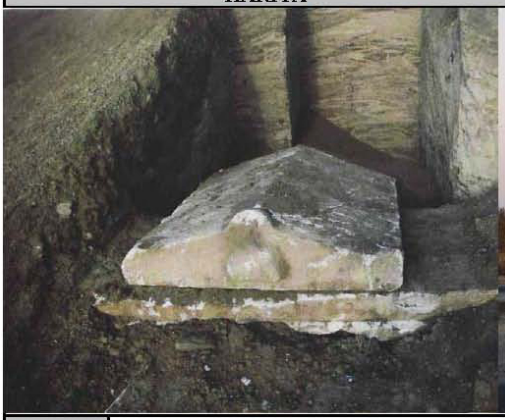
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
	x	1997		Yol geçmiş.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.	x	70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
					x	

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
	x					

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXXXI:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TMER22	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 52' 43" K 27° 24' 29" D	3m.	65m.	Naip	

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Naip Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
		x			

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
	x					

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

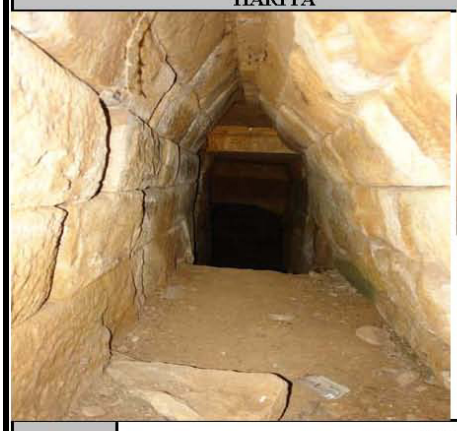
KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
	x	1980 ler.	x	İçeride taşları sökülmüş.

ÇAPI									
10-30m.	x	30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
					x	

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	1980'lerde Müze tarafından kazısı yapıldı.

Levha CXXXII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TŞ5	24.07.2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Şarköy
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 48' 07" K 27° 12' 01" D	16m.	333m.	Beyoğlu	Askertepe

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Askertepe-Koruhöyük B Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Orman

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				x		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR	x	YOK	

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
	x	07.2007	x	Mezar odası çökmüş. Defineci tahribatı var.

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.		70-90m.		90m. ve üzeri	x

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
					x	

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
		x			x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
		x			x	x

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	

Levha CXXXIII:

DOĞU TRAKYA TÜMÜLÜS	ENV. NO:	ÇALIŞMA TARİHİ	KONUM	
LOKALİZASYONU	TMER18	2007	İL	İLÇE
LEJAND	HARİTA NO	FOTOĞRAF NO	Tekirdağ	Merkez
			MAH/KÖY	MEVKİİ
COĞRAFİ KOORDİNAT	YÜKSEKLİK	RAKIM		
40° 55' 08" K 27° 11' 20" D	9m.	270m.	Kıniklar	Hüyükbayır

ADI	KADASTRAL DURUM		
	ADA	PARSEL	PAFTA
Hüyükbayır Tümülüsü			

MAL SAHİBİ	KAMU	ÖZEL	VAKIF	BELEDİYE	DİĞER
					Mera

TÜRÜ	DOLMEN	TAŞLITEPE	TÜMÜLÜS	
			x	

FORMU	DÜZENSİZ	BASIK	YAYVAN	KONİK	NOTLAR	
				X		

KORUMA DURUMU	İYİ	ORTA	KÖTÜ	TESCİL DURUMU			
			x	VAR		YOK	x

KAZI DURUMU	BİLİMSEL	TARİHİ	KAÇAK KAZI	TAHRİBAT DURUMU
			x	Etekleri ekiliyor

ÇAPI									
10-30m.		30-50m.		50-70M.	x	70-90m.		90m. ve üzeri	

DÖNEMİ	TUNÇ	DEMİR	ARKAİK	KLASİK	HELLENİSTİK	ROMA
					x	

DOLGU TÜRÜ	TAŞ	KİL	HÖYÜKTEPE	MOLOZ	TOPRAK	KUM
					x	

BULUNDUĞU YER	DÜZLÜK	YERLEŞİM YERİ	ANTİKKENT	VADİ	YAMAÇ-SIRT	ORMAN
					x	

Tümülüsün güneydoğusunda sivri tonozlu kumtaşından kısa dromoslu bir mezar yapısı mevcuttur.

HARİTA	FOTOĞRAF
	

NOTLAR	